

DE HEMEL OP AARDE

EEN ERNSTIGE EN BELANGRIJKE VERHANDELING, BETREFFENDE EEN
GEGRONDE VERZEKERING
van 's mensen eeuwig geluk en zaligheid
toegelicht in de aard van de verzekering, de mogelijkheid om het te verkrijgen
de oorzaak, de bron en de trappen daarin
en de conclusie met enkele gewetensvragen

Door

THOMAS BROOKS
Prediker van het Evangelie in de Margarets Fischstreet-Hill

DE tweede editie, gecorrigeerd en vermeerderd

*Opdat hun harten vertroost mogen worden, en zij samengevoegd zijn in de liefde, en
dat tot allen rijkdom der volle verzekerdheid des verstands.* Kolossenzen 2:2a.

Londen, gedrukt bij M.S. voor John Hancock
1657

Opnieuw uitgegeven bij
The Banner of Thruth Trust
Edinburg, 1980

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2005

INHOUD

Voorwoord

Hoofdstuk 1

TONEN DAT GELOVIGEN IN DIT LEVEN EEN GEGRONDE VERZEKERING KUNNEN KRIJGEN VAN HUN EEUWIG GELUK EN ZALIGHEID.

Hoofdstuk 2

Bevat enkele belangrijke verklaringen betreffende verzekering. *God onthoudt verzekering voor een tijd aan Zijn liefste en dierbaarste kinderen, om verschillende redenen.*

Hoofdstuk 3

Bevat de verschillende (10) beletselen en hindernissen die arme zielen afhouden van verzekering, met de middelen en hulpen om deze beletselen en hindernissen te weg te nemen.

HOOFDSTUK 4

Motieven om christenen op te wekken niet eerder te rusten, totdat ze een gegronde verzekering van hun eeuwige zaligheid verkregen hebben.

Hoofdstuk 5

De verscheiden wegen en middelen aanwijzen om een gegronde verzekering te verkrijgen.

Weldaden met de gegronde zekerheid samen gaan:

1. Welke *kennis* met de zaligheid gepaard gaat.
2. Welk *geloof* met de zaligheid gepaard gaat.
3. Welke *bekering* met de zaligheid gepaard gaat.
4. Welke *gehoorzaamheid* met de zaligheid gepaard gaat.
5. Welke *liefde* met de zaligheid gepaard gaat.
6. Welk *gebed* met de zaligheid gepaard gaat.
7. Welke *volharding* bij de zaligheid gevoegd zijn.

HOOFDSTUK 6

Waarin het onderscheid aangewezen wordt tussen een ware en een valse verzekering; tussen een gezonde verzekering en een ingebeelde verzekering.

HOOFDSTUK 7

Enkele bijzondere vragen over de geloofsverzekering

VOORWOORD OVER DE AARD VAN VERZEKERING.

In een staat van ware genade zijn, is verlost te zijn van de ellende; het houdt in voor eeuwig gelukkig te zijn. Een ziel in deze staat, is een ziel dicht bij God en dierbaar bij Hem. Het is een zeer geliefde ziel, en zeer hoog gewaardeerde ziel door God. Het is een ziel die in God geborgen is. Het is een ziel die veilig in Zijn eeuwige armen ligt. Het is een ziel die een volledig en volkomen aandeel bezit in alle hoogste en edelste voorrechten. Het verkeren in een staat van genade maakt een mens zalig, veilig, en zeker; zodat het zien en het weten dat men in zulk een staat is, het leven aangenaam en troostvol maakt. Het verkeren in een staat van genade zal een mens hierna in de hemel brengen, maar het zien dat men in deze staat is, zal hem hier zowel een hemel geven als het hem hierna in de hemel zal brengen. Het zal hem dubbel gezegend maken, gezegend in de hemel en gezegen in zijn eigen geweten.

Nu, de verzekering is een reflex van een begenadigde ziel, waardoor zij zich duidelijk en helder in een verlost, heilige, en gelukkige staat ziet. Het is een gevoelige troost en een bevindelijk het onderscheiden van zijn staat in toestand van genade en van zijn recht op de kroon der ere. En dit komt omdat men in zichzelf ziet de bijzondere, speciale en onderscheiden genade van Christus, in het licht van de Geest van Christus; of van de getuigenis en verlichting van Gods Geest, want de Geest getuigt met zijn geest, dat hij een zoon, en erfgenaam van de eeuwige heerlijkheid is, Rom. 8: 16, 17. Het is één ding voor me om genade te hebben, maar het is iets anders voor me om mijn genade te zien; het is één ding voor me te geloven, maar een ander ding voor me om te weten dat ik een gelovige ben; het is één ding voor me om geloof te hebben, en een ander ding voor me om te weten dat ik geloof heb. Nu, de verzekering vloeit voort uit een duidelijke, heldere, en zekere kennis dat ik genade heb, en dat ik een gelovige ben, &.

Nu, deze verzekering is de schoonheid en het sieraad van de eer van een Christen in dit leven. Het gaat gewoonlijk samen met de sterkste vreugde, met het zoetste troost, en met de grootste vrede. Het is een parel die de meesten missen, een kroon die weinigen dragen. Hoewel zijn staat veilig en gelukkig is van de ziel die met genade wordt versierd, ondanks dat hij het niet ziet, en het niet recht kent.

De verzekering behoort niet tot het wezenlijke van een Christen. Het behoort bij zijn *welwezen*, bij het troostrijke en blijde leven een Christen; maar het wordt niet vereist bij het wezenlijke van een Christen. Een mens kan een waar gelovige zijn, en toch zou hij al wat in de wereld is, als het in zijn macht stond, geven om te weten dat hij een gelovige is. Genade te bezitten en er zeker van te zijn dat wij genade hebben, is een privilege van de troon; **het is een hemel op aarde**. Maar meer van deze dingen zullen u in de volgende verhandeling getoond worden, waarnaar ik u doorverwijs.

Thomas Brooks

In de Engelse uitgave is een opdracht van Brooks opgenomen gericht aan leden van het Engels Parlement en een voorwoord aan al de heiligen die Christus als hun Hoofd eren en waardig wandelen naar de regel van het Evangelie.

Hoofdstuk 1

TONEN DAT GELOVIGEN IN DIT LEVEN EEN GEGRONDE VERZEKERING KUNNEN KRIJGEN VAN HUN EEUWIG GELUK EN ZALIGHEID.

Ten eerste, het fundament waarop de apostel Paulus zijn verzekering bouwt is niet een buitengewone openbaring, maar een grondslag die algemeen is voor alle gelovigen. Dit blijkt duidelijk uit Rom. 8: 32-34, waar wij lezen:

"Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken? Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is, ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt."

Uit deze woorden blijkt duidelijk, dat deze gezegende apostel het hier niet heeft over die buitengewone verzekering, waarvan hij spreekt in de laatste twee verzen van dit hoofdstuk uit onmiddellijke openbaring. Want hij trekt zijn besluit uit zulke bewijzen die algemeen of eigen zijn aan al Gods kinderen. Daarom volgt hier zeker:

Ten eerste: *Dat gelovigen in dit leven een gegronde verzekering van hun eeuwig geluk en zaligheid kunnen verkrijgen. Zo vloede Hiskia's verzekering voort uit een beginsel dat eigen is aan alle gelovigen. 2 Kon. 20: 3. Hieruit volgt:*

Ten tweede: *Het is het voorname doel en oogmerk van de Schriften om gelovigen te helpen tot het verkrijgen van een gegronde verzekering van hun eeuwig geluk en zaligheid. Johannes zegt: "Deze dingen heb ik u geschreven, die gelooft in de Naam van den Zoon Gods, opdat u weet dat u het eeuwige leven hebt," 1 Joh. 5: 13. Deze kostelijke zielen geloofden en zij hadden het eeuwige leven op grond van de belofte van eeuwig leven, Titus 1: 2. En om de wil van Christus hun Hoofd, Die in de hemel van te voren voor hen daar een plaats bereid had. Christus als representerend Persoon vertegenwoordigt al Zijn volk, Ef. 2: 6, en zij hadden in beginsel het eeuwige leven. Want wat is genade anders dan begonnen heerlijkheid? En wat is heerlijkheid anders dan volkomen genade? Genade is heerlijkheid in de knop en heerlijkheid is genade die volkomen ontplooid is. Nu, hoewel zij in al deze opzichten eeuwig leven hadden, wisten zij het toch niet. Hoewel zij geloofden, konden zij niet geloven dat zij geloofden. Daarom maakt de apostel in deze dierbare hoofdstukken er zijn werk van, door verscheidenheid en overvloed aan bewijzen, hen te helpen, maar bijzonder de zwakgelovigen, tot een gegronde verzekering van hun eeuwig behoud.*

Het is de wezenlijke strekking en toelg van de gehele Schrift om zielen eerst met Christus bekend te maken, dan ze tot het aannemen van Christus te brengen en ze daarna op te bouwen in een zoete verzekering van hun wezenlijk aandeel in Hem! Dit deed Luther zeggen: "Dat hij, indien dat mogelijk was, niet in het licht wilde leven zonder het Woord, maar dat hij met het Woord zelfs in de hel zou kunnen leven." Er bestaan geen historiën die te vergelijken zijn met de geschiedenissen van de Bijbel, wegens haar:

le Oudheid, 2e zeldzaamheid, 3e verscheidenheid, 4e kortheid, 5e duidelijkheid, 6e overeenstemming, 7e waarheid.

Het Woord bewijst de waarheid, het brengt de leugen aan de dag. Het strijdt tegen dwaasheid, het opent de ingewanden van ontferming en het verzekert gelovige zielen van eeuwige gelukzaligheid. Dat is een kostbaar woord in Hebr. 8: 18. God heeft ons Zijn Woord, Zijn eed, Zijn zegel gegeven, opdat onze troost vast en onze zaligheid zeker mag zijn.

Nu, welke troost kan een gelovige zonder verzekering hebben? Het is de verzekering van mijn aandeel in het beloofde land, in evangeliehartsterkingen, in dierbare beloften en in een dierbare Christus, die mijn ziel vertroost en verblijdt. Om sterke vertroosting in mijn ziel op te wekken, is het niet genoeg om slechts te weten dat er goudmijnen, bergen en parels, grote schatten en een land vloeiende van melk en honig zijn, maar het is de wetenschap van mijn aandeel daarin, die vreugde in mijn ziel doet oprijzen. Te weten dat er zulke dingen zijn en dat ik er geen deel in heb is meer een kwelling dan een troost voor mij. Het zal mijn kwelling doen toenemen en mijn troost niet vermeerderen, wanneer ik weet dat er feest is van uitgezochte lekkernijen, maar geen kruimel voor mij; dat er vermakelijke fonteinen en stromen zijn, terwijl ik van dorst moet omkomen in een woestijn; dat er koninklijke klederen voor sommigen zijn, terwijl ik in mijn vodden moet sterven; dat er pardon is voor bepaalde mensen, terwijl ik moet worden afgeworpen van de ladder des levens en dat er bevordering is te behalen, terwijl ik met Lazarus moet blijven liggen aan de deur van de rijke man. Het was meer een reden van smart dan van blijdschap voor de mensen van de oude wereld, dat zij wisten dat er een ark was, toen zij buitengesloten werden. Zo ook voor de Israëlieten, dat zij wisten dat er een koperen slang was waardoor anderen werden genezen, terwijl zij stierven door de steken van de vurige slangen. Hoe kan het mij troosten, te weten dat er vrede, vergeving, gerechtigheid, rijkdom en zaligheid in Christus voor anderen is en niet voor mij! Ach, die kennis zal eerder een hel van kwelling voor mij zijn, dan een oorzaak van blijdschap en troost.

Maar nu heeft God in de Schrift bekend gemaakt, wie zij zijn die eeuwig zalig zullen worden en hoe zij kunnen komen tot een verzekering van hun gelukzaligheid en heerlijkheid. Dit deed Luther zeggen: "Dat hij de hele wereld niet wilde kopen voor één blad van de Bijbel." De Bijbel is voor de christen het belangrijkste bewijs voor de hemel. Mensen zullen hun rechten, voorrechten, koopbrieven en verzekering van hun landen op hoge prijs stellen en zorgvuldig bewaren. En zullen de heiligen dat niet veel meer mogen doen in de binnenkamer van hun hart ten opzichte van het dierbaar Woord Gods, wat voor hen in de plaats is van alle verzekeringen voor hun onderhoud, verlossing, bescherming, bevestiging, vertroosting en eeuwige zaligheid? Psalm 119: 11, 72.

Ten derde. *Sommige gelovigen hebben in de gewone weg een zoete verzekering ontvangen van hun eeuwig geluk en zaligheid.* De apostel zegt in naam van de heiligen: "Wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede, die uit de hemel is, overkleed te worden," 2 Kor. 5: 1, 2. Deze verzekering zet hen in triomf op de troon. Wij hebben een huis, een huis boven, een huis in de hemel, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. Wij hebben een huis, een hemels huis, een huis gemaakt door de grootste wijsheid en de hoogste liefde. Een huis dat, wat betreft eer, vermaak, rijkdom, veiligheid, duurzaamheid, heerlijkheid en onvergankelijkheid alle koninklijke paleizen in de wereld overtreft. Het is een huis

"niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen."

Zo zegt de Kerk in Salomo's Hooglied: "Mijn Liefste is mijn en ik ben Zijne," Hoogl. 2: 16. De bruid zegt: Ik weet dat Jezus Christus de mijne is. Ik kan het met het grootste vertrouwen en vrijmoedigheid bevestigen. Hij is mijn Hoofd, mijn Man, mijn Heere, mijn Verlosser, mijn Rechtvaardigmaker, mijn Zaligmaker en ik ben de Zijne. Ik ben er zo zeker van dat ik de Zijne ben, als ik zeker ben dat ik leef. Ik ben de Zijne door koop, en ik ben de Zijne door overwinning. Ik ben de Zijne door gift en ik ben de Zijne door verkiezing; ik ben de Zijne door het verbond en door huwelijk. Ik ben geheel de Zijne; ik ben bijzonder de Zijne; ik ben algemeen de Zijne; ik ben eeuwig de Zijne. Ik weet dit zeer wel en de wetenschap daarvan is mijn vreugde in het leven en mijn kracht en kroon in het sterven.

De Kerk zegt: "Gij zijt toch onze Vader, want Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet. Gij, o Heere zijt onze Vader, onze Verlosser, van ouds af is Uw Naam," Jes. 63: 16. Asaf kon zeggen: "God is mijn deel in eeuwigheid," Ps. 73: 26. En David kon liefelijk zingen: "Ik ben Uwe, behoud mij," Ps. 119: 94. Job kon door de donkerste wolk heen zien en zeggen: "Want ik weet, mijn Verlosser leeft," Job 19: 25. Thomas riep uit: "Mijn Heere en mijn God," Joh. 20: 28. En Paulus bazuïnt het uit: "Niets kan mij scheiden van de liefde van Christus," Rom. 8: 38, 39. Hij kon zeggen: "Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid," 2 Tim. 4: 7, 8.

Uit hetgeen gezegd is blijkt duidelijk, dat andere gelovigen verzekering hebben verkregen in een gewone weg en daarom kunnen gelovigen nu een zoete verzekering verkrijgen van hun eeuwige zaligheid en verlossing. Zeker, God heeft Zijn volk lief en Zijn ingewanden van medelijden zijn nog even sterk jegens gelovigen van deze tijd, als zij ooit waren jegens gelovigen van ouds. Het is nu evengoed tot de eer van God om Christus te verheffen, de mond van de goddelozen te stoppen en het hart van de rechtvaardigen te verblijden en voor God in deze tijd verzekering te geven als het voor God was om het vroeger te geven.

Ten vierde. *God heeft Zich door belofte verbonden, Zijn volk te verzekeren van hun gelukzalige en gezegende staat.* "De Heere zal genade en eer geven, Hij zal het goede niet onthouden dengenen, die in oprechtheid wandelen", Ps. 84: 11. Indien Hij het goede niet wil onthouden, dan wil Hij zeker niet altijd verzekering onthouden, welke het grote goed is, de enige, de voorname, de bijzondere zaak dat gelovigen zoeken. In Ezech. 34: 30, 31 lezen wij: "Maar zij zullen weten dat Ik, de Heere hun God, met hen ben en dat zij Mijn volk zijn, het huis Israëls spreekt de Heere Heere. U nu, o Mijn schapen, schapen Mijner weide! u zijt mensen, maar Ik ben uw God, spreekt de Heere Heere." Ook lezen wij in Joh. 14: 21: "Die Mijn geboden heeft en dezelve bewaart, die is het die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft zal van Mijn Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren." Christus zei ook: "Zo iemand Mij liefheeft, die zal Mijn Woord bewaren; en Mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en zullen woning bij hem maken." Nu, heeft de Heere dit gesproken en zal het niet geschieden? Mensen beloven en ontkennen, zodat zij hun woorden opeten zo spoedig als ze gesproken hebben. Maar zal God zo doen? Zeker niet. Hij, Die belooft, is getrouw. "Want zovele beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem ja en zijn in Hem amen," 2 Kor. 1: 20. Dat wil zeggen, dat zij vast en zeker zijn en wezenlijk goed gemaakt zullen worden.

De beloften zijn een dierbaar boek. Elk blad druïpt van mirre en genade. Zit daarom neder en zuig aan die borsten, verwarm u bij dat vuur. God is altijd zo goed als Zijn woord geweest, ja Hij is soms beter dan Zijn woord; Hij heeft het altijd vervuld en

meer dan vervuld. Hij beloofde aan de kinderen van Israël alleen het land Kanaän maar Hij gaf hun behalve Kanaän twee koninkrijken, die Hij hun nooit had beloofd. O, hoe vaak is God ons voorgekomen met Zijn zegeningen en heeft ons zulke weldaden geschonken, dat zij boven onze hoop en verdiensten uitgingen. Hoe heeft God in deze dagen van duisternis en bloed gedaan boven de gebeden, verlangens, hoop en vertrouwen van Zijn volk in dit land en boven wat wij konden lezen in het boek der beloften.

Satan belooft het beste, maar betaalt met het slechtste: Hij belooft eer en betaalt met schande, hij belooft genoeg en betaalt met pijn, hij belooft voordeel en betaalt met verlies, hij belooft leven en betaalt met de dood. Maar God betaalt als Hij belooft, al Zijn betalingen zijn van zuiver goud. Neem daarom deze beloften, waarin God Zichzelf verbonden heeft om u te verzekeren van Zijn liefde en spreid ze voor de Heere uit. Vertel Hem dat ze zullen zijn zowel tot Zijn eer als tot uw troost, tot Zijn heerlijkheid als tot uw vrede, wanneer Hij u wil verzekeren van uw eeuwige gelukzaligheid en gezegende staat.

Ten vijfde. *In alle heiligen zijn de beginselen van verzekering en daarom kunnen zij verzekering verkrijgen.*

Het dierbaar geloof is een bron van verzekering en dit is in alle heiligen, hoewel in verschillende mate. "Simon Petrus, een dienstknecht en apostel van Jezus Christus, aan degenen die even dierbaar geloof met ons verkregen hebben door de rechtvaardigheid onzes Gods en Zaligmakers Jezus Christus," 2 Petrus 1: 1. Geloof zal naar zijn eigen aard groeien en aanwassen tot verzekering. Geloof is een toeëigenende genade. Het ziet op God en zegt met David: "Want deze God is onze God eeuwiglijk en altoos, Hij zal ons geleiden tot den dood toe," Ps. 48: 15. Het ziet op Christus en zegt met de bruid: "Ik ben mijns Liefsten en Zijn genegenheid is tot mij," Hoogl. 7: 10. Het ziet op een onvergankelijke kroon en zegt met Paulus: "Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid," 2 Tim. 4: 8. Het ziet op de gerechtigheid van Christus en zegt: "Deze gerechtigheid is de mijne om mij te bedekken." Het ziet op Zijn genade en zegt: "Deze genade is de mijne om mij te vergeving te schenken." Het ziet op Zijn kracht en zegt: "Deze kracht is de mijne om mij te ondersteunen." Het ziet op Zijn wijsheid en zegt: "Deze wijsheid is de mijne om mij te besturen." Het ziet op het bloed van Christus en zegt: "Dit bloed is het mijne om mij te behouden."

Zoals geloof, is *hoop een andere bron van verzekering*. Paulus zegt: "Christus onder u, de hoop der heerlijkheid," Kol. 1: 27. En in Hebr. 6: 19 zegt hij: "Welke wij hebben als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is en ingaat in het binnenste des voorhangsels." Hoop neemt een vaste greep op de hemel zelf, op het heilige der heiligen. De hoop van een christen is niet als die van Pandora, die wegvloog en de ziel vaarwel toeriep, evenals de hoop van de geveinsden doet. Nee, zij is als het ochtendlicht. De eerste straal zal aangroeien tot een volle zonneshijn. Zij zal helderder en helderder schijnen tot de dag der volmaaktheid.

Toen Alexander op een hoopvolle expeditie ging, gaf hij zijn goud weg. Toen hem werd gevraagd wat hij voor zichzelf overhield, antwoordde hij: De hoop op grotere en betere dingen. Zo zal een christen liever van alles afscheid nemen dan van zijn hoop. Hij weet dat hoop hem zal bewaren van pijn en verbreking, van bezwijken en zinken. Hij weet dat hoop een straal van God is, een vonk van heerlijkheid en dat niets haar zal uitblussen, tot de ziel vervuld zal zijn met heerlijkheid. Zielen die een sterke hoop hebben, zullen niet lang zonder zoete verzekering zijn. God ziet niet graag de hopende ziel altijd op en neer gaan, zuchtende en treurende wegens gemis van een goed woord

van de hemel, wegens gemis van het bezit van wat zij in de tijd hoopt te genieten. Onderhoud hoop en lijdzaamheid "nog een zeer weinig tijds en Hij, die te komen staat, zal komen en niet vertoeven," Hebr. 10: 37.

Een *goed geweten* is een andere bron van verzekering. "Want onze roem is deze, namelijk de getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoudigheid en oprechtheid Gods, niet in vleeslijke wijsheid, maar in de genade Gods in de wereld verkeerd hebben en allermeeft bij ulieden," 2 Kor. 1: 12. En in 1 Joh. 3: 21 lezen wij: "Geliefden, indien ons hart ons niet veroordeelt zo hebben wij vrijmoedigheid tot God," 1 Joh. 3: 21. Een goed geweten heeft een vast vertrouwen. Hij die ze bezit, verkeert als Noach bij alle gevaren en verwarring, in vertrouwen en kalmte, in oprechtheid en vrijmoedigheid. Een goed geweten en een goed vertrouwen gaan samen.

Wat een schriftgeleerde tot onze Zaligmaker zei: "Meester, ik zal U volgen, waar u ook henengaat," Matth. 8: 19, dat zegt een goed geweten tot de gelovige ziel. Ik zal u volgen van plicht tot plicht, van inzetting tot inzetting; ik zal u bijstaan, ik zal u sterken, ik zal u ondersteunen, ik zal u tot troost zijn in dit leven en uw vriend in het sterven. "Al moest ik ook met u sterven, zo zal ik u geenszins verloochenen," Matth. 26: 35. Een goed geweten zal door de zwartste wolken heen zien en een vriendelijke God aanschouwen. Zoals een slecht geweten van de grootste vrez en twijfelingen vergezeld is, zo is een goed geweten in gezelschap van de grootste helderheid en troost. Zoals er geen hemel in de wereld is voor een slecht geweten, zo is er geen hel in deze wereld voor een goed geweten. Hij die een goed geweten heeft, bezit een van de uitnemendste bronnen van verzekering en het zal niet lang duren of God zal tot zo iemand zeggen: "Zoon, wees welgemoed, uw zonden zijn u vergeven," Matth. 9: 2.

Ook *echte liefde tot de heiligen* is een bron van verzekering en dit is een bron die nooit uitdroogt. Deze bron is in de zwakste zowel als in de sterkste heiligen. "Wij weten dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben. Die zijn broeder niet liefheeft, blijft in de dood," 1 Joh. 3: 14. De apostel zegt niet: Wij denken, wij hopen dat wij uit de dood in het leven zijn overgegaan, maar *wij weten* dat wij zijn overgegaan uit de dood in het leven, omdat wij de broeders liefhebben. Liefde tot de broeders is niet de oorzaak van ons overgaan uit de dood tot het leven, dat is van de natuurstaat tot een geestelijke staat, van de hel tot de hemel, maar het is er een bewijs van. Ik erken dat het zeer droevig is, te zien hoe deze kostelijke stroom van liefde in velen is opgedroogd.

Er was oudtijds een spreekwoord: *homo homini deus; een mens is een god voor een ander*. Maar nu mag werkelijk wel worden gezegd: *homo homini daemon; een mens is een duivel voor een ander*. Hij die geen liefde tot zijn broederen heeft, mist een van de liefelijkste bronnen waaruit verzekering voortvloeit. Ik zou niemand een erger hel toewensen dan te leven en de geliefden Gods niet lief te hebben.

Is het voor iemand die verscheiden goede bronnen in zijn tuin heeft niet even gemakkelijk als aangenaam, neer te zitten, water te putten en te drinken? Joh. 4: 14. O, gelovige zielen! er zijn bronnen, er zijn springaders van levend water niet alleen nabij u, maar *in* u. Waarom zit u dan met Hagar te treuren en te wenen, terwijl u behoorde toe te tasten en te drinken niet alleen uit de fonteinen boven u, maar ook uit de bronnen binnen u? Iemand die fruit in zijn tuin heeft, mag zowel zijn oog verlustigen als zijn geest verkwikken door ervan te eten, Gal. 5: 22, 23. Zeker, wij mogen zowel zien als smaken de vruchten van de Geest in ons, als de eerstelingen van het eeuwige leven. Ik denk dat alleen verdwaasde zielen zullen zeggen, dat genade die verboden

vrucht is, die God niet wil dat wij zullen zien of proeven. Wij behoren niet te denken aan Christus in de hemel, terwijl wij niet denken aan "Christus onder ons, de hoop der heerlijkheid," Kol. 1: 27. Christus wilde niet hebben dat de bruid zó aan haar eigen zwartheid dacht, dat zij vergat dat zij inwendig lieflijk en heerlijk was.

Ten zesde. *De Heilige Geest vermaant ons om "ons te benaarstigen onze roeping en verkiezing vast te maken,* 2 Petrus 1: 10. De Geest dringt aan om uit te zien naar het verkrijgen van een volkomen verzekering. Daarom kunnen gelovigen een verzekering van hun eeuwig geluk en zaligheid bereiken. Vandaar dat de apostel zegt: "Broeders, benaarstigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken, want dat doende zult u nimmermeer struikelen." Het Griekse woord "benaarstigt u" betekent twee dingen: 1^e alle haast en spoed en 2^e alle ernst en voornemen het te doen. Laat het uw voornaamste bezigheid, uw eerste werk, uw grootste zorg zijn, "uw roeping en verkiezing vast te maken." Wanneer u dat gedaan hebt, dan hebt u alles gedaan. Zolang dit niet gedaan is, is er niets gedaan. En om de noodzaak, de nuttigheid, de uitnemendheid en de mogelijkheid daarvan aan te tonen, laat de apostel "te meer" voorafgaan: "Daarom broeders, benaarstigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken", of zoals in de oorspronkelijke tekst staat: 'Hecht of duurzaam vast te maken'. Dat is het ene nodige. Het is van inwendig en uitwendig belang vast en zeker werk voor uw zielen te maken. Verzekering is een juweel van zo'n waarde, een parel van zo'n prijs, dat hij die ze wil hebben, moet werken en zweten en wenen en wachten, tot hij ze verkregen heeft. Hij moet zich niet alleen benaarstigen, maar hij moet *alle* naarstigheid aanwenden. Niet alleen graven, maar hij moet *diep* graven, vóór hij tot deze goudmijn kan komen.

Verzekering is die 'witte steen', die "nieuwe naam", dat "verborgen manna", hetwelk niemand kan verkrijgen dan alleen zij, die er om arbeiden als voor hun leven. Verzekering is zo'n kostelijk goud, dat men het moet gewinnen vóór men het kan dragen. Gewin goud en draag goud is de taal van beide, van hemel en aarde. De rijkdom, eer, talen en gunsten van deze wereld kunnen niet verkregen worden zonder veel moeite en reizen, zonder vroeg op te staan en laat naar bed te gaan. Meent u dat verzekering, welke meer waard is dan hemel en aarde, kan verkregen worden door koude, trage en harteloze diensten? Indien u dat meent, zo bedriegt u uw eigen zielen. Er zijn vijf dingen welke God nooit tot een lage prijs zal verkopen: Christus, de waarheid, Zijn eer, de hemel en verzekering. Hij die deze wil hebben, moet er een goede prijs voor betalen of hij zal ze eeuwig missen.

Zoals Petrus vermaant "u te benaarstigen uw roeping en verkiezing vast te maken," zo dringt Paulus er op aan, dat u zult uitzien naar het verkrijgen van volle verzekerdheid. Hieruit blijkt duidelijk dat er een mogelijkheid is een volle verzekerdheid van onze gelukzaligheid en gezegende staat in dit leven te verkrijgen. De apostel zegt: "Maar wij begeren dat een iegelijk van u dezelfde naarstigheid bewijze tot de volle verzekerdheid der hoop, tot het einde toe, opdat u niet traag wordt, maar navolgers zijt dergenen, die door geloof en lankmoedigheid de beloftenissen beërven," Hebr. 6: 11, 12. Wij moeten niet alleen streven naar verzekerdheid, maar wij moeten alle naarstigheid bewijzen, om te verkrijgen die rijke en volle verzekerdheid die alle vrees en twijfel zal verdrijven. Zij zal een ziel geduldig maken in het wachten, moedig in het werk, blijmoedig in het lijden. Zo zal zij aan deze zijde van de hemel een hemel in des mensen hart geven en hem zingende naar het paradijs doen gaan niettegenstaande alle rampen en ellenden.

Het kan beslist niet bestaan met de heiligheid, rechtvaardigheid, getrouwheid en de goedheid van God, om Zijn volk aan te zetten tot het vastmaken van hun roeping en

verkiezing, indien er niet een mogelijkheid was een volle en gegronde verzekering van hun geluk en zaligheid in dit leven te bereiken. Daarom valt niet te ontkennen dat het ongetwijfeld volgt, dat zij een gezegende verzekering mogen verkrijgen van hun gelukzaligheid en heerlijkheid, terwijl zij in de tegenwoordige vallei van ellende verkeren. Een tegenovergestelde mening zou hier eens mensen leven tot een hel maken, hoewel hij mocht ontkomen aan de hel hiernamaals.

Ten zevende. *De Heere heeft in veel ontferming en liefde de wegen en middelen bekend gemaakt, waardoor gelovigen een gegronde verzekering kunnen verkrijgen van hun eeuwige gelukzaligheid en verlossing. En daarom kan ze verkregen worden. Wij zullen drie teksten noemen om het te bewijzen.*

- De eerste tekst is 2 Petrus 1: 10. Als u de woorden omkeert, zult u daarin vinden dat de Heere niet alleen bij hen aandringt om "alle naarstigheid te bewijzen om hun roeping en verkiezing vast te maken," maar Hij toont hun duidelijk de weg en middelen aan, waardoor dat moet uitgevoerd worden, namelijk door "bij uw geloof deugd te voegen en bij de deugd kennis" en wat er volgt.
- De tweede bewijsplaats vinden wij in 1 Kor. 11: 28. "Maar de mens beproeve zichzelf en ete also van het brood en drinke van de drinkbeker." Bij zelfonderzoek kan de ziel zien welk recht zij op Christus en op alle kostelijke dingen van Zijn huis heeft, om also gelovig te eten van dat brood des levens, van dat hemelse manna, dat zij eeuwig mag leven.
- De derde tekst is 2 Kor. 13: 5. "Onderzoekt uzelf of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is, tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt." Door een ernstig onderzoek van eens mensen eigen staat, kan hij weten of hij geloof heeft of niet, of hij de bruid van Christus is of het eigendom van satan, of er een werk van genade in zijn hart is of niet. Het komt zeker niet overeen met de heerlijke wijsheid, de onbevleete rechtvaardigheid en de overtreffende heiligheid Gods, om mensen aan te sporen tot het gebruik van middelen om een doel te bereiken, als dat doel door de bevolen middelen niet bereikt kan worden, Ex. 15: 11. Iemand die slechts een vonk heeft van die wijsheid, rechtvaardigheid en heiligheid die in God is, zal niets verwachten van het gebruik van middelen tot verkrijging van gezondheid, rijkdom of dergelijke, tenzij er een redelijke verwachting is door het gebruik van die middelen zijn doel te bereiken. En zou God, Die wijsheid, rechtvaardigheid en heiligheid in Zichzelf is ze dan wel voorschrijven? Zeker niet. God is één oneindige volmaaktheid in Zichzelf, Die een Voorbeeld is van alle volmaaktheid waarnaar mensen moeten leven. Daarom is het onmogelijk dat God zou handelen beneden het schepsel; wat Hij zou doen als Hij een mens zou aanzetten tot het gebruik van middelen die het doel, waartoe de middelen waren voorgeschreven, niet konden bereiken.

Zo ziet u duidelijk door dit zevende bewijs, dat gelovigen in dit leven kunnen geraken tot een gegronde verzekering van hun eeuwige zaligheid en gezegende staat.

Ten achtste. *Het hoofddoel van Christus' instelling van het Heilig Avondmaal is dat Hij Zijn volk kan verzekeren van Zijn liefde en dat Hij hun kan verzegelen de vergeving van hun zonden, de aanneming van hun personen en de zaligheid van hun zielen. Matth. 26: 27, 28. De aard van een zegel is, dingen zeker en vast te maken onder de mensen. Zo is het Avondmaal des Heeren een groot zegel van Christus. Het is het geheimzegel van Christus, waardoor Hij Zijn volk verzekert en verzegelt dat zij hier gelukzalig zijn en hiernamaals méér gelukzalig zullen zijn. Hij verzekert hun dat zij van God eeuwig geliefd zijn, dat Zijn hart op hen gezet is. Dat er een kroon der*

rechtvaardigheid voor hen weggelegd is en dat niets hen zal kunnen scheiden van Hem, Die hun licht, hun leven, hun kroon, hun alles in allen is.

In dat sacrament komt Christus te voorschijn en toont Zijn liefde, Zijn hart, Zijn ontferming, Zijn bloed, opdat Zijn kinderen niet langer zullen zeggen: *Heeft de Heere Jezus ons lief? Verblijdt Hij Zich in ons?* Maar dat zij met de bruid mogen zeggen: "Ik ben mijns Liefsten en Zijn genegenheid is tot mij," Hooglied 7: 10. Vele dierbare christenen hebben lang verkeerd onder vrees en twijfel, zuchtende en treurende. Zij hebben gelopen van leraar tot leraar en van de ene plicht tot de andere. En toch konden zij nooit overreed worden van de liefde van Christus tot hun arme zielen. Maar hun vrees en twijfel hebben hen gevolgd, tot zij de Heere hebben ontmoet in deze heerlijke instelling, waardoor Hij hen heeft verzekerd van de vergeving van hun zonden en van de zaligheid van hun ziel.

In deze instelling heeft God hun manna gegeven om te eten, een witte keursteen en een nieuwe naam, die niemand kent dan die hem ontvangt, Openb. 2: 17. Vertel mij eens, gij kostbare, gelovige zielen, of u God niet in deze instelling hebt gevonden terwijl Hij tot uw hart sprak: "Zonen en dochters, wees welgemoed, uw zonden zijn u vergeven?" Matth. 9: 2. Ik weet dat dit u is geschonken.

Die Schriftuurplaatsen, die nadrukkelijk heiligen oproepen om overvloedig en voortdurend bezig te zijn zich in God te verblijden en Hem te prijzen, om altijd hun harpen in hun handen te hebben en halleluja's in hun mond, bewijzen duidelijk dat gelovigen een gegronde verzekering in dit leven kunnen verkrijgen. Hoe kunnen zij zich verblijden en zich in God beroemen, die niet weten of Hij hun eeuwige vriend of een eeuwige vijand zal zijn, of Hij altijd liefde of toorn op hen zal ademen? Hoe kunnen zij anders dan hun harpen aan de wilgen hangen, die niet anders weten dan dat zij in een vreemd land leven, ja, in een land van duisternis, al hun dagen? Hoe kunnen zij welgemoed of dankbaar zijn die niet weten of zij in de laatste dag niet dat hartverscheurende, dat gewetenwondende, dat zielverslaand woord zullen moeten horen: "Ga weg van Mij, gij vervloekten in het eeuwige vuur hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is?" Matth. 25: 41.

Nu, er wordt in het hele Boek van God geen plicht méér en overvloediger aan gelovigen aanbevolen dan die van blijdschap en vreugde, van lof en dankzegging. Dat weten allen die iets van de Schrift weten: "Verblijdt u te allen tijd," 1 Thess. 5: 16. God wil niet dat Zijn kinderen altijd verdriet hebben. Och christenen, herinnert u wat Christus voor u heeft gedaan en wat Hij nog voor u in de hemel doet en wat Hij voor u zal doen tot in alle eeuwigheid en breng dan al uw dagen door in jammeren en kermen als dat kan. "Verblijdt u in den Heere en verheugt u gij rechtvaardigen en zingt vrolijk allen u oprechten van hart," Ps. 32: 11. En let op deze woorden: "Gij rechtvaardigen zingt vrolijk in den Heere, lof betaamt den oprechten," Ps. 33: 1.

Christenen, zijn uw weldaden niet groter dan uw ellenden? Zeker wèl. Zijn uw zwaarste beproevingen te vergelijken met de minste sprank van genade of straal van heerlijkheid in u of aan u geopenbaard? Zeker niet. Zal niet één uur in de boezem van Christus al uw moeite en arbeid vergoeden? Waarom brengt u dan méér tijd door in zuchten dan in u te verblijden? Waarom bedroeft u dan die kostelijke harten door uw zwaarmoedigheid, die God niet bedroefd wil hebben? En waarom verblijdt u die genadeloze harten die God niet verblijden wil?

Een knap gezicht is altijd aangenaam voor het oog, maar dan vooral wanneer er blijdschap in het gezicht te zien is. Blijdschap in het gelaat brengt nieuwe schoonheid aan en maakt dat wat van te voren schoon was, buitengewoon schoon wordt. Het voegt glans en luister toe aan de schoonheid. Zo legt vreugde in het gezicht, hart en leven van een christen een algemene glans en heerlijkheid op hem en op de weg Gods

waarin hij wandelt. De blijdschap des Heeren is niet alleen de kracht maar ook de schoonheid en de roem van christenen.

Vreugde en blijdschap is een gevolg en vrucht van verzekering, zoals vele gelovigen door ervaring weten. Daarom kunnen gelovigen ongetwijfeld tot een gegronde verzekering van hun eeuwige zaligheid komen. Anders is het onmogelijk dat zij "zich te allen tijd zullen verblijden". Zo blijkt uit dit bewijs even duidelijk als uit het vorige, dat gelovigen in dit leven verzekering kunnen ontvangen van hun eeuwig welzijn.

Ten tiende. Het laatste bewijs, om aan te tonen dat gelovigen in dit leven een gegronde verzekering kunnen bereiken is: *Dat God in de Schrift nooit zo'n breed onderscheid zou gemaakt hebben tussen de nakomelingen van de vrouw en de slang, tussen de rechtvaardigen en de goddelozen, tussen heiligen en zondaars, tussen zonen en slaven, schapen en bokken, tussen lammeren en leeuwen, tussen koren en kaf, licht en duisternis, als het onmogelijk was voor mensen om te weten in welke van deze twee staten zij verkeren.*

Daarom kunnen zij weten of zij in een staat des levens of des doods, in een staat van ellende of gelukzaligheid, in een staat van toorn of liefde zijn. O, het is ver beneden de genade Gods, het is in tegenspraak met Zijn wijsheid, zo'n breed onderscheid te maken tussen Zijn eigen en satans kinderen, als het voor ieder kind niet mogelijk was zijn eigen Vader te kennen. "Gij zult Mij uw Vader noemen." Wij lezen in Jes. 63: 16, "Gij zijt toch onze Vader, want Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet: Gij, o Heere! zijt onze Vader, onze Verlosser, vanouds af is Uw Naam! Het motto van de heiligen is: geen Vader is als onze Vader.

De zwakste heilige kan zeggen: "Abba, Vader." Rom. 8:15. De Heere wil Zijn kinderen niet ongetroost laten of als wezen en vaderloze kinderen. God heeft geen kind zo jong of het kan Hem min of meer 'Vader' noemen. Hoewel de zaligheid van de gelovigen niet afhangt van hun wetenschap dat God hun Vader is, hangt hun troost daar wel van af. Daarom wil de Heere niet alleen een Vader zijn voor Israël, maar Hij wil hen bekend maken dat Hij hun Vader is. "Zult gij niet van nu af tot Mij roepen: Mijn Vader! Gij zijt de Leidsman mijner jeugd!" Jer. 3: 4.

Uit deze tien bewijzen blijkt duidelijk, dat gelovigen in dit leven een gegronde verzekering van hun eeuwige zaligheid en verlossing kunnen verkrijgen.

Toepassing

Deze dierbare waarheid, aldus bewezen, wijst ons op de onbeduidendheid van hen die beweren dat gelovigen in dit leven niet een vaste gegronde verzekering van hun eeuwige zaligheid en verlossing kunnen verkrijgen, zoals roomsen en remonstranten doen. Allen die hun geschriften en leringen kennen, weten dat zij in de wapenen zijn tegen deze Christus verheffende en zielbemoedigende leer van verzekering. Grevinchovius de remonstrant zei: *Ik weet niet van zo iets als verzekering van de hemel in dit leven.* Verzekering is een parel, die zij onder hun voeten vertreden. Het is een straal van de hemel die zoveel licht, helderheid en schitterende heerlijkheid bevat, dat hun verduisterde ogen hem niet kunnen aanschouwen. Verzekering is heerlijkheid in de knop, een voorstad van het paradijs, een tros van het land der belofte, een vonk van God, een blijdschap en kroon van een christen. Zij die verzekering ontkennen en ze onder alle namen en begrippen verloochenen, zijn goddeloos en dwaas. Zij zijn meer pijnigers dan vertroosters die zeggen, dat arme zielen mogen weten dat er een kroon der rechtvaardigheid is, maar dat zij het niet moeten wagen te veronderstellen, dat zij de eer zullen hebben die kroon te dragen. Zij maken God gelijk aan koning Xerxes, die zijn stuurlui in de morgen kroonde en hen in de avond van dezelfde dag

onthoofdde.

Remonstranten schamen zich niet te zeggen, dat God iemand het ene uur kan kronen en hem in het volgende uur van zijn kroon mag beroven. Zij blozen niet wanneer zij zeggen dat iemand in hetzelfde uur gelukkig en ellendig, onder liefde en toorn, een erfgenaam des hemels en een vuurbrand van de hel, een kind des lichts en een kind der duisternis kan zijn. O, welke ellendige troosters zijn zij! Wat is dit anders dan de vermoeide ziel te kwellen, de gewonde ziel te benauwen en hen allereerst te bedroeven die God wil verblijden?

O, hoe droevig is het als mensen durven beweren, dat gewonde geesten mogen weten dat "de Zon der gerechtigheid genezing heeft onder Zijn vleugelen," maar dat zij er niet van verzekerd kunnen zijn dat zij genezen zullen worden. De hongerige ziel mag weten dat er overvloed van brood is in des Vaders huis, maar dat zij niet kan weten dat zij van dat brood zal proeven, Lukas 15: 17. De naakte ziel mag weten dat Christus klederen der gerechtigheid heeft om alle vlekken, zweren, gebreken en mismaaktheden te bedekken, maar dat zij het niet mag wagen te verwachten dat Christus deze koninklijke klederen over haar zal uitspreiden, Openb. 3: 18. De verarmde ziel mag weten dat er onuitputtelijke rijkdommen in Christus zijn, maar dat zij er niet van verzekerd kan zijn dat zij ooit deel zal hebben in deze rijkdommen, Ef. 3: 18.

Alles wat die mensen aan arme zielen toestaan zijn slechts gissingen en veronderstellingen dat het goed met hen mag uitkomen. Zij willen aan zielen niet toestaan met Thomas te zeggen: "Mijn Heere en mijn God," Joh. 20: 18. Of met Job: "Want ik weet mijn Verlosser leeft," Job 19: 25. Of met de Kerk: "Ik ben mijns Liefsten en Zijn genegenheid is tot mij," Hoogl. 7: 10. En zo laten zij zielen in een bewolkte, betwiste, twijfelende, onzekere toestand, als Mohammeds graftombe te Mekka, hangende tussen twee magneetijzerstenen. Of als Erasmus, zoals de roomsen hem schilderen, hangende tussen hemel en hel. Zij maken de arme ziel tot een *Magor-missabib*, een verschrikking voor zichzelf.

Is er een méér troosteloze leer dan deze? Is er een méér zielontrustend en zielbedroevende leer dan deze? U bent op dit ogenblik in een staat van leven, maar u kunt op een volgend ogenblik in een staat des doods zijn. U bent nu begenadigd, maar u kunt een volgend uur genadeloos zijn. U bent nu in het beloofde land, maar u kunt in de woestijn sterven. U bent vandaag een woonstede Gods, maar u kunt morgen een synagoge des satans zijn. U hebt vandaag de witte steen van vergeving ontvangen en morgen moogt u de zwarte steen van veroordeling ontvangen. U bent vandaag in de armen van uw Zaligmaker en morgen kunt u in satans klauwen zijn. U bent nu een vrijgekochte van Christus en morgen kunt u een lijfeigene des satans zijn. U bent nu een vat ter ere en u kunt plotseling een vat des toorns worden. U bent nu zeer geliefd en u kunt spoedig weggestoten worden. Op deze dag is uw naam duidelijk geschreven in het boek des levens en morgen kan het boek doorgehaald en uw naam voor eeuwig uitgewist worden. Dit is de remonstrantse leer en betekent dit niet uw ziel in een twijfelende, bevende en huiverende toestand te houden?

Wel, christenen, houdt in gedachtenis dat dit uw gelukzalige en gezegende staat is dat "niemand u kan rukken uit de hand uws Vaders," Joh. 10: 29. En dat u bewaard wordt als in een vesting of als door een wacht, want "gij wordt in de kracht Gods bewaard door het geloof, tot de zaligheid," 1 Petrus 1: 5. "Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere uw Ontfermer," Jes. 54: 10.

Christus leeft altijd om voor u te bidden, Hebr. 7: 25. Zo min als mensen en duivels in staat zijn een wereld uit niets te maken, zo min als zij God kunnen onttronen, of de

zon uit het firmament of Christus uit de boezem des Vaders kunnen rukken, zo min kan een gelovige uit de eeuwige armen van Christus gerukt worden of Hem beroven van een van Zijn kostelijke juwelen. Deut. 33: 26, 27

Ik zal dit hoofdstuk eindigen met een uitnemende uitdrukking van Luther: *'De hele Bijbel heeft het voornamelijk doel dat wij niet zullen twifelen, maar dat wij zullen hopen, dat wij zullen vertrouwen, dat wij zullen geloven, dat God een ontfermend, een weldadig, een genadig en een lankmoedig God voor Zijn volk is.'*

Hoofdstuk 2

Bevat enkele belangrijke verklaringen betreffende verzekering.

De eerste leerstelling die ik betreffende verzekering zal geven is deze: *God onthoudt verzekering voor een tijd aan Zijn liefste en dierbaarste kinderen, om verschillende redenen.*

Ten eerste, tot de *oefening van hun genade*. Een begenadigde ziel zou altijd op de berg Tabor willen zijn om Kanaän te zien. Hij zou altijd in zijns Vaders armen willen zijn en zijns Vaders vriendelijk aangezicht willen zien. Hij zou altijd in de zonneschijn van Goddelijke gunst willen wezen. Hij wenst altijd de hemelen geopend te hebben, opdat hij altijd zijn Christus en zijn kroon mag zien. Hij zou met Petrus altijd op de berg willen wezen. Hij is onwillig om door de vallei van duisternis, de vallei van Baca te gaan. Zoals de koning van Sodom eens tot Abraham zei: "Geef mij de zielen, maar neem de have voor u," Gen. 14:21, zo zijn begenadigde zielen geneigd te zeggen: Geef mij blijdschap, geef mij vrede, geef mij verzekering en bewaar mij voor beproevingen, verdrukkingen en verzoekingen. Maar ik vraag u, welk nut zouden wij van de sterren hebben, als de zon altijd scheen? In 't geheel geen. Nu, u zou ook niet meer nut van uw genaden hebben, indien verzekering altijd voortduurde. Daarom behaagt het den Heere, tot oefening van het geloof, de hoop en de lijdzaamheid van Zijn kinderen, hun tenminste voor een tijd, verzekering te onthouden, hoewel zij die zoeken in ernstig gebed en onder een vloed van boetvaardige tranen.

Ten tweede. De Heere onthoudt verzekering aan Zijn dierbaarste kinderen, *opdat Hij hen mag houden in de oefening van die godsdienstige plichten die zwaar zijn en in strijd met vlees en bloed*, zoals treuren, berouw hebben, zelfveroordeling, zelfverfoeiing, zichzelf verafschuwen en zichzelf onderzoeken. Zoals wij in Klaagl. 1: 16 lezen: "Om dezer dingen wille ween ik; mijn oog, mijn oog vliet van water, omdat de Trooster, Die mijn ziel zou verkwikken, verre van mij is." En in hoofdstuk 3: 2, 3 vinden wij: "Hij heeft mij geleid en gevoerd in de duisternis en niet in het licht. Hij heeft Zich immers tegen mij gewend, Hij heeft Zijn hand de ganse dag veranderd." En in vers 17: "Gij hebt mijn ziel verre van de vrede verstoten, ik heb het goede vergeten." Nu, waar deze droeve beschikking van God de Kerk brengt kunt u zien in vers 40: "Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken en laat ons wederkeren tot den Heere." En als u het Boek doorloopt zult u de Kerk veel vinden in zelfonderzoek, zelfveroordeling, zelfverfoeiing, op deze grond dat God Zijn aangezicht verborgen had en een gordijn tussen Hem en hen had getrokken, en op een afstand van hen stond en niet troostrijk en vriendelijk met hen wilde spreken.

Nu, als u mij vraagt waarom God Zijn kinderen wil zetten aan die godsdienstplichten die moeilijk zijn en tegen vlees en bloed ingaan, dan antwoord ik:

1. Dat Zijn kracht en macht verheerlijkt mag worden in hun zwakheid, 2 Kor. 12: 79.
2. Om niet alleen de echtheid maar ook de sterkte van hun genaden te ontdekken. Een weinigje genade kan een mens wel brengen tot godsdienstplichten die gemakkelijk zijn en aan vlees en bloed behagen, die niet zwaar vallen maar aangenaam zijn, maar er moet sterkte van genade zijn om iemand tot diensten te bewegen die moeilijk zijn en de oude mens kruisigen.
3. Opdat zij meer volledig en in hoge mate gelijkvormig zullen zijn aan Christus hun

Hoofd, Die van het begin tot het einde, zelfs van de kribbe tot het kruis, meest geoefend was in zulke plichten en diensten die zeer zwaar waren en vlees en bloed kruisigden. Dit zal blijken aan allen die meer de geschriften van de Heilige Geest onderzoeken dan de geschriften der mensen.

4. Omdat in het volbrengen van zulke plichten zij op een meer bijzondere wijze de naam en achting, de eer en heerlijkheid van God, van Christus en van het evangelie in de wereld uitdragen. De wereld zal uitroepen: Dit zijn waarlijk christenen.
5. Omdat, hoe meer zij zijn in de oefening van zulke plichten, hoe groter ten laatste hun loon zal zijn.
6. Tenslotte, opdat satans samenzweringen en doelen des te beter voorkomen kunnen worden en de goddeloze wereld meer rechtvaardig zal veroordeeld worden. Want de wereld veracht niet alleen de hardste godsdienstplichten, maar zij verzuimen zelfs de gemakkelijkste, Matth. 25: 48.

Ten derde. Een andere reden waarom God verzekering onthoudt aan Zijn liefste kinderen is, *dat zij duidelijker en ten volle overtuigd zullen worden van de buitengewone zondigheid en bitterheid die in de zonde is.* Jer. 2: 19. Ach Heere, zegt de ziel, die zucht en treurt onder het gemis van verzekering, ik zie nu dat de zonde niet alleen kwaad, maar het grootste kwaad in de wereld is. Want zij houdt mij af van een verzekering van mijn aandeel in U, Die het grootste goed in de wereld bent. Zij houdt mij af van Uw gunst, die beter is dan het leven en van het licht van Uw liefelijk aangezicht, die beter is dan koren en wijn en olie. Zij houdt mij af van die blijdschap en troost, die een paradijs in mijn ziel kan geven. Ps. 4: 7, Ps. 113: 3,4.

Ach Heere! zegt de ziel, nu bevind ik de zonde niet alleen bitter te zijn maar zij is juist de kern van bitterheid. Ach! geen bitterheid zo bitter als zonde, want zij houdt mijn ziel af van die zoete verzekering, wat niet alleen het hoogtepunt en kroon van genade is, maar ook maakt zij alle genade, ellende en heerlijkheid zoet. O, wat blijft er dan over, schreeuwt zo'n ziel, dan in ons gehele leven te treuren over de zonden van ons hele leven? O, welk onuitsprekelijk kwaad zie ik nu in dat kwaad dat mij afhoudt van het allerbegeerlijkste goed. O, welke bitterheid vind ik nu in datgene waarvan de duivel, de wereld en mijn eigen bedrogen hart mij hebben verteld dat ik er veel zoetheid in zou vinden. Maar nu weet ik uit ervaring, dat het waar is wat getrouwe gezanten van de Heere mij sedert lang verteld hebben, dat de zonde de ziel van de mens verlaagt, dat ze de ziel van de mens verontreinigt en bezoedelt, dat ze de ziel meest ongelijkvormig aan God maakt, Die rein en heilig is boven alles. Ja, zij maakt de ziel meest gelijk aan satan, die enkel een zee en poel van zonde is. Want hij heeft de ziel van het beeld Gods beroofd, van de heiligheid, de schoonheid, de heerlijkheid, de gerechtigheid Gods en dat houdt de ziel af van het dragen van deze gouden keten van verzekering. Ja, zonde is het doden van God.

Ten vierde. Weer een andere reden waarom God de verzekering onthoudt aan Zijn liefste kinderen is, *dat zij meer verzekering zoeken voor zichzelf dan tot Gods eer en heerlijkheid.* Zij zoeken ze meer om vreugde zonder smart, troost zonder kwelling, vrede zonder onrust, zoet zonder bitter, licht zonder duisternis en dag zonder nacht te hebben, dan dat God verheven en bewonderd mag worden en Zijn naam alleen groot en heerlijk in de wereld mag zijn.

Vele christenen zijn als de bij, die naar het veld vliegt om honing te zoeken en ze op te eten, maar niet om ze in korf van de meester te brengen. Zo zoeken vele christenen om verzekering, om op die zoete honigraat te leven, méér dan om de korf van hun Heere en Meester te vullen met lof en dank.

Die dienstknecht, die meer denkt aan zijn loon dan aan zijn werk, moet zich niet verwonderen dat zijn meester traag in het betalen is. Zo moet hij, die méér staat naar troost dan naar gehoorzaamheid, die méér zoekt naar verzekering dan naar verheerlijking van God, er zich niet over verwonderen dat God het geven van verzekering uitstelt, hoewel men ze zoekt met vele gebeden en tranen. Hij, die meest teer is over Gods eer, zal ondervinden dat God meest teer is over zijn troost. God wil niet zien dat een ziel lang in zak en as zit, wanneer die ziel begeert dat God op Zijn troon geëerd zal worden. Hij, die meer zoekt om Gods eer dan om zijn eigen goed, zal spoedig ondervinden dat God zelfs Zijn eigen eer wil verduisteren om hem goed te doen. Als wij niet verlangen naar Gods verheerlijking, zal Hij niet verlangen om ons te verblijden.

Ten vijfde. Een reden waarom God voor een tijd de verzekering aan Zijn kinderen onthoudt is, dat *wanneer zij ze ontvangen, zij te meer mogen prijzen, ze meer zorgvuldig mogen bewaren, met meer wijsheid er voordeel uit zullen trekken en met meer liefde en indruk er God voor zullen danken.* Niemand stelt zoveel prijs op licht als hij die lange tijd in een donkere gevangenis gelegen heeft. Zo zal ook niemand zo'n prijs op verzekering stellen als die kinderen des lichts, die meest in geestelijke duisternis gewandeld hebben. Leven zonder licht is maar een levenloos leven. Micha 7: 8,9. O! hoe zoet was het licht voor Jona, die in de buik des grafs had geschreid, Jona 2: 2. Zo is de verzekering voor hen, die door slaafse vrezes en ongeloof "hun bed in de hel gemaakt hadden," zoals de psalmist spreekt in Ps. 139: 8. Goud dat van verre is opgehaald en duur is gekocht wordt meest gewaardeerd. Zo wordt verzekering die de ziel veel pijn en geduld, veel wachten en uitzien, veel strijden en wenen heeft gekost, het meest op prijs gesteld en de ziel zal zoeken er met de meeste wijsheid voordeel uit te trekken.

Zoals bij gemis van tijdelijke dingen, God Zijn volk leert ze te waarderen en er nuttig gebruik van te maken, wanneer zij ze ontvangen, zo leert God Zijn volk bij het gemis van geestelijke dingen ze beter op prijs te stellen en er voordeel uit te trekken wanneer zij ze genieten. O, hoe zoet was Kanaän voor hen die lang in de woestijn waren geweest! Hoe kostelijk waren het goud en de oorringen voor Israël, die lang in Egypte waren geweest en hoe kostelijk waren de giften en juwelen voor de Joden, die lang in Babel hadden gezeten! Zo is verzekering voor die kostelijke zielen, die het er lang buiten moesten stellen maar haar ten laatste mogen genieten, Ezra 1.

Nadat de Trojanen lange tijd in de Middellandse Zee hadden gezworven en zij land bespeurden, riepen zij met uitbundige vreugde uit: Italië, Italië! Zo wanneer arme zielen tot het genot van verzekering komen, nadat zij lange tijd heen en weer geslingerd waren op een zee van leed en druk, hoe zullen zij met vreugde uitroepen: Dit is het land der rust! Hoe langer ik wacht op het rijk, zei de kroonzoon van de keizer, des te groter zal het zijn. Zo ook, hoe langer een heilige wacht op verzekering, des te groter zal het uiteindelijk zijn.

Ten zesde. Wij willen nog een andere reden noemen, waarom God verzekering onthoudt aan Zijn liefste kinderen, en die is, *dat zij nederig en gering worden gehouden in hun eigen ogen,* want het genieten van genade verblijdt ons, maar het gemis van genade vernedert ons. Davids hart was nooit nederiger als toen hij een kroon alleen in hoop had maar niet in zijn hand. Zo spoedig als de kroon op zijn hoofd was gezet steeg zijn bloed met zijn uitwendige voorspoed en toen zei hij in de hoogmoed van zijn hart: "Ik zal niet wankelen in eeuwigheid," Ps. 30: 6.

Hiskia was een heilig man en toch zwol hij op onder de weldaden. Zodra God zijn

huis verhief boven dat van anderen, verhief zijn hart zich ook boven dat van anderen. Toen God hem had groot gemaakt in eer, rijkdommen, overwinningen en in geestelijke bevinding, toen vloog zijn hart omhoog. Hij vergat God en zichzelf en hij vergat dat alle weldaden die hij had ontvangen, waren voortgevloeid uit vrije genade en dat al zijn zegeningen slechts geleende zegeningen waren. Het is zeker beter weldaden te missen dan nederigheid te missen, het is beter geen zegeningen te ontvangen dan een nederig hart te missen. Augustinus zei dat een eerste, tweede en derde deugd nederigheid is. Een weinig, zeer weinig, met een nederig hart is veel beter dan de grootste weldaden met een hoogmoedig hart. Ik zou liever Paulus' mantel hebben met zijn nederig hart dan Hiskia's verheven hart met zijn schatten en koninklijke klederen.

Wel christenen, onthoud dit: God heeft twee snoeren op Zijn boog. Als uw hart niet nederig en gebogen is onder het gevoel van zonde en ellende, dan zal Hij u vernederen onder het gemis van een of andere begeerde genade. God heeft twee handen, een hand open en een hand gesloten. Hij maakt gebruik van beiden om zielen nederig te maken. Het gemis van verzekering buigt de ziel en vernedert ze, terwijl het bezit van verzekering gevaar voor de ziel oplevert, zich te verheffen. Verwondert u daarom niet dat kostelijke zielen zolang buiten verzekering moeten leven en dat Christus' wagen, de verzekering, zolang vertoeft te komen.

Ten zevende. De laatste reden waarom God voor een tijd, aan Zijn liefste kinderen verzekering onthoudt is, *dat zij ten volle en geheel op Jezus Christus zullen leven en dat Hij kan worden gezien als zijnde alles en in allen.*

Het is van nature aan de ziel eigen, om te rusten op iets dat minder is dan Christus. Zij wil rusten op schepselen, genaden, plichten, Goddelijke openbaringen, hemelse vertroosting, genadeblijken en zij wil rusten op zoete verzekeringen. Nu, om Zijn volk van deze zwakheid te genezen en hen te leren om geheel en alleen op Jezus Christus te leven, daarom onthoudt Hij hun troost en verzekering en daarom laat Hij Zijn kinderen voor een tijd in duisternis wandelen.

Christenen, onthoud altijd dit: hoewel het bezit van verzekering veel bijdraagt tot uw vertroosting, is echter het oprechte leven, steunende op Christus bij gemis van verzekering, het meest bevorderlijk tot Zijn verheerlijking. Die christen is gezegend, die bij gemis van zichtbare dingen, kan leven op een onzichtbare God; die in dikke duisternis, kan leven op God als een eeuwig Licht. Die is gelukkig, die gelooft op gezicht en gevoel, maar driewerf gelukkig zijn de zielen, die geloven wanneer zij niet zien. Zij zijn gezegend die liefhebben, wanneer zij niet weten dat zij geliefd zijn en die bij gemis van alle troost en verzekering op Christus kunnen leven als hun enig al. Wie die heilige kunst heeft geleerd, kan niet ellendig zijn, maar die daarvan onkundig is, kan niet gelukkig zijn.

De tweede leerstelling is deze: *De Heilige Schrift bevat vele liefelijke, gewichtige woorden om de gegronde verzekering voor te stellen waartoe gelovigen in dit leven kunnen komen.*

Soms wordt ze een "overreding" genoemd. (Eng. overz.) "Want ik ben overreed (verzekerd), dat noch dood noch leven.... ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods welke is in Christus Jezus onzen Heere," Rom. 8: 38. Dit wordt genoemd een duidelijke en bijzondere openbaring van Christus aan de ziel, Joh. 14: 21-24. Zij wordt dikwijls "weten" genoemd, 1 Joh. 3: 14. Maar het woord waardoor de Schrift de verzekering meest duidelijk uitdrukt is "volle verzekerdheid". Dit is wanneer de ziel

door de Geest en het Woord zo volkomen overreed is van haar eeuwig geluk en zaligheid, zij evenals Noach's ark, opgeheven wordt boven alle golven, twijfelingen en vrees, en als Noach stil en gerust kan neerzitten en met de apostel Paulus kan triomferen over zonde, hel, toorn, dood en duivel.

Soms wordt ze genoemd een "volle verzekerdheid des verstands," Kol. 2: 2. Soms wordt ze genoemd een "volle verzekerdheid der hoop," Hebr. 6: 11 en op een andere plaats een "volle verzekerdheid des geloofs," Hebr. 10: 22. De volle verzekerdheid is het hoogste toppunt van verzekerdheid.

Nu, hoewel deze volle verzekerdheid ernstig begeerd en ten hoogste geprezen wordt en het gemis daarvan veel betreurd wordt, en het bezit daarvan door alle heiligen wordt gezocht, wordt zij toch door slechts weinigen verkregen. Verzekering is een genade die te goed is voor het hart van de meeste mensen, het is een kroon te zwaar voor de meeste hoofden. Verzekering is de beste en grootste genade. Daarom wil God ze alleen geven aan Zijn beste en liefste vrienden.

Keizer Augustus gaf bij plechtige feesten kleinigheden aan sommigen, maar goud aan anderen. Eer en rijkdommen zijn kleinigheden, die God aan de slechtste mensen geeft, maar verzekering is "beproefd goud", wat God alleen aan Zijn beproefde vrienden geeft. Onder hen, die een aandeel hebben in de bijzondere liefde en gunst van God, zijn er slechts zeer weinigen die *een verzekering* van Zijn liefde hebben. De meeste heiligen kunnen, geloof ik, een sterk getuigenis van deze waarheid geven. Ik zal blij zijn wanneer hun ervaringen die echter tot zwijgen zal brengen.

Het is een genade van God een ziel lief te hebben en het is een andere genade de ziel van Zijn liefde te verzekeren. God heeft de naam van vele mensen in het boek des levens geschreven en toch wil Hij het sommigen niet bekend maken dan in de ure des doods, zoals uit de ervaring van vele kostelijke zielen duidelijk blijkt. Verzekering is een bloem uit het paradijs, die God op de borst van slechts weinige mensen speldt. Het is één ding een erfgenaam des hemels te zijn en het is een ánder ding zichzelf te kennen of te zien als een erfgenaam des hemels. Een kind in de armen mag erfgenaam van een kroon zijn of van een koninkrijk en het toch niet weten. Zo kan een heilige, erfgenaam van een kroon, van een koninkrijk, van heerlijkheid zijn en er toch onbewust van zijn. Zoals de baby's die door de weeën van de eerstgeboorte heengaan, niet dadelijk "vader, vader" roepen, zo zullen de nieuwgeboren kinderen in Christus, die heengeraakt zijn door de weeën van de tweede geboorte, niet dadelijk roepen: "Abba, Vader." Zij roepen niet dadelijk: De hemel, de hemel is onze, de heerlijkheid, de heerlijkheid is onze.

De derde leerstelling is deze: *Een mens kan ware genade hebben en toch geen verzekering bezitten van de liefde en gunst Gods of van de vergeving van zijn zonden en van de zaligheid van zijn ziel.*

Iemand kan werkelijk heilig zijn en toch niet de verzekering hebben dat hij eeuwig zalig zal zijn. Een mens kan een kind Gods zijn en het toch niet weten. Zijn staat kan goed zijn, terwijl hij het toch niet ziet. Hij kan in een veilige staat zijn, terwijl hij niet in een getrooste staat leeft. Alles mag wèl met hem zijn in het hof des hemels, terwijl hij duizend werelden zou willen geven, indien het maar wèl met hem was in het hof van zijn geweten.

De Kanaänese vrouw toonde veel liefde, wijsheid, ijver, nederigheid en geloof, ja zo'n kracht van geloof, dat Christus haar bewonderde. Hij ging haar tegemoet, bewees haar genade en beloonde haar en toch lezen wij niet dat zij verzekering had, Matth. 15: 22, 29. Zo zegt Paulus van de gelovige Efeziërs: "In Welken ook gij zijt, nadat gij het

woord der waarheid, namelijk het Evangelie uwer zaligheid, gehoord hebt, in Welken u ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte," Ef. 1: 13. Eerst hoorden zij het Woord en ten tweede geloofden zij en ten derde werden zij verzegeld, wat wil zeggen dat zij verzekerd werden van een hemelse erfenis, van een verworven bezit. Zij die God eren door het verzegelen van Zijn waarheid, dezen wil God eren door hen te verzegelen met Zijn Heilige Geest. In 1 Joh. 5: 13 lezen wij: "Deze dingen heb ik u geschreven, die gelooft in de Naam van de Zoon Gods, opdat u weet dat u het eeuwige leven hebt en opdat u gelooft in de Naam van de Zoon Gods." Zo ook: "Wie is er onder ulieden die den Heere vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort? Als hij in de duisternis wandelt en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de Naam des Heeren en steune op zijnen God," Jes. 50: 10. Wij vinden hetzelfde in Micha 7: 8, 9, "Verblijdt u niet over mij, o mijn vijandin! wanneer ik gevallen ben, zal ik weder opstaan; wanneer ik in duisternis zal gezeten zijn, zal mij de Heere een licht zijn. Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd; totdat Hij mijn twist twistte en mijn recht uitvoere; Hij zal mij uitbrengen aan het licht, ik zal mijn lust zien aan Zijn gerechtigheid."

Asaf was een zeer heilig man, een man uitblinkend in genade en toch zonder verzekering, zoals in den brede in Psalm 77 is te lezen. Heman was ongetwijfeld een zeer kostelijke ziel en toch was hij van der jeugd aan bedrukt en doodbrakende, hij droeg Gods vervaarnissen, hij was twijfelmoedig, Psalm 88. Er zijn duizenden christenen, die in een staat van genade zijn en zalig zullen worden, die toch verzekering en de vruchten daarvan missen, zoals de vreugde des heils, zuivere troost, heerlijke vrede en vurige verlangens naar de komst van Christus.

Verzekering is onontbeerlijk tot het welwezen van een christen, maar niet tot het wezen. Zij is nodig tot vertroosting van een christen, maar niet tot zijn zaligheid. Zij is vereist tot het welwezen van genade, maar niet tot het wezen van genade. Hoewel iemand niet zalig kan worden zonder geloof, zo kan hij toch zalig worden zonder verzekering. God heeft in vele plaatsen in de Schrift verklaard dat er zonder geloof geen zaligheid is, maar God heeft in geen enkele plaats in de Schrift verklaard dat er zonder verzekering geen zaligheid is. Een mens moet eerst genade ontvangen voor hij van zijn zaligheid verzekerd kan zijn, want hij kan niet verzekerd worden van hetgeen er niet is. Een mens moet zaligmakende genade hebben voor hij zalig kan worden, want hij kan niet zalig worden door hetgeen hem ontbreekt. Een mens moet geënt zijn in Christus vóór hij kan verzekerd zijn van de vergeving van zijn zonden of van de zaligheid. Maar dat kan niet vóór hij geloof heeft, daarom kan er genade zijn waar geen verzekering is. Christus voer op ten hemel in een wolk en de engel steeg op naar de hemel in de rook en de vlam van het offer, en zo twijfel ik er niet aan of vele dierbare zielen gaan ten hemel in wolken en donkerheid.

Iemand kan genade hebben en toch verzekering missen. Dit vloeit voort uit verschillende oorzaken.

Ten eerste, uit een weifelende geest en uit het partij kiezen van de oude mens tegen de nieuwe, met het vlees tegen de geest, met verdorvenheid tegen genade, met het de huis van Saul tegen het huis van David, met het werk van satan tegen het werk van God. De zonde is satans werk. Genade en heiligheid is Gods werk. En toch is het de zwakheid, ja de dwaasheid van vele arme zielen dat zij liever partij kiezen voor satans werk. dan voor Gods werk. Daarmee handelen zij tegen hun eigen ziel.

O christenen, beschuldigt u een rechter van onrecht en onrechtvaardigheid die zijn oor opent voor de klachten van de eiser, maar stopt zijn oren voor de antwoorden van de gedaagde, terwijl u zelf dat doet? Moet u uzelf niet eerder beoordelen, dat u met beide

oren hoort wat zonde en satan tegen uw ziel inbrengen, terwijl u niet één oor open hebt om te horen wat de Heilige Geest, wat genade, wat de nieuwe mens, wat uw wedergeboren deel spreekt tot rechtvaardiging, voldoening en vertroosting van uw ziel?

Laat mij u zeggen, o twistzieke ziel, dat het uw wijsheid en uw plicht zal zijn u dat gebod van God te herinneren, dat u verbiedt een vals getuigenis in te brengen tegen uw naaste. Datzelfde gebod gebiedt u om geen vals getuigenis in te brengen tegen het werk van genade in uw eigen hart en tegen de dierbare en heerlijke zaken die God aan uw ziel gedaan heeft. U behoorde evenveel bezwaar te maken tegen het geven van vals getuigenis tegen iets wat de Heere in u gewerkt heeft, als dat u bezwaar maakt tegen het geven van vals getuigenis tegen uw naaste. Het kan niet anders dan droevig gesteld zijn met de ziel, het kan niet anders dan nacht zijn in de ziel, wanneer het één een grote gewetenszaak is en het andere niet.

Vele heidenen hebben zoveel liefde en trouw tot elkaar gehad, dat zij liever wilden sterven dan een vals getuigenis tegen elkaar geven. Hoe durft u dan, twistzieke zielen, een vals getuigenis geven tegen uw eigen ziel en tegen het genadewerk van God dat daarin te vinden is? Als dit niet de weg is om u van verzekering af te houden en uw ziel in duisternis te laten dan weet ik het niet.

Ten tweede. Iemand kan genade hebben en toch verzekering missen en dat *kan een gevolg zijn van de buitengewone geringheid en zwakheid van zijn genade*. Een kleine kaars verspreidt slechts weinig licht en een kleine genade verschaft slechts weinig bewijzen. Een grote mate van genade draagt grote en heldere bewijzen met zich, maar een kleine mate van genade draagt slechts geringe bewijzen met zich. Sommige sterren zijn zó klein, dat zij nauwelijks te bespeuren zijn en zo zijn de genaden van sommige heiligen zó klein, dat nauwelijks te zien is dat hun genade, genade is. Een klein vuur zal slechts weinig hitte geven en een kleine genade zal slechts weinig troost en weinig blijken geven. Een weinig genade zal aan een mens een hemel hiernamaals bezorgen, maar het is een grote mate van genade die ons een hemel op aarde bezorgen moet. Een kleine voorraad zal slechts weinig voordeel opleveren en een kleine genade zal slechts weinig vrede verschaffen. Een klein juweel biedt slechts weinig glans. Zo is het ook met weinig genade en daarom hebben christenen die slechts kleine genade hebben weinig glans van verzekering. Zij hebben slechts weinig blijdschap en troost in deze wereld.

Toch mag het hart van zwakke christenen niet bezwijken. Laat mij u deze wenk geven dat de zwakste christen evengoed gerechtvaardigd, aangenomen en evengoed met Christus verenigd is als de sterkste. Hij heeft evenveel deel en eigendom aan Christus als de hoogste en edelste christen die op aarde zijn adem haalt. Alleen kan hij niet zoveel nut en vordering uit zijn eigendom aan Christus trekken als de sterke christen die een grote mate van genade heeft. Een baby in de armen heeft net zoveel bezittingen van zijn vader als degene die de volwassen leeftijd bereikt heeft, hoewel hij er niet zoveel nuttig gebruik kan van maken.

Hieronymus merkt bij de zaligsprekingen op, dat vele beloften aan zwakke genade gedaan worden. "Zalig zijn de armen van geest; zalig zijn die treuren; zalig zijn die hongeren en dorsten," Matth. 5. Zwakke heiligen, onthoudt dit: de belofte is een ring van goud en Christus is de kostelijke beproefde steen in die ring. Op die steen moet u rusten als u in genade wilt toenemen en als u uw ziel veilig en gezegend wenst te zien. Zwakke zielen, onthoudt dit dat Jozef wagenen zond om zijn vader en zijn broeders tot zich te brengen en dat God zo uw zwakke genaden wil gebruiken als wagenen om u tot Hem te brengen, tot Hem, Die de Verzorger, de Versterker en de Voeder van

genade is. Christus, Die Zijn genaden maakt tot dienstknechten om u tot Christus, de Fontein, te leiden, zal er veel vermaak in vinden u vermeerdering van genade te schenken.

Ten derde. Iemand mag ware genade hebben en toch verzekering missen. Dit kan voortkomen uit *de herleving van oude zonden*. Ach, wanneer die zonden die lange tijd geleden werden bedreven, sinds lang werden betreurd, sinds lang werden verafschuwd en sinds lang werden gekruist, wanneer die oude zonden die een ziel vele gebeden en vele tranen gekost hebben en een oorzaak zijn geweest van vele zuchten, smarten en klachten, wanneer die zonden die sedert lang begraven waren als uit het graf opstaan en de ziel ontmoeten en aanstaren en tot de ziel zeggen: Wij zullen u bijblijven en kwellen, o, dat zal oorzaak zijn dat iemands aangezicht veranderd, zijn gedachten verward worden, zijn lendenen ontbonden en zijn hart verbaasd wordt. Toen David en Job de zonden van hun jeugd ontmoetten, lang nadat zij betreurd en vergeven waren, toen werden hun harten ontsteld en bevende, Ps. 25: 7, Job 13: 26.

Wanneer oude zonden in herinnering worden gebracht, begint de ziel alles te betwisten en dan begint ze aldus te redeneren: Zeker, mijn staat is niet goed, mijn vergeving is niet verzegeld. Als mijn vergeving bevestigd was, hoe komen deze zonden dan weer voor den dag en hoe kunnen zij dan weer in herinnering worden gebracht! Heeft God Zich in de beloften van genade niet verbonden, dat deze zonden die vergeven zijn niet meer gedacht zullen worden? Jes. 43: 25. En zeker, als deze zonden niet vergeven zijn, dan heb ik reden te vrezen dat mijn andere zonden ook niet vergeven zijn. En als mijn zonden niet vergeven zijn, hoe zal ik dan aan het verderf ontkomen? Mijn berouw was zeker niet oprecht, mijn droefheid was niet ernstig, de slag, de wonde die ik aan de zonde gaf was niet dodelijk. Als dat wèl het geval was geweest, hoe kunnen die zonden dan nu tegen mij opkomen als een gewapende vijand? Zo zien wij, dat het opnieuw voor den dag komen van oude zonden iemands ziel van de verzekering kan scheiden.

Ten vierde. Iemand kan genade hebben en toch verzekering missen en dit kan een gevolg wezen van *zijn te kort komen in die volmaaktheid die het Woord vereist, die andere heiligen wèl bereikt hebben*. Ach! zegt zo'n ziel, ik heb zeker geen genade. O, hoeveel kom ik tekort bij verschillende rechtvaardige voorschriften en bij deze of gene sierlijke christen! O, hoe helder zijn zij in hun kennis, hoe sterk zijn zij in hun liefde, hoe hoog gaan zij in hun genaden! Hoe zijn hun harten vervuld met genade en hun leven met heiligheid! Uit al hun bewegingen jegens God en jegens de mensen spreekt genade; zij bidden als heiligen en leven als engelen.

Nu, vele arme zielen die zich vergelijken met de volmaakte regel van rechtvaardigheid en met hen die in Christus' school verst gevorderd zijn en uitnemende voorbeelden van reinheid en heiligheid zijn, komen in hun eigen schatting te kort. Wanneer zij zo'n grote onevenredigheid vinden tussen hun hart en de voorschriften, tussen hun daden en hun belijdenis, en wanneer zij zien op de daden en het leven van anderen, dan zijn zij geneigd bedroefd en ontmoedigd neer te gaan zitten.

Suetonius verhaalt van Julius Caesar, dat toen hij Alexanders standbeeld zag, hij diep zuchtte, omdat hij op die leeftijd zo weinig had gedaan. Zo zitten vele kostelijke zielen zuchtend en wenend neer, omdat zij zo lang geleefd hebben en zo weinig voor God gedaan hebben, en zo weinig voor hun eigen inwendige welstand verricht hebben. Dit verwondt hun hart en doet het neerzinken, omdat zij in genade zo ongelijk zijn aan hen met wie zij wensen in heerlijkheid gelijk te zijn. En dat zij zo ver beneden velen in geestelijk opzicht staan, aan wie zij ver voorbij, gestreefd zijn in tijdelijk opzicht.

Ten vijfde. Iemand kan ware genade hebben en toch verzekering missen. Dit kan een gevolg zijn van *die rook en wolken, van die vrezen en twijfelingen, die door verdorvenheden in de ziel oprijzen*. Hierdoor kan de ziel niet zien die uitnemende genaden die anders bespeurd konden worden. Hoewel er vele kostbare juwelen in het huis kunnen zijn kan toch de rook iemand verhinderen hun schittering en glans te zien. Zo, hoewel er vele kostelijke genaden in de ziel van heiligen mogen zijn kan toch verdorvenheid zoveel stof opjagen, zo'n rook in de ziel doen oprijzen, dat zij niet bekwaam is haar schoonheid en heerlijkheid te zien. De waterput was dicht bij Hagar, maar zij zag hem niet totdat haar ogen door de Heere werden geopend, Gen. 21: 19. Zo kan genade dicht bij de ziel zijn, ja in de ziel soms en toch ziet zij ze niet, tot God haar ogen opent en aantoonst dat er genade in de ziel is. Jakob zei: "Gewisselijk is de Heere aan deze plaats en ik heb het niet geweten," Gen. 28: 16. Zo menige kostelijke ziel moet zeggen: Er was genade in mijn hart en ik wist het niet, ik zag het niet. De gezegende Bradford zegt in één van zijn brieven: O Heere, ik gevoel mijzelf dikwijls zó, alsof er geen verschil was tussen mijn hart en het hart van de goddelozen. Mijn gemoed is zo blind als het hunne, mijn geest even halsstarrig en opstandig als de hunne en mijn gedachten even verward als de hunne en mijn genegenheden even ongeregeld en mijn diensten even vormelijk als de hunne. Nu christenen, hebben niet velen van u het zo in hun eigen ziel bevonden? Zeker wèl! Geen wonder dan, dat hoewel u genade hebt, u ze toch niet hebt zien schitteren en schijnen in uw ziel. Evenals sommigen hebben gemeend dat er geen koren op hun akkers was, omdat er zoveel onkruid op stond; dat hun hoop geen tarwe bevatte, omdat er niets te zien was dan kaf; en dat hun smeltkroes geen goud inhield, omdat het met veel droesem bedekt was, zo hebben sommigen gedacht dat hun harten ledig van genade waren daar ze zo vol van vrees en twijfel waren. Petrus geloofde en wandelde op het water, maar daarna twijfelde hij en zonk. Matth. 14: 30. Op zekere tijd geloofde Abraham en offerde Izak en op een andere tijd vreest en valt hij. "Zeg dat gij mijn zuster zijt, opdat zij mij niet doden." Zo hadden David en Job hun uitvluchten, bevingen, bezwijkingen, schuddingen en tegenredenen, Ps. 116: 11, Ps. 31:22. Het is niet altijd hoog water voor de heiligen, soms zitten zij in een zeer lage eb. De beste van de heiligen zijn als de ark op en neer geslingerd op de golven, met vrezen en twijfelingen. En zo zal het met hen zijn, totdat zij in de boezem van Christus rusten.

Ten zesde. Iemand kan genade hebben zonder het te zien en zonder het te weten. Dat kan een gevolg zijn van zijn *niet doorzoeken, niet beproeven en niet naspeuren van zijn eigen ziel*. Er is goud in de mijn en men kan het vinden als men maar er ijverig naar wilde graven en zoeken. Er is genade in het hart en u zou ze kunnen zien, als u slechts het licht des Heeren zou willen nemen en nauwlettend zou willen opmerken. Vele mensen bevinden na een ijverig onderzoek hun tijdelijke staat beter dan dat zij dachten en zo kunnen begenadigde zielen na een ijverig onderzoek hun geestelijke staat veel beter bevinden dan dat zij eerst meenden en oordeelden.

Daarom zielen, staakt uw klachten, houdt op met dat haastig veroordelen van uzelf en onderzoekt ijverig wat de Heere aan u heeft gedaan en wat Hij nog in u en voor u doet. Komt eens samen en vergelijkt de boeken, vergelijkt Zijn werken in u met die in anderen. Wat? Is er geen licht, geen liefde, geen begeerte, geen honger, geen dorst naar God? Wat? Is er geen zuchten, geen klagen, geen treuren onder het gevoel van zonden en onder het gemis van Goddelijke gunst? Zeker, als u uzelf onderzoekt, zult u sommige van die zaken vinden en wanneer u ze vindt, waardeert ze dan als juwelen die meer waard zijn dan een wereld. God zal "de dag der kleine dingen niet verachten"

en zou u dat wel doen? Wilt u, durft u zeggen, dat zoiets weinig is, wat meer waard is dan de hemel? Het kleinste vonkje van genade zal uiteindelijk veranderd worden in een kroon van heerlijkheid. Wel! onthoudt dit, dat wanneer de kleinste genade, als zij echt en oprecht is, voldoende is tot zaligheid, dan behoort ook de kleinste genade genoeg voor u te zijn tot uw vertroosting.

De vierde leerstelling is deze: God kan lange tijd verzekering onthouden en ze uiteindelijk toch aan Zijn kinderen geven, nadat zij geduldig gewacht hebben. David zegt: "Ik heb den Heere lang verwacht en Hij heeft Zich tot mij geneigd en mijn geroep gehoord; en Hij heeft mij uit een ruisende kuil, uit modderig slijk opgehaald en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld. Hij heeft mijn gangen vastgemaakt, en Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, een lofzang onzen Gode," Ps. 40: 24. Nadat de Kerk in het Hooglied vele gevaren, ontberingen en moeilijkheden had ondervonden, toen "vond zij Hem, Die haar ziel liefhad," Hoogl. 5: 3.

De psalmist zit neer en beweent zijn droeve toestand in de woorden: "Ik ben vermoeid van mijn roepen; mijn keel is ontstoken, mijn ogen zijn bezweken, daar ik ben hopende op mijn God. Ik heb gewacht naar vertroosters, maar heb ze niet gevonden." Maar uiteindelijk verschijnt God en dan zegt hij: "Ik zal Gods naam prijzen met gezang en Hem met dankzegging grootmaken," Ps. 69.

Job zucht het uit: "Zie, ga ik voorwaarts, zo is Hij daar niet of achterwaarts, zo verneem ik Hem niet," Job 23: 8. Maar na zijn zuchten zingt hij: "Aan mijn gerechtigheid zal ik vasthouden en zal ze niet laten varen," Hfdst. 27: 6.

Ds. Frogmorton was een heilig en uitgezocht prediker onder de leraars in die dagen. Hij leefde zeven en dertig jaren zonder verzekering, maar hij verkreeg ze slechts een uur voor zijn dood. Hij stierf ten huize van Ds. Dod, die nu bij den Heere is, en hij stierf daar in volle verzekering van zijn rechtvaardigmaking, van de vergeving van zijn zonden en van de zaligheid van zijn ziel.

God onthield gedurende lange tijd verzekering aan Mr. Glover, hoewel hij ze met vele gebeden en tranen zocht. En toch, toen hij in het gezicht van de brandstapel was, toonde de Heere hem in Zijn gunst zo'n liefelijk aangezicht, dat hij tot zijn vriend uitriep: "Hij is gekomen, Hij is gekomen."

Zo ook mej. Katarina Bretterge, na vele bittere worstelingen met de satan op de dag voor zij stierf, ontving een liefelijke verzekering van dat koninkrijk dat niet bewogen wordt, van die rijkdommen die niet vergaan en van die kroon der rechtvaardigheid die niet verwelkt.

Ik heb gelezen van drie martelaars die aan de staak gebonden waren. Een van hen raakte als door een wonder los van de staak, viel op de grond en worstelde ernstig met God om het gevoel van Zijn liefde. En God gaf ze hem op dat ogenblik. Zo kwam hij en omhelsde de brandstapel en stierf blijmoedig en onverschrokken een heerlijke martelaarsdood. God stelde het uit tot hij gebonden was en liet Zich toen liefelijk en heerlijk aan hem uit.

1. Nu, God stelt het geven van verzekering aan Zijn liefste kinderen uit, deels om hen te doen weten dat Hij wil dat zij er naar uit zullen zien, en dat verzekering een juweel is die waard is er op te wachten. De geringste glimlach van God, wanneer onze zandloper afloopt, zal al het wachten van onze ziel vergoeden.
2. God stelt het schenken van verzekering anderdeels uit om ons te doen weten dat Hij vrij is in Zijn werkingen, en dat Hij niet gebonden is aan enige voorbereidingen of eigenschappen in de mens. Maar Hij is vrij te komen wanneer Hij wil, en te gaan wanneer Hij wil, en te blijven zolang als Hij wil, hoewel de ziel zucht: "Hoe lang

Heere, hoe lang nog, eer mijn zuchten wordt veranderd in blijdschap?"

3. De Heere stelt het geven van verzekering uit, niet omdat Hij Zijn kinderen graag in twijfel en angst houdt, en ook niet omdat Hij verzekering zo'n zeldzame, grote en kostelijke parel acht, dat Hij ze daarom aan hen niet wil schenken. Maar de oorzaak is dat Hij ziet dat onze zielen niet op een voldoende afstand van de zonde staan, of omdat Hij weet dat hun ziel zó ingenomen en vervuld is met de genietingen van geschapen dingen, dat Christus niet bij hen kan wonen.
4. Of anders is het omdat zij niet met al hun kracht arbeiden om verzekering. Zij benaarstigen zich niet om hun roeping en verkiezing vast te maken. Of anders is de oorzaak dat hun hart niet bereid of niet genoeg vernederd is om zo'n hoge gunst te genieten.

Nu, waar God om deze gewichtige redenen het geven van verzekering uitstelt, daar behoren wij Hem te bewonderen, Hem te rechtvaardigen en onderworpen op Hem te wachten, liever dan harde gedachten van Hem te hebben, of ons ongeduldig te gedragen en te zeggen: "Waarom vertoeft Zijn wagen zo lang te komen?" Richteren 5: 28.

De vijfde leerstelling is deze: *Die kostelijke zielen die verzekering hebben ontvangen, kunnen ze verliezen en verbeuren.* Het fris en het groen, de schoonheid, de glans en de heerlijkheid van verzekering kan verloren worden.

Het is waar, gelovigen kunnen de wezenlijke eigenschappen, het zaad en de wortel van genade niet verliezen. Maar zij kunnen de verzekering verliezen, en die is de schoonheid en geur, de kroon en heerlijkheid van genade. Deze twee beminden, genade en verzekering die elkaar liefhebben, zijn door God niet zo nauw aan elkaar verbonden, dat zij door zonde aan onze kant en door rechtvaardigheid aan Gods kant, niet van elkaar kunnen gescheurd worden. Het samenhouden van deze twee, die elkaar liefhebben, genade en verzekering, zullen aan de ziel twee hemels verschaffen, een hemel van blijdschap en vrede hier en een hemel van verlossing en zaligheid hiernamaals. Maar wanneer deze twee beminden van elkaar gescheurd worden, dat zal hier een hel aan de ziel opleveren, hoewel zij aan de hel hiernamaals zal ontkomen. Chrysostomus heeft het goed begrepen, toen hij beleed dat het gemis van de genieting van God veel erger hel voor hem zou zijn dat het gevoel van elke andere pijniging.

Als u uw Christus wilt behouden, als u uw troost wilt behouden, als u uw kroon wilt behouden, houd dan genade en verzekering samen en laat ze nooit van elkaar gescheurd worden door lippen of leven, door woorden of werken. Het is voor de beste van de mensen mogelijk hun bewijzen voor zaligheid en heerlijkheid te verduisteren en te verdoven zodat zij niet in staat zijn ze te lezen of te verstaan. Zij kunnen de Heilige Geest zo ergeren en bedroeven, hetzij door ergerlijke zonden of door Zijn vertroosting en hartsterkingen te weigeren of door het licht achten van Zijn genadige handelingen met hen of met anderen, of door Zijn werk af te keuren door het inbeelding of huichelarij te noemen waardoor Hij weigert van hun aandeel in Hem te getuigen, hoewel Hij een Geest is Die getuigt. Daarom weigert de Geest hen te vertroosten, hoewel Hij de enige Trooster is.

De beste gelovige die onder de hemel zijn adem haalt, kan zijn zomerdag veranderen in een winternacht, zijn blijdschap in zuchten, zijn zingen in wenen, zijn bruidskleren in een rouwgewaad, zijn wijn in water, zijn zoet in bitter, zijn manna of hemels brood in kaf, zijn aangename druiven in appelen van Sodom, zijn vruchtbaar Kanaän of zijn vermakelijk paradijs in een woeste en barre wildernis. Merk daarom op dat, zoals geloof dikwijls is vergezeld van ongeloof en oprechtheid van geveinsdheid, en

nederigheid van ijdele eer, zo ook verzekering dikwijls vergezelschap is van vrezen en twijfelingen. Het komt en het gaat.

De gezegende Hooker leefde bijna dertig jaar in nauwe gemeenschap met God, zonder enige merkbare onttrekking van Gods gunst in al die tijd. En toch op zijn sterfbed vertrok hij zonder enig gevoel van verzekering en zonder ontdekkingen van het vriendelijke aangezicht Gods. Dit gebeurde tot verwondering en teleurstelling van de verwachting van vele kostelijke zielen en ongetwijfeld tot laster door goddeloze mensen. Maar merk hier op dat menigeen het uitzicht op de stad verliest wanneer hij er dichtst bij is. U weet, dat Abraham in een buitengewone mate verzekering van God had, ten opzichte van zijn bescherming door God. En toch zegt hij tot Sarai: "Zeg toch: Gij zijt mijn zuster, opdat het mij wèl ga, want anders zullen zij mij doden," Gen. 12: 12,13. Ach! wat was het fris, het groen, de schoonheid en heerlijkheid van zijn verzekering vervallen, dat hij uit slaafse vrees, om andere mensen genoeg te doen, zichzelf en zijn naaste onder Gods ongenoegen wilde brengen.

David, de liefelijke in psalmen en in geloof heeft gezongen: "De Heere is mijn Steenrots en mijn Burg en mijn Uithelper; mijn God, mijn Rots op welke ik vertrouw; ik riep den Heere aan Die te prijzen is en werd verlost van mijn vijanden," Ps. 18: 3,4. En op andere tijden zucht hij het uit: "Wat buigt gij u neder, om mijn ziel! en zijt onrustig in mij?" Ps. 42: 6. En in vers 10: "Ik zal zeggen tot God: Mijn Steenrots, waarom vergeet Gij mij?" En in Ps. 38: "Want Uw pijlen zijn in mij gedaald en uw hand is op mij nedergedaald. Daar is niets geheels in mijn vlees vanwege Uw gramschap, daar is geen vrede in mijn beenderen vanwege mijn zonde. Want mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd, als een zware last zijn zij mij te zwaar geworden. Ik ben krom geworden, ik ben uitermate zeer neergebogen, ik ga de ganse dag in het zwart." Zijn hart was vaker uit de toon dan zijn harp. Hij begint vele van zijn psalmen met zuchten en eindigt met zingen. En andere begint hij met blijdschap en eindigt in droefheid. Zo heeft iemand gezegd: Men zou denken dat deze psalmen zijn gemaakt door twee mensen van geheel verschillende gesteldheid. Ja, het is opmerkenswaardig, dat hoewel David door een buitengewone wijze zekerheid had dat hij koning zou worden, en zelfs door die grote profeet Samuël was gezalfd, toch de luister en de glans van zijn zekerheid vervloog. Zelfs in die mate, dat hij overwonnen door slaafse vrees, uitriep zelfs van Samuël zowel als van de anderen: "Alle mensen zijn leugenaars", en dat 'hij nog een der dagen door de hand van Saul zou omkomen." Het is waar, zegt David, Ik heb een kroon en ik heb een belofte tot een koninkrijk, maar ik moet door bloed zwemmen naar de kroon en ik moet de kroon winnen vóór ik ze kan dragen, en om de waarheid te zeggen, ik moet als het ware sterven voor ik ze kan bereiken. En nadat hij koning was geworden, toen Koning Jezus Zijn aangezicht voor hem verborg, was hij droevig ontsteld. Toen God Zijn rug naar hem had toegekeerd, toen konden zijn heerlijke troon of zijn koninklijke klederen, of zijn gouden kroon of zijn schitterende hovelingen of zijn rijke inkomsten of zijn blijmoedige aard of zijn vroegere ervaringen hem niet geruststellen. Zoals alle lichten het gemis van zonlicht niet kunnen goedmaken, zo kunnen alle tijdelijke vertroosting en het gemis van geestelijke troost niet vergoeden.

Job zingt in hoofdstuk 16: 19: "Ook nu zie, in de hemel is mijn Getuige en mijn Getuige in de hoogten." Maar op andere tijden hoort gij hem klagen: "Want de pijlen des Almachtigen zijn in mij, welker vurig venijn mijn geest uitdrinkt; de verschrikkingen Gods rusten zich tegen mij," hoofdstuk. 6: 4. Op een andere tijd zucht hij het uit: "Och, of ik ware gelijk in de vorige maanden, gelijk in de dagen toen God mij bewaarde! toen Hij Zijn lamp deed schijnen over mijn hoofd en ik bij Zijn licht de duisternis doorwandelde; gelijk als ik was in de dagen mijner jonkheid, toen Gods

verborgenheid over mijn tent was, toen de Almachtige nog met mij was," hoofdstuk. 29: 2-5.

Nu, door al deze duidelijke voorbeelden en door vele ervaringen van andere heiligen, blijkt duidelijk dat de uitnemendste heiligen hun verzekering kunnen verliezen en dat de glans en heerlijkheid daarvan kan vervallen en verwelken. Wat de ziel in zo'n geval heeft te doen en hoe zij kan hersteld worden uit zulk een droeve staat, hoop ik in het einde van deze verhandeling aan te tonen.

De zesde leerstelling is deze: *De zekerheid en de onfeilbaarheid van eens christens verzekering kan aan iemand anders niet bekend gemaakt worden, zoals hij ze in zijn eigen hart gevoelt.* Alleen dit, hij kan zeggen gelijk de blinde man eens sprak: "Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie," Joh. 9: 25. Eens was ik een slaaf, maar nu ben ik een zoon. Eens was ik dood, maar nu leef ik. Eens was ik duisternis, maar nu ben ik licht in den Heere. Eens was ik een kind des toorns en een erfgenaam van de hel, maar nu ben ik een erfgenaam van de hemels. Eens was ik satans lijfeigene, maar nu ben ik een vrijgelatene des Heeren. Eens was ik onder de geest der dienstbaarheid maar nu ben ik onder de geest van aanneming, die mij vergezelt van de vergeving van mijn zonden, de rechtvaardiging van mijn persoon en de zaligheid van mijn ziel. Dit alles weet ik, zegt de verzekerde heilige, maar ik kan het u niet duidelijk maken al zou u mij ook duizend werelden geven. Wat ik gevonden en gevoeld heb, en wat ik bevind en gevoel is wonderlijk boven alles wat ik kan uitdrukken. Ik ben evenmin bekwaam om de sterren van de hemel te tellen en het getal van het zand aan de zee, als ik bekwaam ben om u de blijdschap te verklaren, de onuitsprekelijke blijdschap, de verzekering, de heerlijke verzekering, die God mij gegeven heeft.

Severins, de Indiaanse heilige, sprak in de kracht van verzekering: O, mijn God overlaad mij niet met Uw liefde; als ik moet blijven leven en zulke vertroosting heb, neem mij dan in de hemel. Zo spreken zielen onder de uitlating van verzekering: Heere! wij zijn zo vervuld met blijdschap en troost, met vreugde en vrede, dat wij hier op aarde niet in staat zijn het uit te spreken. Neem ons daarom in de hemel, opdat wij daar die genade mogen hebben die ons zal bekwamen om die heerlijke dingen, die u in ons gewrocht hebt te verklaren en te openbaren.

Ouders weten door ervaring wat het is zulke klanken, zo'n teerheid, zulke liefelijke bewegingen in hun genegenheid te voelen, dat het hun onmogelijk is aan anderen te verklaren wat het is vader of moeder te zijn en wat het is zulke tere liefde jegens hun kinderen te gevoelen. Verzekering is die witte keursteen, die niemand kent dan die hem bezit. "Die overwint, Ik zal hem geven te eten van het manna dat verborgen is, en Ik zal hem geven een witte keursteen en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent dan die hem ontvangt," Openb. 2: 17. Witte stenen werden onder de Romeinen veel gebruikt.

1. Zij plachten in witte stenen de namen te schrijven van hen die overwinnaars waren. Zo vinden wij in de aangehaalde tekst: "Die overwint, Ik zal hem geven een witte keursteen."
2. Zij waren gewend aan hen die in de gerechtshoven vrijgesproken waren een witte steen te geven. Zo duidt hier de witte steen vrijspraak aan.
3. Het was een gebruik onder hen om een witte steen te geven aan hen die gekozen waren tot een ereplaats. Zo is de witte steen van verzekering een bewijs van onze verkiezing, of van verordineerd te zijn tot een koninkrijk dat onbeweeglijk is, tot rijkdommen die niet verderven, tot een kroon van heerlijkheid die niet verwelkt.

De zevende leerstelling is: Dat er *sommige bijzondere tijden en gelegenheden zijn, waarin het den Heere genadiglijk behaagt aan Zijn kinderen een liefelijke verzekering te geven van Zijn gunst en liefde.*

Ten eerste: Het behaagt den Heere soms, ik zeg niet altijd, *in de eerste bekering dierbare uitlatingen van Zijn liefde aan de boetvaardige ziel te geven.* Wanneer de ziel lange tijd onder schuld en toorn gelegen heeft, wanneer de ziel lang verkeerd heeft onder het ongenoegen Gods en heeft lange tijd de poorten des hemels voor zich gesloten gezien en de mond der hel geopend om hem te ontvangen; wanneer de ziel heeft gezegd: Zekerlijk, er is geen hoop, er is geen hulp, ik ben God, Christus en de hemel voor eeuwig kwijt, dan treedt God in en spreekt van vrede tot de ziel en zegt tot haar: "Ik, Ik ben het die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil en Ik gedenk uwer zonden niet," Jes. 43: 25. Dan zegt Christus: Hoor ziel, hoor. "Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten en uw wegen zijn niet Mijn wegen," Jes. 55: 8, 9. Mijn gedachten jegens u zijn gedachten des vredes en gedachten van liefde. Hoor ziel! hier is ontferming om u te vergeven en hier is genade om u te versieren. Hier is gerechtigheid om u te rechtvaardigen. Hier is ogenzalf om u ziende te maken en goud om u te verrijken, een gewaad om u te bekleden, balsem om u te genezen, brood om u te voeden, wijn om u blijmoedig te maken en zaligheid om u te kronen. Hier ben Ikzelf om u te verzadigen. O zielen! hebben sommigen van u het zo niet ondervonden? Zeker, u weet wat het is.

God handelt soms met opstandige zondaars, zoals vorsten doen met hen die tegen hen in de wapenen zijn, die in openbare opstand zich aan hun vorst vertonen. U weet dat vorsten zulken hard behandelen. Zij krijgen harde korsten en een harde ligplaats. Ketenen en de pijnbank en wat niet al is hun deel. En toch, nadat het vonnis over hen is uitgesproken en wanneer zij op de ladder staan om afgeworpen te worden en alle hoop om te ontkomen is vergaan, dan wordt de pardonbrief van de koning in hun hand gesteld. Zo brengt de Heere vele arme zielen tot de laatste sporten van de ladder, tot een hopeloze toestand en dan legt Hij het pardon op hun hart. Dan zegt Hij: "Zijt goedmoeds, Ik schenk u Mijn gunst, Ik heb mijn hart op u gezet, Ik ben met u verzoend en zal nooit van u scheiden."

U weet hoe God met Paulus handelde. Nadat Hij hem had wakker gemaakt en overtuigd had, nadat hij hem van het paard had geworpen en hem tegen de aarde had geslagen, nadat Hij hem had verbaasd gemaakt en hem had versteld doen staan, toen verscheen Hij genadig en goedgunstig aan hem. Hij trok hem op tot in de derde hemel, en gaf hem zulke openbaringen van Zijn liefde en gunst, van Zijn schoonheid en heerlijkheid, van zijn genade en majesteit, zoals hij niet in staat was uit te spreken.

Zo ging het ook toe bij het wederkeren van de verloren zoon, het gemeste kalf werd geslacht, het beste kleed werd hem aangedaan, een ring werd aan zijn hand gegeven en schoenen aan de voeten. Onder de Romeinen was de ring een onderscheidingsteken voor voortreffelijkheid, eer en adeldom. Daarom waren zij die ringen droegen, gekenmerkt boven het gewone volk.

Ik denk dat de voorname zaak, die met al die zinnebeelden bedoeld wordt dit is, dat God soms op de bekering en wederkering van een zondaar tot Hem, als een teken van Zijn welgevallen in de zondaar, hem enige uitgezochte en zichtbare openbaringen geeft van Zijn liefde en gunst.

Dit doet Hij om de *volgende redenen:*

- (1.) De eerste reden is: Dat zij niet *verzwolgen zullen worden door droefheid en niet*

de geest zullen geven onder de doodsangsten en weeën van de wedergeboorte. O, liet de Heere niet enige straaltjes van liefde op de ziel schijnen, toen zij een verschrikking voor zichzelf, een Magor-missabib waren? Toen het hart een hel van verschrikking was, het geweten een Akeldama, een akker des bloeds¹, toen de ziel nergens rust kon vinden, thuis noch buiten, in bed of op de vloer, in gezelschap of alleen, in het gebruik van de genademiddelen of in het gemis daarvan, o hoe zou de ziel bezwijken, zinken en vergaan in wanhoop! Maar nu, wanneer het nacht is in de ziel, dan komt de Heere troostrijk over en Hij vertelt haar, dat alles wèl is, dat Hij een rantsoen voor de ziel heeft gevonden, dat de boeken zijn doorgehaald, dat alle schulden betaald zijn en dat Zijn gunst en liefde op de ziel gevestigd is. "Zo zal Hij hem genadig zijn en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale: Ik heb verzoening gevonden," Job. 33: 24, Wanneer God zo spreekt met Zijn troostvolle stem, dan wordt de ziel gerust gesteld en voldaan en zij wordt bewaard van zinken en wanhopen.

(2.) De tweede reden is: God geeft soms verzekering bij de eerste bekering, opdat *hun liefde en genegenheid tot Hem te meer mogen ontvlammen en rijzen.* O, wanneer pardon geschonken wordt aan iemand die meteen afgeworpen zou worden, en de koning ontfermt zich over hem, wanneer hij op de rand van eeuwige ellende staat, hoe zal dat zijn liefde opwekken en zijn genegenheid doen ontbranden tot zo'n genadige koning. Zo, wanneer een arme zondaar op de hoogste sport van de ladder staat, op de rand van de hel en van ellende en God komt en spreekt van vrede en vergeving tot de ziel, o hoe ontvlamt daar de ziel en hoe wordt zij opgewekt tot een heilige bewondering van God en tot een geestelijke blijdschap in Hem!

Toen koning Antigonius met zijn eigen handen een schaap uit een vuile sloot trok, was dit oorzaak dat zijn onderdanen hem buitengewoon prezen en liefhadden. Zo, wanneer Koning Jezus arme zielen uit hun zonden trekt en als het ware uit de hel rukt, dan het niet anders of zulke zielen zullen zich gedrongen voelen Christus veel aan te prijzen en overvloedig in hun hart tot Hem te zijn. Christus heeft niets méér op het oog of in Zijn hart dan met zijn volk in zulke wegen en op zulke tijden te handelen, als die welke meest hun liefde opwekken. Dat is een van de redenen, waarom Hij soms de sterkste vertroosting geeft bij de eerste bekering.

(3.) De derde reden is: Christus schenkt soms aan Zijn volk bij de eerste bekering de dierbaarste openbaringen van Zijn liefde, opdat *zij te meer werkzaam, vurig, overvloedig en volhardende zullen zijn in wegen van genade en heiligheid.* Hij weet dat Goddelijke openbaringen van liefde de ziel meest zullen opwekken tot godzaligheid en heiligheid. Bradford zei: De liefde van God is nooit ijdel, want als het aanwezig is, werkt het grote dingen. Maar als het niets uitwerkt, is het geen liefde.

Wat vleugels zijn voor een vogel, olie in de raderen, gewicht van de klok en de magneet voor het kompas, dat zijn de uitlatingen en ontdekkingen van Gods liefde aan een arme ziel in zijn bekering. De openbaring van Goddelijke liefde brengt hitte en leven in de ziel, ze maken de ziel zeer ernstig en nauwgezet in hun wandel en leven met God. O, zegt een ziel onder de stralen van Goddelijke liefde, dat is mijn voedsel en drank, mijn blijdschap en kroon, om alles wat ik doe voor God te doen, Die zoveel voor mij heeft gedaan. Want Hij heeft mijn geroepen toen ik in de duisternis was, Hij heeft van liefde tot mij gesproken toen ik allermeeft liefdeloos was, Hij heeft mijn zuchten veranderd in blijdschap en mijn hel in een hemel.

(4.) De vierde reden is: Christus schenkt soms aan Zijn volk bij de eerste bekering de liefelijkste openbaringen van Zijn liefde, *om hen te beschutten en te versterken tegen de vurige verzoeking van satan.* Vóór Christus in de woestijn geleid werd om van

¹ Engels: a field of black blood. (onschuldig vergoten bloed)

de duivel verzocht te worden, daalde de Geest des Heeren op Hem neer in de gedaante van een duif en Hij hoorde een stem van de hemel, zeggende: "Deze is Mijn geliefde Zoon in Welke Ik Mijn welbehagen heb." Zo werd Hij versterkt in het weerstaan van de duivel en zo werd Hij heerlijk in Zijn zegevieren over alle aanvallen en verzoeken van satan. Zo geeft de Heere ook dikwijls bij de eerste bekering dierbare openbaringen van Zijn liefde aan de ziel, opdat de ziel vast zal staan en niet zal wijken, maar in het gevoel van Goddelijke liefde zowel het schild des geloofs zal aannemen als de vurige pijlen des satans zal uitblussen. De Heere weet, dat wanneer Hij opstaat om een arme ziel te verlossen uit het koninkrijk van de satan en ze over te brengen in het koninkrijk van Zijn geliefde Zoon, alsdan satan zal briesen en woeden, brullen en verscheuren, zoals hij dat kind deed, waarvan wij in Markus 9: 25, 26 lezen: "En Jezus ziende, dat de schare gezamenlijk toeliep, bestrafte de onreine geest, zeggende tot hem: gij stomme en dove geest, Ik beveel u, ga uit van hem en kom niet meer in hem. En hij roepende en hem zeer scheurende ging uit; en het kind werd als dood, alzo dat velen zeiden dat het gestorven was." Zo spoedig als Jezus Christus met het oog van liefde, ontferming en medelijden op het kind zag, viel de duivel in zijn woede en grimmigheid op hem aan, hem scheurende en verscheurende, zoals dolle honden doen met alles wat zij tussen hun tanden krijgen. Dat arme kind had nooit zo'n bang ogenblik als nu, toen hij dichtst bij de genezing was.

Wanneer rijke genade en heerlijke kracht het dichtst bij de ziel zijn, dan tiert en brult satan allermeeest tegen haar. Hoe meer het medelijden van Christus tot een zondaar uitgaat, hoe meer woedend de satan die zondaar zal aanvallen. Daarom schijnen Goddelijke wijsheid en goedheid des te heerlijker in het geven van enig gezicht op Kanaän aan de arme ziel. Zij mag dan enkele druiven van dat land proeven op haar eerste opkomen uit de woestijn van zonde en droefheid.

Maar opdat geen ziel de leerstelling die wij nu verhandelen zou misvatten, daarom vraag ik verlof om twee waarschuwingen vooraf te laten gaan.

(1.) God openbaart Zijn liefde bij de eerste bekering *aan sommigen en niet aan allen*. Hoewel Hij elke boetvaardige ziel teer bemint, laat Hij toch Zijn liefde niet uit aan elke boetvaardige ziel bij de eerste bekering. God werkt vrij. Hij werkt waar Hij wil en wanneer Hij wil en hoe Hij wil en in wie Hij wil. Het is één ding voor God om een werk van genade in de ziel te werken en het is een ander ding voor God om aan de ziel dat werk te tonen.

God werkt soms genade op een stille en verborgen wijze en Hij neemt soms vijf, soms tien, soms twintig jaren, ja soms meer, vóór Hij aan de ziel een helder en duidelijk inzicht geeft dat het Gods werk is. Hoewel onze genaden onze beste juwelen zijn, toch zijn ze soms bij de eerste bekering zo zwak en onvolmaakt, dat wij niet in staat zijn hun glans te zien. De aanwezigheid van genade maakt onze staat veilig en zeker, maar het zien van genade maakt ons leven troostvol.

(2.) Iemand kan bij zijn eerste bekering *een duidelijke en heerlijke openbaring van Gods liefde tot zich ontvangen, en zo een helder bewijs van zijn aandeel in God en van zijn eeuwige erfenis, terwijl hij al zijn volgende dagen diezelfde verzekering niet behoudt*. Het gemeste kalf wordt niet elke dag geslacht, het gewaad van de koningen wordt niet elke dag gedragen, elke dag is geen feestdag of huwelijksdag. De vrouw ziet haar man niet elke dag, het kind is niet elke dag in de armen, de vriend is niet elke dag aan de tafel en de ziel verkeert niet elke dag onder uitlatingen van Goddelijke liefde. Jakob zag niet elke dag de engelen opstijgen en nederdalen. Stefanus zag niet elke dag de hemelen geopend en Christus staande aan de rechterhand Gods. Paulus werd niet elke dag opgetrokken in de hemel en Johannes was niet elke dag in den

Geest. Niemand onder de heiligen kan elke dag verklaren: Ik heb mijn Christus, ik heb mijn troost, ik heb mijn verzekering. Job moest uitroepen: "Hierom is mijn harp tot een rouwklage geworden, en mijn orgel tot een stem der wenenden," hoofdstuk. 30: 31. De beste heiligen hebben soms hun harp aan de wilgen gehangen en uitgeroepen: "Zal dan de Heere in eeuwigheid verstoten en voortaan niet meer goedgunstig zijn?" Ps. 77: 8.

Ten tweede. Er is een tweede bijzondere tijd en gelegenheid waarin het den Heere behaagt aan Zijn kinderen een liefelijke verzekering van Zijn gunst en liefde te geven; en dat is, wanneer Zijn voornemen is hen op een hoge plaats te stellen en dan hen een moeilijke en gevaarlijke dienst op te leggen. O, dan geeft Hij hun vooraf een zoete smaak van de hemel. Dan geeft Hij vooraf een verkwikkend gezicht op de hemel. Dan toont Hij Zijn vriendelijk aangezicht, dan omhelst Hij de ziel, dan neemt Hij een heilige bij de hand, dan opent Hij Zijn boezem aan de ziel, nu komt de ziel in Zijn hofhouding, dan laat Hij Zijn goedheid en heerlijkheid voor het aangezicht van de ziel voorbijgaan, dan worden de wolken gescheurd en dan is het niet langer nacht in de ziel en dan zit de ziel niet langer treurende in de vallei van duisternis. Nu brengt Christus de ziel op de berg om haar aldaar Zijn heerlijkheid te tonen, opdat zij zich dapper, waardig en eervol zal gedragen en vast zal staan in het aangezicht van moeilijkheden en teleurstellingen.

Christus had het voornemen om Petrus, Jakobus en Johannes tot een harde en moeilijke dienst te roepen, en daarom brengt Hij hen eerst op een hoge berg. Daar geeft Hij hun een gezicht van Zijn schoonheid en heerlijkheid, daar zijn zij Hem van gedaante veranderd; zij zien Zijn aangezicht blinken in de zon en Zijn klederen wit gelijk het licht, Matth. 17: 16. Op de berg toont Hij hun zulke stralen van Zijn goedheid, zo'n schitterende heerlijkheid dat zij verbaasd stonden en verwonderd waren, en dat het hun goed was daar te zijn. Al die genade en heerlijkheid, die goedheid en schoonheid van Christus toonde Hij hun, om hun hart te versterken en hen te bemoedigen om voor Hem en Zijn waarheid te getuigen en voor Hem en voor de waarheid uit te komen, om Hem en Zijn waarheid aan de wereld te prediken, hoewel zij haat, banden en verachting hadden te verwachten.

Zo handelde God ook met Paulus, voor Hij hem in die harde en gevaarlijke dienst plaatste die Hij voor hem bestemd had. Hij trekt hem op tot in de hemel en stort Zijn liefde uit in zijn hart en vertelt hem dat hij een uitverkoren vat is. Eerst was Hij aan hem verschenen op de weg en had hem vervuld met de Heilige Geest, dat wil zeggen met de gaven, genaden en vertroosting van de Heilige Geest en terstond begon Hij Christus te prediken, dat Hij de Zoon van God is. Hij begon Hem te verheerlijken tot verbazing en verwondering van allen die hem hoorden. En omdat Hij meer duidelijke, volle en heerlijke openbaringen van Gods liefde en gunst had dan anderen, daarom was hij meer overvloedig en meer bestendig in het werk en de dienst van Christus dan anderen.

Op dezelfde wijze heeft God voortdurend gehandeld met de aartsvaders, als met Abraham, Izak en Jakob en de profeten als met Mozes, Jesaja, Jeremia, Ezechiël en anderen. Wanneer Hij hen op gewichtige posten had gezet heeft Hij Zijn liefde in hun hart uitgestort en hen verzegeld met de Heilige Geest en hun bekend gemaakt dat Hij ze als een zegel op Zijn hand had gezet. Hij heeft hen verzekerd van Zijn tegenwoordigheid en van Zijn bijstand. Hij heeft hen verzekerd, dat hoewel anderen hen zouden verlaten, Hij hen zou bijstaan, versterken en staande houden en hen zou ondersteunen met de rechterhand Zijner gerechtigheid. Hij heeft hun verzekerd dat Zijn kracht de hunne zou zijn om hen te beschermen, en Zijn wijsheid de hunne zou

zijn om hen te besturen, Zijn goedheid om hen te onderhouden, Zijn genade om hen te genezen en Zijn ontferming om hun zonden te vergeven. Zijn belofte zou de hunne zijn om hen te bemoedigen en Zijn Geest om hen te leiden. En dat heeft hen zo moedig gemaakt als leeuwen, dat heeft hen standvastig gemaakt, dat heeft hen stand doen houden om getrouw te zijn in het werk Gods, in het aangezicht van gevaren en bedreigingen. Dat heeft hen met de moedige Nehemia afgehouden van te vluchten van het werk des Heeren. Dat is oorzaak geweest dat hun boog in stijvigheid is gebleven, hoewel de schutters hen dapper hebben beschoten.

Er zijn gewichtige redenen geweest waarom het God behaagd heeft aan Zijn kinderen enige smakelijke proeven van Zijn liefde te geven en enige verzekering van Zijn gunst, wanneer Hij ze op harde en moeilijke posten plaatste.

Wij zullen die gewichtige redenen noemen.

(1.) De eerste reden. God geeft verzekering aan Zijn volk *opdat zij niet zullen wankelen of bezwijken in Zijn dienst, maar dat zij vastbesloten en moedig zullen voortgaan in het aangezicht van alle bezwaren en tegenstand.* Toen God Jozua dat moeilijke werk opdroeg van Zijn volk Israël te leiden en te regeren, verzekerde Hij hem van Zijn liefde en tegenwoordigheid. "Wees sterk en heb goeden moed, Ik ben met u," Jozua 1: 5,6. Dit deed hem aanhouden en uithouden in de dienst des Heeren, moedig en vastbesloten in het aangezicht van alle ontmoedigingen. Hij sprak: "Kiest heden wien gij dienen zult; hetzij de goden welke uw vaders, die aan de andere zijde der rivier waren gediend hebben, of de goden der Amorieten, in welker land u woont; maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen den Heere dienen," Jozua 24: 15.

Toen de Heere Paulus in zulk een dienst stelde, dat hem in elke stad banden en verdrukkingen aanstaande waren, ontving hij vooraf een proefje van de hemel en deed Zijn vriendelijk aangezicht over hem lichten en dat maakte hem vastberaden en moedig in het werk des Heeren. Paulus wilde niet te rade gaan met vlees en bloed, maar nu hij de hand aan des Heeren ploeg had geslagen konden geen gevangenis of gesel, geen gevaren of dood hem afhouden van het werk dat hem opgelegd was. O, de stralen van Goddelijke liefde op zijn ziel vervulde hem met moed en onverschrokkenheid, evenals Samma, een van Davids helden, die stand hield en het veld verdedigde, terwijl anderen vielen of vluchten en het veld verlieten.

(2.) De tweede reden. God geeft zijn volk enige proeven van Zijn liefde en enig besef van Zijn gunst, wanneer Hij ze roept tot harde en zware diensten, *omdat God anders zou handelen beneden Zijn wijsheid, Zijn trouw, Zijn macht, Zijn ontferming, Zijn rechtvaardigheid.* Want wanneer er moeilijke en zware arbeid te verrichten is, welke man zal dan zijn vrouw, welke vader zijn kind, welke meester zijn dienstknecht, welke kapitein zijn soldaat, welke vorst zijn afgezanten, niet vriendelijk behandelen, en grote beloften aan hen doen om daardoor te tonen dat hij hun arbeid waardeert en graag hun dienst aanvaardt en ze mild beloont. Niemand zal dat nalaten en zou God het dan niet doen? Zou God, Die zijn eer niet aan anderen zal geven, toestaan dat Zijn eer zou worden bewolkt en verduisterd door zwakke wormen, die de diensten van hun naasten belonen?

(3.) De derde reden. God laat het licht van Zijn vriendelijk aangezicht op Zijn volk schijnen, wanneer Hij hen op moeilijke posten plaatst, *opdat zij nooit berouw zullen hebben, dat zij zich tot Zijn dienst lieten aanwerven.* O, als de Heere het hart van Zijn volk niet verwarmde door heerlijke stralen van Zijn liefde, wanneer Hij hen aan zwaar werk zet, dan zouden zij klaar staan om wanneer zij tegenwerking en gevaren ontmoeten, hun werk te verlaten en weklagende neer te gaan zitten en spijt te krijgen dat zij zich ooit tot Zijn dienst lieten aannemen. Zij zouden even knorrig en

weerspannig zijn als Jona en zich in gevaar begeven om te verdrinken, om de dienst van God te ontlopen.

Maar de Heere laat Zijn goedheid op hun hart druipen, door hun een handgeld te geven, opdat zij goedsmoeds in Zijn werk doorgaan, zonder zuchten of berouw. De kussen en omhelzingen Gods brengen zo'n leven, zo'n geest, zo'n ijver in hun ziel, dat zij het hoofd bieden aan de grootste gevaren. Dat maakt hen tot overwinnaars van de grootste moeilijkheden. Een ziel die een enkele maal het paradijs heeft gezien, zegt: Wat is droesem bij goud! Wat is duister bij licht! Wat is de hel bij de hemel! Zo zijn alle zwaarigheden en tegenstand die ik heb ontmoet niets voor mij, want ik heb de liefelijkheid van Goddelijke genade geproefd; ik ben zo bevoorrecht dat ik aan Gods hart mag liggen.

Diocletianus, de ergste en laatste onderdrukker in alle tien vervolgingen heeft opgemerkt, dat "hoe meer hij de Naam van Christus zocht uit te wissen, hoe meer hij leesbaar werd, en hoe meer hij de weg van Christus zocht te versperren hoe meer hij begaanbaar werd. En wat hij van Christus dacht uit te roeien, hoe dieper het wortelde en hoe hoger het rees in de harten en het leven van de heiligen, onder wie Christus de stralen van Zijn liefde en de rijke parels van Zijn genade had geschonken." Zulke zielen die temidden van alle hindernissen in de armen van God gelegen hebben, zijn als een vuur in het midden van stoppelen. Zij verteren en overwinnen alle tegenstand. Alle moeilijkheden zijn slechts als slijpstenen om hun moed en geduld te scherpen. De maan vervolgt haar loop, hoewel de honden er tegen blaffen. Zo zullen al die uitgelezen zielen die warmte hebben gevonden onder Christus' vleugelen, hun christelijke loop vervolgen in spijt van alle moeilijkheden en gevaren. Het paard hinnikt op het geluid der trompet en het belacht de drilling der lans. Zo doet een heilige; onder de kracht van de verzekering lacht hij over alle gevaren en bezwaren die hij ondervindt in de dienst des Heeren. Het gevoel van Gods liefde en goedheid doet hem zegevieren over de grootste moeilijkheden.

(4.) De vierde en laatste reden is deze: God geeft aan Zijn volk sommige proefjes van Zijn liefde, wanneer Hij hen tot harde en moeilijke diensten roept, *opdat de mond der goddelozen zal gestopt worden*. Zou God zware lasten op de schouders van Zijn volk leggen en hun Zijn hand niet toesteken om ze te ondersteunen? Zou God het getal hunner tichelstenen verdubbelen en hun geen stro geven? Zou God een machtige vijand tegen hen doen opkomen en ze dan verlaten? Zou God hun een moeilijke opdracht geven en ze niet bemoedigen? Wat zou de wereld zeggen? "Waarom zouden de Egyptenaars spreken, zeggende: In kwaadheid heeft Hij ze uitgevoerd, dat Hij ze doodde op de bergen en opdat Hij ze vernielde van de aardbodem?" Exodus 32: 12. Zouden ze niet zeggen dat Hij een harde Meester is en dat Zijn wegen niet recht zijn? Zou de wereld niet zeggen: het zijn leugenaars die zeggen dat Hij heerlijk is in kracht, wonderlijk van raad, oneindig in ontferming, bewonderenswaardig in goedheid en rijk in genade?

Want zeker, Hij kan en wil zulke en harde en gevaarlijke diensten Zijn kinderen niet opleggen. Maar Hij wil hen voor de Zijnen erkennen en hen bijstaan, Hij wil hen helpen en hen toelachen. Zoals Hij zal oppassen dat zij niet ontmoedigd worden, zo staat hij klaar om hen te bevrijden. O, Hij kan hen niet zien in kleren die in 't bloed gewenteld zijn, maar Zijn barmhartigheden branden tot hen. Hij zal opstaan en hen barmhartig zijn.

Ten derde: *Een tijd van wachten zijn tijden waarin het God behaagt aan Zijn volk verborgen proefjes van Zijn liefde te geven en het licht Zijns aanschijns over hen te doen opgaan.*

David heeft in Ps. 40: 24 gezegd: "Ik heb den Heere lang verwacht en Hij heeft Zich tot mij geneigd en mijn geroep gehoord; en Hij heeft mij uit een ruisende kuil, uit modderig slijk opgehaald en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld; Hij heeft mijn gangen vast gemaakt. En Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, een lofzang onzen Gode." Nadat God Davids geduld had geoefend in wachten, komt Hij liefelijk tot hem over, schuift de grendels weg, opent de gevangenisdeuren, neemt hem bij de hand en haalt hem op uit de ruisende kuil van verwarring en laat stralen van Zijn liefde en goedheid op hem schijnen, zodat zijn hart wordt verblijdt en zijn mond begint te zingen.

Zo had de vrome Simeon lange tijd gewacht op de vertroosting of de komst van Christus. De Heilige Geest valt op hem en leidt hem tot een gezicht van Christus in de tempel en dat doet de goede oude man zingen: "Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord, want mijn oog hebben Uwe zaligheid gezien," Lukas 2: 29, 30. O, zegt Simeon ik heb lang genoeg geleefd! Nu heb ik Christus in mijn hart en in mijn armen, Hem die mijn leven en mijn liefde is, mijn blijdschap, mijn kroon, laat mij nu maar vertrekken, naar Uw woord.

O, volk des Heeren, ik doe een beroep op u. Hebben niet velen van u de weldadige geur van Christus genoten, zelfs wanneer u wachtende was aan de deur der genade? Terwijl u weende en wachtte, is toen de Heere Jezus niet binnengekomen en heeft Hij niet gezegd: "Vrede zij ulieden, wachtende zielen, wees goedmoeds, Ik ben het! Wees goedmoeds, uw zonden zijn u vergeven." Heeft God niet tot u gesproken? "Wacht op den Heere, wees sterk, en Hij zal uw hart versterken; ja wacht op den Heere," Ps. 27: 14. Heeft Hij deze woorden niet aan u wáár gemaakt: "Zij zullen niet beschaamd worden, die Mij verwachten". Jes. 49: 23. Dat wil zeggen, zij die op Mij wachten zullen in hun hoop niet teleurgesteld worden. En zijn deze woorden niet liefelijk aan uw ziel gemaakt: "De Heere is goed dengenen die Hem verwachten, der ziel die Hem zoekt?" Klaagl. 3: 25.

Wachtende zielen, houdt in gedachtenis dat deze verzekering voor u is, maar de tijd om het te geven is des Heeren. Het juweel is voor u, maar de tijd wanneer Hij het wil geven houdt Hij in Zijn eigen hand. De gouden keten is de uwe, maar de tijd waarin Hij haar om uw hals wil hangen, wordt door Hem bepaald. Wacht dan geduldig en rustig, wacht uitzierende, wacht gelovig, wacht met verlangen, wacht met ijver, dan zult u de waarheid krachtig in uw ziel bevestigd vinden: "Zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven," Hab. 2: 3. Hij zal zeker komen, Hij zal tijdig komen, Hij zal u verrassen, zoals de profeet Maleachi spreekt: "Zie, Ik zend Mijn Engel, die voor Mijn aangezicht de weg bereiden zal, en snellijk zal tot Zijn tempel komen die Heere, Dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan Dewelken gij lust hebt; ziet, Hij komt zegt de Heere der heirscharen," Mal. 3: 1. Nu, ik zeg nog dit, dat als verzekering van Gods liefde niet een juweel is om er waardig op te wachten, dan heeft zij helemaal geen waarde voor u.

Ten vierde: Nu zullen wij aantonen dat *tijden van lijden, tijden zijn waarin het de Heere behaagt enig besef van Zijn gunst aan Zijn volk te geven*. Wanneer zij moeten lijden terwille van de gerechtigheid, terwille van het Evangelie, dan laat God Zijn aangezicht gewoonlijk over hen lichten. Zij zullen het beste nieuws van de hemel horen, wanneer het slechtste nieuws van de aarde hen bereikt. God toont Zijn vriendelijkheid meest aan Zijn volk, wanneer de wereld meest onvriendelijk voor hen is. Wanneer de wereld ijzeren ketenen op hen legt, dan hangt God Zijn gouden ketenen om hun hals. Wanneer de wereld hun een bittere beker in de hand geeft, dan laat God er iets van Zijn honing, van Zijn goedheid en liefde in vallen. Wanneer de

wereld gereed staat hen te stenigen, dan geeft God hun de witte steen. Wanneer de wereld hun goede naam aantast, dan geeft Hij hun een nieuwe naam, die niemand kent dan die hem ontvangt, een naam die beter is dan der zonen en der dochteren. Wanneer de wereld roept: kruist hen, kruist hen! dan horen zij die lieflijke stem van de hemel: "Dezen zijn Mijn beminden in wie Ik Mijn welbehagen heb." Wanneer de wereld hen in vodden kleedt, dan bekleedt de Heere hen met Zijn koninklijke klederen, en Hij geeft in hun hart deze verborgen boodschap: Wat zal men dien man doen, tot wiens eer de Koning een welbehagen heeft?" Wanneer de wereld de tanden tegen hen knarst en hun alle denkbare kwellingen aandoet, dan opent de Heere het paradijs voor hen, zoals Hij deed aan Stefanus. Toen Paulus en Silas terwille van het Evangelie in de gevangenis waren, vervulde God hen met een onuitsprekelijke blijdschap, zodat zij niet anders konden doen dan zingen, terwijl anderen sliepen. God verandert hun gevangenis in een paleis en zij veranderen Zijn weldaden in lofzangen. Paulus en Silas vonden in de gevangenis meer vermaak dan kwelling, meer blijdschap dan droefheid, meer zoet dan bitter, meer dag dan nacht.

God doet enige stralen van Zijn goedheid en heerlijkheid door de stenen muren heenbreken, om de harten van Zijn lijdende kinderen te verblijden en te verwarmen. Toen Johannes naar het eiland Patmos was verbannen, "om het Woord Gods en om de getuigenis van Jezus Christus," toen werd hij vervuld met de Geest, en had de uitnemendste openbaringen en de heerlijkste gezichten die hij ooit van al zijn dagen had. God maakt hem daar tot iemand van Zijn hof en raad en vertelt hem welke geweldige en heerlijke dingen in de laatste dagen zullen geschieden. Daar is hij in een geestelijke vervoering en verrukking en boven zichzelf en buiten alle uitwendige dingen om die heerlijke dingen te zien, die God aan hem wilde bekend maken.

Het was Gods verheffen van het licht Zijns aanschijns, wat de martelaars deed zingen op de brandstapel, hen de handen deed klappen in de vlammen en hen op brandende kolen deed liggen als een bed van rozen. Dit deed een van hen zeggen toen de vlam zijn gezicht raakte: "Wat een geringe pijn is dit vergeleken bij de toekomstige heerlijkheid." Wat is een druppel azijn in een oceaan van wijn? Wat betekent het een regenachtige dag te hebben, wanneer hij op weg is om een koninkrijk in bezit te nemen? De uitlatingen van Gods liefde, deed de christenen in Tertullius dagen tot de vijanden zeggen: Uw wreedheid is onze heerlijkheid.

Dit deed een Franse martelaar zeggen, toen het touw rond de nek van zijn vriend was: Geef mij die gouden ketting, en benoem mij tot ridder van die edele orde. Dit deed een ander de gunst verlangen toen hij ging sterven, dat de ketenen met hem verbrand zouden worden als tekenen van zijn eer.

Dit deed Basilius zeggen: vuur, zwaard, gevangenis zijn allen een plezier, een genot voor mij. Dit deed Paulus rammelen met zijn ijzeren ketenen en meer dan de wereld roemt in al haar uitwendige heerlijkheid, roemde hij hierin.

Dit deed Theodoretus klagen dat zijn vervolgers hem ongelijk aandeden door op te houden hem te pijnigen. Hij zei: Al de tijd dat u mij pijnigde, stond een engel in het wit bij mij, die mijn zweet afwiste en dat was voor mij een oorzaak van grote vreugde, die ik nu mis.

De toelachingen van God op de gevangenen der hoop deed hen meer verblijd en bemoedigd zijn in hun lijden, dan Jezus Christus in Zijn smarten was. Toen Faninus, een Italiaans martelaar, gevraagd werd hoe hij zo blijmoedig was in zijn dood, terwijl toch Christus in Zijn lijden zo bedroefd was, antwoordde hij: Christus onderging in Zijn ziel al de smarten van de worsteling met hel en dood, wegens onze zonden, maar door zijn lijden zijn wij verlost van alle smart en vrees. Daarom hebben wij redenen ons te verblijden in het zwaarste lijden.

Nu, *er zijn bijzondere redenen*, waarom het den Heere behaagt om Zijn volk in het lijden te bezoeken met Zijn liefelijke weldadigheid en het licht van Zijn vriendelijk aangezicht over hen te doen lichten.

(1.) De eerste reden is, *opdat hun geduld en standvastigheid onder het kruis onoverwinnelijk zullen zijn*. God weet zeer goed, dat als Hij Zijn volk niet ondersteunt met de linkerhand en Zijn rechterhand niet over hen is ten tijde van lijden, als Hij hen niet enkele teugjes van Zijn liefde doet smaken en hun geen bewijzen van Zijn gunst schenkt zij dan spoedig ongeduldig en ontmoedigd zouden worden in hun tegenheden. Maar de liefelijkheden des Heeren, de genadige ontdekkingen van Gods goedheid, maken hun geduld en standvastigheid onoverwinnelijk. Dit was het geval bij Vincentius, die door zijn geduld en standvastigheid zijn kwellers razend maakte. Daarom ontkleedden zij hem geheel, geselden ze zijn hele lichaam, zodat zijn lichaam bedekt was met geronnen bloed, daarna strooiden zij zout en peper in al zijn wonden. Zij zetten zijn voeten op gloeiende kolen. Toen sloten zij hem naakt op in een walgelijke kerker, de vloer was van scherpe punten en zijn bed een bos met doornen. Alles wat die gezegende martelaar geloofde, gaf hij in zoveel als een zucht uit zijn ziel te kennen: "Vincentius is mijn naam, en door de gunst van God wil ik Vincentius blijven, ondanks al uw folteringen." Vervolgelingen brengt de dood in de éne hand en het leven in de andere; want terwijl vervolging het lichaam doodt, bekroont het de ziel.

De wreedste martelingen zijn slechts een geslepen list om aan dood te ontsnappen, van dit leven naar het eeuwig leven, van de gevangenis naar het paradijs, van het kruis naar de kroon.

Justinus de martelaar zegt, dat toen de Romeinen hun keizers onsterfelijk beschouwden (zoals zij dat noemden), zij iemand deden dat hij hen vanuit het vuur naar de hemel zag gaan. Maar wij kunnen, door een geloofsoog, de gezegende zielen zien van de lijdende heiligen naar de hemel zien vliegen, zoals Elia in zijn vurige wagen, en zoals de Engel die bij Manoach in vlammen opvoer. Richt. 13: 20.

Johannes Hus, een martelaar, had zulke uitnemende openbaringen van God, en zulke zoete invloeden van de Geest, dat het zijn geduld en standvastigheid weergaloos maakte. Toen hij voorgebracht werd verbrand te worden, zetten zij op zijn hoofd een drievoudige kroon van papier, waarop afschuwelijke duivels waren geschilderd; maar als het zag zei hij: Mijn Heere Jezus Christus, droeg om mijnentwil een kroon van doornen; waarom zou ik dan niet voor Zijn belangen deze lichte kroon dragen, die helemaal niet zo schandelijk is? Natuurlijk zal ik hem gewillig dragen. En toen zij zijn hals met een keten aan de staak bonden zei hij met een lach, dat hij gewillig die keten voor het belang van Jezus Christus zou ontvangen, Die voor zijn belang met een veel slechtere keten gebonden was." Wel, onthoud dit: Hun namen die door geduldig lijden met rode letters van bloed zijn geschreven in de Kerk-kalender, zijn in gouden letters geschreven in Christus' register, in het boek des levens.

(2.) De tweede reden, waarom de Heere in tijd van lijden het licht Zijns aanschijns over Zijn volk doet schijnen, *is ter bevestiging van sommigen, tot bekering van anderen en tot grotere overtuiging en beschaming van de vijanden*, die zich verwonderen en verbaasd staan, wanneer zij de moed en de troost van de heiligen in tijden van lijden zien. Het voorbeeldige gedrag van Paulus in de banden, diende tot bevestiging van velen. Hij zegt in Filippenzen 1: 14, "En dat het merendeel der broederen in den Heere, door mijn banden vertrouwen gekregen hebbende, overvloediger het Woord onbevreesd durven spreken." En zoals het lijden der heiligen bijdraagt tot bevestiging van sommigen, zo draagt het ook door de zegen Gods bij, tot

bekering van anderen.

Het was een opmerkenswaardig zeggen van Luther, dat de Kerk de hele wereld bekeert door bloed en gebed. Basilius bevestigt, dat de eerste christenen zoveel heldhaftige ijver en standvastigheid betoonden, dat daardoor als middel in Gods hand vele heidenen christenen werden. Die heerlijke werkingen van de Geestes, waarvan de heiligen in hun lijden blijken gaven, wanneer Christus hen overschaduwde met Zijn liefde, en "hen ondersteunde met de flessen en hen versterkte met de appelen," heeft de vervolgers verwonderd, verbaasd en beschaamd.

Lactantius roemt de dapperheid van de martelaren in zijn tijd: Onze kinderen en vrouwen om niet te spreken van de mannen, laten in stilheid hun kwellers over zich komen, en het vuur kan niet meer dan een zucht van hen afdwingen. De Romeinse keizer Antonius, heeft opgemerkt, dat zijn christensoldaten tijdens een aardbeving moedig en betrouwbaar waren, terwijl zijn heidensoldaten bij die gelegenheid bang en in verwarring waren. Het is zeker, dat een aardbeving geen hartbeving onder de heiligen zal veroorzaken, zolang het licht van Gods aangezicht hen beschijnt en Zijn liefde hun hart verwarmt. De heiligen kunnen aangevallen worden, maar zij worden niet overwonnen, zij kunnen lastig gevallen worden, maar zij worden niet ontmoedigd. Zij kunnen hun hoofd verliezen maar niet hun kroon, die de Heere voor hen bereid en weggelegd heeft. 2 Tim. 4: 7, 8. De lijdende heilige zal de **meester van de dag** blijven; want zij kunnen hem doden maar niet beschadigen. Hij kan gedood worden, maar niet overwonnen worden. Want "zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams, en door het Woord hunner getuigenis en zij hebben hun leven niet liefgehad tot de dood toe," Openb. 12: 11.

Zij hebben hun eigen leven niet lief, zij hebben Christus en Zijn waarheid meer lief dan hun eigen leven. Van hen die hun eigen leven veronachtzamen, minachten en versmaden, wanneer zij tegenover Christus staan, kan in waarheid worden gezegd dat zij hun eigen leven niet liefhebben. Met deze woorden wordt uitgedrukt wat de heiligen bij de dood overkomt: zij mogen mij doden, maar zij kunnen mij niet beschadigen, zei Socrates. Een heilige zal dit meer en meer gaan zeggen.

Een bepaald kruidgewas keert zich en opent zich naar de bewegingen van de zon. Zo doet de heilige in zijn lijden, hij keert zich en opent zich naar de eeuwige bewegingen van de Zon der gerechtigheid op hen.

Iemand zei eens: O Heere Jezus, ik heb U lief, meer dan alle goed, meer dan al mijn vrienden, ja meer dan mijn eigen leven.

(3.) De derde reden, waarom God Zijn goedheid voor hun aangezicht doet voorbijgaan en het licht Zijns aanschijns over Zijn volk doet schijnen in een tijd van lijden, is *voor de roem van Zijn genade, en tot de heerlijkheid van Zijn Naam*. God zou veel van Zijn eigen heerlijkheid verliezen, als Hij Zijn volk niet bijstond, troostte en versterkte in de dag van tegenspoed. Vijandige mensen zouden God beschuldigen en beledigen. Het grootste goed komt tot ons door het lijden van Christus, en Gods grootste heerlijkheid die Hij van Zijn heiligen ontvangt, komt door hun lijden. "Indien gij gesmaad wordt om de Naam van Christus, zo zijt gij zalig; want de Geest der heerlijkheid en de Geest Gods rust op u. Wat hen aangaat, Hij wordt wel gelasterd, maar wat u aangaat, Hij wordt verheerlijkt," 1 Petrus 4: 14. Het betekent veel voor de heerlijkheid van God, dat Zijn volk ten dage des tegenspoeds bemoedigd en vertroost, verlevendigd en opgewekt wordt, levendig en geestelijk gesteld is. Het gezicht op zulk een edele geest in de heiligen is oorzaak dat anderen God bewonderen, Hem verheffen, liefde tot Hem gevoelen en Hem verheerlijken. Als God Zijn kinderen zichtbaar als Zijn eigen volk erkent, een licht voor hen in duisternis is, een vreugde in droefheid en een paleis in hun gevangenis, dat wordt zelfs door de wereld opgemerkt.

God is zeer gesteld op de lof en het gebed van Zijn volk, wat niet zo overvloedig zou zijn als Hij Zijn liefde en heerlijkheid niet op Zijn volk deed rusten in tegenspoed en verdrukking. Er is niets waar God zo teer over is, waar Zijn hart zo op gezet is, als op Zijn eer. En daarom wil Hij ze bezoeken wanneer zij in gevangenis kwijnen, en hun een feestdag bereiden in de kerker, en met hen wandelen in een vurige oven en hen beschermen in een leeuwenkuil, zodat iedereen die het bemerkt moet uitroepen: Dat is genade! God handelt op die wijze graag met Zijn volk in beproeving, Hij bewijst hun genade, opdat de mond van de vijanden gestopt zal worden en het hart van Zijn vrienden zich verheugen zal.

(4.) De vierde reden. *Dagen van versterkt geloof* zijn tijden waarin het God behaagt Zijn aangezicht over Zijn volk te doen lichten. Wanneer Zijn kinderen in oefeningen des geloofs verkeren, dan behaagt het de Heere genadig Zijn goedheid aan hen bekend te maken en hen te verzegelen van hun eeuwig geluk en zaligheid. "In Welken ook gij zijt, nadat gij het woord der waarheid, namelijk het Evangelie uwer zaligheid gehoord hebt, in Welken gij ook nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte, Die het onderpand is van onze erfenis tot de verkregen verlossing, tot prijs Zijner heerlijkheid," Ef. 1: 13, 14. De woorden "nadat u geloofd hebt, zijt gij verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte," betekenen, dat toen u was in de oefening en de werkzaamheid van het geloof in de Heere Jezus Christus, de Geest des Heeren u verzegelde van uw aanneming, van uw verzoening, van de vergeving van uw zonden en van uw eeuwige erfenis.

Zij, die Christus eren door in Hem te geloven, door veel en nieuwe genade van het geloof, die zullen zeker door Hem geëerd en verzekerd worden, doordat Hij Zijn zegel en merk er op zet en door hen te verzekeren van een koninkrijk dat niet bewogen wordt, van rijkdommen die niet verderven en van een heerlijkheid die niet verwelkt. O christenen, u verongelijkt er twee op eenmaal, namelijk Christus en uw eigen ziel, wanneer u aldus redeneert: Heere, geef mij eerst verzekering en dan zal ik in U geloven en op U vertrouwen. Nu, omdat het uw grote werk is te geloven en aan te houden in de werkzaamheid des geloofs in de Heere Jezus, totdat u verzegeld en verzekerd wordt tot de dag der verlossing, daarom is wat ik u voorstel de zekerste en kortste weg tot verzekering.

Het is een merkwaardige uitdrukking van de Apostel in Rom. 15: 13, "De God nu der hope vervulle ulieden met alle blijdschap en vrede in het geloven, opdat gij overvloedig moogt zijn in de hoop, door de kracht des Heiligen Geestes." De apostel zegt hier, dat de God der hoop u zal vervullen met alle blijdschap en vrede in het geloven. Dat wil zeggen: Wanneer u in de oefening en werkzaamheid des geloofs aanhoudt, zal de God der hoop u vervullen met die "onuitsprekelijke en heerlijke vreugde," en met "die vrede die alle verstand te boven gaat."

1. Geloof is die sleutel, die het paradijs ontsluit en een stroom van blijdschap in de ziel doet vloeien. Geloof is een toe-eigenende genade, het neemt de belofte aan. Het ziet op God en zegt met de psalmist: "Want deze God is onze God, eeuwig en altoos. Hij zal ons geleiden tot de dood toe," Ps. 48: 15. Het ziet op Christus en zegt: "Ik ben mijns Liefsten en Zijn genegenheid is tot mij," Hoogl. 7: 10. Het ziet op de kostelijke beloften en zegt: "Deze grote en dierbare beloften zijn de mijne," 2 Petrus 1: 4. Het ziet op de hemel en zegt: "Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid," 2 Tim. 4: 8, en dit vervult de ziel met blijdschap en vrede. Geloof heeft invloed op andere genaden, het is als een zilveren draad, die door een snoer van paarden loopt. Het geeft sterkte en levendigheid aan alle andere genaden. Door geloof heeft Abraham zijn dag van verre gezien en is verblijd geweest en Noach zat stil en gerust temidden van een zondvloed.

2. Geloof is de belangrijkste kracht die de ziel beweegt. Het is de veer in het uurwerk en het brengt de gouden raderen van liefde, blijdschap, troost en vrede in beweging. Geloof is een wortelgenade waaruit alle lieflijke bloemen van vreugde en vrede ontspruiten. Het is als de bij, het zuigt zoetheid uit elke bloem; het trekt licht uit duisternis, troost uit tegenspoed, hoop uit ellende, wijn uit water, honing uit de rots en spijze uit de eter. "Denwelke gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt; in Denwelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde," 1 Petrus 1: 8. In de oefening van het geloof, zijn hun harten vervuld met vreugde, met onuitsprekelijke vreugde, met heerlijke vreugde. Geloof ziet in Christus een volheid van overvloed en dat vervult het hart met grote blijdschap.
3. O vrienden, geloven is de gebaande weg, de veiligste weg, de lieflijkste weg, de kortste weg, de enige weg tot een gegronde verzekering, en tot die onuitsprekelijke blijdschap en vrede, als het gevolg uit de oorzaak, als de vrucht uit de wortel, als de stroom uit de fontein. Er is zó een verzekering en zó een blijdschap, die spruit uit de verse en vele daden van geloof, dat het niet uitgedrukt of beschreven kan worden. Niemand kan de zoetheid van de honinggraat uitschilderen of de druiventros van Kanaän of de schoonheid van het paradijs of de geur van de Roos van Saron. Zoals het wezen van de dingen niet kan geschilderd worden en de zoetheid van de dingen niet kan uitgebeeld worden, zo kan nog minder die verzekering en die blijdschap die voortvloeien uit het geloven, geschilderd of uitgedrukt worden. Het is te groot en te heerlijk voor zwakke mensen om het uit te schilderen of uit te spreken.

Wanneer Abraham geloofde tegen hoop op hoop, en in het aangezicht van alle gevaren en moeilijkheden, hij zulke heldere en heerlijke geloofswerkzaamheden had, dat "de Heere Zichzelf een lam ten brandoffer zou voorzien," Gen. 22: 8 en dat het "op de berg des Heeren zou voorzien worden," toen was God zo ingenomen met de geloofsdaden van Abraham en met de vruchten daarvan, dat God bij Zichzelf zwoer, dat "Hij zegenende hem zou zegenen." Wij lezen: "Voorzeker zal Ik u grotelijks zegenen en uw zaad zeer vermenigvuldigen, als de sterren des hemels en als het zand dat aan de oever der zee is," Gen. 22: 17. Nu, de Engel des Heeren, dat is de Heere Jezus, zoals blijkt uit Zijn eigen woorden, roept tot Abraham niet één- maar tweemaal vanuit de hemel. En nu toont Hij Zijn wonderlijke liefde in het geven van een tegenbevel aan Abraham om niet Izak te offeren maar het lam, wat de Heere op een wonderlijke manier Zichzelf voorzag. Het lam werd door God Zelf als een brandoffer gegeven.

Zo ziet u dat tijden van geloven, tijden zijn waarin het de Heere behaagt Zijn liefde genadig te openbaren en Zijn gunst aan Zijn volk bekend te maken en van de hemel op hen neer te zien en steeds weer in liefde tot hen te spreken.

Ten vijfde. Wij zullen nu bewijzen geven en aantonen dat het de Heere genadig behaagt om Zijn aangezicht over Zijn volk te doen lichten, *wanneer zij het Woord horen en aannemen.*

Wanneer zij het Woord horen en wanneer zij het Avondmaal genieten, dan komt God tot hen en verklaart hun, dat Zijn goedertierenheid beter is dan het leven.

In Hand. 10: 44 lezen wij: "Als Petrus nog deze woorden sprak, viel de Heilige Geest op allen die het Woord hoorden." Toen Petrus sprak, viel de Heilige Geest, dat wil zeggen, de genade des Heiligen Geestes, op hen. De blijdschap, de troost, de liefde, de vrede des Heiligen Geestes daalde op hen neer. Zo spreekt de apostel ook in Gal. 3: 2, "Dit alleen wil ik van u leren: hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet of

uit de prediking des geloofs?"

Calvijn en Bullinger en andere schriftverklaarders verstaan hier door de Geest de vreugde, vrede en verzekering die in het hart wordt gewerkt door het horen van "de prediking des geloofs," dat wil zeggen door de leer van het Evangelie. In deze woorden van de apostel, wordt horen genoemd in de plaats van hetgeen gehoord wordt en geloof in plaats van de leer van het Evangelie, omdat het Evangelie het gewone middel is om het geloof te werken. De apostel zegt: "Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het woord Gods," Rom. 10: 17. En in 1 Thess. 1: 5, 6 zegt hij: "Want ons Evangelie is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht en in den Heiligen Geest en in vele verzekerdheid, gelijk gij weet hoedanigen wij onder u geweest zijn om uwentwil. En gij zijt onze navolgers geworden en des Heeren, het Woord aangenomen hebbende in veel verdrukking met blijdschap des Heiligen Geestes." In deze woorden hoort u van een Goddelijke kracht die Paulus' prediking vergezelde. Het was een overtuigende, verlichtende, vernederende, versterkende, vernieuwende en bekerende kracht in hen die hem hoorden. Ook hoort u hier van het gezegend getuigenis van de Heilige Geest die zijn prediking vergezelde, hoe zij op wie het Woord met kracht kwam verzekerd werden van hun krachtdadige roeping en verkiezing en hoe de ziel van de neergebogenen werd opgericht tot blijdschap in het midden van droefheid.

O, dierbare zonen en dochters van Sion, die wachtende en bevende hebt gezeten aan de deur der Wijsheid, vertel mij, vertel mij eens, *heeft God geen manna op uw ziel doen regenen, terwijl u het Woord hoorde?* Zeker wel! Is God niet tot u gekomen met kracht en heeft Hij door Zijn Geest u niet verzekerd van uw verkiezing, van de vergeving van uw zonden, van uw rechtvaardiging en de zaligheid van uw ziel? Ja, het kan niet tegengesproken worden, dat vele heiligen in hun gebruik maken van deze middelen der genade, Christus' lippen hebben bevonden te druipen van honing en zoetheid, merg en vetigheid.

Zoals Christus Zijn volk, wanneer ze het Woord des levens horen, het licht van Zijn aanschijn over hen doet lichten, zo ook wanneer zij het Avondmaal genieten, maakt Hij hun Zijn liefde en hun aandeel aan Hem bekend. Op deze vette maaltijd komt de Heere Jezus binnen temidden van Zijn gasten en zegt: "vrede zij ulieden!" Hier schijnen de stralen van Zijn heerlijkheid zó, dat de harten van Zijn kinderen brandende worden in hen. Ja zó, dat al die dikke wolken van duisternis, waardoor zij omringt waren, verdwijnen. Wanneer de heiligen in dit wijnhuis zijn, is de liefde van Christus een banier over hen. Wanneer zij in dit Kanaän zijn, dan voedt Hij hen met melk en honing. Wanneer zij in deze poort des hemels zijn, dan zien zij Christus aan de rechterhand des Vaders. Wanneer zij voor Zijn genadetroon komen dan worden zij gewaar dat Zijn ontferming hen tegemoet komt.

In het Avondmaal zien, proeven en gevoelen zij zoveel van Christus, dat zij net bekwaam zijn het aan anderen te verklaren en duidelijk te maken. In deze instelling zien de heiligen de waarheid van hun genade en gevoelen zij het aanwassen van hun genade. Daar verblijden zij zich in de duidelijkheid van de bewijzen van hun genade. In deze wil Christus de beloften, het verbond, Zijn liefde en de vergeving van hun zonden gevoelig aan hun ziel bevestigen.

Vele kostbare zielen hebben Christus in deze inzetting gevonden, wanneer zij Hem niet in andere inzettingen konden vinden, "ofschoon zij Hem met angst gezocht hebben". In het Avondmaal zijn vele koude zielen verwarmd, vele hongerige zielen gevoed met manna, vele dorstige zielen verkwikt door de wijn en vele dodige zielen verlevendigd. Ik wil niet zeggen dat ooit een dode ziel levend werd gemaakt in deze inzetting, want het avondmaal is door Christus niet ingesteld om geestelijk leven te

geven waar het niet was, maar om het te versterken daar waar Gods Geest het vroeger begonnen was.

In deze inzetting zijn slappe handen en trage knieën versterkt, verslagen harten vertroost, vragende zielen beantwoord, wankelende zielen vastgesteld en vallende zielen opgericht. O christenen, als u wilt uitspreken, dan zult u moeten zeggen, dat onder het avondmaal zoveel wederkerige omhelzingen zijn geweest, dat de hemel in uw hart was, zodanig dat het niet uitgedrukt of verklaard kan worden. Christus opent in dit sacrament zoveel potten met kostelijke zalf, dat de heiligen daardoor worden vervuld met een hemelse geur. Hij geeft hun een tros van de druiven van Kanaän, zodat zij uitzien en verlangen om in het beloofde land te zijn.

De heiligen in de eerste tijden van de christelijke kerk waren gewoonlijk, na het ontvangen van het Avondsmaal, zo vervuld van ijver en moed, met zo'n blijdschap en troost, met zoveel geloof, vastberadenheid en verzekering, dat zij voor de wrede tirannen konden verschijnen met vrijmoedigheid en blijmoedigheid, zoals vele schrijvers daarvan getuigd hebben.

Er zijn verschillende redenen waarom het God behaagt Zijn vriendelijk aanschijn over Zijn volk te doen verheffen, wanneer zij het Woord des levens horen of het Brood des levens eten.

(1). God geeft aan de zielen van Zijn volk ontdekkingen, onder het horen van het Woord en onder het gebruik maken van de sacramenten, *waardoor zij die ordinantiën op hoge prijs stellen.* 'O,' zeggen onze zielen 'wij kunnen niet anders dan ze liefhebben wegens hetgeen wij daaronder genoten hebben.' "Want één dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders," Ps. 84: 11. Helaas, er zijn velen die gelijk zijn aan de oude Barzillai, die zijn smaak en gehoor had verloren en daarom geen behoefte had aan Davids feesten en muziek. Zo zijn er velen die niets van God zien en niets van God smaken in de instellingen. Daarom zoeken zij ze niet en verzuimen ze.

Maar daar staat tegenover, dat zielen die de goedheid Gods hebben gezien en gehoord en gesmaakt in des Heeren inzettingen, ze innig liefhebben en ten hoogste prijzen. Job zegt: "De redenen Uwsmonds heb ik meer dan mijn bescheiden deel weggelegd," Job 23: 12. En David zingt: "De wet Uwsmonds is mij beter dan duizenden van goud en zilver," Ps. 119: 72.

(2). God verheft het licht Zijns aanschijns over Zijn volk in de inzettingen, *opdat zij de instellingen nauwgezet zullen waarnemen en daarin zullen volharden.* De ziel zal goed nieuws van de hemel horen, wanneer zij wacht aan de deur der Wijsheid. God wil de ziel bekend maken met geestelijke verborgenheden en Hij wil haar voeden met de druppels van de honingraat zodat de ziel ze zal aankleven, zoals Ruth aan Naomi, en evenals Ruth zullen zeggen: "Waar gij zult henengaan, zal ik ook henengaan en waar gij zult vernachten zal ik vernachten," Ruth 1: 16. Zo zegt de ziel ook van de inzettingen: "De dood alleen zal scheiding maken tussen Mij en u", vs. 17.

Nadat Jozua in de dienst waarin hij gesteld was, de liefelijke tegenwoordigheid Gods in zijn hart had ontmoet, sprak hij tot het volk: "Kiest gij heden wie gij dienen zult. aangaande mij en mijn huis, wij zullen den Heere dienen!" Jozua 24: 15.

Laat de uitslag zijn zoals ze wil, ik wens mijn ziel voor de Heere open te zetten, ik wil op Hem wachten in Zijn tempel. Ik wil naar Hem uitzien in het midden van de zeven gouden kandelaren. Ik heb in Hem een goede Meester gevonden, daarom wil ik in Zijn dienst leven en sterven. Ik heb bevonden dat Zijn werk beter is dan loon. Ik heb een beloning gevonden niet alleen om het houden van Zijn inzettingen, maar ook in ze te houden. "In het houden van die is grote loon," Ps. 19: 12. Het liefelijke, het aangename en het hemelse in de omgang die ik gesmaakt heb tussen de Heere Jezus

en mijn ziel, heeft zulke grote en heerlijke verplichtingen op mij gelegd, dat ik niet anders kan spreken dan de dienstknecht onder de wet: "Ik heb mijn heer lief, ik wil zijn dienst niet verlaten, want het is wèl met mij. Mijn oor is doorboord en ik wil eeuwig zijn dienstknecht zijn," Deut. 15: 16, 17.

(3). De derde reden waarom de Heere de stralen van Zijn liefde en de glans van Zijn heerlijkheid op Zijn volk laat schijnen is: *Om hun zielen te beschermen en te versterken tegen al die verzoekingën, die zij ondervinden van de satan en zijn instrumenten*, die op de loer liggen om hen te bedriegen door hun listen en bedrog en met al hun macht trachten hun lage gedachten van de genademiddelen in te blazen en hen er toe te brengen om ze eerst te verzuimen en ze daarna te verachten. Maar de Heere zorgt er voor dat Zijn volk door de lieflijke openbaringen van Zichzelf en door de kussen en liefdetekenen die Hij hun geeft onder het waarnemen van de genademiddelen, de dierbaarheid daarvan in hun hart gewaar worden. Daardoor worden zij bekwaam, niet alleen de verzoekingën te weerstaan, maar daarover ook te triomferen, door Hem, die hen heeft liefgehad en in de inzetten Zijn tegenwoordigheid en de rijkdommen van Zijn genade en goedheid aan hen heeft vertoond. De verborgen omgang en de gezegende gemeenschap die de heiligen met God in de inzetten hebben, maakt hen sterk in het weerstaan en verblijdt hen in het overwinnen van al die verzoekingën waardoor de satan hen wilde afhouden van de rechten en inzetten. Deze genademiddelen zijn het huis der maaltijd van Christus, waar Hij de lekkernijen des hemels aan Zijn volk voorzet en waar Hij Zijn volk nodigt om overvloedig te eten en te drinken, zonder dat zij gevaar lopen zich te overladen met de smakelijke spijzen die Christus hun daar voorzet. Hoewel vele zielen zich overladen hebben met de lekkernijen van de wereld en de eeuwige dood gestorven zijn, toch zal een ziel, die de eer en het voorrecht heeft om in Christus' bruiloftszaal te worden genodigd en daar van de lekkernijen mag eten en drinken, verzadigd worden tot het eeuwige leven.

(4). De vijfde reden waarom het den Heere behaagt aan Zijn volk enig gevoel van Zijn liefde en enkele proefjes van de hemel te geven in de genademiddelen, is: *Dat Hij ze hen wil bereiden en rijp maken voor de hemel, om hen te doen uitzien en verlangen naar een volmaakte en volkomen genieting van God*. Zielen bij hun eerste bekering zijn maar onbeholpen, maar door hen te bezoeken en door Zichzelf aan hen te openbaren maakt God deze zielen meer en meer geschikt en toebereid om van vaten der barmhartigheid tot vaten der heerlijkheid te worden.

Vrienden, vertel mij eens, of deze heilige invloeden, deze geestelijke ademhaling, deze Goddelijke bezoeken, die u ontvangt in het waarnemen van de instellingen, niet uw ziel met David doen uitroepen: "Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt mijn ziel tot U o God. Mijn ziel dorst naar God, naar den levenden God; wanneer zal ik ingaan en voor Gods aangezicht verschijnen?" Ps. 42: 2, 3. "O God! gij zijt mijn God, ik zoek U in de dageraad; mijn ziel dorst naar U, mijn vlees verlangt naar U, in een land dor en mat, zonder water. Voorwaar, ik heb U in het heiligdom aanschouwd, ziende Uw sterkheid en Uw eer," Ps. 63: 2, 3. In deze woorden vindt u Davids sterke, ernstige en vurige verlangens. Hier hoort u hem van begeerte tot begeerte. Hier hebt u de bloem van zijn hart, de sterkte en zenuwen van zijn ziel, het eerste en het hoogste van zijn brandende genegheden die alle sterk in beweging zijn naar een voller genieting van God.

Zoals de bruid uitziet naar de huwelijksdag, de leerling naar zijn vrijheid, de gevangene naar loslating, de veroordeelde mens naar vergeving, de reiziger naar zijn herberg, de zeeman naar de haven, zo verlangt een ziel die God in de inzetten ontmoet heeft, naar de ontmoeting met God in de hemel. Zo'n ziel is niet voldaan of bevredigd met een druppel en met een teugje en dan weer zonder. Nee, het zijn geen

druppels maar zwemmen in de oceaan dat de ziel zal bevredigen die in het paradijs heeft gekeken. Deze ziel zal nooit voldaan zijn, totdat zij God van aangezicht tot aangezicht ziet en rust in Zijn boezem. Hoe meer een heilige proeft en smaakt van God onder de instellingen, hoe meer zijn verlangens worden versterkt en opgewekt om méér van God te kennen en te genieten.

Plutarchus vertelt, dat toen de Galliërs eens de zoete wijn die geperst was uit de druiven van Italië hadden geproefd zij niet met iets anders tevreden konden worden gesteld. Zo ook een ziel, die de zoetheid en goedheid van God in de inzettingen geproefd heeft, kan niet met iets anders bevredigd worden dan met méér van die liefelijkheid in God. Een weinig genade kan de ziel zalig maken, maar veel genade zal de ziel verzadigen. Het geringste straaltje van Gods aanschijn kan een staf zijn om de ziel te ondersteunen en een ark om de ziel te beveiligen en een wolkkolom bij dag en een vuurkolom bij nacht om de ziel te leiden. Maar het moet veel, heel veel van God zijn om de ziel verzadigen.

(5). De vijfde reden waarom het God genadiglijk behaagt om aan Zijn volk enig gevoel van Zijn liefde en enige verzekering van Zijn gunst in de inzettingen te geven, is, *opdat zij middelen en wapenen mogen hebben om goddeloze mensen die kwaad van God spreken, het zwijgen op te leggen*. Zij moeten kunnen opkomen tegen lieden die zeggen: Het is tevergeefs God te dienen en Zijn inzettingen en instellingen waar te nemen en in het zwart te gaan voor het aangezicht des Heeren, Mal. 3: 14.

Nu, de Heere schenkt het licht van Zijn aanschijn aan Zijn volk in de instellingen, opdat zij mogen opstaan en voor Hem getuigen tegen de goddeloze wereld. Zij zullen getuigen dat Hij geen harde Meester is en dat Hij niet raapt waar Hij niet gezaaid heeft. De Heere kust Zijn volk in de instellingen en daar geeft Hij Zijn liefde aan hen en doet hun Zijn goedheid en heerlijkheid zien, opdat Zijn kinderen uit eigen ervaring alle leugens van goddeloze mensen tegen God en Zijn dienst kunnen weerleggen.

God zij gedankt, dat Hij Zichzelf niet zonder getuigenis heeft gelaten, maar vele duizenden kinderen op aarde heeft, die kunnen getuigen dat Hij God is en die voor de wereld kunnen verklaren, dat zij de schoonheid en heerlijkheid van God in Zijn heiligdom gezien hebben. Zij kunnen getuigen dat zij zo'n blijdschap en troost in de weg des Heeren hebben gevonden, dat zij alle andere blijdschap en troost verre overtreft, zover als het licht de duisternis, de hemel de hel te boven gaat. Zij kunnen vertellen dat zij zulke hartvertederingen, zulke hartverlevendingen, zulke hartversterkingen en zulke hartvertroosting en hebben ontvangen, als zij nooit eerder in al hun dagen hebben verkregen.

'O,' zeggen deze zielen, 'één dag in Zijn voorhoven is beter dan duizend jaar elders', Ps. 84: 11. O, we hadden liever met Mozes alles verloren en van alles ontdaan en beroofd geweest, dan de zoete genietingen in de instellingen verloren. O, God is een licht en leven, een genot en een kroon voor onze zielen. God is een liefhebber van Zijn eigen eer en van de vertroosting van zijn kinderen. Daarom geeft Hij hen zulke uitgelezen uitzichten en zulke zoete bezoeken in Zijn instellingen, zodat zij argumenten bij de hand hebben om de mond van zondaren te stoppen en om vanuit hun eigen ervaring te verklaren dat al de wegen van God aangename wegen zijn, en dat al Zijn paden druipen van vettigheid, Ps. 65: 11. Zo zijn er dus genoeg redenen waarom God het licht van Zijn aangezicht doet lichten boven zijn volk tijdens de instellingen.

Voordat ik verderga naar het volgende punt is nodig om *eerst nog enkele waarschuwingen geven*. Deze waarschuwingen zijn nodig om te voorkomen dat zwakke christenen zullen struikelen en twijfelen. Vele zwakgelovigen kunnen niet, als

anderen die verder geleid zijn, vertellen dat God op zo'n gevoelige wijze hun onder het Avondmaal hun gunst betoond heeft. Ook kunnen zij niet zeggen dat God hun onder de bediening hun Zijn genade en liefde bekend gemaakt heeft, zoals anderen het hebben ondervonden.

(1). Ten eerste: De eerste waarschuwing die ik zal geven is deze: *Sommige gelovigen kunnen tot het heilig Avondmaal komen en opstaan, zonder die troost, die verzekering, die blijdschap en die verkwikking die anderen hebben ontvangen.* Dit kan een gevolg zijn, deels van hun onbereidheid en ongeschiktheid om God in die inzetten te ontmoeten. Het kan ook deels voortkomen uit hun koesteren van een boezemzonde. Of anders kan de oorzaak zijn dat zij niet ernstig bezig geweest zijn om de Heere aan te grijpen, zoals de profeet Jesaja klaagt: "Daar is niemand die Uwen Naam aanroept, die zich opmaakt dat hij U aangrijpe," Jes. 64: 7.

Het kan ook zijn dat de Heilige Geest Zich van u onttrokken heeft. Het is mogelijk, o, ziel, dat u de Trooster, de Geest Gods bedroefd hebt. Het kan zijn, o ziel, dat Hij daarom weigert u te troosten en aan u een verzegelende en getuigende Geest te zijn. U hebt hem bedroefd door uw zonden en nu zal Hij u bedroeven door Zijn stilzwijgen. U hebt de hartsterkingen tegen de muur geworpen: u hebt Zijn manna onder uw voeten vertreden. Daarom heeft Hij Zijn aangezicht bedekt en Zijn aanschijn verborgen. U bent ondankbaar jegens de Heilige Geest geweest en daarom gedraagt Hij zich jegens u als een vijand en niet als een vriend. "Gij hield mijn ogen wakende; ik was verslagen en sprak niet," Ps. 77: 5.

(2). Ten tweede: De tweede waarschuwing is: *Dat God, hoewel Hij in het heilig Avondmaal troost en verzekering aan u onthoudt, u toch moet aanhouden in de plicht, u moet hopen en wachten.* U moet aan dat badwater als een zieke wachten tot dat de Engel des verbonds, de Heere Jezus, komt en op u blaast. Aan deze wateren van het heiligdom moet u liggen, wachtende op de roering des waters en op de komst van Gods Geest tot uw ziel. U mag uw werk niet verzuimen, hoewel God uw vertroosting uitstelt. U moet even gehoorzaam zijn onder het gemis van verzekering als u dankbaar bent onder het genieten van verzekering. Laban veranderde Jakobs loon dikwijls en toch veranderde of verzuimde Jakob zijn werk niet. Als God uw loon zou veranderen, uw troost in droefheid, uw lente in herfst, toch mag u nooit uw werk veranderen of verzuimen. Uw werk is gehoorzamen, geloven en wachten, tot dat God in Zijn inzetten, Zijn aanschijn over u doet lichten, uw nacht in dag verandert en uw treuren in blijdschap.

God blijft dezelfde, en de inzetten van het Evangelie blijven dezelfde en daarom blijft ook uw werk hetzelfde, of het dag of nacht is in uw ziel, of God Zijn aangezicht over u doet lichten of het verbergt, of u in de armen van God ligt of aan Zijn voeten.

(3). Ten derde: *De derde waarschuwing is deze: Velen van de kostelijke zonen en dochteren Sions mogen hebben of mogen gehad hebben zoveel troost en verkwikking, zoveel leven en warmte, zoveel opwekking en verlevendiging, zoveel merg en vet bij het Avondmaal, dat daaruit duidelijk blijkt de bijzondere tegenwoordigheid Gods met hun geest, die zij niet zouden willen ruilen met de gehele wereld en waarvoor zij een wereld wilden geven, als dat in hun macht was en dat alles om die krachtige vertroosting en om die volle verzekering die anderen genieten in deze instelling.*

In deze inzetten ziet Christus op de een en Hij kust een ander. Hij geeft de één een vriendelijk oog en geeft zijn hand aan een ander. Sommigen ontvangen in deze instelling slechts druppeltjes genade en anderen ontvangen volle teugen. Sommigen zien in deze instelling slechts de achterste delen en anderen het aangezicht van Christus. Aan de een geeft Hij zilver aan de ander geeft Hij goud. Aan de een geeft Hij slechts een beker vertroosting en aan een ander een fles vol. Sommigen hebben

slechts druppels, anderen zwemmen in de oceaan. Sommigen ontvangen een rijke oogst en anderen hebben slechts een nalezing, die op de juiste waarde geschat, meer waard is dan een wereld.

De Zon der gerechtigheid werkt vrijmachtig, en Hij werkt en doet Zijn licht schijnen zoals Hem behaagt en op wie Hij wil. En wie bent u, die tot Christus durft zeggen: Wat doet Gij? O, christenen, u mag niet en moet niet zeggen: Wij hebben Christus niet in het sacrament ontmoet, omdat u geen blijdschap en verzekering bij het Avondmaal hebt ontvangen. Want u mag zeer veel van Christus in die instelling genieten en toch niet zoveel dat het reikt tot volle verzekering. U mag veel genieten zonder dat u mag zingen: "Mijn liefste is mijn en ik ben de Zijne," Hoogl. 2: 16. Wij kunnen de warmte van de zon genieten zonder haar te zien. Zo kunnen zielen veel door heilige invloeden in het sacrament genieten, terwijl zij toch Christus niet in het sacrament zien.

Ten zesde. Nu zullen wij trachten aan te tonen, *dat tijden van persoonlijke verdrukking*, tijden zijn waarin het den Heere genadiglijk behaagt aan Zijn volk lieflijke openbaringen van Zijn liefde en gunst te schenken. Wanneer Zijn hand zwaar op hen is dan verheft Hij het licht Zijns aanschijns over hen. "Gij, Die mij vele benauwdheden en rampen hebt doen zien, zult mij weder levend maken en zult mij weder ophalen uit de afgronden der aarde. Gij zult mijn grootheid vermeerderen en mij rondom vertroosten," Ps. 71: 20, 21. Ook vindt u een bewijs in deze woorden "Als mijn gedachten binnen in mij vermenigvuldigd werden, hebben Uw vertroosting mijn ziel verkwikt," Ps. 94: 19. O, christenen! heeft God niet door al uw verdrukkingen uw ziel nader tot de hemel gebracht, zoals Noach's ark door het rijzen van de wateren dichter bij de hemel kwam? Als zinnebeeld wordt een bal genomen, die met kracht tegen de aarde wordt geslagen, en zo zegt een ziel: Hoe harder u mij neerslaat in verdrukkingen, hoe hoger mijn genegenheden naar de hemel en tot hemelse dingen zullen oprijzen. Zo zullen rampen en ellenden de genegenheden van een heilige doen opstijgen naar de hemel en hemelse dingen.

Toen Munster ziek lag en zijn vrienden hem vroegen hoe het met hem ging en hoe hij zich gevoelde, wees hij op zijn wonden en zweren waarmee hij overdekt was en zei: 'Deze zijn Gods sieraden waarmee Hij Zijn beste volk bedekt. En voor mij zijn zij kostelijker dan al het goud en zilver in de wereld.'

Verdrukkingen zijn zegeningen. Gods bestraffingen zijn onze besturingen, Zijn slagen zijn onze lessen. Zijn kastijdingen zijn onze leermeesters. Hier willen wij opmerken dat bij de Hebreeën en Grieken zowel kastijding als onderwijzing met een en hetzelfde woord aanduiden, omdat de kastijding wordt toegepast met het doel ons te onderwijzen.

Gij verdrukte zonen en dochteren van Sion, hebt u geen liefelijke ontdekkingen van God gehad, geen gevoelige openbaringen van Zijn liefde ontvangen, die van Hem uitgingen en hun werk in u deden? Hebt u niet zulke genadige bezoeken en zulke heerlijke vergezichten van Hem gehad, die u niet voor de gehele wereld wildgit ruilen? Hebt u niet de dierbare tegenwoordigheid van God genoten, die uw ziel gerust stelde en stil maakte, die uw ziel ondersteunde en staande hield, die uw ziel bemoedigde en verkwikte? Zeker, u hebt daar kennis aan.

Heeft de Heere geen kostelijke beloften en gepaste geneesmiddelen tegen al uw kwalen aan u geschonken? Hebt u niet bevonden dat God u een onverwachte genade schonk in de dag van uw tegenspoed? Dat God u geschonken heeft wat Hij beloofd had? "Daarom zie, Ik zal ze lokken en zal ze voeren in de woestijn, en Ik zal naar haar hart spreken," Hosea 2: 13.

Hebt u niet ondervonden dat Hij tegenheden zo zoet voor u maakte en ze zo heilige,

dat zij u werden tot middelen om vele verborgene zonden aan u te ontdekken en u te reinigen van vele zonden die u aankleefden? Heeft Hij door de verdrukking u niet bewaard voor het vallen in vele zonden, die uw beenderen verbroken en uw troost geroofd zouden hebben? Hebt u niet bevonden dat uw vervallen genaden door middel van tegenheden werden verlevendigd en hersteld? Hebben zij niet die liefde, die verkoud was, in vlam gezet en nieuw leven gegeven aan dat geloof dat stervende was, en die hoop die verwelkt was verlevendigd, en hebben zij niet die blijdschap en troost die verminderd waren, versterkt? Ja, u weet daarvan. O, sta dan op en verklaar aan de ganse wereld, dat tijden van tegenspoed voor u tijden zijn geweest, waarin u het aangezicht Gods hebt gezien en de stem van God hebt gehoord. Vertel dat u in die tijd onthaald werd op lekkernijen des hemels en dat u toen diep gedronken hebt van de vertroosting Gods en ten hoogste bevredigd en verblijd was met Gods tegenwoordigheid.

Toen Hiskia in zware verdrukking weeklagende zeide: "Vanwege de afsnijding mijner dagen zal ik tot de poorten des grafs henegaan, ik word beroofd van het overige mijner jaren. Ik zeide: Ik zal den Heere niet meer zien, den Heere in het land der levenden; ik zal de mensen niet meer aanschouwen met de inwoners der wereld. Gelijk een kraan of zwaluw, alzo piepte ik; ik kirde als een duif: mijn ogen verhieven zich omhoog; o Heere! ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg." Jes. 38. Toen kwam God in een weg van genade tot hem en bracht Zijn liefde in zijn hart, zodat hij zei: "Zie, in vrede is mij de bitterheid bitter geweest; maar Gij hebt mijn ziel liefelijk omhelsd, dat ze in de groeve der vertering niet kwame; want Gij hebt al mijn zonden achter Uwen rug geworpen." Zo heeft Hiskia met andere woorden gezegd: 'Ik heb ondervonden dat in mijn tegenheden Uw liefde krachtig aan mij bewezen is als aan iemand die buitengewoon in Uw gunst verkeert. U hebt mij verwarmd met Uw liefde en mij bezocht met Uw genade. U hebt mijn duisternis tot licht gemaakt, mijn zuchten in zingen veranderd en mijn treuren in blijdschap omgekeerd.'

Habakuk moest getuigen: "Als ik het hoorde, zo werd mijn buik beroerd, voor de stem hebben mijn lippen gebeefd, verrotting kwam in mijn gebeente." En toch, toen aller schepselen vertroosting hem verliet, werd hij zulk een lieflijke tegenwoordigheid Gods in zijn ziel gewaar, dat hij zich kon verblijden in het midden der ellenden. Want hij zeide: "Alhoewel de vijgeboom niet bloeien zal en er geen vrucht aan de wijnstok zijn zal, dat het werk des olijfbooms liegen zal en de velden geen spijs voortbrengen, dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal en dat geen rund in de stallen wezen zal, zo zal ik nochtans in den Heere van vreugde opspringen, ik zal mij verblijden in den God mijns heils," Hab. 3: 16-18. Zo ziet u duidelijk, dat God in dagen van tegenspoed vertederende openbaringen van Zijn liefde en gunst aan Zijn kinderen geeft.

Ten zevende. Andere tijden zijn *tijden van veel gebed* waarin de Heere het genadiglijk behaagt aan Zijn volk enige zoete en troostrijke verzekering van Zijn liefde en gunst jegens hen te geven. God kroont het gebed tot eer van Zijn naam met genade en heerlijkheid. Ja, God kroont het gebed met verzekering en troost. Gewoonlijk zijn de zielen die het meest bidden, de meest verzekerde zielen. Er is geen dienst waarin zielen zulk een nauwe, gemeenzame en vriendelijke omgang met God hebben als in het gebed. Er is ook geen enkele dienst, waarin het God meer behaagt om Zijn genade en goedheid, Zijn ontferming en milddadigheid, Zijn schoonheid en heerlijkheid aan arme zielen te tonen, dan in het gebed. God geeft de beste en mooiste bloemen van het paradijs aan Zijn volk, wanneer zij op hun knieën zijn. Gebed is de poort van de hemel, een sleutel om het paradijs voor ons te openen.

Toen Johannes weende, terwijl hij ongetwijfeld in gebed was, werd het verzegelde boek voor hem geopend. Vele christenen weten uit ervaring, dat tijden van gebed verzegelde tijden zijn, tijden waarin God de vergeving van hun zonden en de zaligheid van hun zielen aan hen verzegeld heeft. Zij hebben ondervonden dat het gebed een schuilplaats is voor hun ziel, een offerande aan God, een liefelijke geur aan Christus, een gesel voor satan en een deur tot verzekering. God wil graag de vleugelen van het gebed beladen met de uitnemendste en uitgezochtste zegeningen.

Ach, hoe vaak, christenen, heeft God u gekust bij het begin van het gebed, van vrede tot u gesproken in het midden van het gebed en u vervuld met blijdschap en verzekering bij het einde van het gebed!

Het negende hoofdstuk van Daniël verschaft ons daartoe vele bewijzen. Ik zal alleen de woorden van de laatste vier verzen aanhalen. "Als ik nog sprak en bad, en beleed mijn zonden en de zonde van mijn volk Israël, en mijn smeking nederwierp voor het aangezicht des Heeren mijn Gods, ter wille van de heilige berg mijn Gods; als ik nog sprak in den gebede, zo kwam de man Gabriël, die ik in het begin in een gezicht gezien had, snellijk gevlogen, mij aanrakende omtrent de tijd des avondoffers; en hij onderrichtte mij en sprak met mij en zeide: Daniël, nu ben ik uitgegaan en ik ben gekomen om u dat te kennen te geven, want gij zijt een zeer gewenst man; versta dan dit woord en merk op dit gezicht." In deze woorden ziet u, dat, terwijl Daniël bad, de Heere aan hem verscheen en hem een Goddelijke aanraking gaf en Hem vertelde dat hij een "zeer gewenst man was."

Een ander bewijs is in Hand. 10: 1- 4 beschreven: "En daar was een zeker man te Cesaréa met name Cornelius, een hoofdman over honderd, uit de bende genaamd de Italiaanse, godzalig en vrezende God met geheel zijn huis en doende vele aalmoezen aan het volk en God gedurig biddende. Deze zag in een gezicht klaarlijk, omtrent de negende ure des daags een Engel Gods tot hem inkomen en tot hem zeggende: Cornelius! En hij de ogen op hem houdende en zeer bevreesd geworden zijnde, zeide: Wat is het Heere? En hij zeide tot hem: Uw gebeden en uw aalmoezen zijn tot gedachtenis opgekomen voor God." U ziet dat God dacht aan de biddende Cornelius en gevoelig en vriendelijk door een engel bezocht wordt en hij wordt er van verzekerd dat zijn gebeden en aalmoezen niet alleen een reukwerk, een aangename geur, een Gode behagende offerande bij God zijn, maar bovendien dat zij heerlijk door God zullen beloond worden.

Toen Petrus bad viel hij in een verrukking van zijn ziel en hij zag de hemel geopend; zijn hart werd opgeheven en de vermogens van zijn ziel werden vervuld met een hemels openbaring Hand. 10: 9—16.

De biddende Saulus zag in een gezicht dat Ananias tot hem kwam, hem de hand oplegde en dat hij opnieuw zou zien. Saulus was niet lang in gebed geweest voor hij met de vertroosting van de Heilige Geest vervuld werd, Hand. 11.

Onze Zaligmaker werd van gedaante veranderd, terwijl Hij bad, Matth. 17.

Zo ziet u dat tijden van gebed, tijden zijn waarin het de Heere genadiglijk behaagt het licht Zijns aanschijns op Zijn volk te doen schijnen. En dat is de oorzaak dat genade en gunst, Zijn goedheid en vriendelijkheid op hen rusten, zoals de geest van Elia rustte op Elisa, 2 Kon. 2.

Tegenwerping: Het is te verwachten dat sommigen met een tegenwerping zullen komen en zeggen: *Wij zijn vroeg en laat om verzekering aan de deur van genade geweest en hebben ze toch niet verkregen.* Wij hebben gebeden en gewacht, wij hebben gewacht en gebeden, wij hebben gebeden en getreurd en toch kunnen wij niet een goed woord van God bekomen, geen vriendelijke blik van Hem verkrijgen. Hij

heeft Zichzelf met een wolk bedekt, en na alles wat wij gedaan hebben is het nog nacht in onze ziel. God schijnt niet te horen en geen aandacht aan onze gebeden te schenken. Wij roepen en schreien om verzekering en toch sluit Hij Zijn oren voor ons gebed. Wij kunnen niet bevestigen dat biddende tijden voor onze ziel tijden van verzekering waren.

Op deze tegenwerping zal ik drie antwoorden geven.

Antwoord 1. Het kan zijn dat u ernstiger en vuriger hebt gebeden om verzekering en om de vruchten daarvan, zoals blijdschap, troost en vrede, dan dat u bezig bent geweest om genade en heiligheid, gemeenschap met God en gelijkvormigheid aan Hem. Het kan zijn dat uw verzoeken om verzekering sterk aangedrongen hebben, terwijl uw gebeden om genade en heiligheid, om gemeenschap met God en om gelijkvormigheid aan Hem dodig en geesteloos zijn geweest. Als het zo is, dan is het geen wonder dat verzekering u is onthouden. Verzekering zou dienen tot uw troost, maar heiligheid zou meer dienen tot Gods eer. 's Mensen heiligheid is op aarde zijn grootste gelukzaligheid en in de hemel zal 's mensen grootste gelukzaligheid bestaan in zijn volmaakte heiligheid.

Verzekering is de dochter van heiligheid. Nu, het is geen wonder dat God voor hen, die de dochter meer eren dan de moeder, de deur sluit en hun gebeden niet verhoort.

De kortste en meest voorspoedige weg tot verzekering is om met God te worstelen om heiligheid, zoals de engel om het lichaam van Mozes met de duivel twistte. Wanneer iemands verlangen voornamelijk uitgaat en werkzaam is om heiligheid, dan zal het niet lang duren of de Zon der gerechtigheid zal op die persoon schijnen en zijn winter zal in zomer veranderen en hij zal gekroond worden met het sieraad van verzekering. Hoe meer heilig iemand is, hoe meer uitmuntend hij is. Alle verdorvenheden zijn verhinderingen van uitmuntendheid. Hoe meer iets gemengd is met iets van minder waarde, hoe meer de waarde vermindert zoals goud wanneer het met tin gemengd wordt. Nu, hoe meer iemand geestelijk uitmuntend is, hoe meer geschikt hij is om de hoogste gunsten te genieten. Verzekering is een juweel van zo'n waarde, dat God ze aan niemand schenkt dan alleen aan Zijn gunstelingen, Ps. 16: 3. Verzekering is beproefd goud, dat door niemand gedragen kan worden dan door hen die haar verkrijgen in een weg van genade en heiligheid.

Het kan zijn dat, als u méér had gestreden om gemeenschap met God en om gelijkvormigheid aan Hem, u reeds eerder had mogen opzien en had mogen zien dat het oog Gods in Christus vriendelijk op u zag. U had naar binnen, in uw eigen ziel mogen zien en u had mogen gewaar worden dat Gods Geest met uw geest getuigde dat u een kind Gods was, een erfgenaam van God en een mede-erfgenaam van Christus. Rom. 8: 15-17. Maar u hebt meer uw eigen troost dan Christus eer bedoeld. U was meer gesteld op de bloesems en het fruit, verzekering en vrede, dan op Christus de wortel. U hebt meer gezocht om een bron van troost dan om Christus de Fontein des levens. U bent meer bezig geweest om de stralen van de zon, dan om de Zon der gerechtigheid. Daarom is het volkomen rechtvaardig van God om u te laten wandelen in een vallei van duisternis en Zijn aangezicht voor u te verbergen, zodat u meent dat Hij uw vijand is.

Antwoord 2. Mijn tweede antwoord is, dat u mogelijk niet geschikt bent voor zulk een uitgezochte weldaad, dat u niet bekwaam bent zo'n grote gunst te ontvangen. De keur van alle sterke vertroosting van God worden uitgegoten in deze gouden beker van verzekering. Kunt u deze beker drinken zonder te struikelen en te waggelen? Geloof mij, verzekering is voedsel voor sterke mensen. Weinige zuigelingen, als er enige zijn, kunnen deze weldaad ontvangen en verteren. De apostel zegt: "Want een iegelijk die

der melk deelachtig is, die is onervaren in het Woord der gerechtigheid, want hij is een kind. Maar der volmaakten is de vaste spijs, die door de gewoonte de zinnen geoefend hebben tot onderscheiding des goeds en des kwaads," Hebr. 5: 13-14.

Het kan zijn, o klagende christenen, dat u slechts een beginneling bent, een zuigeling in genade. Mogelijk bent u nog niet van de borst, of indien wèl dan bent u nog niet van de melk af.

O christen, als het zo met u is, staak dan uw klagen over gemis van verzekering en zoek aan te wassen in genade. Zoek om vermeerdering van genade en heiligheid, dan zult u naar verzekering toegroeien.

Goddelijke wijsheid straalt hierin uit, dat melk wordt gegeven aan zuigelingen die meer vleselijk dan geestelijk zijn. En dat vlees wordt gegeven aan sterke mensen die meer ervarenheid hebben en meer bekwaamheid om het juweel van verzekering te onderhouden en te bevorderen, meer dan jonge kinderen. Nu, verzekering is het toppunt van heerlijkheid. Zij, die gekroond zullen worden met zulk een gewicht als verzekering is, zullen ongetwijfeld inwendig verheerlijkt worden. Maar onthoud dit, dat het genade is om op genade te wachten totdat u daartoe voorbereid bent, totdat u bekwaam bent gemaakt om het gewicht van genade te dragen en er een geestelijk gebruik van te maken.

Antwoord 3. Mijn derde antwoord is: *u moet een onderscheid maken tussen uitstel en afwijzing.* God kan ons laten wachten, wanneer Hij ons toch niet afwijst. God stelt soms het geven van genade uit en ten laatste geeft Hij toch de begeerde genade. De onvruchtbare Hannah bad jarenlang om een genade. God stelde de verhooring lang uit, maar uiteindelijk gaf Hij haar verlangen. En de tekst zegt uitdrukkelijk: "En haar aangezicht was haar zodanig niet meer," 1 Sam. 1: 18. Na vele jaren en tranen komt de Heere over en verzekert haar, dat zij de begeerte van haar ziel zal hebben. En toen zij die verzekering had verkregen was zij voldaan, getroost en bemoedigd. Na veel bidden, wachten en wenen komt God gewoonlijk met handen en een hart vol van genade tot Zijn volk. God komt niet graag met lege handen tot hen, die zo lang met vochtige ogen aan de genadedeur gelegen hebben.

Christus beproefde het geloof, het geduld en de volharding van de Kanaänese vrouw, Matth. 15: 21-29. Hij stelde de verhooring uit en liet haar wachten, Hij berispte haar en stelde haar teleur, en toch laat Hij Zich ten laatste door haar overwinnen, als niet langer in staat zijnde haar dringende beden af te wijzen. Hij sprak tot haar: "O vrouw! groot is uw geloof; u geschiede gelijk gij wilt," Eerst weigert Christus en ten laatste verhoort Hij haar. Eerst is een goed woord en een vriendelijke blik te goed voor haar, maar ten laatste zijn goede woorden en vriendelijke blikken te weinig voor haar. Want zij verkreeg alles wat zij wenste: "U geschiede gelijk u wilt." Eerst gedraagt Christus zich jegens haar als een onvriendelijke vreemdeling, maar ten laatste als een weldadige Liefhebber. Hoewel Hij in het eerst geen oor voor haar had om naar haar te luisteren, toch had Hij ten laatste een hart om haar toe te staan, niet alleen wat zij had gevraagd, maar zelfs alles wat zij zou begeren boven hetgeen waar zij om had gebeden.

God hoorde Daniël in het begin van zijn smekingen en het hart van Gods liefde werkte sterk jegens hem. Maar de engel Gabriël maakte dat eerst later aan hem bekend, Dan. 9: 15-25.

Biddende zielen, u zegt dat u lang om verzekering gebeden hebt en ze toch niet hebt verkregen. Wel, blijf bidden! O, bid en wacht, wacht en bid! "Want het gezicht zal nog tot een bestemde tijd zijn, dan zal Hij het op het einde voortbrengen en niet liegen; zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven." Hab. 2: 3. God heeft nooit een biddende ziel teleurgesteld. Houd aan, u mag er van

verzekerd zijn dat u op de bestemde tijd de verzekering zult ontvangen, die u rijk zal vergelden voor al uw bidden, wachten en wenen. Houdt daarom aan, hoewel God u laat wachten. U zult ter rechter tijd zulk een oogst van blijdschap en troost binnenhalen, dat u daardoor rijk zult betaald worden voor al uw moeite. "Te zijner tijd zullen wij maaien, zo wij niet verslappen," Gal. 6: 9. Zal de landman lankmoedig wachten op de kostelijke vrucht des lands, Jak. 5: 7, en wilt u niet geduldig wachten op verzekering, die een juweel is, die meer waarde heeft dan hemel en aarde?

Biddende zielen, onthoud dat. Het is niet anders dan zwakheid zo u meent te zullen oogsten zo spoedig als u zaait, of te menen dat u in de avond zult oogsten wanneer u in de morgenstond gezaaid hebt.

Titus Vespasianus liet nooit een smekeling met een traan in zijn oog leeg heengaan en hij wees niemand af, die met een verslagen hart kwam. En zullen wij menen, dat de God van ontfermingen altijd de smekelingen aan 's hemels deur met tranen in hun ogen leeg zal wegsturen? Dat zal en kan Hij niet doen.

Ten achtste. Soms behaagt het de Heere Zijn volk te bezoeken met Zijn goedertierenheid en hun enige liefelijke verzekering te geven, *vóórdát zij worden betrokken bij droevige worstelingen met satan*. Dan verzekert Hij hen dat, hoewel zij verzocht zullen worden, zij niet zullen worden overwonnen, dat zij een strijd zullen hebben, maar gekroond zullen worden. De Heere verzekert dan aan Zijn volk dat, hoewel satan tegen de ziel mag briesen als een leeuw, de ziel hem niet als een prooi zal gegeven worden. Want de Leeuw uit de stam van Juda zal de Kerk bewaren en niemand zal haar uit Zijn hand rukken.

God voedde Israël eerst met manna uit de hemel en gaf hun water te drinken uit de rots, vóór hun zware strijd met Amelek. Voor Paulus door satan met vuisten geslagen werd, is hij opgetrokken geworden tot in de derde hemel, waar hij heerlijke openbaringen en gezichten van de Heere ontving, zelfs zulke die het een mens niet geoorloofd is te spreken, 2 Kor. 12: 18. Vóór Christus in de woestijn werd geleid om van satan verzocht te worden en aangevallen te worden met vragen en twijfels over Zijn Zoonschap, hoorde Hij een stem van de hemel zeggende: *Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde in Dewelke Ik al Mijn welbehagen heb*. De Geest des Heeren daalde eerst op Hem neer als een duif, voor satan als een leeuw op Hem aanviel. God wandelt met Zijn volk enige omgangen in het paradijs en geeft hun enige proeven van Zijn zegeningen uit Zijn rechterhand, vóór satan met zijn verzoeken op hen aanvalt.

Ten negende. Nadat Zijn volk enige pijnlijke worstelingen met satan heeft gehad, behaagt het God genadiglijk het licht van Zijn aanschijn over hen te doen lichten en hun hart te verwarmen en te verblijden met stralen van Zijn liefde. "Toen liet de duivel van Hem af en zie, de engelen zijn toegekomen en dienden Hem," Matth. 4: 11. Nadat Christus Zichzelf had gegeven om de verzoeken van de satan te bedwingen en te overwinnen, om ze te weerstaan en af te slaan, toen kwamen de engelen en dienden Hem met hartsterkingen en verkwikkingen.

Zo ook Paulus, nadat hij door satan met vuisten bewerkt was, hoorde dat liefelijke woord van de hemel: "Mijn genade is u genoeg en Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht," 2 Kor. 12: 9. Dat vervulde zijn hart met blijdschap en vrede. Het verborgen manna, de nieuwe naam en de witte keursteen wordt aan de overwinnaar gegeven; aan hem, die de strijd heeft gevoerd tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geestelijke boosheden in de lucht," Ef. 6.

Nadat de Romeinse generaals de overwinning op hun vijanden hadden behaald, maakte de senaat gebruik van alle mogelijke middelen om hun goedkeuring aan die

bevelhebbers te tonen. Zo, nadat ons geloof de overwinning over satan heeft behaald, neemt God gewoonlijk de ziel in Zijn armen, Hij vertroetelt haar en bewijst haar veel vriendelijkheid.

Nadat de overwinning door het geloof verkregen is, wordt de ziel in triomf opgenomen, de koninklijke wagen voert haar op en zij wordt met witte klederen bekleed. Open. 3: 5. Dan worden palmtakken in de handen van de overwinnaar gesteld, een krans wordt op zijn hoofd gezet en een koninklijk feest wordt bereid, waar God de overwinnaar aan het opperste einde van de tafel plaatst en vriendelijk tot hem spreekt. Hieruit blijkt dat Hij hem zeer genegen is wegens zijn overwinning over de vorst der duisternis.

Worstelingen met satan zijn gewoonlijk de scherpste en heetste. Zij verteren de zielskrachten van de heiligen. Daarom geeft de Heere na zulk een strijd, gewoonlijk Zijn beste hartsterkingen aan Zijn volk.

Zo hebben wij door Gods hulp u aangetoond wat de bijzondere tijden en gelegenheden zijn, waarin het de Heere genadiglijk behaagt aan Zijn volk sommige proeven van Zijn liefde te geven en bewijzen te schenken door een liefelijke verzekering. Dan toont Hij hun dat zij Zijn gunstelingen zijn, dat alles wèl is en eeuwig wèl zal zijn tussen Hem en hen. Hij verzekert hun dat, hoewel vele dingen hun moeite veroorzaken, niets hen zal scheiden van hun God, van hun Christus en van hun kroon.

Hoofdstuk 3

Bevat de verschillende beletselen en hindernissen die arme zielen afhouden van verzekering, met de middelen en hulpen om deze beletselen en hindernissen te weg te nemen.

Er zijn verscheidene beletselen en hindernissen, waardoor arme zielen worden afgehouden van verzekering. Wij zullen verschillende middelen noemen, welke mogen dienen om die beletselen uit de weg te ruimen.

1. De eerste hindernis. Als eerste hindernis tegen het verkrijgen van verzekering, dat wij vergeving van zonden hebben ontvangen, willen wij noemen: *wanhopige gedachten over genade*.

Zulke gedachten houden de ziel in gevangenis en houden haar voortdurend in duisternis. Zij sluiten de vensters van de ziel, zodat geen licht kan binnenvallen om haar moed te geven. Wanhopige gedachten zijn oorzaak, dat men tegen God strijdt met Zijn eigen wapens. Zij brengen een mens er toe, om alle bemoedigingen van Gods Geest tegen de muur te werpen, alsof het dingen van geen waarde zijn. Zij doen een mens vergif zuigen uit de dierbaarste beloften. Zo'n mens onderscheidt zich alleen hierin, dat hij harde gedachten van God heeft en dat hij wat vóór hem is, tegen zich verklaart te zijn. Wat hem bemoedigen kan, gebruikt hij als een wapen tegen zichzelf. Wanhopige gedachten over genade doen de mens diep wegzinken.

Plinius verhaalt van de schorpioen, dat er geen minuut voorbijgaat dat hij zijn angel niet uitsteekt, als onwillig zijnde een gelegenheid om onheil aan te brengen, ongebruikt te laten voorbijgaan. Zulke schorpioenen zijn wanhopende zielen. Zij steken hun angels uit en twisten met God, met Christus, met de Bijbel of met de heiligen of met de instellingen of met hun eigen ziel. Een wanhopende ziel is een Magor-missabib, een schrik van rondom en voor zichzelf. Zij kan niet rusten, maar evenals Noach's ark, wordt zij altijd heen en weer geslingerd. Zij is aan alle kanten onrustig, vol van vrees en tegenwerking.

Een wanhopende ziel is een last voor anderen, maar het meest voor zichzelf. Het is een verontrusten, een verschrikken, een kwellen, een verdoemen en een verwarren van zichzelf. Wanhoop maakt alle zoet bitter, en elk bitter buitengewoon bitter. Zij brengt gal en alssem in de zoetste wijn en zij voegt een kruis toe aan elk kruis.

Nu wanneer iemand onder zulke wanhopige gedachten over genade leeft, hoe is het dan mogelijk om een gegronde verzekering van genade zal verkrijgen? Daarom, geef mij verlof om wanhopige zielen een weinig aan te spreken, daar het een middel zou kunnen zijn om haar uit die droevige toestand te verlossen.

Vertel mij, o wanhopende zielen, is wanhoop niet een verachtelijke zonde? Is zij niet een oneer voor God, is het niet een verwijt aan Christus en is zij niet een moord op uw ziel? Maakt zij God niet tot een leugenaar, verloochent zij Christus niet en wordt satan er niet door gekroond? Wanhoop is een kwaad, wat voortvloeit uit het grootste kwaad dat in de wereld is. Zij vloeit voort uit ongelooft, uit onwetendheid en uit misvattingen van God en Zijn genade. Zij vloeit voort uit satan, die voor eeuwig buiten het paradijs geworpen is en met al zijn list en macht arbeidt om zielen te doen wanhopen om ooit het paradijs weer binnen te gaan.

O wanhopende zielen, laat de grootheid van deze zonde u doen ontwaken en u

aanzetten om te arbeiden voor uw leven, om uit die toestand verlost te worden, want uw geval is zowel zondig als droevig en moet zowel gehaat als betreurd worden.

Vertel mij eens, o wanhopige zielen, is Judas niet omgekomen, terwijl de moordenaars van Christus, zovelen als in Hem geloofden, gered werden? Was de zonde van Judas niet afschuwelijker toen hij wanhoopte dan toen hij Christus verraadde?

De wanhopende Spira is verloren, terwijl de berouwvolle Manasse is gered. O wanhopige zielen, de armen van genade zijn geopend om een Manasse te ontvangen, die een monster was, een gevleesde duivel. Hij was het die, volgens sommige rabbijnen, de evangelieprofeet Jesaja heeft laten doden. Hij wendde zich van de Heere af om afgoderij te bedrijven en dwong zijn zonen door het vuur te gaan en had omgang met waarzeggers en duivelskunstenaars en deed onschuldig bloed door de straten van Jeruzalem vloeien, 2 Kron. 33: 1-15.

De ziel van Maria Magdalena was vol duivels en toch wierp Christus hen uit en maakte haar hart tot Zijn woning, Zijn ontvangkamer. Waarom zegt u dan dat er geen hoop voor u is, o wanhopige ziel?

Paulus woedde vreeslijk tegen Christus en Zijn volk, hij was vol van Godslastering en goddeloosheid en toch was hij een uitverkoren vat. Hij is opgetrokken geweest tot in de derde hemel en is vervuld met de gaven en genaden van de Heilige Geest. Waarom zou u dan zeggen dat er geen hoop voor u is, o wanhopende ziel?

Hoewel de verloren zoon het huis van zijn vader had verlaten, en al zijn vermogen doorbracht in lage en goddeloze praktijken en toch, toen hij besloot terug te keren, kwam zijn vader hem tegemoet en in plaats van hem te doden kuste hij hem. In plaats van hem te verstoten, omhelsde hij hem, in plaats van de deur voor hem te sluiten, maakte hij een feestmaal voor hem gereed, Lukas 15: 13-23. Hoe durft u dan te zeggen, o wanhopige ziel, dat God nooit een oog van liefde op u zal slaan en nooit een kruimel genade aan u zal schenken?

De apostel spreekt van sommige ontaarde schepsels, onrechtvaardigen, hoereerders, overspelers, ontuchtigen, die tegennatuurlijke ontucht bedreven, dieven, gierigaards en andere dergelijke goddelozen en dat zij door de oneindige goedheid en door de vrije genade van God, gewassen zijn van het vuil en van de schuld van hun zonden. En dat ze gerechtvaardigd zijn door de gerechtigheid van Christus en geheiligd zijn door de Geest van Christus en bedekt en versierd zijn met Christus' genaden, 1 Kor. 6: 9-11.

Zeg daarom niet, wanhopende ziel, dat u in uw zonden zult sterven en daarom in eeuwige verwoesting zult neerstorten. Werden dezulken aangenomen tot prijs en heerlijkheid van Zijn vrije genade en zal het tot oneer zijn van vrije genade, als u vergeving ontvangt? Was het recht bij God zulke goddelozen te rechtvaardigen en zou het onrecht bij Hem zijn u te rechtvaardigen? Keerde hun onwaardigheid en ongeschiktheid de stroom van genade niet van hen af? Nee, die werd niet van hen afgekeerd. Waarom, wanhopende ziel, zou u dan vrezen dat uw onwaardigheid en ongeschiktheid voor genade, de stroom van genade zal keren en van u afwenden, zodat u voor eeuwig zou moeten omkomen, als God u geen druppel genade of ontferming zou willen schenken?

Vertel mij eens, wanhopende ziel, is Gods genade geen vrije genade en wordt een mens niet zalig uit vrije genade? "Uit genade zijt u zalig geworden," Ef. 2: 8. Elke schakel van deze gouden keten is genade. Het is vrije genade waardoor wij zijn uitverkoren, Rom. 11: 5. "Alzo is er dan ook in deze tegenwoordige tijd een overblijfsel geworden naar de verkiezing der genade." Het is vrije genade, die sommigen van eeuwigheid verkoos ten leven, terwijl anderen in duisternis zijn

gelaten.

De Heere Jezus Christus is een Gift van vrije genade. Christus is de grootste, de liefelijkste, de voornaamste Gift die ooit door God gegeven werd. Deze gift is gegeven door een hand van liefde. "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft," Joh. 3: 16. Hier is een "alzo". Alzo lief had God de wereld, zo vrij, zo vurig, zo ten volle, zo wonderlijk, zo onbegrijpelijk, "dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gaf." Zijn Zoon, niet Zijn dienstknecht, de Hem geboren Zoon, niet Zijn aangenomen kind, maar Zijn eniggeboren Zoon.

Ik heb van ouders gelezen die vier zonen hadden. Tijdens een hongersnood toen zij droevig door honger gekweld waren, besloten de ouders een van hun kinderen te verkopen om daardoor uitkomst te verkrijgen. Maar zij moesten eerst bij zichzelf overleggen, welke van de vier zij zouden verkopen. Zij zeiden tot elkaar dat de oudste de eersteling van hun kracht was en daarom waren zij afkerig om hem te verkopen. De tweede was het evenbeeld van zijn vader en daarom waren zij onwillig afscheid van hem te nemen. De derde leek sprekend op de moeder en daarom wilden zij hem niet missen. De vierde en jongste was het kind van hun ouderdom, hun Benjamin, de innig geliefde van hen beiden, en daarom besloten zij niet een van hun kinderen af te staan en zo wilden zij liever lijden en omkomen, dan afscheid te nemen van een van hun kinderen.

Maar Gods hart is zo sterk op zondaars gezet, dat Hij Jezus Christus vrijwillig geeft, Die Zijn eerstgeborene, Zijn evenbeeld, Zijn beminde Benjamin is. Die Zijn voornaamste vreugde is en in Wie Hij Zijn grootste verlustiging vindt. Salomo zegt van Hem: "Toen was Ik een voedsterling bij Hem en Ik was dagelijks Zijn vermaken.,," Spr. 8: 30. De Hebreeuwse tekst spreekt van vermaken in het meervoudig getal, wat wil zeggen: Het grootste vermaak. En er volgt: "Te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende," als kleine kinderen doen voor het oog van hun ouders. Waarom, wanhopende ziel, zit u zuchtende neer en waarom loopt u treurende heen en weer en waarom concludeert u dan treurig dat er geen genade voor u is? Hef uw hoofd omhoog, wanhopende ziel! Jezus Christus Zelf is een Gift van vrije genade. De beschouwing van deze vrije, onbegrensde, bodemloze en eindeloze liefde kan u vele redenen van bewondering en vertroosting verschaffen, maar niet van vertwijfeling.

En omdat Jezus Christus een Gift is van vrije genade, of een vrije genadegift, daarom is het dierbare genadeverbond een genadegift. In Gen. 17: 2 lezen wij: "Ik zal Mijn verbond stellen tussen Mij en u," en in de oorspronkelijke tekst staat: "Ik zal Mijn verbond aan u geven." Hieruit kunt u zien dat het genadeverbond een vrije genadegift is.

God gaf het verbond van het priesterschap als een gift aan Pinehas, Num. 25: 12. Zo geeft God het genadeverbond als een gunst en genadegift aan allen, die Hij tot Zich in het verbond opneemt. Van het eerste tot het laatste is alles vrije genade. God heeft vrijwillig lief. "Ik zal hun afkeringen genezen, Ik zal ze vrijwillig liefhebben," Hosea 14: 5. Zo zegt Mozes: "De Heere heeft geen lust tot u gehad noch u verkoren om uw veelheid boven andere volken, want gij waart het minste van alle volken; maar omdat de Heere ulieden liefhad," Deut. 7: 7, 8.

De enige grond van Gods liefde is Zijn liefde. De grond van Gods liefde is alleen en geheel in Hemzelf. Er is niets in ons om Zijn liefde op te wekken. Er is in ons geen liefde of liefelijkheid, die oorzaak kan zijn om een straal van Zijn liefde op ons te doen schijnen. Wèl is in ieders boezem te vinden die vijandschap, die onreinheid, dat verraad, die ontrouw, waarom God Zich rechtvaardig mocht verheerlijken in onze eeuwige ondergang en onze namen te schrijven in Zijn zwarte boek met letters van toorn.

Maar omdat God vrijmachtig liefheeft, daarom rechtvaardigt Hij ons vrijmachtig. "En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is," Rom. 3: 24. En omdat arme zondaars om niet gerechtvaardigd worden, daarom wordt hun vergeving geschonken om niet. In Hand. 5: 31 zeiden de apostelen: "Dezen heeft God door Zijn rechterhand verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker, om Israël te geven bekering en vergeving der zonden." En omdat zij om niet vergeving van zonden ontvangen, daarom zullen zij ook om niet zalig worden. "Want de bezoldiging der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven door Jezus Christus onzen Heere," Rom. 6: 23.

Zo ziet u dan, o wanhopende zielen, dat alles vrije genade is. Van de laagste tot de hoogste sport van Jakobs ladder, alles is vrije genade. Christus is een Gift, het verbond der genade is een gift, vergeving van zonden is een gift, hemel en zaligheid is een gift. Waarom, o wanhopende zielen, zit u dan zuchtend neer onder zulke, zwarte, droevige en sombere bevattingen van God en van uw eigen staat en toestand?

Ziende dat alle zegen en zaligheid verkregen wordt in een weg van vrije genade en niet in een weg van doen en werken, daarom behoorde u, die nu wanhoopt, op te staan en alle wanhopende gedachten af te wijzen en te drinken van de wateren des levens om niet, Openb. 21: 6. Hoewel uw hart dood en hard en droevig is, hoewel uw zonde vele en uw vresen groot zijn, zie toch, hier worden heerlijke genade, weergaloze en onvergelykelijke rijkdommen van vrije genade voor u uitgespreid.

O, laat dit vuur u verwarmen, laten deze wateren u verkwikken, laten deze hartsterkingen u opwekken. Dan zal het dag en niet langer nacht voor u zijn, dan zal uw treuren in blijdschap veranderen en dan zullen u gestikte klederen aangedaan worden. Zo zullen de overige uwer dagen blijdschap en vrede uw deel zijn en dan zal vrije genade een eeuwige schaduw, schuilplaats en rust voor u zijn. "Waak op, waak op, trek uw sterkte aan o Sion! Trek uw sierlijke klederen aan o Jeruzalem! gij heilige stad, want in u zal voortaan geen onbesnedene noch onreine meer komen. Schud u uit het stof, maak u op, zit neder o Jeruzalem! maak u los van de banden van uw hals, gij gevangene dochter Sions. Want zo zegt de Heere: gijlieden zijt om niet verkocht, gij zult ook zonder geld gelost worden," Jes. 52: 13.

U die nu wanhoopt, vertel mij eens, verstaat u en overdenkt u ernstig en dikwijls, die bijzondere teksten, die duidelijk en ten volle de barmhartigheden Gods ontdekken en de genade en gunst van God aan arme zondaars bekend maken? Verstaat u deze schriftwoorden? "Want Gij, Heere, zijt goed en graag vergevende en van grote goedertierenheid allen die U aanroepen," Ps. 86: 5. Gods genade gaat uit boven al Zijn werken en zij gaat ook uit boven al onze werken. Zijn genade is onbeperkt. Alle eigenschappen Gods zijn overschaduwde door genade. De wapenen van Gods kracht zijn uitgebeeld in de regenboog. Het is een boog maar zonder een pijl. De regenboog is een zinnebeeld van genade. Hij is een teken van ontferming en gunst en een verzekering dat God aan Zijn verbond zal gedenken. Hij is fris en groen, opdat wij zullen opmerken dat Gods barmhartigheid en genade voor arme zondaars altijd fris en groen is.

Weifelende zielen! Hebt u ernstig overdacht wat wij in Nehemia 9: 16, 17 lezen? "Maar zij en onze vaders hebben trotselijk gehandeld en zij hebben hun nek verhard en niet gehoord naar Uw geboden; en zij hebben geweigerd te horen en niet gedacht aan Uw wonderen, die u bij hen gedaan had en hebben hun nek verhard en in hun wederspanningheid een hoofd gesteld om weder te keren tot hun dienstbaarheid. Doch Gij, een God van vergevingen, genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van

weldadigheid, hebt ze evenwel niet verlaten." Nehemia zegt: Doch Gij, een God van vergevingen! In de Hebreeuwse tekst ligt een grote nadruk in het woord "vergevingen", in het meervoud. Het toont ons aan dat er wezenlijk genade bij God is en dat Hij onvergelijklijk is in het vergeven van ongerechtigheid, overtreding en zonden. Hier stelt Nehemia een cirkel die overal begint en nergens eindigt en zo zijn de ontfermingen Gods. "Wie is een God gelijk Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat? Hij houdt Zijn toorn niet in eeuwigheid, want Hij heeft lust aan goedertierenheid," Micha 7: 18.

Wanneer Alexander een stad belegerde was hij gewend een licht te ontsteken om daarmee aan de belegerden bekend te maken dat, als zij tot hem kwamen zolang het licht brandde, genade zouden vinden. Maar dat wanneer het licht gedoofd was, zij geen barmhartigheid hadden te verwachten. O, zo is de ontferming en het geduld van God over zondaren, dat Hij licht na licht ontsteekt en jaar na jaar op hen wacht. Wanneer zij het er op zijn slechtst tegen Hem afgebracht hebben, dan nog komt Hij met Zijn hart vol van liefde en Zijn handen vol van vergevingen en dan kondigt Hij genade af dat, als zij nu ten laatste barmhartigheid willen aannemen, zij die zullen verkrijgen. Waarom dan, o bevreesde ziel! maakt u van uw leven een hel, door zulke lage gedachten van Gods genade te hebben en door de ontferming en medelijden van God te beoordelen met uw zwak en verduisterd verstand?

Vertel mij eens, u vreesachtige ziel, hebt u de woorden van Jesaja 5: 7 en 9 wel eens ernstig overdacht? "De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den Heere en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk. Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de Heere. Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, also zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen en Mijn gedachten dan ulieder gedachten." O vreesachtige zielen! lees deze schriftuurplaatsen: Num. 14: 19, 20; Exod. 34: 6, 7; Jes. 30: 18, 19; Ps. 78: 34-40; Jer. 3: 1-12; Lukas 15: 20, 24; 1 Tim. 1: 13-17. En vertel mij of u deze wel eens ernstig en vaak overdacht heeft!

O, hoe kunt u zoveel genade en zoveel liefde en gunst, en zulke tere bewegingen van medelijden als in deze teksten worden vertoond, in het aangezicht zien, en toch uw kostelijke zielen door wanhopende gedachten pijnigen en verscheuren?

O, daar schijnt en schittert zoveel genade en goedheid, zoveel liefde en gunst, en zoveel ontferming en heerlijkheid in deze teksten, als genoeg is om de hevigste vrezen te stillen, om de dikste duisternis te verdrijven en het meest bedroefde hart te troosten.

Vertel mij eens bevreesde zielen: Verkleint u het dierbaar bloed van Christus niet door uw twijfelen? Drie dingen worden in de Schrift "dierbaar" genoemd: Het bloed van Christus wordt "dierbaar bloed" genoemd, 1 Petrus 1: 19. Geloof wordt "dierbaar geloof" genoemd, 2 Petrus. 1: 1. De beloften worden "dierbare beloften" genoemd, 2 Petrus. 1: 4.

Nu, welk een belediging is het die wordt aangedaan aan dit dierbaar bloed "dat betere dingen spreekt dan het bloed van Abel, Hebr. 12: 24, en u toch bezwijkt en wegzinkt onder het gewicht van wanhoop? En wat spreekt daaruit? Verklaart u daardoor niet aan de gehele wereld, dat er niet zulk een waarde en verdienste, niet zulk een macht en gepastheid in het bloed van Christus wordt gevonden als er inderdaad in is?

O, hoe zult u Christus antwoorden in die dag, wanneer Zijn bloed zal spreken en getuigen, niet alleen tegen de goddelozen, die het onder hun voeten vertreden hebben, maar ook tegen ongelovige zielen, die de kracht, waarde en verdienste van het bloed hebben onderschat? Hebr. 10: 29. Heeft niet het bloed van Christus de zonden van een wereld van beruchte zondaars weggewassen, en heeft het geen kracht genoeg om de

zonde van één zondaar weg te wassen? Heeft het de macht gehad om vele duizenden tot de heerlijkheid te leiden en is er niet zoveel kracht in om uw ziel in de hemel te brengen?

Heeft dat bloed een menigte als de sterren des hemels van de toekomstige toorn verlost, en is de kracht daarvan zoveel verminderd, dat u er niet door verlost kunt worden? Zijn er geen miljoenen, die hiernamaals gerechtvaardigd en verlost zullen zijn door dat bloed? Waarom zult u dan wanhopen aan uw rechtvaardigmaking en verlossing van de toekomstige toorn door datzelfde kostelijke bloed?

Er waren eens vijf mensen, die wilden weten wat het beste middel was om zonde te doden. De een zei: Aan de dood denken. De tweede: Aan de oordeelsdag denken. De derde: De vreugde des hemels beschouwen. De vierde: Zich de kwellingen van de hel voorstellen. De vijfde: Het bloed en het lijden van Jezus Christus overdenken. Nu, deze laatste opmerking is zeker de sterkste beweegreden van alle, tot doding van de zonde.

O vreesachtige zielen, vreesachtige zielen! Als u ooit uw wanhopige gedachten af wilt werpen en uw ziel verlost te zien uit die hel van ongehoof, overdenk, bepeins en wend u zich tot het dierbaar bloed van Christus en zoek dat toegepast te krijgen aan uw ziel. Dan zullen 'treuring en zuchting wegvlieden en eeuwige vreugde zal op uw hoofd zijn.' De Heere zal u een eeuwige naam geven en Hij zal uw eeuwig Licht en heerlijkheid zijn. Dan zult u niet meer de verlatene genoemd worden, want de Heere zal Zich over u verblijden en zal een fontein van leven voor u zijn, en Hij zal woning en plaats bij u maken en uw zuchten veranderen in gezang, uw beven in verblijden en uw gevangenis in een paradijs. Uw ziel zal dan bekwaam gemaakt worden om op te staan en te zeggen: God zij gedankt voor Jezus Christus. God zij gedankt voor dat dierbaar bloed, waardoor wij zijn gerechtvaardigd, waardoor onze geweten gestild is, onze vrees verdreven is, onze twijfelingen beantwoord zijn en ons gegeven is te zegevieren over zonde, hel en dood. "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het Die rechtvaardig maakt,". Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is. Rom. 8: 33. De apostel, ziende op Christus' dood en op Zijn bloed, roept uit: Overwinning, overwinning! en ziende op al zijn vijanden zingt hij het uit: "Over alle dezen zijn wij meer dan overwinnaars."

Gij, vertwijfelde zielen doe aan al uw zonden niet deze toe, dat u het bloed van Christus licht acht. Zoals er geen bloed is wat zielen redt, gelijk het bloed van Christus, zo is er ook geen bloed dat zielen zo diep doet wegzinken als Christus bloed. Indien dat bloed door iemand veracht is, zo zal één druppel daarvan, op zijn hoofd neerkomende, hem voor eeuwig ellendig maken. Maar één druppel van dat bloed op iemands hart, zal hem eeuwig zaligmaken. In de dag der wraak zal de verdervende engel u sparen, als dat bloed op de deurposten van uw hart gevonden wordt, en anders bent u voor eeuwig verloren.

Ik kan u vertellen, o hopeloze zielen, dat God sommigen heeft doen opkomen uit de afgrond van wanhoop, als het ware uit de buik der hel en daarom mag u hopen dat uw zonden, die uw tegenwoordige last zijn, niet uw toekomstige ondergang zullen veroorzaken. Asaf kwam op uit wanhopige gedachten tot God verheerlijkende overdenking. "Mijn ziel weigerde getroost te worden. Dacht ik aan God, zo maakte ik misbaar. Gij hield mijn ogen wakende; ik was verslagen en sprak niet. Zal dan de Heere in eeuwigheden verstoten en voortaan niet meer goedgunstig zijn? Houdt Zijn goedertierenheid in eeuwigheid op? Heeft de toezegging een einde van geslacht tot geslacht?" Ps. 77. Nu, uit deze diepte wordt hij door God opgehaald. Asaf begint

zichzelf te bestraffen over zijn harde gedachten van God. Daarna zeide ik: *dit krenkt mij*, vers 10. Of, zoals het in het Hebreeuws staat: *dit maakt mij ziek*. Hier bestraft Asaf zichzelf, omdat hij de vertroosting verworpen had en de troost van de Geest veracht. En vanwege zijn harde, droevige en duistere gedachten van God. In het dertiende vers spreekt hij als iemand die uit de hemel is gekomen: "O God, Uw weg is in het heiligdom; wie is een groot God gelijk God? Gij zijt die God Die wonder doet; Gij hebt uw sterkte bekend gemaakt onder de volken." Eerst werd hij door gedachten aan God verontrust en verbijsterd, maar ten laatste worden de gedachten aan God en aan zijn aandeel in Hem, een oorzaak van verwondering van vertroosting.

Ook Heman zucht diep in Ps. 88: "Mijn ziel is der tegenheden zat en mijn leven raakt tot aan het graf. Gij hebt mij in de onderste kuil gelegd, in duisternissen, in diepten. Uw grimmigheid ligt op mij. Gij hebt mij nedergedrukt met al Uw baren, Sela." En toch was de staat van Heman goed, want hij noemt God in dezelfde psalm: "O Heere, God mijns heils."

Jona was al evenzeer in de buik des afgronds. Het besef van zijn zonde en van Gods toorn drukte hem zó neer, dat hij als een wanhopige ziel sprak: "Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen." Jona 2: 4. 'God heeft mij uitgeworpen als een in wie Hij geen blijdschap of genot kan hebben.' Maar Gods hart en liefde was zó op hem gezet, dat Hij hem eerder door een wonder wilde redden, dan dat hij niet zalig zou worden. Jona was veel in Gods hart en God deed ten laatste zijn geloof overwinnen.

Bij deze voorbeelden wil ik u enkele opmerkelijke gevallen meedelen.

In de dagen van Koning Jacobus woonde in Kent een oude en godsdienstige vrouw van adellijke afkomst, die vele jaren in grote vrees en verschrikking van haar geweten had verkeerd, wegens gemis van verzekering van de gunst van God en van haar eeuwig welzijn. Zij riep dikwijls uit: *'Ik ben verloren.'* Verscheidene mensen van erkende godzaligheid lieten geen middelen onbeproeft, waardoor haar twijfel kon worden weggenomen, haar geweten mocht worden bevredigd en haar ziel mocht worden voldaan en bemoedigd. Maar omdat zij onder een sterke macht van wanhoop verkeerde, bleef zij beweren dat zij verloren was. Toen het bezoek wilde vertrekken vroeg zij om een glas wijn en zo spoedig als zij het glas had leeggedronken wierp zij het in uiterste benauwdheid tegen de grond, en zei: Zo zeker als dit glas zal breken, zo zeker ben ik verloren. Het glas stuitte van de grond terug zonder enige beschadiging. Een van de leraars die aanwezig was raapte het op en zei: 'Zie, een wonder van de hemel om uw ongelooft te beschamen. O, verzoek God niet meer, verzoek God niet meer.' Zowel de vrouw als het gehele gezelschap waren zeer verbaasd over dit vreemde voorval en allen verheerlijkten God over hetgeen Hij gedaan had. De vrouw werd door Gods genade en ontferming verlost uit de afgrond van wanhoop en werd vervuld met veel blijdschap en troost. Zij leefde en stierf in vrede en verzekering.

Nog een ander voorbeeld.

Er leefde in Essex een man, die lange tijd zó wanhopig was dat hij alle vertroosting afwees en niet wilde toestaan dat iemand met hem of voor hem bad. Hij verlangde van de leraars en christenen rond hem dat als zij zijn kwellingen in de hel niet wilden vermeederen, moesten stoppen met bidden. Hij wilde niet toestaan dat er enige godsdiensttoefening in zijn gezin gehouden werd, hoewel hij die vroeger wel zelf beoefende. Maar uiteindelijk ontfermde God Zich over hem en gaf hem inwendige vertroosting. Langzamerhand vervulde God hem met zulk een overvloed van hemelse blijdschap dat hij tot iedereen die hem kwam bezoeken zei, dat het voor geen tong mogelijk was en geen hart bekwaam was om uit te spreken wat hij gevoelde. Ten

laatste gaf God hem "de witte keursteen en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent dan die hem ontvangt," Openb. 2: 17. Hij leefde nog ongeveer negen maanden, terwijl hij een hemel op aarde genoot en ten laatste ontsliep hij in de boezem van Christus.

Ik heb sommigen gekend, die zo diep in de afgrond van wanhoop gedompeld waren, dat zij alle geestelijke hartsterkingen, die hen voorgesteld werden, verwierpen. Zij waren sterk in het redeneren tegen hun eigen ziel en maakten van alles wat had mogen dienen tot hun troost en versterking, gebruik om zichzelf alle moed te benemen. Ze stelden zich tegen alle godsdienstige inzetten en diensten. Ze lieten de heilige plichten na, en weigerden zich met anderen daarin bezig te zijn. Sommigen van hen hebben uit een gevoel van zonde en toorn, die zwaar op hen lag, alle aardse verkwikking geweigerd, tot schade van hun natuurlijk leven. En toch heeft God hun ziel uit die vreeslijke put, die hel op aarde verlost en hun zulke openbaringen van Zijn genade en gunst geschonken, dat zij ze niet wilden ruilen voor duizend werelden.

O, beangstigde zielen en vreesachtige zielen, u ziet dat anderen, wier toestand zo slecht, indien niet erger was dan de uwe, genade hebben ontvangen. God heeft hun een hemel op aarde gegeven. God is hunner gedachtig geweest in hun lage staat. Hij heeft hun beschuldigende gewetens bevredigd en hun verwarde zielen tot rust gebracht. Hij heeft alle tranen van hun ogen afgewist en een nieuw lied in hun mond gegeven. Daarom, hopeloze zielen, wees niet ontmoedigd maar ziet op naar de genadetron. Bedenkt in Wie u rust kunt vinden en verzet u door wanhoop niet langer tegen nodigheden van Goddelijke liefde.

Tweede hindernis. De tweede hindernis tot verzekering is, *hoe iemand door de listen van satan wil indringen in dingen die uitgaan boven hetgeen geopenbaard is, zoals de besluiten en de raad Gods.* Satan houdt daardoor vele zielen verre van verzekering. Sinds God satan uit de hemel geworpen heeft en hem gebonden heeft in ketenen der duisternis, tracht hij gebruik te maken van al zijn macht en ervaring, om de mens in dezelfde ellende te trekken als waarin hij verkeert. als hij niet kan verhinderen dat Gods volk ten laatste het paradijs, dat Boven is, zullen binnentreden, zal hij zijn best doen om hun leven hier beneden tot een wildernis te maken. Met dat doel werpt hij gedachten in hun hart over de besluiten Gods en bijzonder over hun persoonlijke verkiezing. Door dit middel houdt hij hen af van die gewenste verzekering, waardoor gelovigen twee hemels mogen ontvangen, een hemel van blijdschap en troost hier en een hemel van zaligheid en heerlijkheid hiernamaals.

Van Marcellus, een Romeinse generaal, wordt verteld dat hij nooit tot rust kwam, niet als overwonnene en ook niet als overwinnaar. Zo iemand is satan. Wanneer hij overwonnen wordt door geloof, blijft hij toch roerig en wanneer hij overwint zal hij briesen en om meer overwinningen zoeken. Zijn voorname doel is om zielen eeuwig te verderven. Waar hij dat niet bereiken kan zal hij trachten zielen uit het veld te slaan door haar bezig te houden met de verborgen besluiten Gods. Als de ziel door deze verzoeking heenbreekt, zoals Davids helden zich een weg baanden door het leger van de Filistijnen, en zo zijn boeien verbreekt zoals Simson zijn banden verbrak, dan is zijn volgende list om de ziel in zulk een twistgesprek te lokken, als waarop mensen noch engelen een onfeilbaar antwoord kunnen geven. Zo tracht hij hun troost te nemen wanneer hij hun kroon niet kan roven.

Nu, twijfelende ziel, uw wijsheid en werk ligt niet in twisten, maar in geloven, bidden en wachten op God. Twistgesprekken leiden niet naar de hemel en ook niet naar verzekering. Adam redeneerde met satan en viel en hij verloor het paradijs. Job

geloofde en hij wederstond Satan en overwon in het midden van as. Wanneer satan u wil betrekken in een gesprek met hem, antwoord dan: De geopenbaarde dingen zijn voor mij, maar de verborgene dingen zijn voor den Heere, Deut. 29: 29.

Het is gevaarlijk een antwoord te zoeken op verborgenheden, en aanmerkingen te maken op bekende wetten. Zeg vrijuit tegen satan: gij zijt een leugenaar en moordenaar van den beginne, Joh. 8: 44. Zeg tegen hem: gij zijt een uitgesproken vijand van der heiligen vertrouwen en verzekering, van hun troost en zaligheid. Als u iets te zeggen hebt, zeg het tegen Christus, want Hij is mijn troost en kroon, mijn blijdschap en sterkte, mijn Verlosser en Voorspraak en Hij zal voor mij pleiten.

Ach christenen! Als u het twisten na zou willen laten, en als u veel bezig zou zijn in geloven en gehoorzamen, dan zou de verzekering op u wachten. "Want dan zult gij uw aangezicht opheffen uit de gebreken en gij zult vast wezen en niet vrezen. En gij zult nederliggen en niemand zal u verschrikken," Job. 11: 15 en 19.

Derde hindernis. Het derde beletsel waardoor aan uw ziel verzekering onthouden wordt, *is het verzuim van een nauwkeurig onderzoek van uw eigen ziel en van hetgeen God aan u gedaan heeft of nog doet.*

Er zijn sommigen, die beter de boeken van iemand anders kunnen lezen dan hun eigen en anderen die meer kritisch en nieuwsgierig zijn in het beoordelen van de humeuren, woorden, werken en gewoonten van iemand anders dan van zichzelf. Dit is een droevig kwaad en is oorzaak dat vele zielen in duisternis zitten, dagen zonder getal. Wie niet ernstig en dikwijls de inwendige werkingen en daden Gods in zijn eigen, onsterfelijke ziel beschouwt en naspeurt, kan over verzekering spreken en klagen over het gemis van verzekering, maar het zal lang duren voor hij ze verkrijgt. O, u wankelende, weifelende zielen, u geslinderde en onrustige zielen, weet voorzeker, dat u nooit de bevinding van de zoetheid van verzekering zult verkrijgen, totdat uw ogen meer op uw inwendige gesteldheid zien, totdat u meer in uw huis bent dan buiten, totdat u onderscheid maakt tussen verstandswerk en genadewerk, totdat u het verschil ziet tussen het kostelijke en het slechte, tussen Gods werk en satans werk.

Wanneer dat gebeurd is, dan zult u gewaar worden dat de wolken scheuren en de Zon der gerechtigheid op u schijnt, en de morgenster van verzekering over u opgaat. Twijfelende, bevende zielen, bedrieg uzelf niet. Het is niet een zorgeloos, slordig, haastig doorzoeken van uw eigen hart, wat u zal bekwamen om het diepe, verborgene, het zeldzame, het verhevene van Gods werk op u te zien. Wanneer u niet naar Christus en genade zoekt, "meer dan om zilver en ze niet naspeurt meer dan verborgen schatten," dan zult u ze niet vinden. De rijkste metalen liggen het diepst, de uitgezochtste juwelen zijn in de ingewanden der aarde en als u ze hebben wilt, moet u ijverig zoeken en diep graven, want anders zult u ze niet vinden.

Twijfelende zielen, u moet gedurig weer zoeken en graven, u moet werken en zwoegen, om deze geestelijke schatten te vinden. Deze parels van grote waarde zijn verborgen onder het slijk van verdorvenheid, zij liggen diep in de ingewanden van uw ziel.

Vertel mij eens, o twijfelende zielen, is dat woord van de apostel ooit met kracht op uw hart gekomen? "Onderzoekt uzelf of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf," 2 Kor. 13: 5. Die raad wordt hier verdubbeld om de noodzaak, het uitnemende en de moeilijkheid van dit werk aan te tonen. Hier wordt er de nadruk op gelegd, dat het niet een oppervlakkig, maar een diepgaand, ernstig en wezenlijk onderzoek moet zijn, wat iemand in staat kan stellen om te weten of hij het allerheiligst geloof bezit of niet, of zo iemand de bruid van Christus is of de hoer van de duivel. Het is niet alles goud wat er blinkt, het is niet alles geloof wat men geloof noemt. Daarom, iemand die zichzelf

niet wil bedriegen, moet zich moeite getroosten om te onderzoeken en te beproeven hoe het van binnen gesteld is.

Climacus vertelt, dat het onder de ouden gewoonte was in een boekje aantekening te houden van wat zij 's daags gedaan hadden om 's nachts de rekening op te maken. Maar o, hoe weinigen zijn er in deze dagen die een dagboek bijhouden van Gods weldadigheden en van hun eigen zwakheden, van geestelijke bevindingen en van de inwendige beweging van hemelse genaden!

Seneca vertelt van een man, die zich elke avond drie vragen stelde: Ten eerste, welk onrecht hebt u heden hersteld? Ten tweede, welke verkeerde neiging hebt u heden weerstaan? Ten derde, in welk opzicht bent u heden beter geworden? En zullen christenen niet de moeite nemen hun eigen hart te onderzoeken en dag en nacht te doorzoeken om uit te vinden wat God in het hart doet en heeft gedaan?

Gods hand werkt in ieders hart. Hij werkt daar in wegen van genade of toorn. Hij bouwt op of werpt neder, Hij maakt van binnen alles heerlijk of Hij maakt alles tot een hel. Wel, bevreesde zielen, onthoudt dit, dat de meest gegronde blijdschap, de sterkste vertroosting, voortvloeit uit een diepgaand onderzoek van de inwendige mens. Dit is de weg om te weten hoe het voor het tegenwoordige met u is en hoe het waarschijnlijk met u zal gaan in de toekomst. Dit is de weg om een einde te maken aan de twisten van uw hart en u in bezit te stellen van de hemel aan deze zijde van de hemel.

Vierde hindernis. Het vierde beletsel wat vele kostelijke zielen afhoudt van verzekering, *is een verkeerd begrip van het genadewerk*. Vele geveinsden houden goede natuurlijke daden voor werken van genade. Die algemene gaven die in een Saul, Jehu, Absalom en anderen waren, worden voor bijzondere bewijzen van genade aangezien. Daarentegen zijn de beminde kinderen Gods zeer geneigd om hun geloof ongelooft te noemen, zoals de man die uitriep: "Ik geloof Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp," Markus 9: 24. Zij zien hun vertrouwen voor vermetelheid, en hun ijver voor geestdrift aan. En daardoor worden velen van verzekering afgehouden.

Nu, de weg om dit beletsel uit de weg te ruimen is, ernstig en verstandig te onderscheiden tussen vernieuwende en inbindende genade, tussen zaligmakende genade en algemene genade, en bijzonder tussen tijdgeloof en heiligend geloof.

Het verschil tussen beide heb ik getoond tien punten in mijn verhandeling 'Kostbare middelen tegen satans listen'. (blz. 189-198, Ned. uitgave) Hier verwijs ik naar om u geheel tevreden te stellen. Als u uw ogen wilt slaan op deze punten, dan twijfel ik niet dat u het nut en de tevredenheid zult vinden dat al uw pijnen zal compenseren. Ik denk dat het goed is u daar naar te verwijzen, dan te schrijven over dezelfde dingen. U zult het tot uw verlichting en bevestiging bevinden.

Vijfde hindernis. Het vijfde beletsel waardoor verzekering wordt verhinderd is, *het bedroeven en ergeren van de Geest der genade, door niet naar Zijn stem te horen, door te weigeren Zijn raad op te volgen, door water te werpen in het vuur, wat Hij in hun ziel ontsteekt en door aan de Heilige Geest toe te schrijven wat toegeschreven moet worden aan 's mensen eigen driften en ongetemperdheden en aan de vorst der duisternis en zijn instrumenten*. Door deze en dergelijke wegen bedroeven zij de dierbare Geest, Die alleen hen kan verblijden. Zij doen Hem smart aan, Die hen alleen kan vertroosten. Zij doen de Geest treuren, Die alleen hen kan doen zingen. Zo zijn zijzelf de oorzaak ervan, dat zij moeten klagen: "Om dezer dingen ween ik; mijn oog, mijn oog vliet van water, omdat de Trooster, Die mijn ziel zou verkwikken, verre van mij is," Klaagl. 1: 16. O twijfelende zielen! als u ooit verzekering wilt verkrijgen, dan moet de u bewegingen van de Heilige Geest opmerken en uzelf overgeven aan Zijn

leiding. U moet leven naar Zijn wetten en treden in Zijn sporen. U moet in Hem leven en in Hem wandelen, u moet Hem de eerste laten zijn in uw ziel. Dit is de weg om Hem in uw hart te ontvangen als een verzegelende en getuigende Geest.

Zielen, geloof mij, als u dit niet doet dan zult u ver af zijn van een geruste en bevestigde staat. In 1 Joh. 3: 19 lezen wij: "Wij zullen onze harten verzekeren voor Hem." Het woord verzekeren betekent hier "overtuigen", en toont ons aan dat onze harten haastig en vermetel zijn, en geneigd om tegenwerpingen in te brengen tegen God, tegen Christus, tegen de Bijbel, tegen onze eigen bevinding en de bevinding van iemand anders en tegen de liefelijke besturingen en genietingen van de Geest. Deze gesteldheid is gewoonlijk een gevolg van onze nalatigheid, in niet te doen datgene waartoe de Heilige Geest ons overtuigt. Nalatigheid veroorzaakt vrees en twijfel, en bezorgt de hel werk of voor de Geest een dokter voor onze zielen. En niet alleen nalatigheid is hier een oorzaak van maar ook door te doen dingen die de Geest ons afraadt te doen.

Als u aan Gods Geest gehoorzaamheid bewijst, dan zal het niet lang nacht zijn in uw ziel. Maar als u tegen Hem opstaat en Hem ergert, zult u een benauwd leven hebben, want dan zal Hij Zijn vertroosting inhouden en weigeren u te verzegelen tot de dag der verlossing. Dan zult u integendeel kennis maken met vrees en verschrikking. "Maar zij zijn wederspanning geworden en zij hebben Zijnen Heiligen Geest smarten aangedaan: daarom is Hij hun in een vijand verkeerd. Hij zelf heeft tegen hen gestreden," Jes. 63: 10. Daarom, geef acht op de raad en wenken van de Heilige Geest, dan zullen verzekering en blijdschap uw deel zijn.

De zesde hindernis. Het zesde beletsel tegen verzekering is dit: *Twijfelende zielen stellen hun eigen oordeel en gevoel aan tot rechters over hun geestelijke staat.* Nu, zolang u deze koers volgt zult u nooit verzekerd worden. De arm van het verstand of oordeel is te kort om dit juweel van verzekering te bereiken. Deze parel van grote waarde wordt alleen gesteld in de hand van geloof die van de aarde tot de hemel reikt. Welke tong kan uitdrukken of welk hart kan bevatten de vrees, de twijfelingen, de wolken, de duisternis, de verslagenheid van de ziel, die oordeelt naar haar eigen gevoel en zegt: Ik bevind dat het aangezicht van God jegens mij niet is als gisteren en eergisteren, Gen. 31: 5. Daarom is mijn toestand zeker niet goed. Ik gevoel nu niet die verlevendingen, die bemoedigingen, die teerheid des harten als te voren. Ik bemerk nu niet die verborgen roeringen en werkingen van de Geest der genaden in mijn ziel, zoals ik die vroeger had. Ik hoor nu niet zulk goed nieuws van de hemel als ik in vorige dagen hoorde. Daarom, zeker God is niet mijn God, ik ben niet Zijn beminde, ik ben niet in een staat van genade, ik heb mijzelf en anderen bedrogen en daarom zal het einde zijn dat ik in mijn zonden zal sterven.

Nu vraag ik u, wanneer wij ons eigen oordeel en gevoel als rechters over onze geestelijke staat aanstellen, of wij dan niet op één dag, ja, in één uur onszelf gelukkig en ellendig, gerechtvaardigd en veroordeeld, verlost en verdorven zullen gevoelen? Dat zal het gevolg zijn wanneer verstand en gevoel als rechters in de bank zitten. Ik vraag u, heeft God onze veranderlijke gewaarwordingen als rechters over onze staat gesteld? Zeker niet. Maar waarom wilt u het dan wél doen? Is uw verstand of gewaarwording Bijbel geworden? Of is uw gevoel uw Bijbel geworden? Zeker niet, maar waarom wilt u ze dan aanstellen tot rechters over uw geestelijke staat?

Is niet Gods Woord de rechter, waardoor alle mensen en al hun daden in de laatste dag zullen geoordeeld worden? Christus zegt: "Het woord dat Ik gesproken heb, dat zal hem oordelen ten laatsten dage," Joh. 12: 48. God spreekt door de profeet: "Tot de wet en tot de getuigenis! Zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn dat zij geen

dageraad zullen hebben," Jes. 8: 20.

Waarom dan, o twijfelende zielen, wilt u uw gevoel en verstand laten oordelen over uw geestelijke staat en zelfs over de waarheid zelf? Wat is dat anders dan God te onttronen en een god te maken van uw eigen oordeel en gevoel? Wat is dat anders dan paal en perk te zetten aan de Heilige Israëls? Wat is dit anders dan uw ziel heen en weer te sleuren en ze te voeren in een doolhof van vrees en twijfelingen? Wat is het anders dan Christus schande aan te doen, de duivel te behagen en uzelf op de pijnbank te houden?

Wel, twijfelende zielen, de raad die ik u wil geven is deze, zoek veel om geloof en maak alleen gebruik van Gods woord om rechter te zijn over uw staat en toestand. Handhaaf het oordeel van het Woord tegenover het oordeel van gevoel en verstand. En als op een ernstig, oprecht en onpartijdig vergelijken van uw hart met Gods woord, het Woord u verklaart dat u oprecht bent, dat u een Nathanaël, een nieuw schepsel, een wedergeborene bent en dat u een onsterfelijk zaad in u hebt, houd u dan aan het getuigenis van het Woord, verblijd er u in, rust er op en geef geen ruimte meer aan vrees en twijfelingen. Laat uw aangezicht niet meer droevig zijn. Want niets kan een ziel ellendig maken, wanneer het Woord haar zalig spreekt. "Ook zijn Uw getuigenissen mijn vermakingen en mijn raadslieden," Ps. 119: 24.

Constantijn wilde alle verschillen en twisten in het concilie van Nicéa door de Bijbel laten beslissen. O, vreesachtige zielen, wees welgemoed, overwegende dat alle verschillen en alle aanvallen, die uw leven moeilijk maken, kunnen beslist worden door het Woord. Het is gevaarlijk uw ziel buiten de Schrift te beoordelen of op uw gevoel en verstand. Laat daarom het Woord altijd uw raadgever zijn. Er is geen weg tot verzekering en blijdschap, tot versterking en bevestiging, dan deze. Als u besloten hebt om uw eigen gewaarwording en gevoel te laten oordelen over uw toestand, dan hebt besloten om in vrees te leven en in tranen neer te liggen.

De zevende hindernis. Het zevende beletsel tegen verzekering is: *de nalatigheid, oppervlakkigheid, onachtzaamheid, traagheid van de mens in de godsdienst, en in het gebruik maken van de middelen der genade.* Ach, hoe ijverig en levendig zijn de mensen in het jagen achter de wereld en hoe traag en levenloos in de wegen van genade en heiligheid! O, twijfelende zielen, bedenkt dat de belofte van verzekering en troost niet is vermaakt aan trage, maar aan werkzame christenen; niet aan lediggaande, maar aan ijverige christenen; niet aan nalatige, maar aan naarstige christenen. "Die Mijn geboden heeft en dezelfde bewaart, die is het die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben en Ik **al** Mijzelf aan hem openbaren," Joh. 14: 21-23. "Judas, niet de Iskariot, zeide tot Hem: Heere, wat is het dat Gij Uzelf aan ons zult openbaren en niet aan de wereld? Jezus antwoordde en zeide tot hem: Zo iemand Mij liefheeft, die zal Mijn woord bewaren; en Mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en zullen woning bij hem maken." Zo zegt de apostel: "Daarom, broeders, benaastigt gij te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken, want dat doende zult gij nimmermeer struikelen. Want alzo zal gij rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig koninkrijk onzes Heeren en Zaligmakers Jezus Christus," 2 Petrus 1: 10, 11.

Aan trage christenen zullen altijd vier dingen ontbreken: Troost, voldaanheid, vertrouwen en verzekering. God heeft een scheiding gesteld tussen blijdschap en traagheid, tussen verzekering en luiheid. Daarom is het onmogelijk voor u om samen te voegen, wat God gescheiden heeft. Verzekering en blijdschap zijn schenkingen, die Christus alleen geeft aan werkzame christenen. De trage christen heeft zijn mond vol klachten, wanneer de werkzame christen zijn hart vol vreugde heeft. God wil het hart

van Zijn kinderen vurig hebben in Zijn dienst. "Zijt vurig van geest. Dient den Heere," Rom. 12: 11.

Die dienst, die geen hemelse hitte heeft, die geen Goddelijk vuur in zich heeft, is geen dienst, het is slechts vergeefse dienst. Een trage geest is altijd aan de verliezende kant. Ach, trage christenen, gedenk toch dat God een Geest is, een levende Geest en dat Hij geestelijke werkzaamheid liefheeft. Denk aan de engelen, die vorsten der heerlijkheid zijn altijd vol van leven en werkzaamheid en zij aanschouwen altijd des Vaders aangezicht in heerlijkheid. "Ik zeg ulieden, dat hun engelen in de hemelen altijd zien het aangezicht Mijns Vaders, Die in de hemelen is," Matth. 18: 10.

Gedenk, dat hij die delfstoffen wil vinden, diep graven moet en dat hij die rijk wil worden er voor werken moet. Dat hij, die de amandel wil proeven, de schil moet kraken en dat hij, die het merg wil hebben, het bot moet breken. Dat hij, die de lauwerkrans wil verdienen, de loop moet lopen en dat hij, die zegevieren wil, om de overwinning moet strijden. Daarom hij, die verzekering wil verkrijgen, moet werkzaam en levendig in de middelen zijn. "Zo gij haar zoekt als zilver en naspoort als verborgene schatten, dan zult gij de vreze des Heeren verstaan en zult de kennis Gods vinden," Spr. 2: 4, 5. Alleen het vurig gebed is een vruchtbaar gebed. Alleen het werkzame gebed werkt wonderen in de hemel en haalt wonderlijke verzekering van Boven. Koude gebeden zullen nooit warme antwoorden ontvangen. God zal antwoorden geven overeenkomstig onze verzoeken. Levenloze diensten zullen levenloos in uw boezem terugkeren. Wanneer mensen slapen zal God niet spreken. Elia bad ernstig, "hij bad een gebed," Jak. 5: 17, en God beantwoordde hem. Er zijn velen die bidden, maar "zij bidden geen gebed," zij komen niet levendig en ernstig tot God en daarom is God rechtvaardig in niet naar hen te horen.

Toen iemand verlangde te weten wat soort van mens Basillius was, ontving hij in een droom een gezicht op een pilaar van vuur met dit opschrift: Basillius is een lichtend vuur voor God. Ach, trage, twijfelende christenen, als u allen lichtende lichten zou zijn in horen en bidden en in al uw wandel, dan zou het niet lang duren voor God de vensteren des hemels opende, voor Hij manna op u zou doen regenen, voor Hij verzekering zou doen neerdalen in uw hart.

Mijn raad aan u, trage christenen is deze, staak uw klachten over het gemis van verzekering en wees niet langer vormelijk, haastig en oppervlakkig in het gebruik der genademiddelen, maar wek uzelf op en stel al uw macht en kracht te werk in heilige werkzaamheden. Dan zult u ervaren, dat het niet lang zal duren voor u zulk goed nieuws van de hemel hebt, dat het u vervullen zal met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde.

De achtste hindernis. Het achtste beletsel tegen verzekering is: *het leven in het verzuim van enige instellingen of in het nalaten van sommige godsdienstplichten.* U zoekt Christus in sommige van Zijn wegen maar niet in alle. Zij wachten op Hem in deze en die inzetting, maar niet in alle. Zijn er niet vele twijfelende zielen, die op God wachten in het horen van het Woord des levens en verzuimen op Christus te wachten onder het breken van het brood des levens of het heilig Avondmaal? Zijn er niet velen, die zeer zorgvuldig zijn in het dagelijks waarnemen van de godsdienstplichten in het gezin en toch zelden in de binnenkamer gevonden worden?

Er zijn sommigen die een en al oor zijn om iets te horen; anderen die enkel tong zijn om iets te spreken en te bidden; weer anderen die enkel oog zijn om te onderzoeken en dit en dat na te speuren. Ja anderen, die een en al hand zijn om des Heeren Avondmaal aan te nemen. In ernst, wanneer ik deze dingen beschouw, dan verwonder ik mij niet langer dat zovelen verzekering missen, maar dan verwonder ik er mij wél over dat er

nog iemand is die verzekering verkrijgt, gemerkt hoe weinigen er zijn die ernstig en oprecht zijn in het wachten op God, in elke weg en dienst, waarin het Hem behaagt Zijn genade en gunst aan arme zielen te openbaren.

Wel! Twijfelende zielen, overdenk dit: God wilt verzekering geven onder het gebruikmaken van een genademiddel en God wilt ze onthouden onder een ander, opdat u Zijn aangezicht in alle zou zoeken. God is er op gesteld, dat u op Hem wacht, zowel als dat u met Hem worstelt. Iemand, die God de eer niet wil geven naar Hem uit te zien in elke plicht, in elke ordinantie, zal lang moeten klagen over gemis van verzekering, voor God hem zal geven "de witte keursteen en de nieuwe naam, welke niemand kent dan die hem ontvangt," Openb. 2: 17. Velen van de kostelijke kinderen Sions hebben God gevonden in het ontvangen van verzekering in het waarnemen van een ordinantie en anderen hebben Hem gevonden in het ontvangen van verzekering onder een andere ordinantie. God spreekt tot sommigen van vrede in bepaalde diensten en Hij vertroost anderen in andere diensten.

Daarom, o vreesachtige zielen, als u verzekering wilt hebben, zoek de Heere in elke weg en dienst, waarin het Hem behaagt Zijn heerlijkheid en goedheid te tonen. Christus opent zijn doos met reukwerk aan sommigen onder het horen en aan anderen laat hij Zijn zoete mirre proeven onder het bidden of onder het breken des broods. Sommigen hebben de heerlijkheid des Heeren in het heiligdom gezien, die in hun binnenkamer onder een wolk waren. Anderen hebben een zoete liefelijke stem in hun bidvertrek gehoord, die lang bevende in het huis des Heeren gezezen hebben. Bevende zielen, gedenkt aan Moab en Ammon, die uit de vergadering des Heeren gebannen werden tot in het tiende geslacht, wegens een enkel verzuim, want zij waren Israël niet tegengekomen met brood en water, toen zij op reis door de woestijn waren, Deut. 23: 34. Nu, ik geloof zeker dat God, als ik het zo mag zeggen, velen verbant uit Zijn gunstige tegenwoordigheid, gelijk David aan Absalom deed, wegens hun zondige verzuimen, wegens het niet op Hem wachten in al Zijn wegen.

Nu dan, als u verzekering wilt hebben, zoek dan de Heere niet alleen in sommige genademiddelen waarin Hij gevonden mag worden, maar ook in elke genadige bedeling, waarin Hij Zichzelf wil openbaren. "Dan zal de blijdschap des Heeren uw sterkte zijn," en dan "zal de heerlijkheid des Heeren op u rusten." Dan zullen de dagen van uw treuren eindigen en gij zult in vrede nederliggen en niemand zal u verschrikken.

Ik verlang ernstig van u, o twijfelende zielen, ernstig te overdenken, dat alle wegen van Christus liefelijkheid zijn, zoals Salomo zegt, Spr. 3:17. Niet alleen deze of die weg, maar elke weg van Christus is een weg van liefelijkheid. Elk van Zijn wegen is bestrooid met rozen, is geplaveid met goud en is voorzien met troost en verkwikking. Zo wordt door de Psalmist in Ps. 65 gezegd: "Uw voetstappen druipen van vettigheid." O, wandel dan in elke weg, in elke inzet van God, indien u uw ziel wenst vervuld te hebben met smeer en vettigheid. Vergeet nooit die uitnemende woorden van de profeet: "Gij ontmoet de vrolijke en die gerechtigheid doet, degenen die Uwer gedenken op Uw wegen," Jes. 64: 5. Zij, die wensen God te ontmoeten in een weg van vrede en verzoening, in een weg van genade en gunst, moeten Zijner gedenken in al hun wegen. Niet alleen in deze of die andere weg, maar in elke weg, waarin God Zijn heerlijkheid over u kan doen schijnen. Daarom, o twijfelende zielen, staakt uw klachten en wees meer nauwgezet en oprecht in al Zijn wegen die Hij met u houdt, dan zal het niet lang meer nacht voor u zijn.

De negende hindernis. Het negende beletsel, wat christenen afhoudt van verzekering, is *een onmatige liefde tot de wereld*. Hun gedachten en harten zijn zo bezig in het

najagen en het vasthouden van de wereld, dat zij geen verzekering kunnen zoeken zoals zij behoorden te doen. Zij kunnen verzekering niet waarderen, zij kunnen niet weklagen over het gemis van verzekering, zij kunnen de waarde en de uitnemendheid van verzekering niet overdenken, zoals zij behoorden te doen. Daarom is het geen wonder, dat dezulken zonder verzekering zijn. "En Jezus zeide tot Zijn discipelen: Voorwaar Ik zeg u, dat een rijke bezwaarlijk in het koninkrijk der hemelen zal ingaan," Matth. 19: 23. Zo is het ook bezwaarlijk voor een wereldsgezind christen om verzekering van de hemel te verkrijgen. Het "dikke slijk" (Hab. 2: 6) van de wereld neemt hem zo in, het overweldigt hem en het is hem zo aangenaam, dat hij niet bekwaam is om te jagen naar verzekering. Hij kan dat niet doen met dat leven en die liefde, niet zo vurig en niet zo aanhoudend als zij moeten doen, die hun roeping en verkiezing wensen vast te maken.

In Gen. 13: 2 lezen wij dat "Abraham zeer rijk was, in vee, in zilver en in goud." De Hebreeuwse tekst kan ook vertaald worden dat hij "zeer zwaar" was. Iemand heeft in verband daarmee gezegd, dat rijkdommen een zware last zijn, dikwijls een beletsel voor een christen, om troost en vertrouwen tot zijn vrede en verzekering te verkrijgen. Salomo leed meer schade door zijn weelde, dan dat hij voordeel had van zijn wijsheid. Er rees zulk een vuur op uit zijn wereldse genietingen, dat zelfs zijn edele geest er door verteerd werd. Onder al zijn koninklijke klederen had hij slechts een versleten ziel. Hij vergaderde zich zilver en goud en kleinodiën der koningen, maar hij getuigt: "Het is al ijdelheid en kwelling des geestes," Pred. 2.

Men vertelt dat Sicilië zo vol is van geurige bloemen, dat honden daar niet kunnen jagen omdat hun reuk door de geur van de bloemen wordt afgeleid. Nu, wat doen zoete vermaken en genietingen van deze wereld anders dan iemand af te leiden van de geur van de hemel en hem af te houden van het jagen naar verzekering en hem te doen aflopen van Christus bij Wie kostelijk reukwerk is?

Het schepsel is alleen maar schaduw en ijdelheid der ijdelheden. Ijdelheid is de feitelijke inhoud van alle geschapen dingen en van alles dat er uit getrokken kan worden. Zij zijn als Jona's wonderboom. Men mag voor een tijd onder zijn schaduw zitten, maar hij verdort en sterft. "Zult gij uw ogen laten vliegen op hetgeen niets is? Want het zal zich gewisselijk vleugelen maken, gelijk een arend die naar de hemel vliegt," Spr. 23: 5. Was er ooit iemand, die op rijkdommen kon bouwen? Zoals de vogel van tak op tak springt, zo springen rijkdommen van mens op mens.

Wereldse christenen, staak uw klagen over het gemis van verzekering en verneder en verootmoedig u oprecht voor de Heere, omdat u zo vurig gejaagd hebt naar bedrieglijke ijdelheden. Treurt er over, dat u in zo grote mate de Fontein des levenden waters verzaakt hebt. Klaagt uzelf aan, dat u met Martha zeer druk geweest bent in veel dienens, terwijl Christus en verzekering, de twee noodzakelijke dingen, zo door u zijn verzuimd en geringgeschat. Breng deze wereld, deze maan, onder uw voeten. Gun uzelf geen rust, totdat u uit dit zijden net gebroken bent, tot u deze gouden boeien afgeworpen hebt.

Een hart wat vol van de wereld is, dat is een hart vol van onvervulde verlangens. Zulke harten missen de blijdschap, de vrede, de troost, het vertrouwen, de verzekering. Sterren met de kleinste omloop, zijn het dichtst bij de polen, wier harten het minste in de wereld verstrikt zijn het dichtst bij God en bij verzekering van Zijn gunst

Wereldse christenen, onthoud dit, u en de wereld moeten scheiden, want anders zullen verzekering en uw zielen elkaar nooit ontmoeten. Wanneer een wereldse christen gered wordt, dan wordt hij als een vuurbrand uit het vuur gerukt. En voor hij verzekerd wordt van zijn zaligheid zal hij moeten uitroepen: Alle menselijke

vertroosting en zijn slechts teleurstellingen. God wil de zoete beten van de hemel niet geven aan hen, die zich overladen hebben met de lekkernijen van de aarde. De haan op de mesthoop verkiest een gerstekorrel boven de kostelijkste parel. Christenen die daaraan gelijk zijn die een korrel van de wereld verkiezen boven deze parel van grote waarde, de verzekering, die met Ezau een weinigje moest verkiezen boven de beste aller zegeningen, die Parijs verkiezen boven het paradijs, die Gods penningen verkiezen meer dan Zijn aangezicht mogen ten laatste met Ezau zoeken, en zoeken met tranen om dit hemels juweel, de verzekering, en toch afgewezen en verworpen worden.

De tiende hindernis. Het tiende beletsel, wat christenen afhoudt van verzekering is: *Het geheim koesteren en het geven van hun hart aan een beminde zonde.* Het is duistere nacht in de ziel, wanneer zij een smachtend oog slaat op deze of die boezemzonde en heimelijk zegt: "Is zij niet klein, en zal mijn ziel niet leven?" Gen. 19: 20. En dat, hoewel God en het geweten de ziel reeds eerder over zo'n gedrag bestraft en geslagen hebben.

Ach, hoevelen zijn er die met de zonde spelen, zelfs nadat zij vele gebeden en klachten over de zonde hebben uitgesproken en nadat zij bitterlijk over hun zonden geweend hebben. Er zijn velen, die klagen over hun dodigheid, dorheid, ongevoeligheid en andere kwalen, en toch gedurig weer klaar staan om aan diezelfde zonden waarover zij klagen toe te geven en ze zelfs te verdedigen. Geen wonder dat dezulken verzekering missen.

Nadat de Israëlieten manna hadden gegeten in de woestijn, en water hadden gedronken uit de rots, nadat God hun was geweest een wolkkolom des daags en een vuurkolom bij nacht, nadat Hij ze had voortgeleid en hen had bewaard als de appel van Zijn oog, nadat Hij ze had gemaakt als aanschouwers van Zijn wonderen, hunkerden zij toch naar de vleespotten van Egypte. Zo ook, wanneer God iemand een nieuwe naam en een witte keursteen heeft gegeven, nadat Hij Zijn liefde aan de ziel getoond heeft, nadat Hij hem heeft opgetrokken in het paradijs, nadat Hij van vrede en vergeving tot de ziel gesproken heeft en zij toch weer tot dwaasheid keert, dat kan niet anders ten gevolge hebben dan een droevig beletsel tegen verzekering, dat zal God aanzetten om Zijn aangezicht te veranderen en het niet te tonen als een vriend maar als een vijand. Wanneer liefde misbruikt wordt, dan slaat rechtvaardigheid met een ijzeren roede. God slaat hard wanneer iemand zich verzet tegen bewegingen van barmhartigheid. God heeft een eeuwige afscheiding gemaakt tussen zonde en vrede, tussen zonde en blijdschap, tussen zonde en verzekering. God onttrekt Zich aan die mens, die in zonde leeft. Wanneer zonde en de ziel één zijn, dan moeten God en de ziel twee worden. Hij, die besloten heeft met enige zonde zich te vermaken, moet ook besluiten dat hij in vele vrezes zal leven. Vergeet nooit dat, wie in één zonde leeft, hoewel hij zich van vele andere onttrekt, doet als Benhadad, die van één kwaal genezen werd maar aan een andere stierf.

Daarom, als u ooit verzekering hoopt te ontvangen, offer dan uw Izak op, neem afscheid van uw Benjamin, ruk uw rechteroog uit en houw uw rechterhand af. Als u dat niet doet, zullen verzekering en blijdschap uw deel niet zijn.

Nu, om dit beletsel uit de weg te ruimen, wat zo gevaarlijk is voor christenzielen, en om christenen voor altijd af te houden van liefde tot enige boezemzonde, zal ik eerst enige opmerkingen maken met het doel hen af te houden van enige zonde te koesteren of daarmee te spelen. Ik bedoel hier inzonderheid zonden, die hen lichtelijk omringen en die hen zeer vast aankleven. In de tweede plaats wil ik enkele middelen voorstellen,

die mogen medewerken om boezemzonden ten onder te brengen, opdat het niet langer nacht mag zijn in de ziel.

De eerste beweegreden om u aan te zetten om met al uw kracht en macht tegen boezemzonden te strijden, welke u zo geneigd zijt te koesteren, is deze: *Die oprechte en ernstige strijd zal een duidelijk bewijs en een onweersprekelijk kenmerk zijn van de oprechtheid van uw hart.*

David zegt: "Maar ik was oprecht bij Hem, en ik wachtte mij voor mijn ongerechtigheid," Ps. 18: 23. Hij verklaart in die woorden, dat hij naarstig waakte tegen die bijzondere zonde, waartoe hij zich meest geneigd voelde. En dit, zegt David, is voor mij een duidelijk bewijs van de oprechtheid van mijn hart voor God. De waarheid is, dat er geen enkele geveinsde in de wereld is, die niet een of andere boezemzonde liefkoost. Hoewel zij bij tijden, uit vleeselijke overwegingen, grote ijver schijnen te hebben tegen sommige zonden, zijn toch op dezelfde tijd hun harten hartstochtelijk verkleefd aan enige boezemzonde, zoals aangetoond kan worden uit het leven van Saul, Judas en Herodes. Daarom, indien u ooit een zeker bewijs wilt hebben van uw oprechtheid, vertreed dan uw Delila's. Dit wezenlijk bewijs van uw oprechtheid mag u meer troost en verkwikking verschaffen in dagen van bestrijding en duisternis, dan dat u nu zoudt kunnen vermoeden.

Er zijn sommigen, die u kunnen vertellen, dat de blijdschap van de bruidegom, of de vreugde in de oogst, niet kan worden vergeleken met die blijdschap die oprijst in de ziel uit een besef en bewijs van iemands eigen oprechtheid. Oprechtheid is werkelijk de koningin van alle kracht. Zij houdt de troon in bezit en kan er zeker van zijn hem te behouden. Het enkel gezicht van oprechtheid in de ziel maakt een mens goedsmoeds en dankbaar en doet hem, evenals Noach, rustig in de ark zitten temidden van stormen en orkanen. Bedenk dat, zoals het koesteren van een boezemzonde een bewijs is van geveinsdheid, echter het doden van een boezemzonde een bewijs is van oprechtheid.

De tweede beweegreden om twijfelende zielen aan te zetten om hun boezemzonde te vertreden, is: *ernstig in overweging te nemen, dat de overwinning over hun boezemzonden een gemakkelijke overwinning over hun andere zonden zal geven.*

Toen Goliath verslagen was, sloeg de rest van de Filistijnen op de vlucht, 1 Sam. 17: 51, 52. Wanneer een generaal in een leger wordt gevangen genomen, worden de gewone soldaten gemakkelijk verdreven en verstrooid. Ach, klagende, twijfelende ziel, indien u slechts het besluit nam om met al uw macht en geestelijke kracht op deze bijzondere zonden, die u zo sterk aankleven en die u zo gemakkelijk gevangen nemen, aan te vallen, u zou ondervinden dat de hoge bergen, die voor u zijn, spoedig tot een vlak veld zouden worden. Andere zonden zullen geen lang leven hebben, als u wraak neemt op uw boezemzonden. Steek slechts een pijl in het hart van Absalom, dan zal een volkomen overwinning volgen.

De derde beweegreden is, om u aan te sporen uw boezemzonden te kruisigen, zij mogen zijn wat zij willen. *Beschouw ernstig de zeer grote schade, die uw ziel reeds heeft geleden door die zonde.*

Saul verloor zijn kroon en koninkrijk, door een toegeeflijke blik op Agag te slaan. Simson verloor zijn kracht, gezicht, licht, vrijheid en leven door zijn Delila te koesteren. Doch wat betekenen deze verliezen bij het verlies van geestelijke kracht, bij het verlies van gemeenschap met God, bij het verlies van de Geest van licht, leven, vrijheid en heerlijkheid, bij het verlies van die onuitsprekelijke en heerlijke vreugde, die alle verstand te boven gaat, of bij het verlies van die fonkelende hoop op de

heerlijkheid, die eens in uw hart geschitterd heeft?

Antonius was zo betoverd door zijn Cleopatra, dat in de hitte van de veldslag bij Actium, toen het keizerrijk, zijn leven en dat van allen op het spel stonden, hij Augustus verliet om bij zijn Cleopatra te zijn, hetwelk oorzaak werd van het verlies van alles en allen. Zeer velen zijn zó betoverd door een Cleopatra, door een of andere beminde zonde, dat zij de genieting daarvan najagen op gevaar van het verlies van God, Christus, de hemel en hun ziel. O christenen, dat het besef van hetgeen u verloren hebt en nog dagelijks verliest door het koesteren van zonde, u mocht aanzetten tot het gebruik maken van krachtdadige genademiddelen om die zonden te doden.

Het was een goddeloze toespraak van Henry de Tweede, toen zijn stad Mentz door de vijanden genomen was, en hij zei: Dat hij nooit meer God zou liefhebben, Die had toegestaan dat een stad, die hem zo dierbaar was, hem ontnomen was.' Daarentegen zal het een gezegend besluit bij u zijn, wanneer u in oprechtheid kunt zeggen: O, wij willen onze boezemzonde nooit meer liefhebben, ze nooit meer toegeven, ze nooit meer liefkozen, want zij heeft ons schade toegebracht in onze geestelijke genietingen en in onze geestelijke voorrechten uit de hemel. Zal het besef van uitwendige verliezen ons liefde geven tot het voorwerp, hetwelk het verlies veroorzaakte? En zal het besef van ons geestelijk verlies, door middel van toegeven aan boezemzonden, ons niet met afkeer tegen die zonden vervullen? O, wat een stuk ijzer is zulk een hart, dat op deze droevige verliezen kan zien, als gevolg van zich te vermaken in boezemzonden en zich dan nog in te laten met zulke zonden en die Delila's te koesteren.

De vierde beweegreden om u aan te zetten tot het doden van uw geliefkoosde zonde is deze: *overdenk eens ernstig dat de overwinning over één boezemzonde en de krachtdadige doding daarvan, aan een christen meer heerlijke vreugde, troost en vrede zal verschaffen, dan hij ooit gevonden heeft in het toegeven en bedrijven van alle andere zonden.*

De blijdschap, die verbonden is aan de onderwerping van zonde, is een edele, zuivere, bijzondere, aanwassende en langdurige blijdschap. Maar de blijdschap, die verbonden is aan het bedrijven van zonde, is een verachtelijke, een verdorven, een afnemende, een stervende blijdschap. De waarheid is dat, indien er de minste wezenlijke blijdschap in zonde is, er dan geen volkomen hel kan zijn, waar de mensen altijd en meest volkomen zondigen en op het hevigst gepijnigd zullen worden door hun zonden.

Ach, twijfelende christenen, indien u ooit goede dagen wenst te zien, indien u ooit in het licht wilt wandelen, indien u ooit, gelijk de engelen, altijd harpen in uw handen wenst, en hallelujah's in uw mond, gun dan uzelf geen rust, totdat u in de geest en de kracht van Jezus, die zonden die u zo sterk aankleven, ten onder gebracht hebt. Onthoudt dit, niets minder dan de overwinning over boezemzonden kan een feestdag in uw hart geven. Het is niet iemands jammeren en klagen over zonde, maar het is de doding der zonde, die uw leven zal maken tot een genoeglijk paradijs.

Indien u na alles wat gezegd is, toch besloten bent de zonde te liefkozen, dan hebt u meteen besloten als een vreemdeling van God te leven en als een vreemdeling van verzekering en vrede. Dan moet u droevige beproevingen uitwendig en smartelijke bevindingen inwendig verwachten. Dan moet u verwachten, dat de duivel u parten zal spelen, beide als een leeuw en als een slang, beide als een duivel en als een engel des lichts. U moet dan geen nieuws van de hemel verwachten of anders slecht nieuws. U moet dan verwachten, dat de consciëntie een rol zal vervullen, zowel van een kijkende huisvrouw als van een leeuw die een prooi zoekt. Dit zal het verdiende loon zijn voor

uw koesteren van de zonde. Indien u dat loon wilt ontvangen, ga dan uw gang en blijf de zonde liefkozen. Maar is het anders, offer dan uw Izak op.

De vijfde beweegreden om u te overreden uw boezemzonden onder de voet te lopen is deze: *overdenkt wijselijk, dat het uw plicht en heerlijkheid is, elke dag te doen wat u graag zou doen op uw sterfdag.*

O, hoe zou u willen leven en lieven op uw sterfdag? Hoe zou u God willen bewonderen, in Hem willen rusten, u in Hem verlustigen, naar God willen verlangen op uw sterfdag! Hoe zou u klagen over uw boezemzonden, ze willen haten, verafschuwen en verfoeien op uw sterfdag! Hoe zou u op uw sterfdag tegen uw boezemzonden willen bidden, er tegen waken en alle gelegenheden, die u met uw boezemzonden in aanraking mochten brengen, willen ontvluchten!

Ach, twijfelende zielen, zou u op uw sterfdag voor een hele wereld uw boezemzonden niet willen bevredigen en zou u ze op andere dagen inwilligen? Driewerf gelukkig is die ziel, die met al haar macht arbeidt dat eerst te doen, wat zij graag zou doen op het laatst. Om datgene elke dag te doen, waarvoor u duizend werelden zoudt willen geven, het op uw sterfdag te mogen doen. Zonde doden, er is geen weg tot verzekering gelijk deze; geen weg tot blijdschap en troost, geen weg tot rust en vrede, geen weg tot het koninkrijk en tot de kroon gelijk deze.

Bevende zielen, ik smeed u ernstig, wanneer u uw hart tot boezemzonden aangetrokken voelt, dat u dan uw handen op uw hart wilde leggen en zeggen: "O, ziel, zou je zó jezelf durven vermaken en spelen met de zonde op een sterfdag? Zou je zó de zonde op je sterfdag willen omhelzen? Zou je er niet liever alle denkbare haat tegen tonen? Zou je niet meer beven voor de zonde dan voor de hel? Zou je de gelegenheden tot het bedrijven van zonde niet meer verafschuwen, dan de meest vergiftige slang op de hele wereld? Zou je niet liever de zwaarste straffen ondergaan, dan dat je een beminde zonde op een sterfdag vriendelijk zou aanzien? Nu, indien je op een sterfdag aan geen zonde zou durven toegeven, waarom dan wel op een andere dag? O zielen, schuw de zonde alle dagen.

De zesde beweegreden om u aan te sporen om u met al uw macht tegen uw beminde zonden te stellen is deze: *overweeg ernstig dat, zolang ge u niet verzet tegen deze zonde, vrees en twijfelingen uw ziel zullen kwellen.*

Uw ziel zal dan vrezen dat alles wat u ondervonden hebt niets is en dat het werk dat in u gegeven is, geen waar maar een nagemaakt werk is en dat het geen bijzonder doch slechts een gewoon werk is, hetwelk iemand kan hebben en toch verloren gaan.

Zolang u de zonde niet tegenstaat met al uw macht, zal de ziel nooit bekwaam zijn om genade in haar eigen schoonheid en heerlijkheid te zien. Het omhelzen van zonde in 't verborgen, zal zoveel stof in de ziel opjagen, dat zij niet bekwaam is om deze parels van heerlijkheid te zien fonkelen en schitteren. Zolang u deze strijd niet voert, zult u slechts zuigelingen en dwergen in genade zijn.

Het hunkeren van de ziel naar de zonde, is als het werpen van water op het vuur des geestes, het is de verlamming van genade, het is het inkorten van de vleugels van geloof en gebed. Daarom kan die ziel nooit vertrouwende of vurig of aanhoudende bezig zijn in het gebruik maken van genademiddelen. Daaruit moet onvermijdelijk volgen, dat zulke zielen zullen zijn als de magere koeien van Farao, kwijnende en stervende. Merkt op dat velen laag in een kwijnende staat worden gehouden, omdat zij een achterdeur hebben om omgang te hebben met een Herodias. Vele twijfelende zielen worden in een lage geestelijke staat gehouden, als gevolg van hun hunkeren naar sommige bijzondere zonden.

Christenen, vergeet niet dat zonde de ziekte, de zwakheid der ziel is. Wanneer het lichaam zwak en ongesteld is, dan groeit het niet. Zonde is vergif dat alle voedsel bederft en zo de groei van de ziel in genade en heiligheid verhindert. Ach christenen! Indien u ooit wenst verlost te worden van uw vrezen en twijfelingen, indien u ooit de schoonheid en heerlijkheid van genade wenst te zien, indien u ooit wenst sierlijk en uitnemend in genade en heiligheid te zijn, zorg er dan voor dat een rechtvaardige straf wordt opgelegd aan die Achan, die Jona, die boezemzonde, die inwendig stormen heeft verwekt en uitwendig orkanen.

Het was een droevige kwelling voor koning Lysimachus, dat hij zijn koninkrijk verloor, omdat hij stil bleef staan om één dronk water te nemen. Ach christenen, het zal een treurige kwelling voor u zijn, wanneer u tot uzelf komende, overdenkt welk een zoetheid u gesmaakt hebt in het onderwerpen van de zonde, nu moet erkennen dat uw hunkeren naar deze of die bijzondere zonde oorzaak is geweest van het verlies van uw blijdschap en troost, van uw vrede en verzekering, die u toch veel meer waard waren dan alle koninkrijken der aarde.

Vraag

Hier zouden sommigen mogen zeggen: *O, wij wilden graag onze boezemzonden onderworpen hebben, wij begeren boven alles dat zij wezenlijk gedood mochten worden. Wij wensen die zonden van Zeruja verslagen te zien. Maar welke koers moeten wij nemen om onze boezemzonden ten onder te brengen, om uit die gouden boeien verlost en van die zijden snoeren ontslagen te worden?*

Op uw vraag welke middelen u moet aanwenden om uw boezemzonden ten onder te brengen zal ik u enkele middelen aanwijzen.

Het eerste middel.

Indien u de overhand wenst te verkrijgen over een of andere boezemzonde, raap dan al uw kracht en macht tezamen tegen die zonde, verzamel al uw geestelijke kracht en strijd daarmee tegen de zonde, welke u zo lichtelijk omringt. U moet doen gelijk de koning van Syrië deed, toen hij tot zijn kapiteins zei: "Gij zult niet strijden tegen kleinen noch groten, maar tegen de koning Israëls alleen," 2 Kron. 18: 30. Daarom zeg ik u, o twijfelende zielen, uw wijsheid en uw werk moet niet bestaan in te schermutselen met deze of die zonde, maar in u op te maken tot een scherp gevecht met de koning van Israël; dat wil zeggen met die beminde zonde, die een koninklijke invloed en een koninklijke macht over u heeft.

Keizer Constantinus de Grote was gewend te zeggen: *Wat niet genezen kan moet afgezet worden.* Geloof het zielen, u moet uw boezemzonden in stukken houwen door het zwaard des Geestes, zoals Samuël te Gilgal eens Agag in stukken hieuw voor bet aangezicht des Heeren, of anders zult u nooit een volkuur genezing verkrijgen. Lichte schermutselingen zullen het niet doen, u moet uw boezemzonden achtervolgen tot de dood of anders zullen zij de dood zijn van uw ziel.

Het tweede middel, om uw boezemzonde te onderwerpen is, er om te arbeiden meest uitstekend te zijn in die bijzondere genade, welke meest tegengesteld is aan uw boezemzonde. Zoals het de heerlijkheid van een christen is, uitnemend te zijn in elke genade, zo is het een bijzondere plicht van een christen uit te steken in die bijzondere genade, welke meest uw beminde zonde tegenstaat. Is het hoogmoed, is het de wereld, is het geveinsdheid, is dat uw boezemzonde, dan is ze de voornaamste gunsteling in uw ziel. Arbeid dan om ze uitgeworpen te krijgen en tracht boven alles bekleed te zijn met ootmoed, overvloedig te zijn in hemels gezindheid en uit te steken in oprechtheid, en bestrijd andere boezemzonden op gelijke wijze. Ik ken geen zekerder en geen

liefelijker weg dan deze, om uw hoofdzonde te kruisigen. Wie deze raad opvolgt, zal niet lang in gouden boeien gehouden worden, het zal niet lang duren voor zo'n ziel uitroept: *Ik heb de overhand gekregen!*

Het derde middel, om ons te helpen onze boezemzonde te vertreden, is heden op deze zonde te zien, zoals ze ons ten laatste zal verschijnen. U moet er op zien in de tijd van gezondheid, zoals u er op zult zien in tijd van ziekte. U moet er op zien in de tijd van uw leven, zoals u er in uw stervensuur op zult zien.

Ach, zielen van alle onverzoende zonden, zullen uw boezemzonden u worden herinnerd door God, door uw geweten en door satan? Zij zullen u ten laatste voorgesteld worden als meest afstotend en vuil, als meest vreeslijk en verschrikkelijk. Uw boezemzonden zullen ten laatste aan u verschijnen als die monsters, die vrienden der hel, die God het meest tegen u hebben opgezet, die het meest de bewegingen van Christus' liefde en medelijden voor u hebben afgesloten. Zij zullen u verschijnen als hebbende uw geweten tegen u gewapend, als hebbende de poorten der heerlijkheid tegen u versperd, als hebbende de heetste plaats in het verderf voor u bereid en als hebbende satan het grootste voordeel gegeven om eeuwig over u te triomferen.

O zielen, ten laatste zullen uw boezemzonden u meer drukken en verdrücken, u meer droevig en neerslachtig maken, u meer verschrikken en verbazen dan al uw andere zonden. Die zonden, die meest zoet in het leven schenen, zullen blijken meest bitter te zijn in het sterven. Christenen, ziet nooit op beminde zonden, dan met een oog waarmee u ze ten laatste zult beschouwen. Dan zult u door ervaring weten, dat het een zeer gepast middel is, om uw boezemzonden ten onder te brengen.

Het vierde middel om tegen boezemzonden de overhand te krijgen, is u te begeven tot het gebruik van buitengewone genademiddelen zoals vasten en bidden. Gewone geneesmiddelen zullen geen buitengewone ongesteldheden verdrijven en gewone genademiddelen zullen geen boezemzonden uitdrijven, want deze zijn door een langdurige inwoning in de ziel bijzonder versterkt en ingeworteld. U leest in het Evangelie van sommige duivels, die niet anders konden uitgeworpen worden dan door bidden en vasten, Matth. 17: 14-22. Zo zijn boezemzonden als die witte duivels, die niet uitgeworpen kunnen worden, dan door vurig en aanhoudend gebed, verenigd met vasten en vernedering. Zielen, die ernstig en getrouw zijn in het waarnemen van die regel, zullen gewaar worden, dat er zulk een Goddelijke kracht samengaat met hun pogingen, dat hun zal worden gegeven "de gevangenis gevangen te leiden," Ef. 4: 8 en te zegevieren over die witte duivels, die inwendig huishielden. Zij mogen door Christus triomferen over overheden en machten, daar Hij ze aan het kruis genageld heeft, Col. 2: 14, 15.

Het vijfde middel. Indien u de overwinning over boezemzonden wenst te behalen, onttrek u dan van alle gelegenheden, die strekken om u tot inwilliging van die zonden te leiden. Hij, die de gelegenheden tot zonde niet schuwt, verzoekt tegelijkertijd satan en zijn eigen hart. Hij verzoekt satan om hem van de verboden vrucht te laten proeven en hij verzoekt zijn eigen hart om er van te eten. "Onthoudt u van alle schijn des kwaads," 1 Thess. 5: 22. "Haat ook de rok, die van het vlees bevlekt is," Judas: 23. Onthoud u van alles wat slechts een schaduw draagt van iets waarom u het verdacht moet houden. Onttrek u, opdat u God of het Evangelie niet verwondt of uw eigen consciëntie of die van anderen niet bezwaart. Als er enige brandstof in uw huis is om uw boezemzonden te voeden, werp dat gevaar dan uit. Indien het voor uw oog is, verwijder het of indien het in uw hand is, werp het dan ver weg. Uw ziel kan niet

veilig zijn, zolang gelegenheden tot zonde uw metgezellen zijn.

Wenst u een duidelijk bewijs van de waarheid van uw genade, schuw dan de gelegenheden tot zonde.

Wilt u staande blijven in gevaarlijke tijden, houdt u dan ver van gelegenheden tot zonde.

Wilt u de uitgezochte heiligen gelijken, ontloop dan gelegenheden tot zonde. Wenst u altijd vrede met God en vrede met uw consciëntie te hebben, vermijd dan gelegenheden tot zonde.

Wilt u de listige plannen van satan verijdelen en zijn verraderlijke oogmerken doen mislukken, wilt u het breken van uw beenderen voorkomen en uw hart van bloeden, wilt u vrezen en twijfelingen ten onder houden en geloof en hoop doen boven drijven, ontloop dan de gelegenheden tot zonde.

Wenst u verzekering in uw leven en blijdschap en vrede in uw sterven, ontvlied dan alle gelegenheden tot zonde.

Indien u dat doet, zo doet u alles, maar als u dat niet doet, dan doet u niet met al.

Zo hebben we gezien, wat de beletselen zijn die de ziel afhouden van een gegronde verzekering en ook de middelen genoemd, die deze verhinderingen kunnen wegnemen.

HOOFDSTUK 4

Motieven om christenen op te wekken niet eerder te rusten, totdat ze een gegronde verzekering van hun eeuwige zaligheid verkregen hebben.

Het eerste motief wat ik zal geven om u op te wekken een gegronde verzekering te verkrijgen is deze: *overweeg zeer ernstig, hoevelen er nu in de hel liggen die in hun leven verondersteld hebben, dat ze naar de hemel zouden gaan.*

Zo deden zij, die op de hemelpoort kwamen kloppen, terwijl zij riepen: "Heere, Heere, doe ons open, want wij hebben in Uw Naam geprofeteerd en in Uw Naam duivelen uitgeworpen, en in Uw Naam vele krachten gedaan"; en toch is dat nare en vreselijke vonnis over hen uitgesproken: "Gaaf weg van Mij, gij, die de ongerechtigheid werkt." De dwaze maagden leefden in de gouden droom, dat ze even gelukkig als de wijze maagden waren, en toch, toen zij wakker gemaakt werden, ontdekten ze, dat de Bruidegom in Zijn heerlijkheid ingegaan was en dat de deur der genade voor hen gesloten was.

De mensen zijn van nature zeer geneigd zichzelf te vleien, dat hun zonden geen zonden zijn, terwijl het wel zo is; ook, dat het maar kleine zonden zijn, terwijl het grote en zware zonden zijn. Ook zijn ze geneigd zichzelf te vleien, dat ze genade hebben, terwijl ze die niet hebben; dat hun genade waar is, terwijl het maar namaak is; dat hun toestand niet zo kwaad is als die van anderen, terwijl ze veel erger is. Velen zeggen met Agag, dat de bitterheid van de dood geweken is, terwijl God Zijn zwaard reeds in Zijn hand heeft om de beschreven wraak uit te oefenen.

Ik heb eens van een dwaas te Athene gelezen, die op elk rijk geladen schip, dat de haven binnenviel, aanspraak maakte, terwijl hij doodarm was en nergens recht op had. Deze eeuw is vol met zulke dwazen, die op God en Christus; op de beloften en evangelieweldaden; op al de heerlijkheid der toekomstige wereld aanspraak maken, terwijl ze arm, blind, ellendig, jammerlijk en naakt zijn, zonder Christus en zonder genade. O christenen, arbeidt om een gegronde verzekering te verkrijgen, opdat ge niet voor eeuwig verloren zult gaan, maar aan het einde waardig bevonden zult worden om de kroon der heerlijkheid te ontvangen en in de vreugde uws Heeren in te gaan. Die vreugde is te groot en te heerlijk om in u in te gaan en daarom moet u in háár ingaan.

Het tweede motief om christenen op te wekken een gegronde verzekering te verkrijgen is deze: *overweeg, dat er in de wereld zeer velen zijn, die de zielen vleien, bedriegen en misleiden.*

De duivel heeft velen van zijn voornaamste werktuigen zijn engelenkieren doen aantrekken. Zo kunnen deze des te gemakkelijker en doeltreffender de zielen der mensen bedriegen en misleiden. Deze eeuw geeft hiervan veel droeve getuigenissen. Wat zijn er menigten, die voor sommige verduisterde ogen als engelen des lichts schijnen. Toch zijn deze in hun beginselen en praktijken slechts dienaren van de vorst der duisternis, die uit alle macht arbeiden om proselieten voor de hel te maken. Ze vergiften de mensen met zodanige verwarde en wilde meningen en begrippen, die hen de hemel doen ontgaan; ja zelfs, die hen in de heetste, duisterste en laagste plaats in de hel doen neerstorten, als God het door een wonder niet verhoedt. Daarom moet ge op uw hoede zijn en erop toezien, dat ge een gegronde verzekering krijgt. Verdraagt het niet, dat de satan uw onsterfelijke zielen met bedrog vult. Christus heeft

ons voorzegt, dat er in de laatste dagen valse christussen en valse profeten zullen opstaan, die zullen zeggen: "Zie, hier is de Christus, of daar." En waarlijk, heden is ook deze Schrift in uw oren vervuld. O, hoeveel godslasterlijke ellendelingen zijn er in deze dagen geweest, die van zichzelf beweerd hebben, dat ze de Christus zelf zijn! Het is voor mij een groot wonder, dat de aarde haar mond niet geopend heeft en zulke monsters, zulke vuurbranden van de hel niet verslonden heeft.

De apostel zegt van sommigen, dat ze op de loer liggen om met dezelfde kunstgrepen en listen te bedriegen, als de dobbelaars bij het dobbelspel doen. Hij noemt ze listige mensen, die naarstig op alle gunstige gelegenheden letten om zwakke en onstandvastige zielen voor hun meningen, beginselen en praktijken te winnen, waardoor dezen voor eeuwig dreigen verloren te gaan, Ef. 4: 14. Satans discipelen en werktuigen gebruiken opmerkelijke methoden. Ze zijn doktoren in allerlei soorten van bedrog. Ze zullen geen middel onbeproefd laten om de mensen ertoe te brengen op hooi en stoppelen, op deze mening en op dat begrip te bouwen, opdat ze zo met hun werken voor eeuwig verbrand zullen worden.

Er wordt van een Engelse koning verteld, dat hij de man, die zijn mededinger zou vermoorden, tot de hoogste man in Engeland zou maken. Toen iemand dat voor hem deed en zijn beloning verwachtte, beval de koning, dat hij op de hoogste toren in Londen opgehangen zou worden. Zo beloven de satan en zijn instrumenten aan arme zielen, dat die en die meningen en begrippen hen zo en zo ten voordeel zullen zijn. Aan het einde echter zullen zulke arme zielen ontdekken, dat de beloofde kroon een galg blijkt te zijn; dat de beloofde troost in pijniging blijkt te bestaan; de beloofde heerlijkheid loopt uit op schande; de beloofde verhoging wordt diepe verlating en de beloofde hemel verandert in een hel.

Deze eeuw is vol van zielverwoesters en vleiers, die, evenals kwakzalvers een pleister over de wond plakken, maar de patiënt doden. Vleierij bracht Herodes en Achab tot de ondergang. O, hoeveel jonge en oude mensen zijn ook in onze dagen verloren gegaan door hen, die op de loer liggen om zielen te verstrikken en te misleiden! Dat deze overweging door de hand des Geestes uw ziel met dat leven en die kracht mocht doordringen, dat ze u daadwerkelijk opwekte om een gegronde verzekering van uw zaligheid te verkrijgen. Dan zult u vast staan temidden van alle stormen, zoals het huis, dat op de steenrots gebouwd was. Niets zal u dan kunnen doen vallen of verontrusten. Niemand kan dan uw kroon nemen.

Het derde motief om u op te wekken een gegronde verzekering te verkrijgen is deze: *overweeg, dat een gegronde verzekering van uw zaligheid u verlichting zal geven en u van een drievoudige last zal bevrijden.*

Ze zal u bevrijden:

- (1) Van een last van zorgen.
- (2) Van een last van vrees.
- (3) Van een last van twijfel.

- (1) De last van zorgen, Christen, doet u zuchtend en klagend neerzitten. Hoe worden de zielen der mensen, die onder de macht van drukkende zorgen leven, geërgerd en voortgejaagd. Hoe verontrusten en verstrooien de zorgen om dit te verkrijgen of om dat te behouden, hen. De verzekering te hebben betere dingen te zullen verkrijgen doet de ziel de zorgen wegzingen. Zo zei eens een martelaar: "Mijn ziel is tot haar rust wedergekeerd; ik heb zoet geslapen in Christus' schoot en daarom zal ik nu mijn zorgen wegzingen en zal overeenkomstig mijn naam onbezorgd zijn." De verzekering van een koninkrijk, van een kroon, is een vuur, dat al die

zorgen, die gewoonlijk het hoofd vullen en het hart afleiden, verteert. Er is geen andere weg om de last van zorgen kwijt te raken dan door het verkrijgen van verzekering.

- (2) Ook zal verzekering u bevrijden van de last van vrees. Nu is uw hart vervuld met vrees, omdat ge veel geschapen goederen bezit, of met vrees, omdat ge ze mist, of met vrees, dat ge ze zult verliezen. Deze angsten doen de mensen, net als het kameleon, veranderen in allerlei kleuren, vormen en manieren, ja, die vrees maakt hun leven tot een hel. Maar verzekering zal al deze angsten verdrijven, zoals de zon de wolken verdrijft. Ze zal ze uitblussen, zoals water vuur uitblust. Verzekering maakte David Goddelijk onbevreesd en onbezorgd: "Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij. Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij." Hoe was Hagar vol vrees en verwarring, totdat de Heere haar ogen opende, zodat ze de waterput vlak bij haar zag. Zo zal de ziel vol vrees en verwarring blijven, totdat ze bevestigd wordt en verzekering geniet. Christenen, als alles gezegd is, wat gezegd kan worden, zal dit tenslotte de zekerste waarheid bevonden worden, dat er geen andere weg is om daadwerkelijk van uw vrees verlost te worden dan door een gegronde verzekering van uw geluk en zaligheid te verkrijgen.
- (3) Verzekering zal u ook van de last van uw twijfelingen bevrijden. Nu bent u nog steeds twijfelende. Soms betwijfelt u of ge wel een echt Christen en niet een Agrippa, een bijna- of halve-Christen zijt, zoals de meeste belijders zijn. Soms twijfelt ge aan uw kindschap en dat heeft tengevolge, dat u twijfelt of u een erfgenaam bent. Soms twijfelt u, of u God wel kent en dat brengt mee, dat ge uw toegang tot en uw aanneming bij God betwijfelt. Soms twijfelt ge aan uw vereniging met God en daardoor twijfelt u ook aan de waarheid van uw gemeenschap met God. Zo is uw gehele leven een leven van twijfeling en dat zal zo blijven, totdat ge een gegronde verzekering verkrijgt. Hoewel de twee discipelen Christus als hun Metgezel hadden, was toch hun hart vol vrees en twijfel, daar hun ogen gehouden werden, dat zij Hem niet kenden. Zolang de ogen van een Christen gesloten blijven voor zijn verzekering, zal zijn hart vol twijfel en verwarring blijven. Zo was ook Maria Magdaléna zeer dicht bij Christus, maar toch stond ze te wenen en te zuchten. Ze klaagde, dat ze haar Heere hadden weggenomen, omdat ze Hem niet zag.
- Christenen, al kunt u zeer nabij Christus zijn en Hem zeer dierbaar zijn, toch zullen uw twijfel, uw treuren en klagen niet eerder ophouden totdat u verzekering kent. De hoofdsom van alles is, zo ge van uw last van zorgen, uw last van vrees en uw last van twijfel bevrijd wilt worden, dat ge een gegronde verzekering van uw zaligheid zoekt te verkrijgen. Wilt ge echter graag uw lasten blijven dragen, laat het dan na uw roeping en verkiezing vast te maken. Dan zullen die lasten zeker op u blijven. Ze zullen met u opstaan en met u wandelen en neerliggen, totdat ze uw leven tot een hel maken.

Het vierde motief om u op te wekken om een gegronde verzekering te verkrijgen is: *te overwegen, dat de satan met al zijn listen en kunsten, met al zijn kracht en macht zal arbeiden om u te verhinderen een gegronde verzekering van uw zaligheid te verkrijgen.*

De afgunst en vijandschap van de satan tegen de blijdschap en troost van een waar gelovige is zo groot, dat hij zijn uiterste kracht aanwendt om uw ziel in twijfel en duisternis te houden. De satan weet, dat verzekering een parel van grote waarde is, die de ziel voor eeuwig gelukkig zal maken. Hij weet, dat verzekering de woestijn van een

Christen in een paradijs verandert; hij weet, dat verzekering de geest van een gelovige veredelt en sterkt; hij weet, dat verzekering de Christen dappere daden leert doen en zijn koninkrijk doet wankelen. Daarom is hij even begerig en ijverig om de zielen van verzekering af te houden als hij dit was om Adam uit het Paradijs te werpen. Het is niet te verwonderen, dat satan, die afgunstig was op het eerste zaad der genade, dat de Goddelijke liefde in uw ziel zaaide, er ook afgunstig op is, dat uw genade toeneemt; dat u de kroon der genade, namelijk verzekering, verkrijgt. Toen u nog een kind in de genade was wierp de satan water op uw rokende vlaswiek, opdat ze niet tot verzekering zou opvlammen. Nu u wat rijper in de genade geworden bent is zijn vijandschap ook toegenomen, zodat hij niet anders kan en wil dan al zijn macht en list aanwenden om u van verzekering van uw zaligheid en heerlijkheid af te houden. Satan benijdt uw kaarslicht, uw sterrenlicht; hoeveel te meer is hij nijdig, dat u de zon zou gaan beschijnen! Satan is afgunstig, dat u de kruimels der genade van onder de tafel eet, hoeveel te meer benijdt hij, dat u als een kind aan de tafel der Wijsheid zou zitten en de lekkernijen des hemels zou eten en drinken! Satan is nijdig, dat u enige drab bij de zwijnen zou eten, hoeveel te meer, als u het gemeste kalf zou eten! Satan is er afgunstig op, dat u met Mordechai in de poort des konings zit, hoeveel te meer, dat u de kleren van de koning zou dragen! Satan is er nijdig op, dat u de kleinste druppel troost proeft, hoeveel te meer, dat ge u zou baden in de liefelijkheden in Gods rechterhand, eeuwiglijk! Hij is er afgunstig op, dat u op Gods knie zit, hoeveel te meer als u aan Zijn hart ligt! Hij is nijdig, dat Hij u in Zijn dienst genomen heeft, hoeveel te meer, dat u aan Zijn hof en in Zijn raadsvergadering opgenomen zou worden! Sommigen zeggen, dat er in kristal zulk een kracht schuilt, dat het bij aanraking reeds, andere stenen doet leven en ze met schoner glans doet schitteren. Verzekering nu is dat hemelse kristal, dat de ziel verlevendigt en dat haar in schoonheid en heerlijkheid doet pralen. Dit nu maakt de duivel dol.

De satan weet, dat verzekering manna in de woestijn, water uit de steenrots, een wolkkolom bij dag en een vuurkolom bij nacht is. Hij weet, dat verzekering zelf voor alle zweren, een zuiveringsmiddel voor alle kwalen en een geneesmiddel voor elke ziekte is. Hij weet, dat verzekering het anker van de gelovige op zee is en zijn schild op het land; ze is zijn staf om hem te ondersteunen en zijn zwaard om hem te verdedigen; een tent, waarin hij zich verbergt en een hartversterking, die hem vrolijk maakt. Daarom briest de satan als een leeuw en sist als een adder om arme zielen van een gegronde verzekering af te houden. Deze morgenster is van de top van eer gevallen in een afgrond van ellende en daarom worstelt hij om allen even ellendig en ongelukkig te maken als hijzelf is.

O christenen, behoort u de verzekering niet met al uw kracht te zoeken, als u te maken hebt met zo'n machtige tegenstander, die er niet om geeft, welke pijnigingen hij over zichzelf haalt, zolang hij in staat is u te pijnigen door uw ziel en de verzekering van elkaar gescheiden te houden? Dat deze overweging u rusteloos moge maken, totdat u deze "witte steen" in uw hart ontvangen hebt.

De vijfde motief om u op te wekken een gegronde verzekering te verkrijgen is deze: *overweeg, dat verzekering een juweel van onschatbare waarde is, het is zulk een kostbare parel, dat het een overvloedige vergoeding voor al de moeiten en strijd zal zijn, die de ziel ondergaan moet om ze te verkrijgen.*

Het genot van verzekering in het ogenblik, dat uw ziel over uw bevende lippen zal uitgaan en afscheid van u en de gehele wereld neemt, zal u rijkelijk belonen voor al die gebeden, tranen, zuchten en klachten, die u dan hier dan daar, of dan in deze taak dan in die taak, geuit hebt.

Het goud uit de mijn zal gewis de goudelver belonen; de kroon der overwinning zal de wedloper bevredigen; de vrucht in de wijngaard zal de wijnbouwer verblijden; het koren in de schuur zal hem, die oogst, doen juichen; de vermeerdering van de kudde zal de schaapherder vrolijk maken. Zo zal de verzekering uiteindelijk de ziel overvloedig verzadigen na al het kloppen, wenen en wachten aan de deur der genade. God zal nooit toelaten, dat het zaad van Jakob Hem tevergeefs zoekt. Er is niet alleen een groot loon in het houden van des Heeren bevelen, maar ook voor het houden daarvan.

Jozef kreeg de eer, na dertien jaar in de kuil gezeten te hebben, om tachtig jaar als een koning te regeren. David was zeven jaar een balling, maar regeerde veertig jaar aanéén als vorst. Daniël verkeerde één nacht onder de leeuwen en werd overste over honderd en twintig vorsten. Zijn drie vrienden wandelden enkele keren de vurige oven rond en werden daarna tot grote waardigheid en eer bevorderd.

O, twijfelende zielen, bidt zonder ophouden en worstelt om verzekering te verkrijgen. Het loon zal al uw moeite vergoeden. Christus zal vroeg of laat tot u zeggen, wat de koning van Israël tot de koning van Syrië zei: "Ik ben uwe en al wat Ik heb. Ik ben Uwe."

O, twijfelende zielen, zegt Christus, ook verzekering is uwe en de blijdschap is uwe; Mijn verdienste is uwe, Mijn Geest is uwe en Mijn heerlijkheid is uwe; al wat Ik ben is uwe en al wat Ik heb is uwe. Dit is een korf vol Goddelijke honing of troost. Dit zal al uw worstelen en strijden om verzekering te verkrijgen vergoeden.

Augustinus heeft in zijn belijdenissen deze opmerkelijke uitdrukking: "*Hoe vreugdevol was het voor mij plotseling die aanlokkelijke ijdele dingen los te mogen laten. Die dingen, die ik bang was te verliezen, laat ik nu met vreugde gaan, want Gij, die de ware en enige Vreugde bent wierp ze uit mij en Gij kwam in de plaats daarvan Zelf in mij. Gij, die heerlijker zijt dan alle genoegens en helderder dan alle licht.*"

O Christenen, staat en volhardt, verzekering en blijdschap zullen komen en u zult, na uw arbeid en wachten, neerzitten en met de oude Simeon het uitzingen: "Mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien," mijn hart heeft de zoetheid der verzekering ondervonden, en "nu, Heere, laat Uw dienstknecht heengaan in vrede."

Het zesde motief om u op te wekken verzekering te verkrijgen, is deze: *overweeg, wat een arbeid en moeite wereldse mensen doen om zeker te zijn van de dingen van dit leven, ook voor hun nakomelingen.*

O, wat een draven, rijden, plannen maken, zweren, vechten en verderven beoefenen de mensen van deze wereld om de ijdele dingen van deze wereld, die maar schaduwen en dromen zijn, vast in handen te krijgen! Hoe hopen velen ze gelijk Simson op om hun kroon en koninkrijk veilig te stellen en om de wankle heerlijkheid van deze wereld voor zich zeker te stellen! Hoe openbaren ze zich als bloedige roofdieren! Ze moeten de kroon hebben, al zouden ze er door bloed naar toe moeten zwemmen. De mensen zullen hun leven wagen om de dingen, die van de één naar de ander overspringen als de vogel van twijg naar twijg hipt, vast in bezit te krijgen.

O, hoe behoorde ons dit op te wekken om de geestelijke en eeuwige dingen na te jagen. Is de aarde beter dan de hemel? Is de heerlijkheid van deze wereld groter dan de heerlijkheid van de toekomstige wereld? Zijn deze rijkdommen duurzamer dan die, welke niet verderven; dan die, welke in de hemel bewaard worden, waar ze noch mot noch roest verderven en waar de dieven niet doorgraven noch stelen?

O schaam u dan, christenen, dat de wereldse mensen zich meer inspannen om kiezelstenen te bemachtigen dan u om paarden te gewinnen. Zij willen die dingen krijgen, die uiteindelijk hun last, hun verderf, hun plaag en hun hel zullen uitmaken.

Zult u dan die dingen niet zoeken te verkrijgen, die uw blijdschap, uw kroon in dit leven, bij het sterven en in die grote Dag zullen zijn?

In de Kerkgeschiedenis lezen wij van iemand, die weende, toen hij een hoer zag, die met zoveel zorg en kosten zich kleepte. Hij meende, omdat hij zag hoeveel moeite zij deed om in de hel te komen en omdat hij niet zo zorgvuldig geweest was om God te behagen, als zij het geweest was om een wellustige minnaar te behagen.

O, christenen, hoeveel redenen hebt u om wenend neer te gaan zitten, dat de wereldse mensen meer moeite doen om zich ellendig te maken dan u deed om verzekering te verkrijgen en om dus meer van Christus in uw hart te verkrijgen!

Het zevende motief om u op te wekken verzekering te verkrijgen is te overwegen: *dat ze u in staat stelt een last te dragen zonder dat het een last voor u is, zoals in Hebr. 10: 34: "Want u hebt ook over mijn banden medelijden gehad, en de roving uwer goederen met blijdschap aangenomen, wetende, dat u hebt in uzelf een beter en blijvend goed in de hemelen."*

Hier ziet u dat de verzekering van hemelse dingen deze Godvruchtigen geduldig en met blijdschap een last doet dragen, zonder dat ze het als een last gevoelen. Zo gingen de apostelen, die wisten, dat zij een huis hadden, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen, door eer en oneer, goed gerucht en kwaad gerucht. Zij gingen door veel zwakheden, krankheden, noden en doden; zij hadden niets en bezaten toch alles; ze werden bezwaard met last op last door de gemeenten, valse apostelen en een liefdeloze wereld, en toch droegen ze door de kracht van een gegronde verzekering blijmoedig alle lasten, alsof het geen lasten waren. Verzekering maakt zware verdrukkingen licht, langdurige verdrukkingen kortstondig, bittere verdrukkingen zoet.

Als iemand geen verzekering heeft, dan verschrikt de schaduw van een last hem en het gewicht van de lichtste last doet hem bezwijken. Zo iemand roept steeds maar uit: "Niemand's last is gelijk aan de mijne; mijn last is groter dan die van anderen; ook is ze zwaarder." Het gebrek aan verzekering maakt zelfs vaak de genade, de troost, de vrienden, ja zelfs het leven der mensen hun tot een last. O christenen, u zult nooit lasten dragen, alsof het geen lasten zijn, totdat de u van betere dingen kunt verzekeren. Deze verzekering doet u onder het gewicht van elk kruis opspringen en onder het gewicht van elke berg verheugd zijn.

Verzekering maakt iemands hart tevreden met zijn toestand en dan blijkt niets een last voor hem te zijn. Verzekering van betere toekomstige dingen neemt de angel en het vergif, dat in deze lagere dingen schuilt weg en dan zijn de ergste dingen eerder een vreugde voor hem dan een last. Als de angel uit één of ander giftig schepsel getrokken is, kan iemand ermee spelen en het aan zijn hart drukken. Nu, verzekering trekt de angel uit ieder kruis en ieder verlies. Dit doet een verzekerde ziel neerzitten en zingen, terwijl anderen onder veel lichter kruisen en verliezen zuchtend, treurend en klagend neerzitten, alsof ze zwaarder zijn dan zij kunnen dragen. Als er maar meer verzekering van betere dingen onder de christenen was zouden ze minder klagen over hun lasten en zouden molshopen niet langer bergen zijn. Christenen, het zijn geen nieuwe begrippen, nieuwe meningen, om zo te zeggen nieuwe onbenulligheden in uw hoofd, maar het verkrijgen van een gegronde verzekering in uw hart, dat u bekwaam zal maken allerlei lasten zo te dragen alsof het geen lasten zijn.

Het achtste motief om u op te wekken verzekering te verkrijgen *wordt genomen uit die bijzondere geboden van God, waardoor Hij christenen aanspoort verzekering te*

verkrijgen, zoals die in 2 Petrus 1: 10: Daarom, broeders! benaastigt u temeer om uw roeping en verkiezing vast te maken, want dat doende zult u nimmermeer struikelen.

Zo ook 2 Kor. 13: 5: Onderzoek uzelf, of gij in het geloof zijt. beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is, tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt? Voorts Hebr. 6: 11: En wij begeren, dat een iegelijk van u dezelfde naarstigheid bewijze, tot de volle verzekerdheid der hoop tot het einde toe.

O trage, twijfelende, slaperige christenen, u behoort al deze geboden van God in al hun kracht en met al hun gezag op uw hart te drukken en erdoor opgewekt te worden om verzekering van uw eeuwig welzijn te verkrijgen. Neemt één gebod en legt het op uw hart; als dit hart weerbarstig is, neemt dan een ander gebod en drukt het op uw hart; is dat niet genoeg, neemt dan een ander en graveert het in uw hart. Laat dit werk nooit na, totdat uw ziel werkelijk opgewekt wordt om uit al uw kracht om verzekering te arbeiden.

Christenen, u behoort tot uw ziel te zeggen, dat de geboden van God rechtstreeks en onmiddellijk, absoluut en algemeen bindend zijn. U moet God gehoorzamen in het één zowel als in het ander en dat alleen ziende op Zijn wil. Christenen, als ik me niet vergis, behoort u evenveel geweten te maken met deze geboden van God, die van u eisen dat u verzekering zoekt te verkrijgen van uw toekomstige zaligheid, als van die bevelen, die van u eisen, dat u bidt, hoort enz. Het is zeer droevig te bedenken, dat velen, die vaak over gebrek aan verzekering klagen, niet meer acht geven om de geboden van God, die van hen eisen verzekering te verkrijgen dan sommige heidenen op de geboden van hun goden gedaan hebben. Toen die goden een mens als offer eisten, offerden ze een kaars en Hercules offerde een geschilderd in plaats van een levend mens. Waarlijk, christenen, als u één van Gods geboden licht acht, zal God geen acht geven op uw troost. Als u nauwgezet waart uw gehoorzaamheid aan de tevoren genoemde bevelen, zou de Zon der gerechtigheid, geloof ik, zeker en spoedig Zijn liefde en heerlijkheid op u doen schijnen. Geeft op Gods geboden meer acht dan op uw eigen noden en klachten en het licht zal bij u doorbreken. Door Christus' bevelen te gehoorzamen zult u meer winnen, dan u kunt geven. Door de Zoon te kussen, zult u Hém zelfs bevelen en Hem en uw verzekering krijgen.

Het negende motief om u op te wekken om verzekering te verkrijgen is deze: *u kunt de satan niet meer voldoening geven, noch uzelf meer schade aandoen dan door zonder verzekering te leven.*

Door zonder verzekering te leven, legt ge u open voor al satans strikken en verzoeken; ja zelfs zet u de satan aan om u tot de ergste zonden, tot de grootste zorgeloosheid te verzoeken; om u tot de vreemdste redmiddelen te verleiden en om u in de droevigste engten te drijven.

O christenen, waarin heeft de satan u zoveel voldoening gegeven, dat u hem op deze manier voldoening zou geven? Heeft hij u niet in de staat der rechtheid van uw heerlijkheid beroofd? Heeft hij uw ziel en uw Zaligmaker niet zeer lang van elkaar gescheiden gehouden? Toen u met Jozua voor de Heere gestaan hebt, stond hij toen niet aan uw rechterhand om u als uw tegenstander te weerstaan? Heeft hij u niet vaak de heerlijkheid van de wereld voorgesteld, opdat hij u daardoor bekoren en verstrikken zou? Heeft hij niet vaak water geworpen op die Goddelijke bewegingen, die in u gewerkt werden? Is hij niet vaak een leeuw, een slang, een verleider, een bedrieger, een leugenaar en een moordenaar voor u geweest? Ja toch? O dan, geef hem dan geen voldoening door zonder verzekering te blijven! Die zonder verzekering leeft, leeft zonder gemeenschap in God en bevredigt zo de satan. Hij die zonder zekerheid

leeft, vindt meer genot in één of ander schepsel dan in God en geeft de satan zo voldoening. Hij die zonder verzekering leeft gelijkt niet op iemand, die een beminde Gods is en behaagt zo de satan. Hij die zonder verzekering leeft is zeer geneigd de satan te bevredigen, soms door zijn eisen in te willigen, soms door hem na te volgen en soms door voor hem te werken.

Waarlijk christenen, er is geen andere weg, die krachtadig dit droeve kwaad kan voorkomen dan door een gegronde verzekering van uw eeuwige zaligheid te verkrijgen. Verzekering houdt u op voet van oorlog met de satan; ze zal maken, dat u hem gedurig wederstaat en u zult de boze en het boze overwinnen. Daar een verzekerde ziel het ten dode toe zal uitvechten met de satan, zal ze niet als een lafaard vluchten, maar met David staande blijven en overwinnen. Als u aan de satan voldoening geeft door zonder verzekering te leven, zo doet u uw ziel ongelijk aan.

1. U verongelijkt uw ziel wat uw troost en blijdschap betreft.
2. U verongelijkt uw ziel ten opzichte van uw vrede en vergenoeging.
3. U doet uw ziel schade betreffende uw vrijmoedigheid en vertrouwen.

Een mens, die zonder verzekering leeft, legt zijn kostbare ziel open voor veel slagen en stoten, voor veel afkeuringen en wonden van God, van de wereld, van vleselijke vrienden, van huichelaars en van de satan. Daarom christenen, als u aan de satan geen voldoening wilt geven, uw ziel geen schade wilt aandoen en in geestelijk opzicht niet wreed behandeld en getiranniseerd wilt worden, hetgeen de ergste wreedheid en tirannie is, geeft dan God geen rust, totdat Hij u de zoetheid van Zijn liefde en de geheimen van Zijn hart bekend gemaakt heeft; totdat Hij u geheel voor Zijn rekening heeft genomen; totdat Hij u als een zegel op Zijn hart, als een zegel op Zijn arm gezet heeft.

Het tiende motief om u op te wekken om een gegronde verzekering te verkrijgen is deze: *overweeg het zoete voordeel en de heerlijke troost, die u krijgt door verzekering.* Als de winst die u door verzekering zeker behalen zult, u niet op kan wekken om verzekering te verkrijgen, weet ik niet, wat het wèl zal doen.

Het eerste voordeel: *het zal de hemel in uw hart doen afdalen; het zal u reeds hier op aarde de hemel doen bezitten.* Een verzekerde ziel leeft in het paradijs, wandelt in het paradijs, werkt in het paradijs en rust in het paradijs. Ze heeft de hemel in zich, de hemel om zich heen en de hemel boven zich. Ze spreekt over niets anders dan over de hemel en de heerlijkheid.

Het tweede voordeel: *verzekering zal al de veranderingen en wisselingen in dit leven verzoeten.* Dit leven is vol veranderingen. De verzekering zal ziekte en gezondheid, zwakheid en kracht, gebrek en overvloed, oneer en eer verzoeten. Zolang een mens in het gevoel van onveranderlijke liefde leeft, kunnen uitwendige veranderingen geen aanzienlijke veranderingen in zijn geest teweegbrengen. De tijden mogen veranderen, de mensen mogen veranderen, laten volken en machten veranderen, nochtans zal een mens onder de kracht der verkering zijn gelaat niet veranderen, noch van heer, noch in zijn werk, noch in zijn verwachting. Hoewel anderen, net als de kameleon, in allerlei kleuren veranderen om hun onbeduidend bestaan te redden, nochtans blijft de verzekerde ziel onder alle wisselingen altijd dezelfde. De beproevingen mogen zijn wat ze willen, zij blijft steeds dezelfde.

O christenen, het gebrek aan verzekering heeft velen in deze dagen zeer veranderlijk en onzeker gemaakt, maar verzekering zal uw ziel maken als een wet der Meden en Perzen, die niet veranderd kan worden. Ze zal de donkerste dag en de langste nacht

verzoeten. Ze zal onder allerlei veranderingen u als Habakuk in de Heere van vreugde doen opspringen en u zich doen verheugen in de God uws heils.

Het derde voordeel: *verzekering zal het hart ervoor bewaren, dat het niet onmatig de wereld en haar heerlijkheid najaagt.* Mozes, die op de vergelding des loons zag en verzekerd van de liefde en gunst van de Onzienlijke, verachtte al de genoegens en schatten van Egypte. Hij vertrapte al de heerlijkheid der wereld, zoals men waardeloze dingen vertrapte. Nadat Paulus opgetrokken was geweest in de derde hemel en verzekerd was, dat niets hem van de liefde Gods in Christus kon scheiden, zag hij de wereld aan als een gekruisigd ding: *De wereld is mij gekruisigd en ik der wereld.* De wereld is voor mij dood en ik ben dood voor haar. De wereld en ik zijn het goed met elkaar eens, want de wereld geeft geen zier om mij en ik niet om de wereld. De magneet kan het ijzer niet aantrekken, als er een diamant bij ligt, zo kunnen de ijdele dingen der wereld de ziel niet meentrekken, als verzekering, die diamant van grote waarde, in haar woont.

Men zegt van Lazarus, dat hij, nadat hij uit het graf was opgestaan, nooit meer geglimlacht heeft. De verzekering, die hij van heerlijker dingen had, doodde zijn hart voor de dingen van de wereld. Hij zag er niets meer in, dat het glimlachen waard was. O, was er maar meer verzekering onder christenen, dan zouden ze in onze dagen niet zo zwoegen voor aardse dingen, die niet meer zo gretig najagen tot oneer van God, tot smaad van Christus en tot schande van het evangelie. Verkrijgt slechts meer verzekering en u kunt met minder geld, minder eer en minder voordeel toe. Verkrijgt slechts verzekering en u zult noch voor een stuk brood willen overtreden, noch heftig de schatten van de wereld willen najagen.

Het vierde voordeel: *verzekering zal u buitengewoon verheffen in uw gemeenschap met God en ze zal uw gemeenschap met God buitengewoon liefelijk maken.* De verzekering, dat een mens nu reeds een kind Gods is, doet hem veel met God omgang hebben. Niemand heeft zulk een heerlijke en zoete gemeenschap met God als hij, die de helderste verzekering van zijn aandeel aan God heeft. Het gehele Hooglied getuigt daarvan: "Mijn Liefste is mijn en ik ben Zijne." Ik ben verzekerd van mijn aandeel aan Hem, zegt ze en daarom zal Hij tussen mijn borsten vernachten; daarom houdt zij Koning Jezus op de galerijen gebonden; daarom is zij krank van liefde en verrukt over zijn kussen en omhelzingen: Zijn linkerhand zij onder mijn hoofd en Zijn rechterhand omhelze mij. Niemand had meer verzekering van zijn aandeel in Christus dan zij en niemand had nauwer gemeenschap met Christus dan zij. Als een vrouw verzekerd is, dat zij haar man bezit, versterkt en verzoet dat de gemeenschap met haar man. Als een kind weet, dat het zijn vader toebehoort, maakt dat zijn omgang met zijn vader zeer liefelijk. Als een mens van zijn aandeel in God verzekerd is, maakt dat iedere gedachte aan God, ieder gezicht van God en ieder goed woord van God liefelijk. God is voor de verzekerde ziel, als Hij een zwaard in Zijn hand heeft, even liefelijk als wanneer Hij een scepter in Zijn hand heeft; als Hij de roede Zijner verbolgenheid hanteert als wanneer Hij de beker der vertroosting geeft; als Zijn klederen met bloed geverfd zijn als wanneer Hij in Zijn bruiloftsklederen verschijnt; als Hij als Rechter optreedt als wanneer Hij als Vader handelt.

Het vijfde voordeel: *verzekering zal een uitgelezen middel zijn om u voor afwijking van God en Zijn wegen te bewaren.* Verzekering zal de ziel God en Zijn wegen doen aankleven, zoals Ruth haar schoonmoeder Naomi achteraankeefde. Ze zal maken, dat een mens vast in het geloof staat en zich als een goed krijgsknecht van Christus

gedraagt. U kunt struikelen, maar verzekering zal iemand ervoor bewaren, dat hij geheel afvalt. Waarlijk, de reden waarom er in deze dagen zoveel afvalligen zijn is, dat er weinigen zijn, die een gegronde verzekering hebben. Er schijnen vissen te bestaan, die achteruit zwemmen. Veel belijders in deze dagen zwemmen achteruit, zij zwemmen van God, van Christus, van een goed geweten en van een eerlijke wandel vandaan. Geloof het, vrienden, niet de hoge bevattingen in de hersenen, maar een gezonde verzekering in het hart zal een mens dicht bij Christus houden, terwijl anderen van Christus afwijken. Een verzekerd Christen zal zijn goud niet voor koper ruilen; hij weet, dat een oud goudstuk meer waard is dan duizend nieuwe valse munten; een oude waarheid van Christus meer waard is dan duizend nieuwe dwalingen; al vertonen zij zich in nog zulk een schoon gewaad; en daarom zal hij de waarheid op prijs stellen, de waarheid belijden en zich dicht bij de waarheid houden, terwijl anderen, die een gezonde verzekering missen van Christus en Zijn kostbare waarheid, van hun eigen onsterflijke ziel en van een ander een koopmanschap maken. Verkrijgt verzekering en u zult staande blijven als schijnbaar sterke cederen vallen. Als bij u verzekering ontbreekt, kan het niet anders, of u valt zo, dat u de benen breekt, zo niet uw kostbare ziel geheel verloren gaat.

Het zesde voordeel: *verzekering zal de ziel zeer vrijmoedig maken jegens God. Zij zal een mens Goddelijk gemeenzaam maken met God; zij zal een mens vrijmoedig doen kloppen aan de deur van vrije genade; zij zal een mens vrijmoedig doen toegaan tot de troon der genade; zij zal een mens vrijmoedig doen ingaan in het Heilige der heiligen.* Zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid der geloofs, onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten en het lichaam gewassen zijnde met rein water. Verzekering doet de ziel met God omgaan als een gunsteling met zijn vorst, als een bruid met haar bruidegom, als een Jozef met Jakob. Luther spreekt onder de macht der verzekering deze verheven geloofstaal: "Laat mijn wil geschieden;" en dan wijkt hij liefelijk terug met de woorden: *Mijn wil, Heere, omdat het Uw wil is.* Het missen van verzekering geeft het gelaat een droeve uitdrukking, maakt de handen slap, de knieën zwak en het hart bevende en vrezende. O, zoek daarom verzekering te krijgen en dat zal uw vrees verjagen en uw hoop verlevendigen, uw geest vervrolijken en vleugelen geven aan uw geloof. Ze zal u ootmoedig vrijmoedig maken bij God. U zult dan niet aan de deur van genade staan met een: *mag ik kloppen? Mag ik binnengaan?* Maar u zult het met Esther moedig wagen op de barmhartigheid en goedheid van God. Iemand, die over Christus sprak, zei eens: "Ik kan werkelijk niet geloven, dat Hij, die been van mijn been en vlees van mijn vlees is, mij kan verachten. Als Hij mij als broeder niet wil erkennen, zal Hij mij toch als Man liefhebben." Verzekering zal alle vervreemding tussen Christus en de ziel wegnemen; zij zal Christus en de ziel tot één maken.

Het zevende voordeel: *verzekering zal de gedachten aan de dood en aan al zijn voorlopers: zwakheden, pijnen, ziekten en kwalen verzachten; zelfs zal ze iemand naar die dag doen uitzien en verlangen.* Ze zal iemand ziek maken, als hij van Christus verwijderd is. Zij doet iemand lachen om de koning der verschrikking; ze doet iemand lachen om het trillen van de speer, het rumoer van de strijd, om de bebloede klederen der krijgers.

Ze deed de martelaren de leeuwen trotseren, hun vervolgers uitdagen en vermoeien, de brandstapel kussen, in de vlammen zingen en op hete gloeiende kolen liggen als in een bed van rozen. De verzekerde ziel weet dat de dood al zijn zonden, zijn smarten, zijn verdrukkingen, zijn verzoeking, al zijn verlatingen en tegenspoeden zal begraven.

Hij weet dat de dood de opstanding van zijn blijdschap zal zijn; hij weet dat de dood een inlaat en een uitlaat zal zijn, een uitlaat voor de zonde en een inlaat voor de heldere, volkomen en voortdurende vreugde in God.

Dit is de oorzaak, dat de verzekerde ziel het uitzingt: *O dood, waar is uw prikkel? O graf, waar is uw overwinning? Ik wens ontbonden te worden. Kom haastig, mijn Liefste. Kom, Heere Jezus, kom haastig.* Dan wordt er meer naar de dood dan naar het leven verlangd. Dan zegt de ziel: *Laat hèn de dood vrezén, die afkerig is naar Christus te gaan. Als ik met Christus mag zijn, geef ik er niet om, of ik in een wolk of met een vurige wagen ga,* zegt de verzekerde ziel.

De Perzen hadden een bepaalde dag in het jaar waarop zij gewoon waren alle slangen en vergiftige dieren te doden. De verzekerde Christen weet dat de dag van zijn sterven zulk een dag voor hem zal zijn en dat maakt de dood liefelijk en wenselijk. Hij weet dat de zonde de baarmoeder van de dood was en dat de dood het graf zal worden van de zonde. Daarom is de dood geen verschrikking, maar een vreugde voor hem. Hij vreest hem niet als een vijand, maar verwelkomt hem als een vriend. De zielen, die verzekering missen, zullen, als zij sterven, uitroepen: *Een koninkrijk voor verzekering! Een koninkrijk voor verzekering!*

De martelaar Severus zei: *Als ik duizend werelden had, zou ik ze nu alle voor Christus geven.* Een ziel, die verzekering mist, zal echter, als zij de eeuwigheid nadert, uitroepen: "O, als ik nu duizend werelden had, zou ik ze alle voor verzekering geven." Terwijl de verzekerde ziel voor geen duizend werelden zou willen blijven leven. Als zijn zoon is ondergegaan, roept hij niet uit, zoals die dame: *een wereld, een wereld wil ik geven voor een kort poosje leven.* Maar hij roept eerder: *hoe komt het, hoe komt het Heere, dat Uw wagens zo lang vertoeven?*

Het achtste voordeel: *verzekering zal het beetje olie in de fles en de handvol meel in de kruik, zeer smakelijk maken.* Verzekering zal de saus voor alle spijzen zijn. Door haar zal alle genade ook waarlijk als genade smaken. Daniëls brood en water was even lekker als de lekkernijen der vorsten. Verzekering zal Lazarus' lompen even mooi maken als de mantels van de rijke man. Ze zal Jakobs bed van stenen even zacht maken als de elpenbenen veren bedden waarop de zondige vorsten zich uitstrekten.

Zoals het gemis van verzekering al de weldaden van een zondaar bitter maken, zodat hij de zoetheid en het goede daarvan niet kan smaken; zo werpt het genot van verzekering een grote schoonheid en heerlijkheid over de kleinste genade van de gelovige. Daardoor komt het dat verzekerde zielen zo vergenoegd leven en zo vrolijk wandelen, al bezitten ze weinig aardse schatten, terwijl de groten der wereld, die alles naar hun hand kunnen zetten, maar verzekering die meer waard is dan de wereld, missen, als slaven en dienstknechten van deze weldaden leven. Temidden van al hun overvloed hebben ze vaak zeer veel vrees en zorgen, verkeren ze vaak in grote verwarring en moeilijkheden. Niets kan hen behagen of voldoen, omdat zij die verzekering missen, die voor de gelovige de grond, waarop hij staat; de lucht, die hij inademt; de stoel, waarop hij zit; het brood, dat hij eet en de kleren, die hij draagt, aangenaam maakt. O, was er maar meer verzekering onder de Christenen, dan zouden ze grote weldaden niet klein achten en kleine weldaden niet beschouwen, alsof het geen weldaden waren. Nee, nee, dan zou iedere weldaad aan deze zijde van de hel een grote weldaad zijn. Zoals het hout, dat Mozes in de wateren van Mara wierp, deze bittere wateren zoet maakte, zo is verzekering de boom des levens, die alle bitter zoet maakt en al wat liefelijk is, nog liefelijker.

Het negende voordeel: *verzekering zal een mens meer gelijk aan een engel maken. Ze*

zal hem vol beweging en vol werkzaamheid maken. Ze zal hem de engelen, die vorsten der heerlijkheid, die altijd bezig en werkzaam zijn om Christus' heerlijkheid te bevorderen, laten nadoen. De engelen zingen nog steeds het lied van het Lam; ze legeren zich nog steeds om hen, die de Heere vrezen. Ze zijn de gediensstige geesten, uitgezonden ten dienste dergenen, die de zaligheid beërven. Verzekering zal een mens vurig, standvastig en overvloedig in het werk des Heeren doen zijn, zoals u in Paulus zien kunt. De verzekerde christen heeft meer werkzaamheid dan begrip, meer werk dan woord, meer leven dan lippen, meer hand dan tong. Als hij het ene gedaan heeft, roept hij om het andere.

Wat is het volgende, Heere, zegt de verzekerde ziel, *wat is het volgende?* Zijn hoofd en hart zijn bij zijn werk en wat hij doet, doet hij uit alle macht, omdat er in het graf geen werk meer gedaan wordt. Een verzekerde Christen zal zijn hand aan ieder werk slaan; hij wil zijn schouder onder iedere last zetten, hij zal zijn nek onder ieder juk buigen voor Christus. Hij denkt nooit dat hij genoeg gedaan heeft; hij denkt altijd, dat hij te weinig gedaan heeft en als hij alles gedaan heeft, wat hij kan, zit hij neer en verzucht: Ik ben maar een onnutte dienstknecht.

In één woord, verzekering zal een krachtige invloed op uw hart hebben. In al de oefeningen der godzaligheid zal niets anders een mens doen leven en liefhebben dan verzekering; alleen verzekering zal een mens ootmoedig en dankbaar, vergenoegd en blij maken. Alleen verzekering maakt een mens ernstiger in het gebed, oprechter in zijn lof. Alleen verzekering maakt een mens bekwaam om te leven en gewillig om te sterven. O, christenen, als u op aarde ooit zou willen doen als de engelen, verzeker u dan van een andere wereld, dan zult u niet meer traag en slap zijn, maar naarstig en levendig, zoals zij wier hoop en hart in de hemel zijn.

Het tiende voordeel: *verzekering zal Christus en de rijkdommen van Christus liefelijk voor uw ziel maken.* O, hoe liefelijk zijn de Persoon van Christus, de naturen van Christus, de oogmerken van Christus, de ambten van Christus, de weldaden van Christus, het bloed van Christus, het woord van Christus, de bedreigingen van Christus, de Geest van Christus, de ordinantiën van Christus, de glimlachen van Christus, de kussen van Christus, voor een verzekerde ziel. Nu zullen uw overdenkingen van Christus geen verschrikking meer voor u zijn. Integendeel, nu zal uw hart altijd vergenoegd zijn, als u het meest bezig bent de liefelijkheid en goedheid, de vriendelijkheid en beminnelijkheid van de Heere Jezus te overpeinzen.

Nu zullen al de inzetten en bedieningen van Christus u dierbaar zijn. Op alles, waarop Christus Zijn Naam gezet heeft, wilt u nu uw hart zetten. Nu wilt u de dingen noemen, zoals Christus ze noemt en de dingen achten, zoals Christus ze acht.

Wat in de ogen van Christus groot is, zal in uw ogen niet klein zijn; ook zal in uw ogen niet groot zijn, wat maar klein in de ogen van Christus is. Verzekering zal ook uw gedrag jegens allen, die het beeld van Christus dragen, buitengewoon vriendelijk doen zijn. Ze zal veroorzaken, dat u geduld hebt met die zwakke gelovigen, wier licht niet zo helder is als het uwe; wier bekwaamheden niet zo groot zijn als de uwe; wier verstand niet zo goed onderlegd is als het uwe; wier blijdschap niet zo groot is als de uwe; wier geweten niet zo goed bevredigd is als het uwe en wier leven niet zo aangenaam is als het uwe.

Verzekering werkt in de mens een gesteldheid, die op die van God lijkt. U bent bereid om te vergeven, overvloedig in goedheid en bewonderenswaardig in geduld. Ze doet u bedenken, wat tot nut van anderen kan strekken. Ze maakt u blij, als u gelegenheid krijgt om de zwakke te versterken en de moedeloze op te beuren, om de verarmde rijk te maken en de afgedwaalde terecht te brengen, om de benauwde ruimte te geven

en de verbrokene weer op te bouwen.

Waarlijk, de reden waarom velen zo bitter, nors en vol kritiek zijn is, omdat God in hun hart deze liefelijke bloem der vreugde, de verzekering, niet heeft gegeven. O, indien hun ziel ten volle verzekerd was, dat God hen vrijwillig heeft liefgehad, dat Hij ze uit genade aangenomen heeft, dat Hij ze volmaakt gerechtvaardigd heeft, ze geheel vergeven heeft en ze eeuwig zal willen verheerlijken, zij zouden niet anders kunnen liefhebben dan wat God liefheeft en erkennen, wat God erkent. Ze zouden begunstigen, wat God begunstigt en één zijn met een iegelijk, die één is met Jezus.

Was er meer verzekering onder de christenen, dan zou er in onze dagen meer van de geest van David en Jonathan onder hen gevonden worden. Was er meer verzekering onder de christenen, dan zou er meer leven en meer liefde, meer zachtmoedigheid en tederheid onder hen zijn. Was er meer verzekering, er zou minder lawaai, minder twist, minder verdeeldheid, minder bijten en vereten onder de heiligen zijn. Verzekering zal de wolf met het lam doen verkeren, de luipaard bij de geitenbok doen neerliggen, de leeuw en het kalf in vrede doen leven en de koe en de berin zullen tezamen weiden.

Mensen, die geen verzekering hebben, hebben hun broeders lief als vliegen de honingpot liefhebben. Zolang er nog honing in de pot zit, houden de vliegen van de pot; zo zullen deze mensen hun naasten liefhebben, zolang er voordelen bij hen gevonden worden, waarom zij hen kunnen liefhebben, maar verdwijnen deze voordelen, dan verdwijnt ook hun liefde. Dionysius hield van zijn flessen als zij vol waren, maar waren ze leeg dan slingerde hij ze weg. Velen die verzekering missen hebben de heiligen lief, als hun beurzen goed gevuld zijn en hun huizen vol zijn van de goede dingen van dit leven; maar wanneer zij arm en ledig zijn dan werpen ze hen weg, zoals Jobs vrienden hem verwierpen.

Verzekering echter zal maken dat een mens liefheeft zoals God liefheeft en dat hij even lang liefheeft als God liefheeft. De verzekerde Christen zal niet ophouden lief te hebben zolang als de geringste knoppen en bloesems van genade zich openbaren. Lazarus in zijn lompen is voor een verzekerde Christen even liefelijk als Salomo in zijn koninklijke kleding. Job op de mesthoop is voor hem even aantrekkelijk als David op zijn troon. Niet de uitwendige pracht en praal, maar de inwendige schoonheid en heerlijkheid der heiligen is aantrekkelijk voor de verzekerde Christen.

Het elfde motief om u op te wekken om een gegronde verzekering te verkrijgen van uw eeuwige zaligheid is deze: *overweeg, dat er zeer veel valse verzekering in de wereld is, evenals er zeer veel valse kennis, ongegrond geloof, onoprechte liefde en onwaarachtig berouw in de wereld is.*

Er zijn er velen, die zeer hoog spreken, er zeer gewichtig uitzien en met kracht volhouden, dat ze zo verzekerd zijn. Als hun verzekering echter gewogen wordt in de weegschaal van het heiligdom, wordt ze te licht bevonden; moet die verzekering de verzoeken weerstaan, dan wordt ze te zwak bevonden en moet ze de ziel op Goddelijke wijze doen handelen, dan blijkt ze maar een dode of luie verwaandheid te zijn. Zal het namaakgoud in de wereld de mensen niet naarstig en ijverig maken om het echte, gangbare goud te zoeken, dat de toets en het vuur kan doorstaan? Zal daarom die valse verzekering in de wereld uw hart niet opwekken om met des te meer zorg en ijver die gegronde verzekering te verkrijgen, die God als echt beschouwt en die Zijn toets in de dag der openbaring zal doorstaan? Die voorkomen zal, dat een mens zich schamen moet als de tronen gezet en de boeken geopend zullen worden?

Ik heb zolang bij de motieven en om u op te wekken om een gegronde verzekering te

krijgen stilgestaan, omdat dit van een eeuwig zielsbelang voor u is en omdat het een werk is, waarvan ons hart maar al te afkerig is. Hoewel verzekering een beloning in zichzelf meedraagt, nochtans zoeken weinigen haar; hoewel de moeite om ze te verkrijgen niets is in vergelijking met de voordelen, die ze met zich meebrengt, willen nochtans weinigen zich inspannen om ze te verkrijgen. Als de genoemde motieven u niet zullen opwekken om rusteloos te blijven, totdat u deze witte keursteen en nieuwe naam verkregen hebt, totdat u de verzekering van uw vergeving in uw hart verkregen hebt, dan weet ik niet, wat het dan wèl zal doen.

Hoofdstuk 5

De verscheiden wegen en middelen aanwijzen om een gegronde verzekering te verkrijgen.

Eerste middel. *Als u ooit verzekering wilt verkrijgen, wees dan veel bezig in de oefening en de werkzaamheden van genade.*

Toen de Efeziërs, zeer bezig waren in de oefening en daden der genade, "verzekerde de Geest des Heeren hen tot de dag der verlossing". Verzekering vloeit door de daden der genade in het hart. Verzekering wordt voortgebracht en gevoed, ze wordt opgewekt en onderhouden in de ziel door de daden der genade. Genade kan het meest onderscheiden warden, als ze het meest in oefening is, en genade wordt meer en meer volmaakt door ze te beoefenen. De verwaarlozing der genadegaven is de erend van hun verzwakking. Bronnen geven des te helderder water, als men er vaak uit put. U krijgt niets door dode en nutteloze gewoonten; ongebruikte talenten gaan roesten; de edelste vermogens verzwakken, als men er geen gebruik van maakt. Genade, alleen in bezit, is niet méér te onderscheiden dan vuur onder de as, dan goud in de erstklomp, dan een dode in het graf; maar genade in haar levende werkzaamheden is fonkelend en schitterend als een veelkleurige diamant. O, Christenen! Zou uw genade werkzaam zijn, ze zou zichtbaarder zijn en zou uw genade zichtbaarder zijn, dan zou uw verzekering helderder en voller zijn. Zoals Paulus eens tegen Timótheüs zei: "Wek de gave Gods op, die in u is." Zo zeg ik tot u: als u ooit verzekering zou willen hebben, wekt dan de genade Gods op, die in u is; blaast dat hemelse vuur aan; wekt die edele geesten op; houdt nooit op in de oefening van geloof en bekering, totdat het duidelijk in uw hart gegeven wordt, dat u er even zeker van bent. dat u gelooft en u bekeert, als dat u er zeker van bent. dat u leeft en dat God in Jakob heerst en in Sion woont.

Overdenkt Christenen, dat al de eer, die God van u in dit leven ontvangt, niet daaruit voortkomt, dat u genade bezit, maar dat u uw genade oefent en werkzaam doet zijn. Gedenkt, Christenen, dat al uw vertroosting niet uit het bezit, maar uit de daden der genade voortvloeien. Gedenkt, Christenen, dat het ontbreken van de oefening der genade de reden is, waarom u uw genade niet onderscheidt en waarom u niet meer verzekering hebt van uw toekomstige zaligheid. Hij, die rijk wil worden, moet zijn geld niet in een zweetdoek leggen; en hij, die de rijkdom der verzekering in bezit wil krijgen, moet de beoefening van zijn genade niet nalaten. Alleen levende, werkzame Christenen, die zich op de oefening der genade toeleggen, kennen en gevoelen de vreugde, de troost en de vergenoeging van de verzekering. Als u niet altijd een kind in de genade en een vreemdeling van verzekering wilt blijven, zorgt dan, dat uw lamp altijd brandende is; zorgt dan, dat de gouden raderen der genade altijd voortgaan.

Het tweede middel. *Als ge, Christenen, verzekering wilt verkrijgen, dan moet u meer op uw werk dan op uw loon acht geven; dan moet u sterker zijn in het gehoorzamen dan in het redetwisten; dan moet u meer op uw daad dan op uw praat acht geven.*

Verzekering is een hemels loon, dat Christus niet aan treuzelaars, maar aan heilige werkers geeft. Hoewel niemand verzekering verdient door zijn gehoorzaamheid met verzekering, Joh. 14: 21, 23: "Die Mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en die Mij lief heeft, zal van Mijn Vader geliefd worden, en Ik zal hem

liefhebben en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren." Judas, niet de Iskariot, zeide tot Hem: "Heere! wat is het, dat Gij u aan ons zult openbaren en niet aan de wereld?" Jezus antwoordde en zeide tot hem: "Zo iemand Mij liefheeft, die zal Mijn woord bewaren, en Mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en zullen woning bij hem maken." In deze woorden ziet u dat naarstige Christenen van de daad, de enige Christenen zijn, die het meest van de liefde des Vaders en des Zoons zullen hebben en die de helderste openbaringen der genade en gunst en het meest van Hun tegenwoordigheid en gezelschap zullen ontvangen. Zo staat er in Ps. 50: 23: "Wie zijn weg wel aanstelt, die zal Ik Gods heil doen zien." Dat betekent: Ik zal getuigen, dat Ik Zijn Zaligmaker ben en Ik zal hem zijn aandeel aan de verlossing laten zien. Ik zal hem verlossen en Ik zal hem laten zien, dat Ik hem verlost heb. Hij zal de waarde van de verlossing zien en zal de gezegende vrucht van de verlossing smaken." Zo staat er in Gal. 6: 16: "En zovelen als er naar deze regel zullen wandelen (dat is de regel van het nieuwe schepsel), over hen zal zijn vrede en barmhartigheid en over het Israël Gods." Het Griekse woord, dat hier door "wandelen" vertaald wordt, betekent niet alleen wandelen, maar: volgens een regel, ordelijk en regelmatig wandelen of lopen, zonder terzijde af te wijken, maar een rechte gang makend. Welnu, deze gezegende zielen, die zo overeenkomstig de wet van het nieuwe schepsel wandelen, zullen vrede en barmhartigheid in zich, bij zich en over zich hebben.

Verzekering is een parel van te hoge waarde om haar te geven in het hart van enig mens, die tegengesteld aan de wetten van het nieuwe schepsel wandelt. Zo iemand mag over verzekering praten en veel drukte en beweging omtrent verzekering maken, maar het is de Christen, die nauw wandelt, die met verzekering gekroond zal worden. Verzekering is een kostbaar gedeelte van de zaligheid van een gelovige, en daarom wil God het nooit buiten een weg van heiligheid geven. Ps. 4: 4: "De HEERE heeft Zich een gunstgenoot afgezonderd" (Eng. vert.: de mens, die Godvruchtig is). Niemand is een gunsteling in Gods hof, niemand wordt in Zijn raad toegelaten, dan alleen zij, die inwendig geheel verheerlijkt zijn en wier kleding is van gouden borduursel. Dat betekent, dat hun beginselen vol geestelijke heerlijkheid zijn en dat hun levenswandel beminnelijk, rein en heilig is. Zij zijn het, tot wie God altijd Zijn oor neigt en die zo gezegend zijn, dat ze Zijn hart kennen.

Het derde middel om verzekering te krijgen is, *wees gevoelig voor de Heilige Geest, hoor naar Zijn stem, volg Zijn raad en eert Zijn bevel.*

De Geest is het, die de geheimen van de Vader openbaart, Hij ligt in de boezem van de Vader. Hij kent iedere naam, die geschreven is in het boek des levens. Hij is het best bekend met de inwendige bewegingen van Gods hart jegens arme zondaren. Hij is de grote Trooster en Hij alleen verzegelt de zielen tot de dag der verlossing. Als u door moedwillig zondigen Hem bedroeft, die alleen u kan verheugen, wie zal u dan nog blij kunnen maken?

Werkelijk, Christenen, als u de Geest de rug toekeert, zal Hij Zijn aangezicht niet tot u wenden. Het bedroeven van de Geest zal slechts het onrustig maken van uzelf zijn. Jes. 63: 10. Zoals alle lichten niet in staat zijn om het gemis aan zonlicht te vergoeden, zo kunnen alle schepselen het gemis aan het getuigenis des Geestes niet vergoeden. Laat mij tot u spreken, zoals God eens tot Zijn volk gesproken heeft in Exod. 23: 20, 21: "Ziet, Ik zend een Engel voor uw aangezicht, om u te behoeden op deze weg en om u te brengen tot de plaats, die Ik bereid heb. Hoedt u voor Zijn aangezicht en weest Zijn stem gehoorzaam en verbittert Hem niet, want Hij zal uw overtredingen niet vergeven, want mijn Naam is in het binnenste van Hem." Zo zeg ik, geeft acht op

de Geest des Heeren, die uw Gids en uw Bewaarder is. Hij alleen ook is in staat u een zielvergenoegend getuigenis van de liefde en gunst jegens u te geven. Als u daarom verzekering wilt verkrijgen, hoedt u voor Hem en gehoorzaamt Zijn stem. Tergt Hem niet, want als u dit door moedwillige zonden doet, zal Hij u niet troosten noch raad geven. Hij zal ook geen verzegelde noch een getuigende Geest voor u zijn. Ja, zelfs zal Hij onweders en stormen in uw zielen verwekken; Hij zal u de Vader doen zien, zoals Hij onvergenoegd over u is en uw Zaligmaker, die u doet bloeden en Zichzelf, zoals u Hem smarten aandoet. Deze zaken zullen gewis uw twijfelende zielen pijnigen. De Geest des Heeren is een teer Persoon, een heilig Persoon, een gezegende Inwoner, die iedere ziel met zaligheid vervult. "Bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Welke Gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing."

U wilt toch ook niet uw gasten en uw vrienden bedroeven, maar hen beleefd en vriendelijk onthalen? Waarom bekommert u er zich dan zo weinig om, dat u de Heilige Geest bedroeft, Die alleen het beeld des Vaders in u kan afdrucken en u kan verzegelen tot leven en heerlijkheid?

Ach Christenen! De weg naar verzekering is niet, dat u zuchtend en klagend neer gaat zitten, omdat u verzekering mist. De weg is, dat u op de Geest let, dat ge u naar de Geest schikt, dat u de Geest aanhangt, dat u Hem volgt, dat u de Geest verwelkomt, Hem eert en gehoorzaamt. Zoals David van het zwaard van Goliath zei: "Er is zijns gelijke niet," zo zeg ik: "Er is geen middel gelijk aan dit om een gegronde verzekering van zijn zaligheid te verkrijgen." Zoals iemand gezegd heeft: "Zo er één weg is om snel in de hemel te komen, dan is het de weg van het gebed," zo zeg ik: "Als er één middel in de wereld is om tot verzekering te geraken, dan is het bevreesd te zijn de Geest te beledigen en zorgzaam te zijn om de Geest des Heeren te behagen, want het is Zijn ambt om arme zielen van de vergeving hunner zonden en de zaligheid van hun zielen te verzekeren."

Het vierde middel. *Als u verzekering wilt krijgen, wees dan oprecht, wees waardig en getrouw in het waarnemen van Gods instellingen.*

Als u de Koning wilt ontmoeten, moet u Hem in Zijn weg verwachten. Christus' ordinantiën openbaren Zijn gangen. Hij, die de schoonheid van Christus wil zien en de zoetheid van Christus wil smaken; hij, die vervuld wil worden met de liefde van Christus, moet aan de deur der Wijsheid wachten. Hij moet naar Christus horen in Zijn eigen instellingen. Die troost en die verzekering, die niet door de gouden pijpen van het heiligdom vloeien, zullen de ziel niet beter maken, noch lang in de ziel blijven. Ze zullen als de morgendauw en als de bloemen van het veld spoedig verdwijnen en verwelken.

In de vorige verhandeling heb ik uitvoerig aangetoond, hoe de Heere er behagen in heeft Zijn liefde en heerlijkheid door Zijn ordinantiën in de zielen te doen schijnen en daarom zal ik hierover niet verder uitweiden.

Het vijfde middel om verzekering te krijgen is *om met wijsheid en met ernst op te merken, welke gave Gods er in u is, die u binnen het bestek van de beloften der eeuwige zaligheid brengt.*

Welnu, welke gave het ook is; de gaven, die u binnen het bestel van de belofte der eeuwige genade brengen, zijn een onfeilbaar bewijs van uw verlossing. Om deze waarheid nader en beter te verklaren, moet u op de volgende drie zaken letten:

(1) Niemand kan voor zichzelf enig zeker bewijs van zijn zaligheid hebben uit de onvoorwaardelijke, of absolute beloften. Onvoorwaardelijke beloften geven niet aan, wie de verlossing en alle eeuwige zegeningen toebehoren. De beloften, dat

God Christus zal geven; dat Hij Zijn Geest zal geven; een nieuw hart zal geven; de zonden zal vergeven en uitwissen; zijn alle absolute beloften. Nu, God is vrij deze beloften te geven aan wie Hij wil. Daarom gaat Hij vaak de rijken voorbij en verkiest de armen; Hij verkiest niet de wijze, maar de dwaze; niet de sterke, maar de zwakke; niet de edele, maar de onedele, de verachte; niet hetgeen iets is, maar hetgeen niets is. Dit doet Hij, opdat geen vlees zou roemen voor Hem en opdat allen de vrije genade zouden verheerlijken en in de Heere zouden roemen.

- (2) Hoewel niemand een zeker bewijs van zijn zaligheid kan krijgen uit de onvoorwaardelijke beloften, omdat deze niet de personen aanduiden, die de verlossing en al de eeuwige zegeningen bezitten, zijn ze toch van zeer bijzonder nut, want:
- a. Zij openbaren ons, dat onze verlossing enkel uit vrije genade geschiedt en niet door iets, dat in ons of door ons gedaan is.
 - b. Ze vormen het allerzekerste en heerlijkste fundament, waarop de allergrootste zondaars met hun vuile, schuldige, vermoeide, beladen en verslagen zielen kunnen rusten. Aangezien God helemaal niets, geen enkele waarde of verdienste in het schepsel zoekt om Zijn liefde op te wekken, maar alleen om Zijns Naams wil rechtvaardigen, vergeven en zaligmaken wil. Jes. 55: 1, 2; aangezien al de redenen, die God bewegen om genadig te zijn in Zijn eigen hart wonen, is er geen reden, waarom de meest vuile zondaar wanhopig neer zou gaan zitten en uitroepen: "Er is geen hoop en er is geen hulp."
- (3) Onvoorwaardelijke beloften zijn vaak uitgelezen hartversterkingen voor velen, die ongelukkigerwijze het gevoel van Gods gunst verloren hebben. Absolute beloften zijn voor veel kinderen Sions wateren des levens. Ze zijn een hemels vuur, waarbij ze zich kunnen warmen en waardoor hun vonk weer aangeblazen kan worden tot een vlam als alle kaars en sterrenlicht hun niet baat. Als alle andere middelen een verslagen ziel in nood geen troost kunnen geven, dan zullen absolute beloften volle borsten der vertroosting blijken te zijn voor de benauwde ziel.

Deze dingen vooropgesteld zijnde, geef er nu acht op, welke gave van God er in u is, die u deel doet hebben aan de belofte van de eeuwige zaligheid.

Om u hierin een beetje te helpen, zal ik u de volgende bijzonderheden noemen.

a. *De eerste gave van God is het geloof.*

Deze gave doet u in de belofte van eeuwige zaligheid delen. Dit getuigt de H. Schrift overal: "Hij, die gelooft, zal zalig warden". "Hij, die gelooft, zal niet verdoemd worden, hij heeft het eeuwige leven". Het geloof nu is niets anders dan het aannemen van Christus als uw Heere en Zaligmaker, zoals Hij u in het evangelie aangeboden wordt. Dit aannemen is voornamelijk, zo niet geheel, een daad van uw wil. Als u dus oprecht en van harte gewillig bent om Christus op Zijn eigen voorwaarden, op evangelievoorwaarden aan te nemen, dat wil zeggen om u zalig te maken, om u te verlossen en om over u te regeren, dan bent u een gelovige. Uw oprechte gewilligheid om te geloven is uw geloof en deze gave doet u delen in de belofte des eeuwigen levens.

Over de natuur, eigenschappen en de uitnemendheid van een gezond zaligmakend geloof, hoop ik later uitgebreider en duidelijker met u te handelen.

b. *De tweede gave, die u in de belofte der eeuwige zaligheid doet delen, is het lijdzaam wachten op God.*

Hij, die een wachtende gestalte in het hart heeft, zal eeuwig door God erkend en gekroond worden. Jes. 30: 18: "En daarom zal de HEERE wachten, opdat Hij u genadig zij, en daarom zal Hij verhoogd worden, opdat Hij zich over u ontferme; want de HEERE is een God des gericht, welgelukzalig zijn die allen, die Hem verwachten." Het is waarlijk geen ongerechtigheid om hen welgelukzalig te noemen, die God welgelukzalig noemt. Het is geen Godsvrucht, maar wreed en onmenselijk, als iemand niet even barmhartig jegens zichzelf is als God jegens hem barmhartig is. Ook als hij niet even goede gedachten over zijn tegenwoordige staat heeft als God die over hem heeft. Als God de wachtende ziel welgelukzalig noemt, wie durft dan te oordelen en te zeggen, dat ze niet welgelukzalig is? Erken het, dat God waarachtig, maar alle mens leugenachtig is, Rom. 3: 4. "Ja, vanouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen en geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God! wat Hij doen zal dien, die op Hem wacht," Jes. 64 :4. "Welgelukzalig is de mens, die naar Mij hoort, dagelijks wakende aan Mijn poorten, waarnemende de posten Mijner deuren", Spr. 8: 34. "Zij zullen niet beschaamd worden, die Mij verwachten," Jes. 49: 23. God zal de wachtende ziel nooit teleurstellen. De wachtende ziel zal zich aangorden en ten laatste de kroon wegdragen. De heerlijke liefde en macht, die zich openbaren in het staande houden van een arme ziel, die geduldig op God wacht, zijn even groot als toen ze zich openbaarden in het opwekken van Christus uit de doden en in het opnemen der zielen in heerlijkheid. Niets kan de wachtende ziel ellendig maken. Volhard slechts een weinig in geloof en lijdzaamheid en Hij, die te komen staat, zal komen en Zijn loon met Zich meebrengen", Openb. 22: 11

c. De derde gave, die een ziel binnen het bestek van de belofte der eeuwige zaligheid brengt, *is het hongeren en dorsten naar de gerechtigheid*, Matth. 5: 6: "Zalig zijn zij, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden".

In het Grieks staat: "Zalig zijn zij, die hongerende en dorstende zijn", hetgeen te kennen geeft, dat zij, bij wie en waar ook deze gesteldheid der ziel aanwezig is, zalig zijn en geestelijk verzadigd zullen worden. In verband hiermee lezen we in Jesaja 44: 2 5: "Zo zegt de HEERE, uw Maker en Formeerder van de buik af, Die u helpt: Vrees niet, o Jakob, Mijn knecht en u Jeschurun, die Ik uitverkoren heb! Want Ik zal water gieten op de dorstigen en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen. Zij zullen uitspruiten tussen in het gras, als de wilgen aan de waterbeken. Deze zal zeggen: Ik ben des HEEREN; en die zal zich noemen met de naam van Jakob; en gene zal met zijn hand schrijven: Ik ben des HEEREN en zich toenoemen met de naam van Israël.

Van gelijke strekking is Jesaja 35: 6, 7: "Alsdan zal de kreupele springen als een hert en de tong des stommen zal juichen, want in de woestijn zullen wateren uitbarsten en beken in de wildernis. En het dorre land zal tot staand water worden en het dorstige land tot springaders der wateren; in de woningen der draken, waar zij gelegen hebben, zal gras met riet en biezen zijn". Zo ook Ps. 107: 9: "Want Hij heeft de dorstige ziel verzadigd en de hongerige ziel met goed vervuld".

Maar opdat niemand zich in deze zaak, die voor hem van eeuwig belang is, zal vergissen en misdragen, vraag ik hem de volgende dingen, die deze bijzondere waarheid beter en volkomener zullen ophelderden, in acht te nemen:

Ten eerste. *Alle wezenlijk hongeren en dorsten naar de gerechtigheid is een ernstig en hevige hongeren en dorsten.* Het is zoals Rachel naar kinderen verlangde en zoals Simson naar water dorstte. Of zoals in Ps. 42: 2 3: "Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt mijn ziel tot U, o God. Mijn ziel dorst naar God, naar de

levende God; wanneer zal ik ingaan en voor Gods aangezicht verschijnen?" Men zegt, dat van alle dieren het hert van nature het meest dorstig is, maar vooral als het door honden gejaagd en achtervolgd wordt. Zo wil David zeggen: "Gelijk het opgejaagde hert, het gewonde hert, ja, gelijke het vrouwelijke hert, in wie de gevoelens van dorst het sterkst zijn, naar de waterstromen dorst, zo dorst mijn zet naar U, o God". Een begenadigde ziel hijgt en bezwijmt, ze smacht en bezwijkt schier van het aanhoudend dorsten naar de toegerekende gerechtigheid van Christus. Ps. 119: 81: "Mijn ziet is bezweken van verlangen naar Uw heil". De Grieken leiden het woord "verlangen" af van een grondwoord, dat "branden" betekent. O, Christenen! ware begeerten zijn brandende begeerten. Ze zetten de ziel geheel in een heilige gloed van verlangen naar God en Christus. Als ze niet hevig zijn, als ze uw genegenheden niet opscherpen, als ze u niet gelijk maken aan de engelen, die God een vlam des vuurs maakt, zullen ze Christus niet behagen. Ze zullen in uw eigen boezem terugkeren, zonder wonderen in de hemel te werken, zoals die begeerten doen, die ontstaan, als de ziel door een gloeiende kool van het altaar is aangeraakt.

Ten tweede. Al het ware hongeren en dorsten naar de gerechtigheid *ontstaat uit geestelijke en hemelse overwegingen*. Zij ontstaan in de ziel door sommige overtuigingen, sommige bevattingen en overredingen, die de ziel heeft van de wezenlijke waarde, de wezenlijke schoonheid, heerlijkheid en uitnemendheid, die in Christus en in Zijn toegerekende gerechtigheid te vinden zijn. De begeerten naar gerechtigheid, die uit uitwendige overwegingen ontstaan, zijn waardeloos en blijven niet, maar de begeerten naar gerechtigheid, die uit innerlijke geestelijke overwegingen ontstaan zijn vol geest, leven en heerlijkheid. Deze zal God niet alleen waarnemen, maar ook aannemen; daarvan niet alleen getuigen, maar die ook belonen.

Ten derde. Het ware hongeren en dorsten naar Christus en Zijn gerechtigheid zal de ziel *tot levendige oefeningen brengen*.

Zijn het wezenlijke begeerten, dan maken ze de ziel niet lui, maar werkzaam; niet zorgeloos, maar naarstig in het gebruik van alle heilige middelen, waardoor zij Christus en Zijn gerechtigheid deelachtig kan worden, Jesaja 26: 9: "Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht; ook zal ik met mijn geest, die in het binnenste van mij is, u vroeg zoeken". Werkelijke begeerten zullen ons ernstig maken en ons met aandrang en aanhoudend doen zoeken. Een dorstig mens zal niet alleen naar water verlangen, maar alles doen om het te verkrijgen. Een veroordeeld mens zal niet alleen gratie begeren, maar hij zal deze en gene vriend schrijven, hem wenend smeken en aanzetten om ze voor hem te verkrijgen.

De begerige mens zal niet alleen rijkdom begeren, maar hij zal vroeg opstaan en laat naar bed gaan; hij zal iedere steen omkeren en alle gunstige gelegenheden aangrijpen, waardoor hij zijn buidels en schuren kan vullen. Zo zullen alle heilige begeerten de ziel aanzetten om de middelen te gebruiken, waardoor de verlangde genade verkregen kan worden. Wie zo loopt, zal verkrijgen; wie zo wil, zal werken; wie zo begeert, doet de wil van onze Vader, die een penning goedgunstig aanneemt, alsof het miljoenen guldens waren.

Een Perzische vorst kon niet zo grootmoedig zijn, toen hij een beetje water van een liefhebbend onderdaan aannam, als onze God is, die een handvol meel als een offer aannam en een beetje geitenhaar als een gave; die het weinige, dat iemand heeft, aanneemt en dat als veel aanneemt. Noachs offer kon niet groot zijn en toch werd ze hoog gewaardeerd door God. Zo groot is Gods neerbuigende liefde jegens zwakke wormen, dat Hij meer naar hun wil dan naar hun werk ziet. Hij gedenkt meer, wat ze

zouden willen doen dan wat ze werkelijk doen. Hij geeft de voorkeur aan de gewillige geest boven het gewichtigste werk. Waar de begeerten en pogingen oprecht zijn, oordeelt God, dat ze even goed zijn als ze begeren en trachten te zijn.

Ten vierde. Geestelijke honger en dorst worden *alleen verzadigd door geestelijke zaken*, Joh. 14: 8: "Toon ons de Vader en het is ons genoeg".

Alle dingen in de wereld kunnen ons niet voldoen, maar alleen het zien van de Vader, dát zal ons verzadigen, Ps. 63: 6, 7: "Mijn ziel zou als met smeer en vettigheid verzadigd worden en mijn mond zou roemen met vrolijk zingende lippen. Als ik Uwer gedenk op mijn legerstede, zo peins ik aan U in de nachtwaken". Ps. 65: 5: "Wij zullen verzadigd worden met het goed van Uw huis, met het heilige van uw paleis". Iemand heeft eens gezegd: "Als ik alles wat ik heb, aan U offerde zonder mijzelf, zou het U niet behagen, o Heere; zo kunnen de goede dingen, die wij van U ontvangen ons wel verkwikken, maar ze kunnen ons zonder Uzelf niet verzadigen". Een kind is met zijn rammelaar niet tevreden, als het tevens niet gevoed wordt. Het huis kan vrouw niet behagen zonder haar man. Zo zal de wereld zonder Christus geen voldoening geven aan de ziel.

In een tijd van gebrek en armoede kreeg Luther onverwacht een flinke som geld. Hij was enigszins verbaasd, maar wendde zich plotseling tot God en smeekte, of God hem niet met zulke geringe dingen zou willen afschepen. De hongerige ziel zal alleen van het brood des levens nooit genoeg krijgen, de dorstige ziel zal alleen van de wateren des levens verzadigd willen worden.

Zoals de koning van Sodom zei: "Geef mij de zielen maar, neem de have voor u"; zo zegt de hongerige ziel: "Neemt u de goederen, neem uw eer, rijkdommen en de gunst van schepselen, neemt u het koren, de olie en de wijn; geef mij Christus, geef mij het licht van Zijn aangezicht, geef mij de blijdschap van Zijn Geest. O, de beantwoording van het geestelijk krijgen is zeer zoet voor de ziel. De begeerte, die geschiedt (vervuld wordt) is zoet voor de ziel. De antwoorden uit de hemel scheppen een paradijs in de ziel.

Darius moest eens vluchten voor zijn vijanden en bezweek bijna van dorst. Hij kwam bij een waterpoel, waarin een kadaver lag. Toch dronk hij met graagte en riep uit: "Dit is de lekkerste dronk water, die ik ooit in mijn leven gedronken heb". O, hoe zoet zijn dan die wateren des levens, die in Gods rechterhand zijn! Hoe zoet zijn dan de honingdruppels, die God in de hongerige ziel doet vallen! Het water uit de rotssteen en het manna in de woestijn, waren voor de dorstige en hongerige Israëlieten niet zo heerlijk, als de antwoorden en geestelijke reflexen zijn voor hen die naar geestelijke dingen hongeren en dorsten.

Het zesde middel om een gegronde verzekering van uw eeuwige zaligheid te krijgen is *veel bezig te zijn, ja, uit te munten in die uitnemende bijzondere dingen, die u duidelijk en ten volle niet alleen van de goddelozen onderscheiden, maar ook van de grootste en meest blinkende huichelaars, die er op de wereld zijn.*

Het betekent niets veel in die plichten bezig te zijn, waarin de ergste zondaar u kan evenaren, ja zelfs boven de allerheiligste kan uitmunten. O, maar uit te munten in die dingen waartoe de meest verfijnde huichelaars niet kunnen geraken, dat zal u zeer veel helpen om verzekerd te worden. Hij, die deze juwelen, die God alleen aan Zijn uitnemendste gunstelingen geeft, bezit, behoeft niet te twijfelen, of hij een gunsteling is. Doet hij dat, dan zondigt hij en zal zich daarna schamen.

Maar u zult me vragen: *Wat zijn die uitnemende en bijzondere dingen, die de ware*

Nathanaëls van Christus doen verschillen van alle andere personen in de wereld?

Het eerste onderscheid. Een ware Nathanaël zal in zijn dagelijkse *wandel alle plichten en diensten trachten te doen om door God goedgekeurd en aangenomen worden.* Hij is hoogst nauwgezet en ijverig om zijn hart voor God open te leggen in alles, waaraan hij de hand slaat. Zo zegt David, Ps. 139: 23 24: "Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten. En zie, of bij mij een schadelijke weg is en leid mij op de eeuwige weg". Zo legt Petrus tot driemaal toe zijn hart voor Christus open; Joh. 21: 15 17: "Ja, Heere! u weet, dat ik U liefheb"; "Ja, Heere. U weet, dat ik U liefheb"; "Heere! u weet alle dingen, u weet, dat ik U liefheb." u weet de oprechtheid en waarheid van mijn liefde en daarvoor doe ik een beroep op U. In dezelfde zin spreekt de apostel, 2 Kor. 5: 9: "Daarom zijn wij ook zeer begerig, hetzij inwonende, hetzij uitwonende om Hem welbehaaglijk te zijn." Het Griekse woord voor "zeer begerig zijn" heeft zeer sterke nadruk, het betekent: met alle ernst en kracht te arbeiden en te pogen; met een heilige eerezucht ernaar jagen door God aangenomen te worden. Het is voor Paulus de grootste eer in de wereld om door de Heere aangenomen en geëigend te worden. Eerzuchtige mensen kunnen niet ijveriger, ernstiger, nauwgezetter en arbeidzamer zijn om door de mensen geëerd te worden dan wij zijn om door God aangenomen te worden, zegt de apostel. De meest verrijnde huichelaars arbeiden alleen om door hun gebeden, vasten, praten en aalmoezen geven van de mensen goedgekeurd en geëerd te worden. Als de mensen hen maar zien, als de mensen hen maar horen en hen maar prijzen, dan zullen zij zichzelf zegenen en zeggen: "Het is genoeg, zo wilden wij het hebben". Van de nachtegaal zegt men, dat ze, wanneer ze alleen diep in het bos zit lang niet zo schoon zingt als wanneer ze weet dat er zijn, die naar haar luisteren of wanneer ze in de buurt van huizen zit.

Werkelijk, dit is de aard van de grootste huichelaar. O, maar de oprechte Nathanaëls trachten Gode te behagen in alle plaatsen en in alle gevallen, 't geeft niet, of hij alleen is of dat duizenden ogen hem zien. De zon zou in het midden van de dag blijven schijnen, al zouden alle mensen slapen en al zou niemand de schoonheid van haar stralen zien; zo zal een oprecht hart zijn licht laten schijnen, al zou niemand hem zien. Hij ziet alleen op God en op zijn roeping. Hij weet, dat God niets dan oog of alziende is en daarom geeft hij er niet om, zo niemand anders hem ziet of toejuicht. Als God hem stil in het oor fluistert: "Wel, u goede en getrouwe dienstknecht!" dan is dat genoeg voor zijn ziel, genoeg om hem te voldoen, genoeg om hem blij te maken en hem te bemoedigen in de wegen en het werk van God.

Het tweede onderscheid is, dat hij werkt om *in overeenstemming met zijn beginselen te leven en hij jaagt de heiligheid na.* Hij kan niet voldaan zijn met zoveel genade, die genoeg is om hem tot heerlijkheid te brengen, maar hij werkt naar meer genade, opdat hij meer verheerlijkt moge worden; Fil. 3: 11: "Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden", dat wil zeggen, tot die volmaaktheid, die de doden zullen bereiken in de morgen van de opstanding. Waarlijk, die mens is rijp voor de hemel, die het zijn grootste zaligheid acht volmaakt heilig te zijn. Ps. 45: 14: "Des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig; haar kleding is van gouden borduursel". Haar innerlijke beginselen zijn geheel heerlijk en haar uitwendige praktijk is er de echo van. Het was de eer en heerlijkheid van Jozua en Kaleb, dat zij volhardden de Heere na te volgen. Zij leefden overeenkomstig hun beginselen. Zo ook de maagden in Openb. 14: 4, 5, die het Lam volgen, waar het ook heengaat, in wier mond geen bedrog gevonden wordt, want ze zijn onberispelijk voor de troon van God. Ook zij leefden overeenkomstig hun belijdenis, 'er was een zoete harmonie tussen hun

beginselen en hun praktijk.

Zo leefden de apostelen. Want onze roem is deze, namelijk de getuigenis van ons geweten dat wij in eenvoudigheid en oprechtheid Gods, niet in vleselijke wijsheid, maar in de genade Gods, in de wereld verkeerd hebben en allermest bij ulieden. Gij zijt getuigen, en God, hoe heilig en rechtvaardig en onberispelijk wij bij u, die gelooft, geweest zijn". Zo zien we dat deze allen overeenkomstig hun beginselen leefden. Hun vrienden hadden achting voor hen, hun vijanden konden niets tot hun beschuldiging vinden.

De gelovigen weten:

1e. Dat het duidelijkste bewijs, dat Christus in hen leeft en zij met Hem verenigd zijn, is, dat ze overeenkomstig hun beginselen leven.

2e. Zij weten, dat het niet zozeer hun belijdenis, maar meer nog hun levenswandel de mond van de goddelozen zal stoppen en hun geweten zal overtuigen. "Want alzo is het de wil van God, dat gij, weldoende, de mond stopt aan de onwetendheid der dwaze mensen." Er is geen betere weg in de wereld om goddeloze mensen te doen zwijgen of hun tong te breidelen, dan in de vreze Gods te wandelen. De levenswandel van de mens overtuigt sterker dan zijn woorden. De tong overreedt, maar het leven beveelt.

3e. Zij weten, dat ze door een godvruchtige wandel Christus en Zijn wegen verheerlijken. Zo krijgen anderen goede gedachten over en spreken ze goed van Christus en Zijn wegen.

4e. Zij weten, dat de beste, de enige weg om verzekering, blijdschap en vrede te verkrijgen en te behouden, is: te leven overeenkomstig hun beginselen.

5e. Zij weten, als ze in hun levenswandel afwijken of tegen hun beginselen in handelen, dat zij slechts de satan voldoening geven en de goddelozen aanleiding geven die heerlijke Naam, waarnaar zij genoemd worden, te lasteren. Zij vermeerderen dan hun eigen vrees en twijfelingen, geven hun geweten een zwaard in de hand en warden steeds onbedachtzamer.

Nu, deze en andere overwegingen wekken de gelovigen buitengewoon op om met al hun macht nauw te wandelen; meer en meer te jagen naar het wit, tot de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus. Zij denken, dat er niets gedaan is, totdat zij de hoogste volmaaktheid hebben, die in dit leven te verkrijgen is. Het is waar, dat veel huichelaars enige treden van Jakobs ladder schijnen op te gaan en dat om hun voordeel, genoeg en om de toejuiching der mensen en toch tuimelen ze uiteindelijk tot op de bodem van de hel, zoals Judas en anderen. Huichelaars geven er niet om en houden er niet van om de top van Jakobs ladder te bereiken. Dat kunt u zien aan de Schriftgeleerden en Farizeeërs, van wie de Heilige Schrift spreekt.

Het derde onderscheid. Het is hun grootste begeerte en poging, dat de zonde liever weggenomen dan bemanteld wordt. De zonde is de grootste verdrukking voor een begenadigde ziel. David roept in Ps. 51: 6 niet uit: "Ik ben verloren", maar: "Tegen U, U alleen heb ik gezondigd en gedaan, dat kwaad is in Uw ogen". Daniël klaagt niet: "Wij worden gesmaad en verdrukt", maar: "Wij hebben goddelooslijk gehandeld en gerebelleerd", Dan. 9: 5. Paulus zucht en klaagt niet over zijn vervolgers, maar over de wet in zijn leden, die streed tegen de wet van zijn gemoed. Een begenadigde ziel is er meer bedroefd over, dat zij God door haar zonde bedroeft en onteert, dan dat God hem daarom verdrukt en kastijdt.

Het hert, dat in zich de werking van het vergif der slang voelt, vliedt uit de doornstruiken over de groene weiden, opdat ze mag drinken uit de fontein en genezen worden. Zo vluchten begenadigde zielen, die het gif der zonde voelen, van de schepselen, die maar doornstruiken zijn, over hun eigen plichten en gerechtigheden,

die maar als groene weiden zijn, heen naar Christus, de Fontein des levens, opdat ze mogen drinken van die wateren der vertroosting en uit die bronnen der zaligheid, die in Hem zijn. Daar werpen ze hun geestelijk vergif uit en worden voor eeuwig genezen. De gelovigen weten, dat hun zonden de Heere het meest doorsteken en smarten, ze liggen het zwaarst op Zijn hart en zijn het meest zichtbaar voor Zijn oog. Jer. 17: 1: "De zonde van Juda is geschreven met een ijzeren griffie, met de punt eens diamants." Hun zonden gaan 'tegen het sterkste licht in, zij gaan tegen Gods tederste barmhartigheid in. Zij gaan tegen de openbaringen der grootste liefde, tegen de nauwste en dierbaarste betrekkingen en tegen de hoogste verwachtingen in. Dit doet de gelovige ziel uitroepen: "Genees mij, Heere! genees mij! O, geef mij reinigende genade, geef mij reinigende genade; al zou ik nooit uw vergevende barmhartigheid smaken, geef mij nochtans reinigende genade".

Het was merkwaardige taal van iemand, die zei: "Ik heb wel gelezen, dat ik mijn vijanden moet vergeven, maar nooit, dat ik mijn vrienden moet vergeven."

De zonden van Gods vrienden, van Gods volk tergen Hem en bedroeven Hem het meest en dit doet hen zuchten en uitklagen: "Wie zal ons verlossen uit het lichaam dezes doods?" Goddelozen echter arbeiden niet om hun zonde genezen te krijgen, maar alleen om hun zonde verborgen te krijgen. Ze willen wel, dat de gevolgen van de zonde, verdrukking en een knagend geweten weggenomen worden, zoals u zien kunt in Kaïn en Judas. "Als hun bang zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken." Zij zoeken dan van hun verdrukking verlost te worden, maar niet van hun zonden, die de verdrukking over hen bracht. Ze zijn als een zieke, die graag van zijn pijnen, waaronder hij kreunt, af wil zijn, maar er niet om geeft, dat hij de kwade oorzaken van die pijn niet kwijt raakt. Als Hij hen doodde, zo vraagden zij naar Hem en keerden weder en zochten God vroeg. Zij gedachten, dat God hun Rotssteen was en God, de Allerhoogste, hun Verlosser, en zij vleiden Hem met hun mond en logen Hem met hun tong. Want hun hart was niet recht met Hem en zij waren niet getrouw aan Zijn verbond." In deze woorden ziet u duidelijk, dat dit volk zeer vlug en ernstig is om van God af te smeken Zijn hand weg te nemen en de oordelen, die op hen rustten op te heffen, maar zij baden niet, of God ze van die zonden wilde genezen, die Hem opwekten om Zijn zwaard te trekken en het dronken te maken van hun bloed. Niettegenstaande de droevige slachtingen die de Goddelijke rechtvaardigheid onder hen had aangericht, vleiden zij God en gedroegen zich als huichelaars voor Hem. Ze wilden zeer graag uit hun lijden verlost worden, maar niet van hun zonden. Maar een begenadigde ziel roept uit: "Heere, neem mijn zonden slechts weg, dat zal mij voldoen en verblijden, ook al zou u nooit Uw drukkende hand van mij wegnemen."

Een ware Nathanaël zucht het, onder de grootste verdrukking, net als die Godvrezende man, uit: "O, Heere, verlos mij van mijn boze Ik." Er is geen zwaardere last dan de last der zonde. "Heere!" zegt de gelovige ziel, "verlos mij van mijn inwendige last en leg maar op me, welke uitwendige last u ook wilt."

Het vierde onderscheid. Is uw ziel niet geheel verrukt over Christus? Is Hij in uw ogen niet de Voornaamste boven tien duizend? Is niet al wat aan Hem is, gans begeerlijk? Ja, hebt u niemand nevens Hem op de aarde? Ja toch? Verheft u Jezus Christus even hoog als God de Vader Hem verhoogt? God de Vader verheft Christus verre boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en alle naam, die genaamd wordt. Hij verheft Christus boven al uw plichten, boven al uw voorrechten, boven al uw genadeweldaden, boven al uw genoegens. Verheft u Jezus ook zo? Ja toch? Zoals Hij de voornaamste Parel van de Vader is, zo is Hij toch ook uw dierbaarste Schat, nietwaar? Waarlijk, niemand kan Christus als de Voornaamste

verheffen, tenzij Hij zijn hart heeft en hij in Hem gelooft en Hem zeer liefheeft, want: U dan, die gelooft, is Hij dierbaar. Luther was liever met Christus in de hel dan zonder Christus in de hemel. Is dat bij u ook zo? Ja toch?

Waarom zegt u dan, dat u geen genade, dat u Christus niet hebt? Gewis, alleen zij, die met Christus verenigd zijn en die eeuwig met Hem zullen regeren, kunnen de Persoon van Christus op die manier hoogachten. De ware gelovige heeft Christus om Christus lief. Hij heeft Christus lief om Zijn persoonlijke uitnemendheden.

Alexander zei van zijn twee vrienden: "Haephestion bemint mij, zoals ik Alexander ben; maar Craterus heeft mij lief, omdat ik Koning Alexander ben." Dat is op velen in onze dagen van toepassing. Zij beminnen Christus meer om Zijn weldaden, die Hij als Koning kan geven dan om Zijn Persoon. Zo er enige Nathanaëls zijn, die Christus liefhebben om Zijn Persoon, om Zijn persoonlijke schoonheid, om Zijn persoonlijke heerlijkheid, dan zien zij die volmaaktheid der genade en heiligheid in Christus, die Hem zo liefelijk en begeerlijk in hun ogen maakt, dat ze er niet om geven, al zouden zij nooit een koninkrijk of kroon door Hem ontvangen. Maar de meesten, die Christus enige liefde en goedwilligheid toedragen, doen dit alleen om de weldaden, die ze door Hem ontvangen.

Weinigen volgen Hem uit liefde, maar om de broden; weinigen volgen Hem om Zijn inwendige uitnemendheden. Velen volgen Hem, opdat zij door Hem verhoogd mogen worden. Gewis, u bent Christus' boezemvrienden, Hij draagt u op Zijn hart, die Hem boven alles waarderen, die Jezus Christus even hoog verheffen als God de Vader Hem verheft en dat, omdat God Hem gezalft heeft met vreugdeolie en al Zijn klederen mirre, aloë en kassie zijn. Dit werk is te verheven en te moeilijk, te groot en te edel voor allen, die niet wedergeboren zijn, die niet van koninklijken bloede zijn en die geen deel hebben aan de Goddelijke natuur.

Het vijfde onderscheid. Is uw hevigste en felste strijd en worsteling niet tegen inwendige verdorvenheden, tegen die geheime zonden, die alleen voor Gods alziend oog en uw eigen ziel openliggen?

Het licht van de natuurlijke opvoeding en enige algemene overtuigingen van de Geest kunnen de mens aanzetten om tegen die zonden te strijden, die voor ieders oog openbaar zijn, maar het moet een bovennatuurlijke kracht en beginsel zijn, die de mens aanzetten om tegen de innerlijke bewegingen en geheime werkingen der zonde te strijden, Rom. 7: 23. De apostel klaagt over een wet in zijn leden, die strijdt tegen de wet van zijn gemoed. De strijd woedde inwendig. De apostel was in een hevige strijd gewikkeld met een wet in hem, die hem deed uitzuchten: "Ik ellendig mens! wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?" Zo roept David uit: Wie kan de afdwalingen verstaan? Reinig mij van de verborgen afdwalingen. Zo verootmoedigde Hiskia zich over de hoogmoed van zijn hart of over de verheffing zijns harten. Zijn genezing van zijn kwaal, de overwinningen over zijn vijanden en zijn rijkdommen hadden zijn hart verheven. Om die oorzaak vernedert hij zich en legt hij zich laag voor God. Een oprecht hart weent en klaagt bitter over die verborgen en inwendige verdorvenheden, die anderen nauwelijks als zonden willen erkennen. Menigeen heeft inwendige bloedingen en sterft daaraan. Menige ziel wordt voor eeuwig gedood door de inwendige werkingen der zonde en ze ziet het niet en weet het niet, totdat het te laat is. O! maar een ware Nathanaël treurt over de inwendige bewegingen en eerste opwellingen van de zonde in zijn ziel en zo voorkomt hij een eeuwig gevaar. Bij iedere roering van de zonde in zijn ziel roept de gelovige uit: "O, Heere, help! Neem het voor mij op! O, breek dat gebroedsel van Babylon in stukken." O, onderdruk de eerste bewegingen der zonde, opdat ze nooit dat zullen ontvangen voortbrengen, dat

Uw eer en mijn eigen geweten schendt.

Het zesde onderscheid. Bent u niet aan Christus als uw Hoofd onderworpen? Ja toch? Duivelen en goddelozen zijn aan Christus als een Heere onderworpen, maar zij, die door het geloof met Hem verenigd zijn en die een geestelijk belang in Hem hebben, zijn aan Hem als een Hoofd onderworpen.

Ik zal dit nader voor u ontvouwen.

- (1) De leden zijn gewillig aan hun Hoofd onderworpen, niet gedwongen. In een gelovige ziel woont, wat Ps. 27: 8 zegt: "Mijn hart zegt tot U: u zegt: Zoek mijn aangezicht, ik zoek uw aangezicht, o Heere!" Zo ook Ps. 110: 3: "Uw volk zal zeer gewillig zijn op de dag Uwer heirkraft, in heilig sieraad." Paulus roept uit: "Wat wilt Gij, dat ik doen zal?" En later belijdt hij, dat hij bereid is niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven te Jeruzalem voor de naam van de Heere Jezus. Een begenadigde ziel heeft enigermate een natuur ontvangen, die past bij en zich neigt naar het werk van Christus en Christus' werk past enigermate bij de ziel.
- (2) De leden zijn algemeen aan het Hoofd onderworpen. Zij doen alles wat het Hoofd gebiedt. Zo trachten de ware leden van Christus in oprechtheid in alles onderworpen te zijn, wat Christus hun Hoofd eist en dat zonder enige uitzondering of voorbehoud. Zacharias en Elizabeth wandelden in al de geboden en rechten des Heeren, onberispelijk. Zij wandelden zonder die geboden en rechten te halveren. Zij erkenden van harte ieder deel van Gods geopenbaarde wil zonder vooroordeel of partijdigheid, zonder de weegschaal naar de één of andere zijde te doen overhellen. "Ik heb gevonden David, de zoon van Jesse, een man naar Mijn hart, die al Mijn wil zal doen." In het Grieks staat er eigenlijk: "al Mijn willen" om de algemeenheid en oprechtheid van zijn gehoorzaamheid aan te duiden.
- (3) De leden zijn voortdurend en onvermoeid aan het Hoofd onderworpen. Ze worden nooit moe het Hoofd te gehoorzamen. Zij gehoorzamen in alle plaatsen, gevallen en tijden. En hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de mensen. Ik wend alle ijver, bekwaamheid, vernuft en consciëntie aan om oprecht en onergerlijk te zijn jegens God en mensen in al mijn daden. Zo ook David: "Ik heb mijn hart geneigd om Uw inzettingen eeuwiglijk te doen, ten einde toe." In het Hebreeuws staat: "Ik heb mijn hart uitgerekt om Uw inzettingen nauwkeurig en volmaakt te doen." Een begenadigde ziel is niet gelijk een bedrieglijke boog of als de morgendauw, maar ze is gelijk de zon, die vrolijk is als een held om het pad te lopen.

Nu dan, u twijfelende zielen, ik bid u, zeg mij:

- a. Of u alle plichten en diensten tracht te doen, opdat uw hart door God goedgekeurd en aangenomen wordt.
- b. Of u niet tracht de heiligheid na te jagen en overeenkomstig uw beginselen te leven.
- c. Of het uw grootste begeerte en poging niet is liever van de zonde genezen te worden dan die te bedekken.
- d. Of u met Christus als de Voornaamste niet ingenomen bent en Hem in uw oordeel en genegenheden boven alles verheft, zoals God de Vader Hem verheft.
- e. Of uw grootste en hevigste worsteling en strijd niet tegen de inwendige verdorvenheid, tegen de verborgen bewegingen en werkingen der zonde is, die voor het alziend oog van God en voor uw eigen ziel openleggen.
- f. Of u, wat de gewone neiging van uw hart betreft, u niet onderwerpt aan

Christus, als uw Hoofd en dat, vrijwillig, algemeen, in het één zowel als in het ander, zonder enige uitzondering of voorbehoud; voortdurend en onvermoeid.

U antwoordt: *Ja, wij doen dit en zouden de genade van God ontkennen, als wij het anders zeiden. Deze dingen heeft de Heere in ons en voor ons gewrocht.*

Wel, weet dan:

- ? Dat uw staat goed is, u hebt zeker een gezegend aandeel aan de Heere Jezus. Niemand kan deze dingen doen dan alleen zij, die met Christus verenigd zijn; die in Hem belang hebben; die door de bijzondere invloed van Christus bewogen worden en die door Christus zeer bemind worden. Gewis, dit zijn paradijsbloemen die niet uit de tuin van onze natuur kunnen geplukt worden. Het zijn paarden van zulke waarde, dat God ze alleen geeft aan hen, die gekocht zijn door het bloed van Christus. Geen mens ter wereld kan uit de Heilige Schrift bewijzen, dat deze juwelen gevonden kunnen worden in het hart van alle mensen, maar alleen in dat van hen, die vereniging en gemeenschap met Christus hebben en die voor eeuwig met Christus zullen regeren.
- ? Weet ook, dat het geen ongerechtigheid, maar eerder uw plicht is, om voor u zoetigheid uit deze honingraat te zuigen en deze dingen als onfeilbare panden en bewijzen van de Goddelijke gunst en van uw eeuwige zaligheid te beschouwen. Er zijn er, die het getuigenis van de Geest, waarover ik later uitvoeriger zal spreken, als het enige bewijs van ons aandeel in Christus stellen en die alle andere bewijzen uit de vruchten des Geestes loochenen; maar dat is hetzelfde als te ontkennen, dat een boom levend is, terwijl de vrucht die eraan groeit dit juist bewijst. Iedereen weet, dat de vrucht die aan een boom groeit een onfeilbaar en onloochenbaar bewijs is, dat de boom leeft. Zeker, er is verschil, of wij uit onze genadegaven een oordeel vellen, of dat wij op onze genadegaven vertrouwen. Als iemand uit de stralen van de zon concludeert, dat er een zon moet zijn, verwachten we toch ook, dat de meest vittende geest van de wereld dit niet meer kan tegenspreken.

Het zevende middel om een gegronde verzekering van uw eeuwige zaligheid te krijgen is *op te wassen en meer en meer toe te nemen in de genade.*

"Voeg bij uw geloof deugd en bij de deugd kennis ... want zo deze dingen bij u zijn en in u overvloedig zijn, zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker, Jezus Christus." Met deze ingang in het eeuwig koninkrijk van Christus wordt niet een plaatselijke ingang in de hemel bedoeld, want de hemel wordt nergens het koninkrijk van Christus, maar het koninkrijk des Vaders genoemd. De tegenstelling bewijst duidelijk, dat het bedoeld wordt van de verzekering. u, de weg tot de volle verzekering is: *genade bij genade voegen*. Het Griekse woord voor "voegen bij" heeft een nog sterkere nadruk. Het betekent: *onze genadegaven aan elkaar schakelen*. O! wij moeten steeds genade bij genade voegen, de ene genade aan de andere schakelen.

Meerdere genade brengt duidelijker het bewijs van wasdom naar voren. Grote wasdom in de genade bewijst het duidelijkst, dat de ziel vereniging en gemeenschap met Christus heeft en hoe duidelijker uw vereniging en gemeenschap met Christus is, des te helderder en volkomener zal uw verzekering worden.

Veel genade is het duidelijkste bewijs van de heerlijke inwoning des Geestes in u en hoe meer u van de wezenlijke inwoning des Geestes in u overtuigd bent des te meer neemt uw verzekering toe. Meerdere genade zal een vuur zijn, dat de droesem, de

stoppelen, de vrees en de twijfelingen, die de ziel verwarren en in duisternis hullen, verteert. Nu, hoe meer u uw vrees, twijfel en duisternis kwijt raakt, des te gemakkelijker en voller zal uw hart overtuigd worden, dat de gedachten van God over u gedachten des vredes zijn, dat u kostelijk bent in Zijn ogen en dat Hij Zich over u zal verblijden, opdat Hij u voor eeuwig wel zal doen.

Het achtste middel om een gegronde verzekering van uw eeuwige zaligheid te verkrijgen is, *dat u uw hart onderzoekt, als het in de beste en meest geestelijke gesteldheid jegens God, de hemel en de heiligheid is.*

Tijden van verzoeking en verlating zijn tijden om te bidden, te horen, te treuren en tijden om te geloven. Maar het zijn niet de gepaste tijden voor twijfelende zielen om zo'n groot en ernstig werk als het zich onderzoeken, hoe de zaken staan tussen God en hen voor de eeuwigheid, ter hand te nemen. Wees naarstig, volhardend en nauwgezet om na te gaan, hoe de gesteldheid van uw hart is en als u bevindt, dat het het eenvoudigst, het weekst en meest gewillig is; dat het zeer teer, ootmoedig en meest Godvruchtig gesteld is. Dan, o dan is het tijd om de meest geschikte plaats te zoeken, waar u met de grootste vrijmoedigheid uw hart voor God kunt openen en, alsof het uw leven gold, met Hem kunt onderhandelen, of hij u wil laten zien, hoe de zaken tussen Hem en u staan en hoe het met uw ziel voor eeuwig zal gaan.

Hebt ge u zo voor God neergelegd en uw hart voor Hem geopend, merk dan met wijsheid op welk antwoord God en uw eigen vernieuwde consciëntie geeft aangaande uw staat voor de eeuwigheid. David zegt in Ps. 85: 8, 9: "Ik zal horen, wat God, de HEERE spreken zal, want hij zal tot Zijn volk en tot Zijn gunstgenoten van vrede spreken; maar dat zij niet weder tot dwaasheid keren." Het Hebreuws kan ook vertaald worden: "En zij zullen niet tot dwaasheid wederkeren." O, u moet u stil houden, als ge uzelf voor de Heere oprecht uitgesproken hebt en u moet luisteren, wat God tot u zal zeggen. Hij zal gewis van vrede tot u spreken. Hij zal zeggen: "Zoon, wees goedsmoeds, uw zonden zijn u vergeven; uw hart is oprecht voor Mij, Mijn ziel is op u gezet; Ik heb u reeds gezegend; en Ik zal u hierna verheerlijken.

Ik heb eens van iemand gelezen, hoe hij bewaard werd de hand aan zichzelf te slaan, toen de satan hem daartoe zeer sterk verzocht. Hij herinnerde zich, dat er een tijd geweest was, waarin hij zich in gebed en zelfonderzoek voor de Heere had opengelegd. Na een nauw onderzoek naar zijn geestelijke staat werd het hem duidelijk, dat zijn hart oprecht was voor God en dit weerhield hem zichzelf geweld aan te doen. O, een verstandig en ernstig opmerken van het getuigenis, dat God, de consciëntie en het woord na ernstig gebed en zelfonderzoek geven, kan tot grote vertroosting leiden en de ziel onder de grootste verdrukkingen steunen en tegen de hevigste verzoeken versterken. Dit doet de ziel naar de tijd der ontbinding uitzien en verlangen, zoals prinsen naar hun kroningsdag uitzien.

Het negende middel om een gegronde verzekering te krijgen is, *een naarstig onderzoek in te stellen, of u die dingen bezit, die met de eeuwige zaligheid gevoegd zijn.*

"Maar geliefden, wij verzekeren ons van u betere dingen en met de zaligheid gevoegd." Dit zijn dingen, die de zaligheid insluiten en met de zaligheid gepaard gaan. O, geliefden, als u deze kostbare dingen, die met de zaligheid gepaard gaan, hebt, kunt u overvloedig verzekerd zijn van uw zaligheid.

Maar u zult aan mij vragen: *Welke zijn die dingen, die de zaligheid bevatten?*

Hierop antwoord ik, dat er acht bijzondere dingen zijn, die met de zaligheid gepaard gaan, namelijk:

1. Kennis, 2. Geloof, 3. Bekering, 4. Gehoorzaamheid, 5. Liefde, 6. Gebed, 7. Bewaring.

(1). *Kennis* is één van die bijzondere zaken, die met de zaligheid gepaard gaan. "En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de ene waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt." Goddelijke kennis is het begin van het eeuwige leven. Ze is een vonk der heerlijkheid. Ze wekt het leven in de ziel. Ze is een voorsmaak en onderpand van het eeuwige leven. "Doch wij weten, dat de Zoon van God gekomen is, en heeft ons het verstand gegeven, dat wij de Waarachtige kennen en wij zijn in de Waarachtige, namelijk in Zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God en het eeuwige Leven". "Gelijk ons Zijn Goddelijke kracht, alles, wat tot het leven en de godzaligheid behoort, geschonken heeft door de kennis Desgenen, die ons geroepen heeft tot heerlijkheid en deugd." Wat die kennis is, die de zaligheid vergezelt, hoop ik u later aan te wijzen.

(2). *Het geloof* is ook één van die bijzondere dingen, die met de zaligheid gepaard gaan. 2 Thess. 2: 13: "Maar wij zijn schuldig altijd God te danken over u broeders! die van de Heere bemind bent. dat u God van den beginne verkoren heeft tot zaligheid, in heiligmaking des Geestes en geloof der waarheid". 1. Petrus 1: 5: "Die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid". Hebr. 10: 39: "Maar we zijn niet van degenen, die zich onttrekken ten verderve, maar van degenen, die geloven tot behouding der ziel". Joh. 3: 14-15: "En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." Vers 36: "Wie in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven". Hoofdstuk 5: 24: "Voorwaar zeg Ik u: Wie Mijn woord hoort en gelooft Hem, die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven en komt niet in de verdoemenis, maar is uit de dood overgegaan in het leven". Hoofdstuk 6: 40: "En dit is de wil Desgenen die Mij gezonden heeft, dat een iegelijk, die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe en Ik zal Hem opwekken ten uitersten dage". Vers 47: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven".

(3). *De bekering* is ook één van die uitgelezen dingen, die de zaligheid vergezellen. 2 Kor. 7: 10: "Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid, maar de droefheid der wereld werkt de dood". Jer. 4: 14: "Was uw hart van boosheid, o Jeruzalem! opdat u behouden wordt." Hand. 11: 18: "Als zij dit hoorden, waren zij tevreden en verheerlijkten God, zeggende: Zo heeft dan God ook de heidenen de bekering gegeven ten leven". Matth. 18: 3: "En Jezus zeide: Voorwaar zeg Ik u: Indien u u niet verandert en wordt gelijk de kinderkens, zo zult u in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan". Hand. 3: 19: "Betert u dan en bekeert u, opdat uw zonden uitgewist worden, wanneer de tijden der verkoeling zullen gekomen zijn van het aangezicht des Heeren".

(4). *Gehoorzaamheid* is een andere dierbare zaak, die de zaligheid vergezelt. Hebr. 5: 9: "En geheiligd zijnde" — dit wordt van Christus gezegd — is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden". Ps. 50: 23: "Wie dankoffert, die zal Mij eren, en wie zijn weg wel aanstelt, die zal Ik Gods heil doen zien".

(5). *Liefde* is ook één van die bijzondere dingen, die gepaard gaan met de zaligheid, 2 Tim. 4: 8: "Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, die mij de Heere, de Rechtvaardige Rechter in die dag geven zal, en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijn verschijning liefgehad hebben". Jac. 2: 5: "Hoort, mijn geliefde broeders, heeft God niet uitverkoren de armen dezer wereld om rijk te zijn in het

geloof en erfgenamen des Koninkrijks, hetwelk Hij belooft degenen, die Hem liefhebben?" 1 Kor. 2: 9: "Gelijk geschreven is: Hetgeen geen oog heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, hetgeen God bereid heeft die, die Hem liefhebben". Jac. 1: 12: "Zalig is de man, die verzoeking verdraagt, want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft degenen, die Hem liefhebben." Matth. 19: 28: "En Jezus zeide tot hen: Voorwaar. Ik zeg u, dat gij, die Mij gevolgd bent. in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen zal gezeten zijn op de troon Zijner heerlijkheid, dat u ook zult zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf geslachten Israëls. En zo wie zal verlaten hebben, huizen, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of akkers, om Mijns Naams wil, die zal honderdvoud ontvangen en het eeuwige leven beërven". Samengenomen is het, alsof Christus gezegd heeft: Allen, die, op één of andere wijze of in een of andere zaak uit eerbied voor Mijn naam en tot Mijn verheerlijking Mij liefde bewezen heeft, die zullen hier genade ontvangen en hierna zal eeuwige heerlijkheid hun deel zijn.

(6). Ook *het gebed* is één van die liefelijke dingen, die de zaligheid vergezellen. Rom. 10: 10, 13: "Want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met de mond belijdt men ter zaligheid. Want een iegelijk, die de Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden. "Dit betekent", zegt iemand, "dat hij zeker verzegeld zal worden tot de dag der verlossing". Een ander zegt: Hij, die deze genade des gebeds heeft, heeft een duidelijk bewijs en kan verzekerd zijn dat hij zalig zal worden. Daarom, iemand die de genade des gebeds heeft, heeft een betere en grotere genade dan hij, die de gave der profetie heeft. Biddende zielen zullen de poorten des hemels geopend vinden, terwijl profeterende zielen ze zullen gesloten zien.

(7). *Volharding* is ook één van die voorname dingen, die met de zaligheid gepaard gaan. Matth. 10: 22: "En u zult van allen gehaat worden om Mijn naam, maar die volstandig zal blijven tot het einde, die zal zalig worden". Hoofdstuk 24: 12, 13: "En omdat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden, zo zal de liefde van velen verkouden. Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden". Openb. 2: 10: "Vrees geen der dingen, die u lijden zult. Zie de duivel zal enigen van ulieden in de gevangenis werpen, opdat u verzocht wordt en gij zult een verdrukking hebben van tien dagen. Zijt getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens. Hoofdstuk 3: 5: "Die overwint, die zal bekleed worden met witte klederen en Ik zal zijn naam geenszins uitdoen uit het boek des levens en Ik zal zijn naam belijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen". Vers 21: "Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, gelijk als Ik overwonnen heb en ben gezeten met Mijn Vader in Zijn troon".

Zo ziet u de zeven weldaden die met de zaligheid gepaard gaan.

Maar, om u verder en meer volkomen op te bouwen, te voldoen, te bevestigen en te vertroosten, zal het zeer noodzakelijk zijn, dat ik u verklaar:

8. Welke *kennis* met de zaligheid gepaard gaat.
9. Welk *geloof* met de zaligheid gepaard gaat.
10. Welke *bekering* met de zaligheid gepaard gaat.
11. Welke *gehoorzaamheid* met de zaligheid gepaard gaat.
12. Welke *liefde* met de zaligheid gepaard gaat.
13. Welk *gebed* met de zaligheid gepaard gaat.
14. Welke *volharding* bij de zaligheid gevoegd zijn.

Ik hoop, als ik deze dierbare zaken volkomen voor u geopend heb, dat u zeer voldaan en verblijd kunt neerzitten in een heilig vertrouwen en met een gezegende verzekering

van uw eeuwig welzijn. Ik begin dan met:

I. De kennis.

Ten eerste. De kennis, die de zaligheid vergezelt is *een werkzame kennis*, 2 Kor. 4: 6: "Want God, die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is degene, die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus".

Goddelijk licht bereikt zowel het hart als het hoofd. De stralen van het Goddelijk licht, die door het heerlijk aangezicht van Christus in de ziel schijnen zijn zeer werkzaam. Ze verwarmen het hart, zij beïnvloeden het hart en ze vormen het hart opnieuw. De Goddelijke kennis overmeestert het hart; ze leidt en bestuurt het hart; ze ondersteunt en ze verlicht het hart. Rom. 6 :6 "We weten, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde teniet gedaan worde, opdat wij niet meer de zonde dienen."

De Goddelijke kennis zet een mens aan om de zonde te kruisigen. Ze bewaart de mens ervoor, dat hij een dienstknecht, een slaaf van de zonde blijft. Dit kan alle andere kennis niet doen. Onder alle andere kennis blijven de mensen dienstknechten van hun lusten en gevangenen van de satan, die zijn wil doen. Geen enkele andere kennis verheft een mens boven zijn lusten, maar dit doet alleen die kennis, die bij de zaligheid gevoegd is. De geleerdste en grootste wijsgeren en doctoren, zoals Socrates en anderen, bleven ondanks hun schitterende ideeën en zeldzame beschouwingen in de slavernij van hun lusten. De kennis, die de zaligheid vergezelt, is een werkzame kennis, 1 Joh. 2 :3, 4: "En hieraan kennen wij, dat wij Hem gekend hebben, zo wij Zijn geboden bewaren. Die daar zegt: Ik ken Hem en Zijn geboden niet bewaart, die is een leugenaar en in die is de waarheid niet." Door het bewaren van Zijn geboden, wisten ze, dat ze Hem kenden, dat wil zeggen: Ze waren ervan verzekerd, dat ze Hem kenden. Te weten dat we kennen, wil zeggen, ervan verzekerd zijn dat we kennen, Jak. 3 :17: "Maar de wijsheid, die van boven is, die is ten eerste zuiver, daarna vreedzaam, bescheiden, gezeggelijk, vol van barmhartigheid en van goede vruchten, niet partijdig oordelende en ongeveinsd." Vers 13: "Wie is wijs en verstandig onder u? Die bewijze uit zijn goede wandel zijn werken in zachtmoedige wijsheid". Goddelijke kennis vervult een mens met geestelijke werkzaamheid; ze zal een mens doen werken, alsof hij door zijn werken zalig zou kunnen worden en toch zal ze een mens tevens doen geloven, dat hij alleen uit vrije genade zalig wordt. Die kennis, die niet werkzaam is, zal alleen dienen om de ziel te verlichten ten verderve en om het oordeel van allen, die ze bezitten, dubbel zo zwaar te maken.

Ten tweede. De kennis, die bij de zaligheid gevoegd is, is *een kennis die vernieuwt, die geheel van gedaante doet veranderen*, 2 Kor. 3: 18: "En wij allen, met ongedekten aangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid als van des Heeren Geest". Goddelijk licht, dat in het hart straalt, verwarmt het en verbetert het. Het verandert en vormt het naar het beeld van Christus. Natuurkundigen beweren, dat de parel, waarop de zonnestralen vaak schijnen, gaat schitteren. Zo veroorzaken de voortdurende Goddelijke stralen van de Zon der gerechtigheid, die op de heiligen schijnen, dat deze gaan schitteren in heiligheid, gerechtigheid, hemelsgezindheid en ootmoed. Goddelijk licht geeft aan de ziel een algemene schoonheid en heerlijkheid. Ze verandert een mens meer en meer naar het heerlijk beeld van Christus.

Zie, zoals een kind elk lid van het lichaam ontvangt van zijn ouders, of zoals het papier van de drukpers letter voor letter ontvangt en de was elke indruk van het zegel;

of zoals het aangezicht in de spiegel precies gelijk op het aangezicht van de mens, zo drukken de stralen van het Goddelijk licht en de Goddelijke kennis, die in de ziel schijnen, het levende beeld van Christus op de zielen doen haar de Heere Jezus aandoen en haar op Hem gelijken. Begripskennis of beschouwende kennis kunnen een mens op voortreffelijke manier de heerlijke en achtenswaardige daden en deugden van Christus doen prijzen, maar die hartvernieuwende kennis, die de zaligheid vergezelt, zal een mens op Goddelijke wijze de heerlijke daden en deugden van Christus doen navolgen. 1 Petr. 2: 9: "Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk, opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht". Als God Zijn Goddelijk licht, Zijn wonderbaar licht in de ziel laat schijnen, dan zal een christen de deugden van Christus in zijn levenswandel verkondigen en vóór die tijd zal een mens onder alle kennis een gevleesde duivel blijven. Toen er een straal van Goddelijk licht van de hemel op Paulus scheen, hoe werd hij daardoor veranderd! Ze maakte zijn opstandige ziel gehoorzaam. "Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?" God gebiedt hem op te staan en in de stad te gaan. Daar zal hem gezegd worden, wat hij doen moet en hij gehoorzaamt dat hemels gezicht. Het Goddelijke licht maakt deze leeuw tot een lam; deze vervolger tot een prediker; deze verwoester der heiligen tot iemand, die hen opbouwt; deze kwelgeest tot een trooster; dit monster tot een engel; deze beruchte godslasteraar tot een aanbieder van God en van de daden Zijner vrije genade. Vergelijk slechts Handelingen 9 en 26 met elkaar.

Wat bracht het niet een verandering in Maria Magdalena teweeg, als er een vonk van dit hemels vuur in haar hart valt. Nu heeft ze veel lief, gelooft veel, openbaart veel berouw en weent veel. Hoe werden Zacheüs en de stokbewaarder door dat Goddelijke licht veranderd. Waarlijk, als uw licht en uw kennis u niet verbeteren; als ze u niet vernieuwen; als u daaronder even onrein en laag blijft, zullen uw licht, uw kennis, uw begrippen en beschouwingen gelijk zijn aan het vuur, niet in het hart, maar in de kamer, dat het huis en ook de inwoner zal verbranden. Ze zullen als het vuur in een blind paard zijn, dat tot nergens anders dient dan om de nek van de ruiters te breken. Die kennis, die geen vernieuwende kennis is, zal tenslotte een mens meer kwellen dan alle duivels in de hel. Ze zal een zwaard zijn, dat hem verwondt; een roede, die hem geselt; een slang, die hem bijt; een schorpioen, die hem steekt en een worm, die eeuwig aan hem knaagt.

Toen een generaal eens oorlog voerde, bracht iemand hem een grote kruik met goud, die opgegraven was. Hij vroeg, of er het beeld van zijn vader op gestempeld was. Toen dit niet zo bleek te zijn, wilde hij het niet aannemen. Zo zal God ten laatste alleen die kennis aanvaarden, die het zegel en het beeld van Christus in het hart heeft gedrukt; die kennis, die de mens vernieuwt en hem tot een ander mens maakt dan hij was vóór het Goddelijk licht hem bescheen.

Ten derde. Die kennis, die met de zaligheid gepaard gaat, is een *bevindelijke kennis*. Het is kennis, die uit een geestelijk gevoel een geestelijke smaak van heilige en hemelse dingen ontstaat. "Hij kuste mij met de kussen Zijnsmonds, want Uw uitnemende liefde is beter dan wijn." Met liefde bedoelt de bruid al de vruchten van Zijn liefde, zoals gerechtigheid, heiligheid, blijdschap, vrede en verzekering. De bruid had de zoetheid van Christus' liefde gesmaakt. Ze zegt: "Zijn liefde zijn beter dan wijn," hoewel wijn een uitnemend en nuttig schepsel, een aangenaam en heerlijk schepsel, een opwekkend en genezend schepsel is. Die liefde maakt haar hart gaande en geeft haar een onverzadigbaar verlangen en dat zeer ernstig, niet naar één kus, maar naar kussen; niet naar een beetje, maar naar véél van Christus.

Omdat haar kennis door ervaring is, is ze ongeduldig en rusteloos, totdat ze in de nauwste en hoogste gemeenschap en omgang met Christus gebracht is. "Mijn Liefste is mij een bundeltje mirre, dat tussen mijn borsten vernacht." Mirre is wonderlijk zoet en geurig. Zo is mijn Liefste voor mijn, zegt de bruid. Ik heb ondervonden, dat Jezus Christus wonderlijk zoet en geurig voor mijn ziel is.

Mirre is bitter van smaak, hoewel het zoet is voor de reuk. Zo is mijn Liefste voor mij, zegt de bruid. Ik heb ondervonden, dat Hij bitter is voor de oude mens, voor het verachtelijkste en slechtste deel van de mens en ik heb ondervonden, dat Hij zoet en liefelijk is voor de nieuwe mens, voor de wedergeboren mens, voor het edele deel van de mens. Ik heb ondervonden, dat Hij een bittere vijand voor mijn zonden en tegelijkertijd een dierbare vriend voor mijn ziel is.

Mirre heeft een behoudend of bewarend karakter. Zo is mijn Liefste voor mij, zegt de bruid. O, ik heb ondervonden, dat de Heere Jezus mijn ziel ervoor bewaart aan die en die verzoeken toe te geven en om onder de macht van die en die verdrukkingen te geraken.

In verband hiermee lezen wij in Fil. 1: 9: "En dit bid ik God, dat uw liefde nog meer en meer overvloedig worde in erkenning (kennis) en alle gevoel. Het Griekse woord voor "gevoelen" duidt geen lichamenlijk, maar een geestelijk gevoel, een inwendige, bevindelijke kennis van heilige en hemelse dingen aan. De apostel wist heel goed, dat alle beschouwende en begripskennis de mens buiten de hemel laat. Daarom bidt hij ernstig, dat hun kennis bevindelijk mocht zijn, want zulk een kennis gaat gepaard met de zaligheid en zal tenslotte de mens zalig maken.

Waarlijk, die kennis, die alleen beschouwend en algemeen is; die uit boeken, preken en andere uitwendige middelen verkregen wordt, is zulk een kennis, dat de mens buitengesloten houdt. Zo was het ook met Judas, Demas, de schriftgeleerden en de Farizeën. Christus zal tenslotte de deur der hoop en der hulp, de deur van de troost en van de zaligheid sluiten voor allen, die in hun begrippen veel van Hem weten, maar Hem niet bij ondervinding kennen. U weet, hoe Hij de deur der zaligheid voor de dwaze maagden sloot en ook voor hen, die beweerden Hem te belijden, in Zijn naam te prediken en wonderen te doen. Dezen hadden veel beschouwende kennis, maar geen bevindelijke kennis van Christus; zij hadden veel uitwendige algemene kennis van Christus, maar geen geestelijke, inwendige bekendheid met Christus.

Een mens, die deze bevindelijke kennis heeft, die met de zaligheid gevoegd is, zal u uit zijn ondervinding zeggen, dat de zonde het grootste kwaad in de wereld is, want dat heeft hij ondervonden, Rom. 7. Hij weet, dat Christus onmisbaar is, want zo leerde hij Hem kennen, Psalm 27: 4. Hij kan u zeggen, dat de goedertierenheid Gods beter is dan het leven, want dat heeft hij zelf ervaren. Hij weet, dat vergevende genade alleen een mens welgelukzalig maakt, want dat is ook zijn deel geworden. Hij heeft ondervonden, dat een verslagen, gewonde geest zulk een last is, die niemand kan dragen; dat een vernederd en verbrijzeld hart een offerande is, die Gode aangenaam is. Hij heeft ontdekt, dat de beloften kostbare parels zijn, en dat de goedertierenheden van God de afwezigheid van alle uitwendige weldaden goed maken. Hij weet, dat alleen de gemeenschap met God de hemel in het hart van de gelovige brengt, want dat heeft hij ondervonden. Hij kan u zeggen dat, als iemand de Geest gehoorzaamt en behaagt, Deze een Trooster wil zijn in de ziel, want dat is zijn eigen ervaring. Worden echter Zijn bewegingen en geboden veracht en verwaarloosd, dan zal Hij ver van de ziel blijven. Hij zal dan de ziel kwellen en doen wenen.

Wel, zielen, denk hier aan, dat die kennis, die niet bevindelijk is, u nooit ten voordeel is. Ze zal slechts uw schuld vergroten en u tot last zijn, zoals dit met de schriftgeleerden en de Farizeën het geval was. Wat voor voordeel hadden de mensen

in de oude wereld van hun kennis, dat er een ark was, of dat ze op de ark klommen, toen ze buitengesloten waren en zij in de vloed verdronken? Wat baat het de mens als hij hopen juwelen en parels, bergen van goud en zilver ziet, terwijl hij zelf straatarm blijft? Het is eerder een kwelling dan een troost te weten, dat er vergeving is voor andere kwaaddoeners, maar niet voor mij; dat er water en wijn is voor anderen om hen op te vrolijken en te verkwikken, maar geen druppel voor mij; dat mijn fles leeg is en ik van dorst moet sterven, terwijl anderen uit de fontein drinken; dat er huizen en kleren zijn om anderen tegen de koude en stormen te beschutten, terwijl ik met Lazarus naakt aan de deur van de rijke man lig, aan alle weersgesteldheden blootgesteld. Deze soort kennis kwelt de mensen eerder dan dat ze hen verstroost; ze voegt slechts brandstof bij het vuur en maakt hun hel des te heter.

De kennis, die duivelen en afvalligen van God, Christus en de Heilige Schrift hebben en die slechts begripskennis is, is in de verste verte geen troost, maar hun grootste pijniging. Ze is een worm die eeuwig in hen knaagt. Ze maakt hen tienduizendmaal ellendiger dan ze anders zouden zijn. Ze roepen het nog steeds uit: "O, dat ons licht, ons licht uitgedoofd werd! O, dat onze kennis weggenomen werd. O! dat we slechts in de plaats van de barbaren en heidenen gesteld werden, want zij wisten nooit, wat wij geweten hebben! O! hoe gelukkig zouden de verdoemden en afvalligen zich in de hel achten, als zij aan die vreselijke geselstriemen konden ontkomen, die eeuwig over de ruggen van die dwazen gehaald zullen worden! Gedenk, lezer, dat een beetje hartekennis, een beetje bevindelijke kennis groter kracht en meer waarde heeft dan de hoogste begrippen van het nauwkeurigste verstand.

Hij, die over Christus spreekt doet wel, maar hij, die door een bevindelijke kennis zich met Christus voedt en op Hem leeft, doet oneindig veel beter. Dat Adam de verboden vrucht zag, maakte hem niet ellendig, maar dat hij ze proefde. Zo is het niet uw zien van Christus, maar uw bevindelijk smaken van Christus, dat u waarlijk zalig zal maken.

Als geen andere kennis dan die bij ondervinding geleerd wordt, zalig zal maken, laat dan ook alleen de bevindelijke kennis u voldoen.

Ten vierde. Die kennis, die met de zaligheid gevoegd is, *is een kennis die het hart raakt en roert.*

Ze raakt het hart met Christus en alle geestelijke dingen. O, ze maakt Christus en de dingen van Christus wonderlijk dierbaar voor de ziel, Hooglied 2: 5: "Ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterk mij met de appelen, want ik ben krank van liefde."

O, zegt de bruid, mijn hart is ingenomen met Christus; het wordt opgewekt en weggevoerd door Hem. Mijn ziel is brandende, mijn ziel klopt voor Christus. O, niemand dan Christus, niemand dan Christus! Ik kan in mezelf niet leven; ik kan niet leven in mijn plichten; ik kan niet leven in uitwendige voorrechten; ik kan niet leven in uitwendige weldaden; ik kan niet leven in de gewone leidingen der voorzienigheid. Ik kan alleen leven in Christus, die mijn leven, mijn liefde, mijn vreugde, mijn kroon, mijn Alles in allen is. O! het horen van Christus ontroert mij; het zien van Christus verkwikt me en de afstralingen van Christus verrukken mij. Hoe meer ik Hem leer kennen in Zijn naturen, in Zijn namen, in Zijn ambten, in Zijn openbaringen, in Zijn verschijningen, in Zijn schoonheid, des te meer wordt mijn hart gedrongen en opgewekt om Christus te prijzen, Christus te volgen, Christus lief te hebben en Christus wonderlijk dierbaar te achten. "Mijn Liefste is blank en rood; Hij draagt de banier boven tienduizend."

De kennis, die zij van Christus had, ontstak haar hart zo in liefde tot Christus, dat ze al

haar welsprekendheid gebruikt om Christus in de liefelijkste en levendigste kleuren voor te stellen. "Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onze Heere Jezus Christus." Gal. 6: 14. O, het zij verre van mij, dat mijn hart met iets anders ingenomen zou zijn dan met Christus. Hoe meer ik Hem ken, des te meer heb ik Hem lief; hoe meer ik Hem ken, des te meer verlang ik naar Hem; hoe meer ik Hem ken, des te meer is mijn hart aan Hem verbonden. Zijn schoonheid is innemend; Zijn liefde is verrukkelijk; Zijn goedheid is aantrekkelijk; Zijn openbaringen zijn bekoorlijk en Zijn Persoon is liefelijk. Zijn liefdeblikken behagen mij; Zijn aangename stem verheugt mij; Zijn dierbare Geest troost mij; Zijn heilig Woord leidt en regeert mij en deze dingen maken, dat Christus een hemel voor mij is.

O, maar nu al die beschouwende kennis, die een mens buiten de zaligheid houden! Ze roert het hart nooit; ze trekt het hart nooit; ze maakt Christus nooit dierbaar voor het hart, ook niet de dierbare dingen van Christus. Daardoor komt het, dat zulke mensen met al hun begrippen, met al hun licht en kennis geen liefde tot Christus, geen vreugde in Christus en geen werkzaamheden naar Christus hebben.

Wel lezer, bedenk dit, als uw kennis nu uw hart niet gaande maakt, zal ze tenslotte uw hart bedroeven; als ze Christus nu niet dierbaar voor u maakt, zal ze Christus tenslotte op u doen toornen; als ze niet veroorzaakt, dat alle dingen van Christus zeer dierbaar in uw ogen zijn, zal ze u tenslotte des te onreiner in Christus' ogen maken. Een beetje kennis, dat uw hart Goddelijk roert, is oneindig beter dan een wereld van die zwevende kennis, die in het hoofd drijft, maar nooit in het hart zinkt om het te verbeteren en te verwarmen. Jaag er daarom niet zozeer naar veel te weten, maar meer om uw hart aangedaan te krijgen met wat u weet. Kennis, die het hart gaande maakt is de enige kennis, die met de zaligheid gevoegd is en die u deel doet hebben aan de zaligheid.

Ten vijfde. Die kennis, die bij de zaligheid gevoegd is, is *een wereld-verachtende een wereld-kruisigende en een wereld-minachtende kennis*. Ze doet een mens lage en geringe gedachten van de wereld hebben. Ze doen een mens de wereld verachten en met voeten vertreden. Het Goddelijk licht, dat de zaligheid vergezelt, doet een mens de wereld als veranderlijk, verward en voorbijgaand beschouwen. Hij ziet de wereld aan als een leugenaarster, als een bedriegster, als een vleister, als een moordenaar en een tovenares, die de zielen van duizenden door haar gouden aanbiedingen en verlokkingen tot hun eeuwige ondergang betovert.

De Goddelijke kennis deed Paulus al de pracht en heerlijkheid van de wereld verachten. "Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht. Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn om de uitnemendheid der kennis van Jezus Christus, mijn Heere, om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen." De Goddelijke kennis verheft zijn hart zo hoog boven de wereld, dat hij ze met een minachtend oog beschouwt en doet hem ze als een uitwerpsel, ja, als het ergste van alle uitwerpselen, als de drek of het uitbraaksel van een hond beschouwen.

Van dezelfde strekking is Hebr. 10: 34: "Want gij hebt ook over mijn banden medelijden gehad en de roving uwer goederen met blijdschap aangenomen, wetende, dat gij hebt in uzelf een beter en blijvend goed in de hemel." De Goddelijke kennis zal een mens zich doen verheugen, als zijn vijanden een vreugdevuur van zijn goederen maken. Deze mens heeft wissels in Gods eigen hand om tien gulden voor iedere cent, die hij voor Hem verliest, te ontvangen. Dit geeft hem verheuging en doet hem de heerlijkheid van de wereld verachten, zoals Petrus.

Het was een hemelse kennis, die Mozes de pracht en de genoegens, de heerlijkheden

en rijkdommen van Egypte deed verachten. Toen er op Zacheüs een straal van Goddelijk licht gevallen was, hoe gewillig scheidde hij niet van de wereld, wierp hij de wereld van zich en vertrad hij haar met voeten als een nutteloos ding. "En Zacheüs stond en zeide tot de Heere: Zie, de helft van mijn goederen, Heere, geef ik de armen en indien ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder. En Jezus zeide tot hem: Heden is dezen huize zaligheid geschied, nademaal ook deze een zoon van Abraham is." Luk. 19: 2-10.

Voordat de kaars des Heeren in de ziel van Zacheüs scheen, had hij de wereld zeer lief, stelde haar op hoge prijs en joeg haar schatten begerig na. Hij wilde ze, hetzij rechtvaardig, hetzij onrechtvaardig hebben. Zijn hart hing aan haar, hij was vastbesloten rijkdommen te vergaren, al was het ten koste van de ondergang van anderen. Maar wanneer hij eenmaal Goddelijk verlicht wordt, werpt hij die last van zich en bezieet hij de wereld met een minachtend oog. Zijn kennis verheft hem boven de glimlachen van de wereld en boven de grimmige blikken van de wereld. De wereld is niet langer een strik, een lokaas en een verzoeking voor hem. Hij weet, dat het beter is een zoon van Abraham te zijn, dus in het Verbond met Abraham te zijn; in de voetstappen van Abrahams geloof te wandelen zoals kinderen in de voetstappen van hun vader, en in Abrahams schoot te liggen, dan rijk, voornaam en geëerd te zijn in de wereld. Dit doet hem van de wereld afscheid nemen en tegen haar zeggen: "Henen uit, wat heb ik meer met de afgoden te doen?" Jes. 30: 22.

Waarlijk, dat licht, die kennis, die u onder de heerschappij van de wereld laat en die u een bondgenoot en vriend van de wereld doet zijn, zal u nooit de zaligheid geven. Als uw kennis de wereld niet onder uw voeten legt, zal ze nooit een kroon van heerlijkheid op uw hoofd zetten. De Kerk, die met de zon bekleed is en een kroon op haar hoofd heeft, heeft de maan onder haar voeten.

O, zielen met kennis! bedrieg uzelf niet! Waarlijk, als u met de schoonheid en gerechtigheid van de Zon, namelijk Jezus Christus, bekleed wordt en een kroon van overwinning en heerlijkheid op uw hoofd hebt, zult u de maan onder uw voeten hebben. U zult het uitschot van deze wereld vertreden. Al de rijkdommen, eer en heerlijkheid van de wereld zullen onder uw voeten zijn, want u zult u er zich niet meer aan onderwerpen en haar heilig verachten. Als uw kennis u niet in staat stelt uw voet op die dingen te zetten, waarop de meesten hun hart zetten, bent u voor eeuwig verloren. In plaats van dat uw kennis u verheft tot in de hemel, zal ze u laag in de hel werpen. Wees daarom alleen tevreden met die kennis, die u boven de wereld verheft; die u van de wereld speent en die van de wereld een voetbank maakt. Deze kennis, dit licht, zal u uiteindelijk naar het eeuwig licht leiden.

Ten zesde. De kennis, die met de zaligheid gepaard gaat, is *een kennis die de ziel vernedert en verootmoedigt*. Door die kennis wordt een mens zeer, zeer klein en laag in eigen oog. U kunt dat zien in de apostel, die het meest geleerd had. "Mij, de allerminste van al de heiligen is deze genade gegeven, om onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus." Ef. 3: 8. Het grote licht, dat Paulus ontvangen had, maakte hem zeer klein. Hoewel hij de grootste apostel was, beschouwt hij zichzelf als minder dan de minste van al de heiligen.

Zo was het ook met de Voorloper des Heeren, Johannes de Doper. O, hoe klein, hoe laag is Johannes in eigen oog! Johannes antwoordde hun, zeggende: Ik doop met water, maar Hij staat midden onder ulieden, die gij niet kent. Deze is het, die na mij komt, welke voor mij geworden is, wie ik niet waardig ben, dat ik Zijn schoenriem zou ontbinden". In dit gezegde zinspeelt Johannes op de gewoonte van de Hebreëen. De aanzienlijken onder hen hadden slaven, die hun schoenen aangaven en ze

losmaakten, als ze hen wilden uittrekken. O, zegt Johannes, ik ben een arm, zwak, waardeloos schepsel. Ik ben het niet waard om onder Christus de geringste onaanzienlijkste dienst te verrichten. Ik ben het niet waard Hem Zijn schoenen te geven en los te maken.

Ook Petrus roept uit: "Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens"; een mens en een zondaar, niets dan een mengsel dat uit stof en zonde, uit onreinheid en laagheid bestaat. Abraham belijdt, met al zijn licht en kennis, dat hij niets dan stof en as is. Jakob belijdt met al zijn kennis, dat hij geringer is dan alle weldadigheden en alle trouw. David erkent met al zijn kennis, dat hij een worm is en geen man. Asaf belijdt, dat hij onvernunftig was en niets wist; dat hij een groot beest bij God was. Job belijdt met al zijn kennis, dat hij alle reden had om zich te verfoeien in stof en as. Agur was een godvrezend mens en had zeer veel kennis en toch, o hoe beschimpt en verloochent hij zich: "Voorwaar, ik ben onvernunftiger dan iemand en ik heb geen mensenverstand. Ik heb geen wijsheid geleerd, noch de wetenschap der heiligen gekend." De evangelische profeet Jesaja, die met al zijn kennis en visioenen een groot en heerlijk profeet was, noemt zichzelf een man van onreine lippen, wonende in het midden van een volk, dat onrein van lippen was.

Goddelijke en hemelse kennis brengt een mens dicht bij God. Ze geeft een mens het helderste en meest volkomen gezicht van God. Hoe dichter iemand bij God komt en hoe duidelijker openbaringen hij van God heeft, des te lager en ootmoediger zal die mens voor God liggen. Er is niemand, die zo ootmoedig is, als zij die de nauwste gemeenschap met God hebben. De engelen die zeer dicht bij Hem staan, bedekken hun aangezicht met vleugelen als teken van ootmoed. Goddelijke kennis doet mens naar binnen zien en zichzelf ontleden. Ze is een spiegel die een mens de vlekken van zijn eigen ziel laat zien en dit maakt hem klein en laag in eigen oog.

In de stralen van dit hemelse licht gaat een Christen zijn eigen hoogmoed, onwetendheid, ongeduld, onwaardigheid, eigenwijsheid, waardeloosheid, weerspannigheid en nietigheid zien. De kennis, die u groot maakt, zal u te gronde richten; de kennis, die u opgeblazen maakt, zal u doen verzinken. Die kennis, die u aangenaam in eigen oog maakt zal u verachtelijk maken in de ogen van God en Zijn oprechte volk. De kennis maakt opgeblazen. Dat wil zeggen: begripskennis, beschouwende kennis, kennis die een mens voor de ondergang rijp maakt, zal hem de zaligheid doen ontgaan. Deze kennis maakt opgeblazen en doet een mens menen iets te weten, daar hij nog niets gekend heeft, gelijk hij behoort te kennen, zegt de apostel. Zal die wijsgeer, die van zichzelf gezegd heeft: "Dit alleen weet ik, dat ik niets weet", in het oordeel tegen velen van onze hoogdravende belijdende Christenen, die er groot uitzien en groot spreken over hun begripskennis, opstaan?

Wel, als de kennis, die u hebt, zulk een kennis is, die met de zaligheid gevoegd is, dan is dat een zielvernederende en verootmoedigende kennis. Is het die beschouwende kennis, dan zal ze u zowel een gevangene als een slaaf van de duivel maken.

Ten zevende. De kennis, die met de zaligheid gepaard gaat is *een toeigenende kennis*; een kennis, die de geestelijke en hemelse weldaden aan de ziel van een mens persoonlijk toepast. U kunt dat bij Job zien: "Mijn Verlosser leeft" en "Mijn Getuige is in de hemel, mijn Getuige is in de hoogten".

Zo zegt David: De Heere is het deel mijner erve. In Ps. 18: 3 gebruikt hij dit bezittelijk voornaamwoord acht keer: De HEERE is mijn Steenrots, en mijn Burg; en mijn Uithelper; mijn God, mijn Rots op wien ik betrouw; mijn Schild en de Hoorn mijns heils, mijn hoog Vertrek. De bruid roept uit: Mijn Liefste is mijn en ik ben Zijne. Thomas: Mijn Heere en mijn God. Zo zegt Paulus: Ik ben met Christus gekruist; en ik

leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, die mij liefgehad heeft en Zichzelf voor mij overgegeven heeft.

Toepassende kennis is de zoetste kennis; ze verlevendigt het hart; ze wekt de geest op en verheugt de ziel. Ze doet een mens zingend zijn roeping vervullen en zingend sterven en zingend naar de hemel gaan; terwijl anderen, hoewel ze begenadigd zijn, maar die deze kennis missen, hun hart vol vrees hebben en hun leven vol droefheid en zuchtend en treurend naar de hemel gaan. Maar opdat geen enkele dierbare ziel deze waarheid in een zwaard verandert om zich daarmee te snijden en te verwonden, wens ik, dat ieder bedenkt, dat elk gelovige die wel kennis heeft, die met de zaligheid gevoegd is, niet altijd die toepassende kennis heeft, die zozeer de ziel vertroost en die de zaligheid van sommige mensen vergezelt, hoewel niet van allen. Als uw kennis zodanig is als ik tevoren in die zes bijzonderheden beschreven heb, hebt u toch die kennis, die met de zaligheid gepaard gaat en die zal u in de zaligheid doen delen, al hebt u die toepassende kennis nog niet verkregen. De toepassende kennis, die met de zaligheid gevoegd is, wordt alleen in sommige uitnemende heiligen gevonden. Zulke gelovigen hebben veel gemeenschap met God en hebben een sterke verzekering van hun aandeel aan God verkregen. De zaligheid van velen gaat gepaard met een toepassende kennis, maar de zaligheid van allen gaat niet altijd gepaard met een toepassende kennis van hun persoonlijk aandeel in Christus en van die gezegende gunsten en weldaden, die door Hem geschonken worden. Uw ziel kan veilig zijn en uw verlossing zeker, al hebt u deze toepassende kennis niet verkregen, maar uw leven kan zonder die kennis niet vol troost zijn. Daarom, als u deze toepassende kennis niet bezit, zoek ze dan te verkrijgen, alsof het uw leven gold. Ze is een parel van grote waarde en als u hem vindt, zal door al uw graven, zoeken, worstelen en wenen uw ziel in een gezonde staat geraken.

Ten achtste. De kennis, die met de zaligheid gevoegd is, gaat met deze dingen gepaard:

(1). Ze gaat gepaard met *heilige pogingen en met hemelse begeerten, met een hemels hijgen en dorsten naar een nader kennen en naar een helderder zien van God.* "Een verstandig hart zal de wetenschap opzoeken, maar de mond der zotten zal met dwaasheid gevoed worden." Spr. 15: 14. Het Hebreeuwse woord, dat hier door opzoeken vertaald is, duidt een ernstig en ijverig zoeken aan. Het is een zoeken, zoals een hongerig mens naar voedsel zoekt of zoals een gierig mens naar goud zoekt — hoe meer hij heeft, des te meer wil hij hebben — of, zoals een veroordeeld mens naar gratie zoekt of een ziek mens naar genezing. Het woord in de tekst betekent nauwgezet, vol werkzaamheid zoeken. Het is een dringend, biddend, onderzoekend speuren; een op en neer lopen om te vinden, wat we zoeken. Zoals het is in Spr. 18: 15: "Het hart des verstandigen bekomt wetenschap en het oor der wijzen zoekt wetenschap". Een mens die Goddelijke kennis bezit, zal zijn hart en oor, zijn inwendige en uitwendige mens ertoe aanzetten om steeds meer te weten. Goddelijke kennis is wonderlijk zoet, aangenaam, vertroostend, verzadigend, verkwikkend, versterkend en ondersteunend. Zielen, die de zoetheid en het nut daarvan hebben ondervonden, kunnen niet anders dan naar steeds meer kennis uitzien, hijgen en verlangen.

Het pasgeboren kind verlangt niet natuurlijker en heviger naar de borst dan een ziel, die gesmaakt heeft, dat de Heere genadig is, naar steeds meer bewijzen van Zijn goedertierenheid verlangt. David, die reeds veel kende, roept uit: "Ik ben een vreemdeling op de aarde, verberg Uw geboden voor mij niet. Ontdek mijne ogen, dat

ik aanschouw de wonderen van Uw wet." Job roept met al zijn kennis, die zeer groot was, uit: "Behalve wat ik zie, leer u mij; heb ik onrecht gewrocht, ik zal het niet meer doen".

(2). Een tweede zaak, die de zaligmakende kennis vergezelt, zijn *de heilige pogingen om anderen op te bouwen, anderen te onderwijzen, anderen te verlichten en in kennis te stellen van geestelijke en hemelse dingen*. U kunt even gemakkelijk verhinderen, dat de zon schijnt als u een begenadigde ziel zou kunnen verhinderen, dat ze de kennis en het licht, dat God haar gegeven heeft, uitdeelt.

Goddelijk licht in de ziel is als een licht in een heldere lantaren of als een licht in een vuurtoren, dat naar alle kanten uitstraalt. Een Christen, die Goddelijke kennis bezit, is als de lamp of kandelaar, die altijd brandde en lichtte en nooit uitging. "Zo zegt de HEERE: Zal Ik voor Abraham verbergen, wat Ik doe, want Ik heb hem gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen, en zij de weg des HEEREN houden, om te doen gerechtigheid en gerichte, opdat de HEERE over Abraham bringe, hetgeen Hij over hem gesproken heeft." Gen. 18: 17, 19. Hij, die zijn kennis aan anderen meedeelt, zal iemand zijn, die in Gods raad en hof staat. Hij zal aan het hart van God liggen; hij zal de geheimen van God kennen. "De lippen der wijzen zullen de wetenschap uitstrooien, maar het hart der zotten niet alzo." Spr. 15: 7. Uitstrooien, zoals de landman zijn zaad kwistig uitstrooit in de voren van de akker.

Hemelse kennis is zeer mededeelzaam en gunnend. Ze is als de zon, die haar stralen omhoog en naar beneden werpt; die schijnt over goeden en bozen. Zo zal het Goddelijk licht in een begenadigde ziel uitbreken ten voordeel en nut van vriend en vijand; van degenen, die in hun natuurstaat en van degenen, die in een staat van genade zijn, "En als zij hen geroepen hadden, zeiden zij hun aan, dat zij ganselijk niet zouden spreken, noch leren in de naam van Jezus. Maar Petrus en Johannes antwoordden: Oordeelt gij, of het recht is voor God, ulieden meer te horen dan God? Want wij kunnen niet laten te spreken, hetgeen we gezien en gehoord hebben."

De bij voorziet haar korf van honing uit allerlei bloemen tot welzijn van de mens; zo zuigt de hemelse Christen uit iedere genade en plicht, uit ieder voorval en iedere instelling, uit iedere belofte en iedere weldaad zoetigheid, opdat hij daarvan temeer aan anderen zal kunnen geven. "Wij lezen, opdat wij zullen kunnen onderwijzen", is een gezegde van de rabbijnen. "Daarom neem ik op en vergader ik", zegt de heiden, "opdat ik ten goede van velen zal kunnen uitdelen." De heidenen Socrates en anderen, zullen in het oordeel opstaan tegen degenen, die de kennis voor zichzelf houden; die hun licht in zichzelf opsluiten, opdat anderen niet boven hen uit gaan blinken en hen verduisteren. Waarlijk, zulke mensen zijn ver verwijderd van de zaligmakende kennis, want die kennis maakt een mens gewillig om alles te geven tot stichting, vertroosting en zaligheid van anderen. "De lippen des rechtvaardigen voeden er velen." Spr. 10: 21.

(3). Een derde zaak, die de zaligmakende kennis vergezelt is *een heilige ijver, een heilige moed en een heilige vastberadenheid voor God*. Goddelijke kennis maakt een mens moedig als een leeuw. Het volk, dat zijn God kent zal sterk zijn en heldendaden doen. Dan. 11: 32 (Eng. vert.). "Een wijs man is sterk en een man van wetenschap maakt de kracht vast." Spr. 24: 5. Goddelijk licht vervult een mens met moed voor God. Het maakt de mens Goddelijk onbevreesd en onbezorgd. "Kiest u heden, wie gij dienen zult (...) maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen de HEERE dienen." Laat komen wat wil, we zullen nooit van Meester veranderen of Zijn dienst verlaten.

De stralen van Goddelijk licht, die in het hart van Chrysostomus vielen, verwarmden zijn hart zodanig, dat hij keizerin Eudoxia onbevreesd bestrafte en tegen haar zei, dat ze vanwege haar wellustigheid een tweede Izebel genoemd zou worden. Zij stuurde hem daarop een dreigende boodschap, waarop hij dit antwoord gaf: Ga heen en zeg

haar: Ik vrees niets anders dan de zonde.

De kerkgeschiedenis verhaalt van een profetisch man, dat hij kort voor een aardbeving naar de pilaren van zijn huis ging en ze vroeg vast te blijven staan, want dat ze binnen korte tijd geschud zouden worden. O, Christenen, er is een aardbeving aanstaande. Als u daarom staande wilt blijven, als u niet wilt, dat een aardbeving uw hart doet schokken, zie dan die ijver en moed te verkrijgen, die de zaligmakende kennis vergezelt. Dan zult u temidden van alle aardbevingen zijn als de berg Zion, die niet wankelt. Zij, die de reizen van de apostelen beschrijven, beweren dat Simon Zelotes hier in Engeland preekte. O, Engeland, Engeland, als u ooit ijveraars nodig zou hebben, dan is het nu. O, hoe gerust en zeker, hoe mat en traag, hoe slaperig bent u temidden van de gevaren. Ik zou wensen, dat mijn ziel in het verborgen kon wenen om deze en andere gruwelen.

(4). De vierde en laatste zaak, die de zaligmakende kennis vergezelt, *is het geloof en het vertrouwen in God*. "Die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen, omdat Gij HEERE niet hebt verlaten, degenen die U zoeken." Psalm 9: 10. "Om welke oorzaak ik ook deze dingen lijd, maar word niet beschaamd, want ik weet, Wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd dat Hij machtig is, mijn pand bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag." 2 Tim. 1:12.

Hierover zal ik nu niet uitwijden, omdat ik hierover meer zal zeggen, wanneer ik over het geloof zal handelen.

Zo heb ik dus u uit de Heilige Schrift aangetoond, wat die kennis is, die de zaligheid vergezelt.

II. Welk geloof met de zaligheid gepaard gaat.

Nu, de tweede zaak die ik u wil aantonen is, welk geloof het is, wat met de zaligheid gevoegd is. Ik heb u voorheen getoond dat *het geloof* met de zaligheid gevoegd is, nu wil ik u tonen wélk geloof het is dat met de zaligheid samengaat. Dat zal ik, met Gods hulp, als volgt doen:

Eerst, het geloof dat met de zaligheid gevoegd is, dat de zaligheid bevat, dat een mens in bezit stelt van de zaligheid, is te herkennen:

1. Aan de voorwerpen waaromtrent het werkzaam is.
2. Aan de eigenschappen daarvan.

Ten eerste, door *de voorwerpen* waaromtrent het geloof wordt geoeffend. Nu, de voorwerpen van geloof zijn deze:

(1.) Het eerste voorwerp van geloof. De Persoon Christus is het Voorwerp van het geloof. Het is met Christus in de beloften met Wie het geloof onderhandelt. De belofte is slechts de schel, Christus is de pit. De belofte is slechts de kist, Christus is het juweel daarin; de belofte is slechts de akker, Christus is de Schat die verborg is in de akker; de belofte is een gouden ring, en Christus is de Parel in die ring. Op deze fonkelende, glanzende parel, wenst het geloof het allermeeft te zien. Hooglied 7: 4, "Toen ik een weinigje van hen weggegaan was, vond ik Hem, Dien mijn ziel liefheeft; ik hield Hem vast, en liet Hem niet gaan, totdat ik Hem in mijner moeders huis gebracht had, en in de binnenste kamer van degene, die mij gebaard heeft." Zo ook hoofdstuk 7: 5: "de koning is als gebonden op de galerijen."

Geloof heeft twee handen, en met allebei doet zij een ernstige en vurige greep op Koning Jezus. De schoonheid en de glorie van Christus zijn zeer innemend en aantrekkelijk, het geloof kan het niet zien, of ze zal een greep naar Hem doen. Christus is het belangrijkste Voorwerp naar Wie het geloof, voor het verkrijgen van rechtvaardigheid en eeuwig geluk, werkzaam is. Hand. 16: 30, 31: "En hij zeide: Lieve heren wat moet ik doen opdat ik zalig worde? En zij zeiden: Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden." Christus wordt in een overvloed van Schriftgedeelten genoemd als het Voorwerp met Wie het geloof het meest verbonden is. En hoe meer geloof wordt geoeffend op de Persoon van Christus, des te meer ontluikt het en komt het tot bloei zoals de staf van Aäron. Het geloof kijkt op Hem als het uitgedrukte Beeld en de Zelfstandigheid van Zijn Vader. Het geloof beschouwd Hem als het Schoonste onder de tienduizenden. Het geloof ziet Hem als het heerlijkste Voorwerp van alles wat in de wereld is.

(2.) Het tweede voorwerp van geloof. Het tweede voorwerp waaromtrent het geloof wordt geoeffend, is *de gerechtigheid van Jezus Christus*. Filip. 3: 9: "Ik wens in Christus gevonden te worden, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door geloof." Paulus wilde niet gevonden worden in een wettische rechtvaardigheid, want hij achtte al zijn wettische rechtvaardigheid maar als "vuile vodden," Jes. 64: 6. Al zijn wettische rechtvaardigheid zou maar een van vodden samengenaaid kleed vormen, een bedelaarskleed, dat voor niets goed is dan om weg te werpen. Daarom wenst hij in de rechtvaardigheid van Christus door het geloof gevonden te worden. Hij wist dat de gerechtigheid van Christus een zuivere rechtvaardigheid, een vlekkeloze

rechtvaardigheid, een niet te evenaren rechtvaardigheid, een volledige rechtvaardigheid, een volmaakte rechtvaardigheid, een absolute rechtvaardigheid, een heerlijke rechtvaardigheid is. Het geloof wil graag haar oog op dat rijke en koninklijke gewaad vestigen, die smetteloze en vlekkeloze rechtvaardigheid van Christus, waarmee de ziel heerlijk gekleed staat voor God, als geheel schoon, zonder vlek of rimpel door de Goddelijke toerekening.

O, het zijn de geloofsdaden gericht op dit heilig voorwerp, deze heerlijke gerechtigheid van Christus, die een mens betrouwelijk en vrijmoedig met God maakt. Dat maakt een mens werkzaam en vastbesloten voor God, dat sterkt een mens tegen de verleidingen, dat ondersteunt een mens onder kwellingen steunt, dat maakt een mens verlangend naar de dag van zijn ontbinding, dat maakt dat hij zijn doods-kist boven de kroon van een prins verkiest, de dag van zijn dood boven de dag van zijn geboorte; dat doet hem zegevieren over zonde en satan, hel en toorn.

Adams rechtvaardigheid was slechts de rechtvaardigheid van een schepsel, maar de rechtvaardigheid waarover het geloof wordt uitgeoefend is de rechtvaardigheid van God, Rom. 3: 21. en 10: 3. Adams rechtvaardigheid was een veranderlijke rechtvaardigheid, een rechtvaardigheid die weggezondigd kon worden; maar de rechtvaardigheid waarop het geloof van een gelovige zich richt is een eeuwige rechtvaardigheid, een rechtvaardigheid die niet kan worden weggezondigd. 2 Kor. 5: 21, Spr. 8: 18, Dan. 9: 24: "Zeventig weken zijn bestemd over uw volk, en over uw heilige stad, om de overtreding te sluiten, en om de zonden te verzegelen, en om de ongerechtigheid te verzoenen, en om een eeuwige gerechtigheid aan te brengen, en om het gezicht, en den profeet te verzegelen, en om de heiligheid der heiligheden te zalven." Psalm 119: 142: "Uw gerechtigheid is een gerechtigheid in eeuwigheid, en Uw wet is de waarheid."

De rechtvaardigheid van Adam was een rechtvaardigheid die kon wankelen (Engels: shaking), en wij weten dat Satan al zijn rechtvaardigheid over zijn oren schudde, als ik het zo mag zeggen. O, maar die heerlijke gerechtigheid waarmee het geloof verbonden is, is een onwankelbare rechtvaardigheid, een rechtvaardigheid die niet aan het wankelen kan worden gebracht: Psalm. 36: 6: "Uw gerechtigheid is als de bergen Gods," Wat is standvastiger dan een berg! En welke berg is zo standvastig als bergen Gods! De bergen kunnen niet aan het wankelen worden gebracht, nog minder kan die heerlijke rechtvaardigheid van Christus, waarover de gelovige het geloof uitoefent, aan het wankelen worden gebracht.

De rechtvaardigheid van Adam was een lage rechtvaardigheid, een rechtvaardigheid binnen zijn eigen bereik, en een rechtvaardigheid binnen het bereik van satan. Het was niet zo hoog, maar Adam kon er zijn hand op leggen, als ik het zo mag zeggen. Het was niet zo hoog, of satan kon de top ervan bereiken, ja, hij kon over die top heenkomen. Dat hebben wij allen op smartelijke wijze ondervonden. O, maar die rechtvaardigheid waarmee het geloof vertrouwd is, is een rechtvaardigheid van zulk een hoogte, dat noch Satan noch wereld ernaar reiken kan. Psalm. 71: 15, 16, 19: "Mijn mond zal Uw gerechtigheid vertellen, den gansen dag Uw heil; hoewel ik de getallen niet weet. Ik zal heengaan in de mogendheden des Heeren HEEREN; ik zal Uw gerechtigheid vermelden, de Uwe alleen. Ook is Uw gerechtigheid, o God, tot in de hoogte; Gij, Die grote dingen gedaan hebt; o God! wie is U gelijk?" Deze heerlijke rechtvaardigheid van Christus, waarmee het geloof werkzaam is, wordt genoemd *de rechtvaardigheid des geloofs*, omdat het geloof het omvat, het toepast, daarop leeft en zich er in verheugt. Rom. 3: 28, 4: 13: "Want de belofte is niet door de wet aan Abraham of zijn zaad *geschied*, namelijk, dat hij een erfgenaam der wereld zou zijn, maar door de rechtvaardigheid des geloofs." Hoofdstuk. 9: 30: "Wat zullen wij dan

zeggen? Dat de heidenen, die de rechtvaardigheid niet zochten, de rechtvaardigheid verkregen hebben, doch de rechtvaardigheid, die uit het geloof is."

De rechtvaardigheid van Christus waarmee het geloof werkzaam is, wordt genoemd de "rechtvaardigheid des geloofs", omdat het geloof deze rechtvaardigheid op de ziel legt. Geloof doet de ziel schuil gaan in deze gerechtigheid van Christus, en is zo een middel tot rechtvaardiging voor God. De geloofsdaden gericht op deze heerlijke rechtvaardigheid versterkt de ziel het meest. Jesaja 45: 24: "En men zal van Mij zeggen: Gewisselijk, in den HEERE zijn gerechtigheden en sterkte; tot Hem zal men komen. " De geloofsdaden gericht op deze heilige rechtvaardigheid, maakt de ziel het meest blij en verheugd. Jesaja 61: 10: "Ik ben zeer vrolijk in den HEERE, mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, den mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als een bruid zich versiert met haar gereedschap." De geloofsdaden gericht op deze volle gerechtigheid van Christus, maakt de ziel rechtvaardig, zuiver en heilig, door de toerekening van God, Rom. 10: 4. "Want het einde der wet is Christus, tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft. Christus heeft de wet vervuld voor de gelovigen, en door te geloven vervullen zij de wet in Hem. Dus Christus door Zijn daden, en zij door te geloven in Hem vervullen beide de wet. En zo zijn zij in hoog aanzien, eerlijk en smetteloos, volkomen en volmaakt voor de troon van God. Het geloof dat deze gerechtigheid op de ziel overbrengt, doet zegeningen op de ziel neerdalen. Toen Jakob zich met de kleren van zijn oudere broer had bekleed, droeg hij de weg zegen. De geloofsdaden omtrent deze weergaloze gerechtigheid van Christus, haalt de zegen van vrede, en de zegen van vreugde, en de zegen van vermindering van zonden neer. En, in één woord, alle andere zegeningen die bijdragen om ons hier en hierna gelukkig te maken.

(3.) Het derde voorwerp van geloof. Ten derde voorwerp waaromtrent het geloof werkzaam is, zijn *de kostbare beloften*, die *magna charta* van een Christen zijn. Zoals elke kostbare diamant een ongehoorde waarde bevat, zo heeft elke belofte dat ook. De beloften zijn een kostbaar boekje, van elk blad drupt mirre en genade. Op deze dierbare beloften kijkt het dierbaar geloof en leeft. Van deze borsten zuigt het geloof troost en zoetheid. Ps. 119: 49, 50, " Gedenk des woords, tot Uw knecht gesproken, op hetwelk Gij mij hebt doen hopen. Dit is mijn troost in mijn ellende, want Uw toezegging heeft mij levend gemaakt. Hetzelfde staat in Ps. 27: 13. "Zo ik niet had geloofd, dat ik het goede des HEEREN zou zien in het land der levenden, ik ware vergaan. En in Hebr. 11: 13: "Deze allen zijn in het geloof gestorven, de beloften niet verkregen hebbende, maar hebben dezelve van verre gezien, en geloofd, en omhelsd, en hebben beleden, dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren." Of, zoals in het Grieks staat: *begroette hen door het geloof*; zij kusten de beloften, en kusten Christus in de beloften. Het zou een eindeloze zaak zijn om u te tonen hoe het geloof van de patriarchen, profeten, apostelen en andere heiligen werkzaam waren omtrent de beloften van heiliging, de beloften van rechtvaardiging, de beloften van redding, de beloften van verheerlijking, de beloften van bescherming, de beloften voor besturing, de beloften voor ondersteuning, &c. Kijk, zoals een lamp op de olie leeft, en het kind op de borsten, zo leeft het geloof op de beloften.

Tot meer voordeel en troost van uw ziel in het beschouwen van de beloften, laat me u deze twee lieflijke wenken geven:

Eerst, in *het zien* naar de beloften, overdenk het meest, staroog het meest op geestelijke beloften, absolute beloften, namelijk, zulke als in de volgende teksten: Jer.

32:40; Ez. 11: 19,20; 36: 25-27; Jes. 42:1; Ez. 20:41-48. Bij deze geestelijke en absolute beloften hebt u veel belang en ze zijn voor u van het grootste voordeel. Deze dragen in zich het grootste deel van het hart van Christus, de liefde van Christus en de genegenheid van Christus. Deze zijn van grootste nut om u te voldoen, en u te richten wanneer u wankelt; om u te steunen wanneer u valt; om u terecht te brengen wanneer u afdwaalt; om u te troosten wanneer u verzwakt; om u te adviseren wanneer u twijfelmoevig bent, &. Daarom maakt deze tot uw meest uitgekozen en uw voornaamste metgezellen, vooral wanneer het nacht in uw ziel is, wanneer u veel zonde voelt en maar weinig gunst, veel verderf maar weinig troost, veel doodsheid maar weinig levendigheid, veel hardheid maar weinig tederheid, veel vrees en maar weinig geloof. De Joden onder de wet hadden meer aardse beloften dan geestelijke, maar wij onder het evangelie hebben veel meer geestelijke beloften dan aardse. Ga bij dit vuur zitten en verwarmd u. Drink uit deze bronnen en wordt verzadigd. Proeft van deze lekkernijen en wees goedsmoeds. Laat het geloofsoog op alle beloften worden gericht, maar voornamelijk op geestelijke beloften en op absolute beloften. Zij zullen de grootste invloed op het hart uitoefenen tot heiligheid en u voorbereiden op de eeuwige zaligheid.

Ten tweede, kijk niet alleen op enkele rijkdom, juwelen en parels, die in de beloften liggen ingesloten, maar *vergroot en vermeerder uw aandeel aan deze beloften* bij het bespiegelen van al die rijkdom en schatten die God in de beloften heeft gelegd. Vestig uw geloofsoog niet slechts op één straal van de zon, maar poog om alle stralen van de zon te zien. Kijk niet naar één tak van de Boom des Levens, maar op elke tak van die boom. Kijk niet op één tros van de druiven van Kanaän, maar kijk op het gehele land. Wees evenals erfgenamen, wanneer die hun bewijsmateriaal en geschrift lezen, zullen zij zien wat zij intern hebben, hoeveel in goederen, hoeveel in land, wat in geld, wat in juwelen, wat in huis en wat in het buitenland. Dan zullen ze niet gaan zitten en zeggen: *wel, wij vinden in ons bewijsmateriaal dat deze en dergelijke bezittingen van ons zijn*; en verder nergens naar omkijken. Nee, nee, zij zullen het helemaal overzien en zullen nauwkeurig bericht van alles nemen. Zij zullen zeggen: wij hebben zoveel land en zoveel geld, &. O geliefden, er is zoveel merg en vetheid, zoveel honing en zoetheid, zoveel gunst en glorie in de beloften begrepen. O, drukt hen en perst hen voor u uit, totdat u al rijkdom en de zoetheid hebt die erin is.

Ach, Christenen, als u dit doet zou God meer geëerd worden, de beloften meer gewaardeerd, uw genaden meer versterkt, uw vrees meer verminderd, uw hart meer verwarmd en bemoedigd, uw leven meer geregeld en satan meer en gemakkelijker overwonnen worden. Tot zover over dit derde voorwerp, waaromtrent het geloof wordt geoefend.

(4.) Ten vierde. Het vierde en laatste voorwerp van het geloof dat ik zal noemen is, dat het geloof wordt gevestigd en vastgehecht op de glorie, de gezegende staat en het leven wat de Heere heeft weggelegd hen die Hem liefhebben. De dingen van eeuwigheid zijn de grootste dingen, het zijn de uitstekendst dingen. Zij zijn uitstekendst in hun aard, in hun oorzaken, in hun verrichtingen, in hun gevolgen, in hun einden; en op deze dingen kijkt en leeft het geloof. Het geloof realiseert de dingen; het maakt afwezige dingen tegenwoordig. "Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet." Hebr. 11: 1. Geloof maakt de afwezige heerlijkheid tegenwoordig; de afwezige rijkdom aanwezig, de afwezige gunsten aanwezig; de afwezige genoegens in bezit. Het geloof brengt de onzichtbare God tegenwoordig, en plaatst hem vóór de ziel. Mozes zag door geloof Hem Die onzichtbaar was. Het geloof haalt de beloning naar omlaag en plaatst het

werkelijk op geestelijke wijze vóór de ziel. Het geloof plaatst Goddelijke gunst vóór de ziel. Het geloof plaatst vrede, plaatst het vergeving van zonde, plaatst de gerechtigheid van Christus, plaatst de vreugde van hemel, plaatst de zaligheid vóór de ziel. Het maakt al deze dingen voor de ziel zeer dichtbijgelegen en duidelijk. Het "geloof is het bewijs van dingen die niet gezien worden." Het geloof maakt onzichtbare dingen zichtbaar, afwezige dingen aanwezig, dingen die ver weg zijn zeer dichtbij voor de ziel, door overtuigende voorstelling, door argumenten en redenen die uit het Woord worden getrokken, zoals het Griekse woord betekent: 2 Kor. 5: 17, 18, Want onze licht verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid. Dewijl wij niet aanmerken de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet; want de dingen, die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen, die men niet ziet, zijn eeuwig."

Het geloof drijft handel in onzichtbare dingen, in eeuwige dingen. Haar oog is altijd naar Boven, als de vissen die door de Grieken *uranoscopos* worden genoemd, die hebben maar één oog en kijken voortdurend naar de hemel. Het geloof gaat binnen het Voorhangsel en vestigt haar oog op die heerlijke dingen der eeuwigheid. Die zijn zó veel en van zo'n uitzonderlijk groot aantal en zijn van zo'n kostbare waarde, dat zij al onze schatting te boven gaan. Het geloof zegt: *het schitterend firmament is slechts de voetbank van het huis van mijn Vader; en als de voetbank, de buitenkant, zó heerlijk is, o, hoe glorieus moet dan Zijn troon zijn!* Zeker, het hemelleven kan niet worden uitgedrukt, dat licht kan niet worden verminderd, die vreugde kan niet beseft worden; de zoetheid kan niet worden verflauwd, het feest niet kan worden verbruikt; en op deze parels van heerlijkheid kijk en leef ik, zegt het geloof.

En zo heb ik u de allerbeste en de kostbare voorwerpen getoond waaromtrent het geloof werkzaam is dat met de zaligheid gevoegd is.

Ten tweede. Ik zal in de volgende plaats u de eigenschappen van dat geloof tonen dat met de zaligheid gevoegd is. Het zijn de volgende:

(1.) De eerste eigenschap van dat geloof dat met de zaligheid gevoegd is, is dit: *het is werkzaam in krachtige daden*. Het maakt een mens vol levenskracht en activiteit voor de Heere. Het zal een mens in de wegen van God ijverig en actief maken. Het geloof heeft een actieve kwaliteit in zichzelf, en maakt een Christen het actiefst. Het is een werkzaam ding en het geeft de mensen een bezigheid. Het geloof zal niet verdragen dat de ziel lijdelijk wordt. Het geloof is als de deugdzame vrouw, in het laatste hoofdstuk van de Spreuken, die haar hand aan elk werk zet, dat aan geen van haar dienstmaagden toestaat om nutteloos te zijn. Het geloof zet de ziel aan tot smart over de zonde; tot het bestrijden van zonde; tot het wenen over zonde; tot het beven over de gelegenheden van zonde; tot het verzetten van de verleidingen tot zonde; tot een doodsstrijd tegen de zonde, Zach. 12: 10. Het geloof doet een mens wandelen met God, wachten op God, werken voor God, worstelen met God, bukken voor God en scheiden van alles om des Heeren wil. "Het geloof maakt godsdienstige plichten voor de ziel gemakkelijk, voor de ziel verrukkelijk en aan de ziel voordelig. Het geloof maakt de ziel ernstig en nauwgezet in het doen, zorgvuldig en gelovig in het werken, verrukkelijk en vrolijk in de plicht en ijverig en gelovig daarin." Het geloof dat niet werkzaam is, is geen geloof. Het geloof dat niet werkt, is een dood geloof. Het geloof dat geen werkzaamheden heeft, is een misleidend geloof. Het geloof dat geen werkzaam geloof is, is een waardeloos geloof. Het geloof dat geen werkzaam geloof is, zal een mens niet in het bezit stellen van de hemel en de zaligheid in de laatste dag. Het geloof dat met de zaligheid gevoegd is, is beter met het doen dan met het denken, met het uitvoeren dan met het betwisten, met het lopen dan met het spreken. Titus 3:

8: "Dit is een getrouw woord, en deze dingen wil ik, dat gij ernstelijk bevestigt, opdat degenen, die aan God geloven, zorg dragen, om goede werken voor te staan; deze dingen zijn het, die goed en nuttig zijn den mensen." Het geloof zal een mens inspannend maken om goed te doen, ja zijn best te doen in alles wat hij onderneemt. Het zijn geen bladeren maar vruchten, niet alleen woorden maar de werken die God verwacht. En als wij Zijn verwachting tegenstaan, staan we onze eigen zaligheid tegen en bevorderen wij onze eigen verdoemenis. Het geloof maakt de ziel veel bezig, overvloedig in het werken, en stimuleert een ziel dat al zijn werken, al zijn plichten en diensten, doorn God zullen worden erkend en goedgekeurd, zoals Jesaja zegt. Jes. 56: 7, " Die zal Ik ook brengen tot Mijn heiligen berg, en Ik zal hen verheugen in Mijn bedehuis; hun brandoffers en hun slachtoffers zullen aangenaam wezen op Mijn altaar; want Mijn huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken." Het geloof verzekert ziel dat elk gebed, elke zucht, elk gekreun en iedere traan wordt aangenomen. En dit maakt dat de ziel veel bidt, veel zucht en veel weent.

Opnieuw, het geloof spreidt de beloften van Goddelijke hulp vóór de ziel uit. O, zegt het geloof, hier mijn ziel, is hulp beschikt voor het vereiste werk. En dit maakt dat een mens werkt, zoals voor zijn leven; het doet een mens werken en zweten, en zweten en werken.

Opnieuw, het geloof plaatst de beloning, 'de vergelding des loons' vóór de ziel, Hebr. 11: 25, 26. O, zegt het geloof, kijk hier eens mijn ziel, hier is een grote beloning voor het werk; hier is een groot loon voor de zwakke en onvolmaakte diensten; hier is een oneindige beloning voor het eindig werk! Werk, ja werk hard, zegt het geloof, o mijn ziel, voor uw gelovige werken zullen niet verdwijnen; elk goed werk is als een zaadkorrel voor het eeuwige leven. Er is een opstanding van de werken evenals van personen. In die dag zullen de goddelozen zien dat het geen inbeelding is om God te dienen. Zij zullen de ijverigste zielen zien als de meest glanzende zielen, die het meest bevoordeeld en het meest beloond worden. O, het gezicht van deze kroon, van deze vergelding zet de ziel aan het werk des Heeren, "als die weten dat hun arbeid niet ijdel is in den Heere," 1 Kor. 15: 58.

Opnieuw, het geloof trekt uit de volheid van Christus: het zuigt deugd en sterkte van de borsten van Christus. Het geloof kijkt op Christus als het Hoofd en trekt het zo van Hem. Het kijkt op Christus als echtgenoot, en trekt het zo van Hem. Het kijkt op Hem als de Fontein, en trekt het zo van Hem. Het kijkt op Hem als een zee, als een oceaan van goedheid, en trekt het zo van Hem, Het kijkt op Hem als en Vader, en trekt het zo van Hem. Het kijkt op hem als Vriend, en trekt het zo van Hem. En deze Goddelijke macht en sterkte maakt een ziel hardwerkend voor God. Het drijft een ziel tot het hoogtepunt van beweging, vol van actie. In één woord, het geloof heeft zulk een genadige invloed dat het alle andere genaden aan het werk zet. Het geloof heeft een invloed op elke genade. Het is als een zilveren draad die een ketting van parels aaneen rijgt. Het geeft sterkte en levendigheid aan alle andere deugden. De liefde die door een geloofshand wordt aangeraakt, vlamt omhoog. De hoop die door de tafel van het geloof wordt gevoed, groeit sterk, en werpt haar anker binnen het voorhangsel. Rom. 15. De vreugde, de moed, en de ijver die door het geloof worden toegelachen, worden daardoor onoverwinnelijk en onoverwinbaar, &. Kijk, wat olie voor de wielen is, wat gewichten zijn voor de klok, wat vleugels zijn voor een vogel, wat zeilen zijn voor een schip, dat is het geloof voor alle godsdienst plichten en diensten, uitgezonderd als het winter is in de ziel.

En zo ziet u, dat het geloof dat met de zaligheid gevoegd is, een werkzaam geloof, een levendig geloof is, en niet zulk een dood geloof waarmee de meesten tevreden zijn en zichzelf voor eeuwig bedriegen.

(2). De tweede eigenschap van het geloof dat met de zaligheid gevoegd is, is dit: *het is van groeiende en uitbreidende aard*. Het is als de wateren van het heiligdom, die steeds hoger en hoger toenemen, waarvan Ezechiël spreekt. Het is als een tere plant die in de natuur steeds hoger en hoger groeit; het is als een korrel mosterdzaad, dat hoewel het de kleinste van alle zaden is, toch door een Goddelijke kracht boven alle menselijke verwachtingen uitgroeit. Matth. 13: 32. Het geloof is onvolmaakt, zoals alle andere genaden ook zijn, maar het groeit en stijgt geleidelijk aan. Rom. 1: 17, "Want de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard uit geloof tot geloof; gelijk geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven." Zodat een begenadigde ziel steeds kennis aan kennis toevoegt, liefde bij liefde, vreze bij vreze Gods, ijver bij ijver, geloof bij geloof. Een begenadigde ziel weet dat hij rijk aan geloof kan zijn, maar arm aan andere genaden. Hij weet dat de groei van het geloof werkt als "de vroeger en de spade regen" over al de andere genaden. Hij weet dat er geen weg is om zijn ongelovige vrees te ontgroeien dan door te groeien in geloof. Hij weet dat alle aangename vruchten van paradijs, namelijk, vreugde, troost en vrede, alleen bloeien als het geloof bloeit. Hij weet dat hij veel werk op handen heeft, dat hij vele dingen te doen heeft, vele verleidingen te weerstaan, veel barmhartigheid te betonen, veel laste te dragen, veel verdorvenheden te overwinnen en veel plichten heeft uit te voeren. En om die reden roept een gelovige tot de Heere: "Ach Heere, waar ik zwak in ben, laat mij sterk zijn in het geloof; wat ooit sterft, laat het geloof leven; wat ook bederft, laat het geloof bloeien." Heere, laat mij laag zijn in reputatie, laag in bezit, laag in goederen, als u mij maar verhoogt in het geloof. Heere, laat mij maar arm zijn in alles, als u mij maar rijk maakt in het geloof. Heere, laat mijn geloofsoog meer geopend worden, laat mijn geloofsoog verlevendigd worden, laat het oog van geloof meer opgeheven worden, en het zal mij genoeg zijn, ofschoon Jozef er niet is, en Benjamin er niet is.

Het was de eer van Thessalonicenzen dat "hun geloof zeer toenam," 2 Thess. 1: 3. De groei in geloof zal een mens eervol maken in het leven, lieflijk in de dood, en dubbel heilig in de morgen van de opstanding. Zij wil niet groeien in ijdele eer, groeien in rijkdom, groeien in wetenschappen, groeien in opinies. Het geloof dat de zaligheid vergezeld verenigt de ziel met Christus, en houdt een ziel in gemeenschap met Christus. En vanuit die gemeenschap en unie die de ziel met Christus heeft, vloeit een Goddelijke kracht en levenslust waardoor het geloof zeer groeit.

Opdat geen zwakke gelovige hierover zou struikelen, of bedroefd zou worden, laat hem hierover denken:

1. Hoewel het geloof dat met de zaligheid gevoegd is, een groeiend geloof is, zijn er sommige zekere tijden en gelegenheden waarin een mens in zijn geloof kan verminderen, en waarin hij de oefening en werkzaamheid van zijn geloof kan missen. Dit gezegende kind der genade kan in een diepe sluimer worden verkeren; deze hemelse parel kan onder de dikke klei van deze wereld, en onder de as van verderf en verleiding liggen, zodat het voor een tijd zich noch bewegen kan, noch groeien; zoals dit met Abraham, David, Salomo, Petrus en anderen kan worden aangetoond.
2. Ten tweede. Bedenk dat het sterkste geloof af en toe aan schudding onderworpen is, zoals sterkste mensen kunnen verzwakken, de sterkste schepen wel eens goederen overboord moeten werpen, de wijste mensen aan twijfel onderhevig zijn en de helderste sterren fonkelen, &. Als u dan op bepaalde ogenblikken niet merkbaar groeit in het geloof, zou u niet moeten besluiten dat u helemaal geen geloof hebt. Het geloof kan in de hebbelijkheid zijn (iets wat met heeft, bezit),

wanneer het niet in de beoefening is. Er kan het leven in de wortel van de boom zijn, wanneer er noch bladeren, bloesems, noch vruchten op de boom zijn. Het leven dat in de wortel is, zal zich in de lente vertonen. Zo zal de 'hebbelijkheid des geloofs' in daden voortbreken, wanneer de Zon der Gerechtigheid zal doorbreken. Daardoor wordt het een aangename lente in uw ziel. En zover wat betreft deze tweede bijzonderheid.

(3.) De derde eigenschap van dat geloof dat met de zaligheid gevoegd is, is dit: *het maakt die dingen die in de ogen van de wereld groot en bijzonders zijn, zeer klein en laag in de achting van gelovigen*. Het geloof maakt het leven in het land der belofte, als in een vreemd land te leven. Hebr. 11: 9. Het is niets om als vreemdeling in een vreemd land te leven, maar om als vreemdeling in het land der belofte te leven, dát is de voortreffelijkheid en de glorie van het geloof.

Het geloof maakt dat een mens zijn voeten plaatst waar andere mensen hun harten plaatsen. Het geloof kijkt met een oog van minachting en verachting op de dingen van deze wereld. Wat, zegt geloof, zijn aardse schatten in vergelijk bij de schatten van de hemel? Wat zijn stenen vergeleken bij zilver, schuim bij goud, duisternis bij licht, hel bij hemel? Matth. 6:19- 21. Vergadert u geen schatten op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft, en waar de dieven doorgraven en stelen. Maar vergadert u schatten in den hemel, waar ze noch mot noch roest verderft, en waar de dieven niet doorgraven noch stelen. Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn. "Ik zie niets", zegt David, in deze wijde wereld, "maar Uw gebod is zeer wijd." Het geloof maakte in de achting van David, zijn kroon tot niets, zijn schatten tot niets, zijn overwinningen tot niets, zijn bedienden tot niets, &. Geloof zal maken dat een mens op het beste dingen van deze wereld zal schrijven: *het is niets*. Het zal de mens doen treden op de parels van deze wereld, zoals op afval en mest, Hebr. 11: 24-26. Het geloof maakt iemands hart onverschillig aan de dingen van deze wereld: "Ik ben der wereld gekruist; en de wereld is voor mij gekruist," zegt Paul, Filip. 3: 8; Gal. 6: 14.

Deze wereld, zegt geloof, is niet mijn huis, mijn woning, mijn thuis; ik zoek een beter land, een betere stad, een beter huis, 2 Kor. 5: 1, 2. Hij die wettig erfgenaam aan een kroon is, een koninkrijk, kijkt met een oog van minachting en verachting op alles wat minder is dan een koninkrijk, dan een kroon.

Het geloof vertelt de ziel dat die een kroon en een koninkrijk in het vooruitzicht heeft. Dit maakt dat de ziel de dingen van deze wereld licht acht, 2 Tim. 4: 8. Het geloof verheft en plaatst de ziel in de hoogte. "En heeft ons mede opgewekt, en heeft ons mede gezet in den hemel in Christus Jezus." Zegt de apostel, Ef. 2: 6. Het geloof maakt dat een mens in de hoogte leeft. "Onze wandel is in den hemel," Filip. 3: 20. Hoe hoger een mens leeft, hoe minder, hoe lager de dingen van deze wereld in zijn oog zijn. De fantasie van Lucianus was zeer rijk; hij plaatste Charon op de bovenkant van een hoge heuvel, vanwaar hij alle zaken van de mensen bekeek; en ziende op de hun grootste, rijkste, en prachtigste steden, schenen ze als nesten van kleine vogel." Het geloof plaatst de ziel op de heuvel van God, de berg van God, namelijk een hoge berg; en vandaar geeft het geloof de ziel een gezicht, een perspectief op alle dingen. En o, hoe klein als vogelnesten ziet dan alle rijkdom, voorspoed en glorie van deze wereld eruit! Hoe gering verschijnt het aan hen, als het geloof hen plaatst op de hoge heuvel van God! Toen het geloof Luther plaatste op deze hoge heuvel, vroeg hij met klem of de Heere hem niet met deze slechte, lage dingen zou afschepen. Het geloof stelde Mozes hoog en het plaatste hem bij *de Onzienlijke*. Dat was de reden waarom hij alle schatten, genoegens, rijkdom, en gloriën van Egypte aankeek als kleine vogelnesten, als molshopen, als afval en mest, als dingen die te min en te laag voor

hem waren om die een plaats in zijn hart te geven.

Zeker, wanneer het geloof eenmaal iemand een gezicht, een perspectief op de hemel heeft gegeven, dan worden alle dingen ter wereld bekeken als klein en laag. Tot zover over de derde eigenschap van het geloof.

(4.) De vierde eigenschap van dat geloof hetwelk de zaligheid vergezelt, is dit: *het zuivert het hart, het is een hartreinigend geloof*. "Hun harten gereinigd hebbende door geloof," Hand. 15:9. Het geloof heeft twee handen, één om een vaste greep op Christus te houden; en een andere om het hart te vegen, omdat het een huis van Christus is. Het geloof weet dat Christus de aard heeft van een duif; Hij houdt van schoonheid en lieflijkheid. Geloof heeft de hand van een keurige huisvrouw, evenals het oog van een adelaar. Het geloof is goed voor het uitzuiveren van de zonde, zowel als voor het ontdekken van zonde. Er is een reinigende eigenschap in het geloof, zowel als er een helende eigenschap in het geloof is. Het gezonde geloof zal de ziel zuiveren van de liefde tot de zonde, van een verrukking in de zonde, van de regering en de heerschappij der zonde, Ezech. 16. "De zonde zal over u niet heersen, want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade." Rom. 6: 14, 21. Nu, het geloof zuivert en reinigt het hart van zonde, soms door de Heere aan te manen en aan te zetten om de beloften van heiligmaking te vervullen. Het geloof neemt bijvoorbeeld die belofte in Jeremia 33: 8, "En Ik zal hen reinigen van al hun ongerechtigheden, waarmee zij tegen Mij gezondigd hebben." Of met de belofte in Micha 7: 19, "Hij zal Zich onzer ontfermen; hij zal onze ongerechtigheden dempen; ja, Hij zal onze ongerechtigheden in de diepten der zee werpen." Of met die belofte in Psalm 65: 3, "Ongerechte dingen hadden de overhand tegen mij; maar onze overtredingen die verzoent Gij." Of met die belofte in Jesaja 1: 25, En Ik zal mijn hand tegen u keren; en Ik zal uw schuim op het allerreinste afzuiveren en Ik zal al uw tin wegnemen. " De gelovige spreidt de beloften uit vóór de Heere, en zal niet nalaten Hem aan te sporen en aan te dringen, noch met het zoeken en het najagen op te houden, totdat God die aan hen goedmaakt. Het geloof maakt de ziel heilig vrijmoedig, heilig onbeschaamd. Heere, zegt het geloof, zijn het niet Uw Eigen woorden? Hebt U het Zelf niet gezegd? Zou U het dan niet doen? Bent U geen trouwe God? Is Uw eer er niet aan verbonden om Uw beloften te vervullen? Sta op, o God, en laat mijn zonden ten onder gebracht worden. Wend Uw hand tot mij en laat mijn zonden worden uitgedelgd. En zo zuivert het geloof het hart.

Opnieuw; soms zuivert het geloof het hart van zonde, door de kracht van Christus tegen zonde aan te nemen, zoals David tegen Goliath niet op zijn eigen kracht steunde, maar in de kracht en de Naam van Heere der heirscharen. Het geloof leidt rechtstreeks de ziel tot God, en neemt God aan in de strijd tegen de zonde, zodat in deze strijd, door de wijsheid van geloof, de strijd wordt omgewend tussen God en de zonde, in plaats van tussen de zonde en de ziel, zoals tevoren. Zo moet de zonde voor de macht en glorieuze tegenwoordigheid van God vallen. Dat is har wachtwoord, Psalm 61: 2: "Van het einde des lands roep ik tot U, als mijn hart overstelpt is; leid mij op een rotssteen die voor mij te hoog zou zijn." Kijk, het is evenals met een kind dat door iemand die sterker is dan hij, wordt ingesloten, tot zijn vader schreeuwt om hem te helpen, bij hem te komen, en hem te verlossen van een kwaadwillig mens; zo schreeuwt geloof dat gevoelig is van zijn eigen zwakheid en onvermogen om de overwinning over zonde te krijgen, tot Christus, en neemt Christus aan Die sterker is dan de sterkste man. Dan bindt Christus die sterke man en werpt hem uit. Het geloof vertelt de ziel, dat alle plannen, resoluties en inspanningen zonder Christus, een ziel nooit boven zijn zonden uit kunnen voeren en nooit het hart van zonde zuiveren.

Daarom neemt het geloof Christus in dienst en geeft de leiding van het werk aan Christus. Zó zuivert het geloof de ziel van zonde. Luther vermeldt van Staupicius, een Duitse Godgeleerde, dat hij erkende, - vóódat hij de vrije en krachtige genade van Christus kende - dat hij honderd keer een gelofte deed tegen één of andere bepaalde zonde, maar nooit de macht over die zonde kon krijgen. Hij kon zijn hart daarvan nooit gezuiverd krijgen, totdat hij kreeg te zien dat hij teveel steunde op zijn eigen goede voornemens en zich te weinig aan Jezus Christus toevertrouwde. Maar toen zijn geloof Christus tegen zijn zonde had aangenomen, kreeg hij de overwinning.

Opnieuw; het geloof zuivert het hart van zonde, door de toepassing van het bloed van Christus. Het ge oof maakt een pleister van het heilige bloed van Christus, en legt het op de pijnlijke plekken van de ziel, en geneest het zo. Het geloof maakt dat een ziel door dit heilige bloed 'hemels' gaat braken, want als ze het inneemt komt het vergif omhoog wat de ziel ingedronken had." Het geloof vertelt de ziel, die het niet alle tranen van de wereld zijn, noch al het water van de zee dat de onreinheid van de ziel kan reinigen. Het is alleen het bloed van Christus dat een zwarte Moriaan wit kan wassen. Het is alleen het bloed van Christus dat een melaatse Naäman kan genezen, die een melaatse ziel kan genezen. Deze Fontein van bloed, zegt geloof, is de enige Fontein voor Juda en Jeruzalem om zich te wassen. Om hun harten te wassen van alle onreinheid des vleses en des geestes. Zach. 13: 1. Die vuile vlekken die een Christen in zijn eigen hart vindt, kunnen alleen in het bloed van het Lam, door een hand des geloofs worden uitgewassen.

Nogmaals; het geloof zuivert de ziel van zonde door de ziel naar hartzuiverende middelen te brengen en door het geloof te mengen en te vermengen met de instellingen. "Het woord deed hen geen nut "zegt de apostel, "omdat het niet met geloof gemengd was in degenen die het gehoord hadden." Hebr. 4: 2. Het geloof is zulk een uitstekende ingrediënt, dat het alle medicijndrankjes nuttig maakt voor de gezondheid van de ziel, voor het zuiveren van de ziel, en voor het verbeteren van de ziel. Maar van geen drankje, van geen middel zal de ziel profiteren, als het hemels ingrediënt van geloof er niet mee wordt gemengd. Dus, het geloof zet een mens aan het bidden, aan het luisteren, aan de omgang met de heiligen, aan openbare plichten, aan familieplichten, en aan plichten in de binnenkamer. Het geloof komt hierbij, werkt met de ziel samen en mengt zich met deze zielzuiverende middelen. Zo maakt het deze doeltreffend, opdat de ziel meer en meer gezuiverd wordt van alle besmettingen en onreinheid." Het geloof zet al haar kracht en efficiency bij in de middelen, om de ziel te zuiveren van hun schuim en tin. Niet dat het geloof in dit leven de ziel geheel van zonde, van haar bewegingen en daden kan zuiveren, want dan zouden wij onze hemel in deze wereld hebben; en dan zouden wij de instellingen vaarwel kunnen zeggen. Maar dat geloof dat met de zaligheid gevoegd is, zuivert en reinigt het hart bij trappen van de overblijfsels van zonde. Het gezonde geloof maakt het hart meer en meer keurig en schoon, opdat de Koning der ere in Zijn woning Zich kan verheugen. Dat Hij Zijn hof niet zal verlaten maar voor eeuwig bij de ziel zal blijven. En zo ziet u dat het geloof dat de zaligheid vergezeld een hartreinigend geloof is.

(5.) De vierde eigenschap van het geloof dat met de zaligheid gevoegd is, is dit: *het verzacht en vertedert een ziel*. Och, niets breekt het hart van een zondaar zó dan het geloof. Petrus geloofde duidelijk ... en weende bitter, Matth. 26: 75. Maria Magdalena geloofde veel, en huilde veel, Lukas 7: 44. Het geloof plaatst Christus voor de ziel, een gewonde, een gekneusde Christus, een verachte Christus, doorboorde Christus, een bloedende Christus. Daardoor zal de ziel gaan zitten en bitter wenen. "Ik zal op het huis van David, de Geest der genade en der gebeden uitstorten; en zij zullen

Hem aanschouwen Die zij doorstoken hebben, en zij zullen voor Hem (alle evangelische smart vloeit uit het geloof), "rouwklagen als met de rouwklage over een enige zoon, en zij zullen over Hem bitterlijk kermen; gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene," Zach. 12: 10. O, het gezicht van Zijn wonden die hun zonden hebben gemaakt zal, zal hun hart door en door verwonden. Het zal maken dat men over Christus met een bittere klaagzang treuren zal. Zij zeggen dat niets een diamant kan oplossen dan bokkenbloed. Ach, niets zal vertederen, versmelten, verbreken en daadwerkelijk vernederen het harde hart van een zondaar, dan geloof dat het bloed van Christus aanschouwt, druppelend uit Zijn zijde!

Plinius vermeldt van een slang, dat wanneer het steekt, het al het bloed uit ons lichaam haalt. Maar men heeft nog nooit gehoord dat iemand zijn bloed uitzweet dan Christus. De gedachten hieraan doen een gelovige ziel neerzitten, om te zweten en te huilen. Dat Christus van een mens wil houden toen hij het meest onwaardig was, dat Christus de mens in zijn extreme ellende uit genade wil beminnen, dat versmelt het hart van een gelovige ziel. Dat Christus de eeuwige boezem van Zijn Vader moest verlaten; dat Hij Die Gode evengeliek was, in de gedaante van een dienstknecht moest komen; dat Hij die met glorie was bekleed, Die een geboren Koning was, in doeken zou worden gelegd; dat Hij Die de hemel der hemelen niet kan bevatten in een kribbe zou worden neergelegd; dat Hij van Zijn kribbe tot Zijn kruis, een heel leven van verdriet en lijden moest ondergaan; dat de Rechter van al vlees zou moeten worden veroordeeld; dat de Heere des levens aan de dood moest worden overgeleverd; dat Hij Die de vreugde was van Zijn Vader in benauwdheid van geest zou moeten uitschreeuwen, "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?"; dat het hoofd dat met eer was gekroond met doornen zou moeten worden bekroond; dat die ogen die als een vlam van vuur waren, helderder dan de zon, gesloten moesten worden door de duisternis des doods; dat de oren die nooit anders hoorden dan 'hallelujahs' niets anders meer dan godslasteringen moesten horen; dat het gezicht dat blank en rood was bespogen zou moeten worden door de beestachtig Joden; dat die tong gesproken had zoals nooit mens had gesproken, ja zoals nooit een engel sprak, van godslastering moest worden beschuldigd; dat de handen die zowel een gouden scepter als een ijzeren roede droegen, en de voeten die als blinkend koper waren, aan het kruis zouden genageld worden; - en dit alles voor de overtreding van de mens, voor de opstand van de mens - ... o, het gezicht van deze dingen, het geloven van deze dingen en de geloofswerkzaamheden van deze dingen, verbreekt een begenadigde ziel in stof en doet haar zuchten, kreunen, rouwen en treuren. Het geloof dat met de zaligheid samengaat is min of meer een hartverbrekend en een hartversmeltend geloof.

(6.) De zesde eigenschap van het geloof dat met de zaligheid gevoegd is, is dit: *het is een wereld veroverend geloof, is het een wereldoverwinnend geloof*. 1 Joh. 5: 4, "Want die uit God geboren is overwint de wereld; en dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof." Het geloof overwint de fronsen van de wereld, van de kwade wereld, de verleidende wereld en de vervolgende wereld. En dat doet het zó:

(1.) Het geloof, door de vereniging der ziel met Christus, maakt iemand deelgenoot van alle overwinningen en veroveringen van Christus. Het maakt de ziel een overwinnaar met Christus. Joh. 16: 33, "Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede zoudt hebben; in de wereld zult gij verdrukking hebben, maar heb goede moed, Ik heb de wereld overwonnen". Wij hebben de strijd slechts tegen een veroverde vijand. Onze Jezus heeft de wereld een dodelijke wond toegebracht. Wij hebben niets te doen dan onze voeten te plaatsen op een

overwonnen vijand, en het met de apostel uit te zingen: "In dit alles zijn wij meer dan veroveraars," Rom. 8: 37.

- (2.) Het geloof overwint de wereld door vergezichten te geven. De verrekijker des geloofs overziet de hele wereld en dat maakt de ziel victorieus. De wereld plaatste haar eer en haar genoegens, & vóór Mozes, maar zijn geloof overzag de wereld. Het stelde de vergelding des loons aan hem voor, en daarmee haalde het alle glorie, genoegens, en schatten van de hemel naar beneden en plaatste die vóór zijn ziel; en door dit vergezicht overziet en overwint het geloof de wereld. Zo verdroeg Christus, "voor de vreugde die Hem vóórgesteld was, het kruis, en verachtte de schande," Hebr. 12: 2.
- (3.) Het geloof overwint de wereld door de ziel te vertellen dat alle dingen haar eigendom zijn. Het geloof zegt: deze God is uw God; deze Christus is uw Christus, deze rechtvaardigheid is uw rechtvaardigheid, deze belofte is uw belofte, deze kroon is uw kroon, deze heerlijkheid is uw heerlijkheid, deze schatten zijn uw schatten, deze genoegens zijn uw genoegens. "Alles is uwe," zegt de apostel, "hetzij tegenwoordige dingen, hetzij toekomstige dingen; het is alles uwe." 1 Kor. 3: 22. Zo was het geloof van de martelaren werkzaam en maakte hen tot overwinnaars over de verleidende en over de vervolgende wereld, Hebr. 11: 35.
- (4.) Het geloof overwint de wereld door de dingen van deze wereld te taxeren zoals zij werkelijk zijn. De meeste mensen waarderen hen te hoog, zetten een te grote prijs op hen, maken de wereld tot een god, en dan schreeuwen zij: "Groot is de Diana van de Efeziërs!" Maar het geloof draait de binnenkant van alle schepselen naar buiten, het geloof stelt alle aardse dingen aan de ziel voor als waardeloos, als vermengd, vergankelijk en kortstondig, en zo wordt de ziel overwinnaar. Het geloof doet een mens de prikkels zien die aan elk roos zitten, de doornen die in elke kroon steken, de korsten die onder elke toga zitten, het vergif dat in de gouden kop zit, de strik die in de lekkere schotel zit, de vlek die in de glanzende parel is, en zo onderkent een Christen al deze dingen en acht die zoals ze inderdaad zijn. "Ijdelheid der ijdelheden," zó acht een gelovige de wereld, en vertreedt ze als mest en afval. En tenslotte,
- (5.) Het geloof overwint de wereld door Jezus Christus aan de ziel voor te stellen als het uitstekendste, heerlijkste en algenoegzaam Goed, als zulk een Goed dat alles goeds in Zich bevat. Christus is dat éne Goed dat alle andere goed bezit, dat éne Bezit dat alle bezittingen omvat. Alle schoonheden, alle zeldzaamheden, alle excellenties, alle rijkdom, alle gloriën van alle geschapen schepselen, worden begrepen in Christus. Alle waarden van vele zilverstukken goudstukken, of van één kostbaar juweel, of van al de waarden in hemel en aarde, wordt alles in de oneindige waarde vervuld in het lichaam van Christus. Het gezicht en de betekenis hiervan doen de ziel zegevieren over de wereld. Het geloof stelt meer uitnemendheid en betere excellenties in Christus dan alles wat men om Christus' wil kan verliezen. Dat maakt de ziel tot een veroveraar.

Ik heb lang met deze dingen bezig geweest, omdat zij van veel gewicht en waarde zijn. Ik zal korter zijn in hetgeen volgt. Maar alvorens ik dit punt verlaat, zal ik u deze wenken geven:

In de eerste plaats, zal ik u sommige wenken betreffende sterk geloof geven.

In de tweede plaats, zal ik u sommige wenken betreffende zwak geloof geven.

Mijn doel in beiden is, om kostbare zielen af te houden van het verwarren en het verzwakken.

Betreffende sterk geloof, zal ik u deze korte wenken geven:

- (1) De eerste wenk. Het sterke geloof maakt een ziel resoluut in zich te verzetten tegen de sterkste verleidingen, en maakt die tot een gelukkige overwinnaar. Hebr. 11: 3, &, Dan. 6: 10, &.
- (2) De tweede wenk. Het zal een mens brengen om de Heere toe te eigenen, God doen aankleven, en van God afhangen in het aangezicht van de grootste moeilijkheden en de gevaren, Rom. 4:18, &, Psalm 44: 16-18. Job zei dat hij op God zal vertrouwen al zou Hij hem doden, Job 13:15, 16.
- (3) De derde wenk. Het zal mensen in staat maken om het kruis van Christus vóór de kroon van de wereld te verkiezen, om martelingen te kiezen vóór de verlossing. Hebr. 11: 3.
- (4) De vierde wenk. Het sterke geloof zal een ziel onverschrokken maken, en heilig achteloos en heilig zorgeloos. Het zal een mens door het leven doen gaan zoals een kind leeft in een gezin, zonder vrees of zorg, Psalm 23: 4. Dan. 3: 16. "Wij hebben niet van node om u, o koning te antwoorden; onze God Die wij dienen is machtig ons te verlossen." &. Micha 7: 7-9.
- (5) De vijfde wenk. Het sterke geloof doet een mens aan de belofte kleven wanneer de voorzienigheid de belofte doorkruist, Num. 10: 29, 2 Kron. 20: 9-11. In Psalm 60 zegt David: "God heeft gesproken in Zijn heiligdom; dies zal ik zal mij verheugen. Ik zal Sichem delen en het dal van Succoth afmeten. Gilead is mijn, en Manasse is mijn," &. Hoewel David verbannen was, achtte hij door het geloof, alsof hij alles reeds in bezit had, want God had in zijn heiligheid gesproken. Zijn geloof hing op de belofte, hoewel de huidige voorzienigheid de belofte doorkruiste.
- (6) De zesde wenk. Het sterke geloof zal mensen gewillig maken al die geboden te doen die hun aangenaamste vertroosting doorkruisen. Hebr. 11: 8, 9, en 10: 34; Gen. 22.

Nu dierbare zielen, u moet niet twisten tegen uw eigen ziel, dat u zeker geen geloof hebt, omdat uw geloof u nog niet brengt tot deze en dergelijke edele dingen. U kunt het ware geloof hebben hoewel uw geloof niet zo groot is als dat van anderen, zoals van de martelaren des Heeren. De filosofen zeggen dat er acht graden in de hitte zijn: wij onderscheiden drie. Nu, als een mens de hitte slechts door de hoogste graad zou moeten bepalen, dan zullen alle andere graden uitgesloten worden van de hitte. Zo ook, als een mens geloof alleen door de hoogste graden en verrichtingen zou moeten bepalen, dan het mindere geloof ontkend worden; terwijl het inderdaad geloof is, zoals ik nu zal tonen.

In de tweede plaats, zal ik u sommige wenken betreffende zwak geloof geven.

- (1) De eerste wenk. Een zwak geloof rechtvaardigt een mens en verenigt hem met Christus zowel als een sterk geloof. Het geeft een mens zo veel eigendom en aandeel aan Christus zoals het sterkste geloof in de wereld. Een baby heeft net zo veel aandeel aan de vader als hij die groot geworden is. Een zwak geloof geeft een mens net zo goed een recht op Christus, en alle dierbare dingen van de eeuwigheid, als het sterkste geloof in de wereld. Een zwakke hand kan een parel óók ontvangen, zowel als de sterke hand van een reus. " Het geloof is een aannemen van Christus, Joh. 1: 12.
- (2) De tweede wenk. De beloften van eeuwig geluk en zaligheid worden niet alleen vastgemaakt aan de sterkte van geloof, maar aan *de waarheid* van geloof; niet aan de graad van geloof, maar aan de oprechtheid van geloof. Hij die gelooft zal zalig worden, hoewel hij niet zo'n sterk geloof had om de mond van leeuwen tegen te

houden, om wonderen te werken, om bergen te verzetten, om koninkrijken te onderwerpen, om het geweld des vuurs te blussen, om zich tegen sterke verleidingen te verzetten en zich onder grote vervolgingen te verheugen. Hebr. 11:33-35. Geen mens die zalig wordt, wordt gered vanwege de sterkte van zijn geloof, maar vanwege de waarheid van zijn geloof. In de grote dag zal Christus geen overweging maken in de veelheid van genade, maar de toetsteen zal gaan over de echtheid. Hij zal niet zo zeer kijken naar de sterkte van genade, maar wel naar de waarheid ervan.

- (3) De derde wenk. Het zwakste geloof zal sterker worden en groeien. Zwakke gelovigen zullen door geloof om geloof gaan. Christus is de Voleinder zowel als de Beginner van ons geloof, Hebr. 12: 2. Christus zal dit heilig kind verzorgen en zal niet toelaten dat het in zijn kleutertijd wordt verwaarloost. Hij die het goede werk heeft begonnen zal het ook voleindigen. Christus is gehouden om voor onze genaden te zorgen zowel als voor onze ziel. Genade is het werk van Christus, daarom moet het in Zijn hand gelukkig voortgaan. Hij is de grote Bouwer en de Hersteller van onze genade. Hij zal uw vonk in een vlam, uw druppel in een oceaan, uw stuiver in een gulden, uw honderd in een miljoen veranderen. Daarom ga niet ontmoedigd neerzitten omdat uw geloof zwak is. Hetgeen in zwakheid wordt gezaaid zal, in kracht toenemen. Uw zwak geloof zal een heerlijke opstanding krijgen. Christus zal niet toestaan dat een parel van zó'n waarde onder het stof der aarde zal begraven worden.
- (4) De vierde wenk. Klein geloof is geloof, aangezien een vonk vuur ook vuur is, een druppel water is water, een kleine ster is een ster, een kleine parel is een parel. Zeker, uw klein geloof is een juweel dat God op de hoogste prijs stelt. Uw klein geloof zal u op een hoger prijs zetten bij Christus dan alles wat op de wereld is, Matth. 18: 10.

Nu dan, breng dit in gedachten, dat de minste mate van waar geloof u zalig zal maken, evenals de grootste mate u in de zaligheid brengen zal. Het geloof dat met de zaligheid gevoegd is, is zowel een groot geloof als een zwak. Daarom zeg niet, o dierbare ziel, dat u geen geloof hebt dat met de zaligheid gevoegd is, omdat u geen sterk geloof hebt, of zulk een hoger graad van geloof bezit. Een groot geloof zal een mens hier al ten hemel brengen, zowel als een klein geloof hem hiernamaals in de hemel brengen zal.

III. Welke *bekering* met de zaligheid gepaard gaat.

De derde zaak die ik u wil aantonen is, welke de eigenschappen zijn van de bekering, die met de zaligheid vergezeld gaat, die de zaligheid bevat en de zaligheid behelst.

Ten eerste. De eerste eigenschap. De zaligmakende bekering is *een algemene, algehele verandering van de gehele mens; een verandering in ieder deel, hoewel ze slechts gedeeltelijk is.*

Die ware bekering verandert hart en leven, woord en werk. Ze maakt van een Moorman een Israëliet, van een melaatse een engel. "Wast u, reinigt u"; dat is de verandering van uw hart. "Doet de boosheid uwer handelingen van voor Mijn ogen weg; laat af van kwaad te doen, leert goed doen," Jes. 1: 16-18. Dat is de verandering van uw praktijk. Zo zegt de profeet Ezechiël: "Werpt van u weg al uw overtredingen, waardoor u overtreden hebt." Dat is de verandering van levenswijze. "En maakt u een nieuw hart en een nieuwe geest", Ezech. 18: 30-32. Dat is de verandering van het hart.

De bekering, die met de zaligheid gevoegd is, werkt een verandering in de gehele mens; in al de vermogens van de inwendige mens en in al de daden van de uitwendige mens. Het verstand wordt van duisternis tot licht gemaakt; de wil wordt verlost van een zondige dienstbaarheid en gesteld in een heilige vrijheid. De genegenheden verliezen hun wanorde en herkrijgen hun harmonie. Het harde hart wordt teer gemaakt.

Zo wordt in de uitwendige mens het oog afgewend van de ijdelheid. Het onbesneden oor wordt een horend oor. De gierige hand wordt gul. De voeten der ijdelheid gaan wandelen in reine wegen. Waarlijk, de bekering, die een mens slechts in een of ander deel verandert, maakt hem tot een Herodus of een Agrippa, tot een half- of bijna-Christen. Zulk een bekering zal hier de hemel nooit in 's mensen hart brengen en zal hierna de mens nooit in de hemel brengen. De zaligmakende bekering maakt een mens geheel verheerlijkt inwendig en zijn kleding is van gouden borduurwerk, Ps. 45: 14.

Ze stempelt het beeld Gods op de inwendige en de uitwendige mens. Ze maakt het hart als de Ark, van binnen geheel goud. Ze maakt het leven als de zon, geheel stralend van buiten.

Ten tweede. De bekering, die de zaligheid omvat, is *zowel een algehele als een algemene bekering.*

Ze is een bekering van alle zonde, zonder enige achterhouding of uitzondering: "Ik haat elke valse weg, maar Uw wet heb ik lief," Ps. 119: 163. "Daarom zal Ik u richten, o huis Israëls! een ieder naar zijn wegen, spreekt de Heere HEERE. Keert weder en bekeert u van al uw overtredingen, zo zal de ongerechtigheid u niet tot een aanstoot worden," Ezech. 18: 30. Zoals de zondvloed Noachs vrienden verzwolg, zo verzwelgt de vloed van boetvaardige tranen 's mensen dierbaarste begeerlijkheden. Al zijn het uw Izaks of Benjamins; al is het uw rechteroog of rechterhand; de zaligmakende bekering doodt ze allen met het zwaard. Ze spaart vader noch moeder, Agag noch Achan. Ze werpt al de vodden van de oude Adam af; ze laat geen klauw achter. Ze werpt iedere steen van het oude gebouw neer. Ze krabt al de schubben van de Leviathan af en wast al de melaatse vlekken weg. Ez. 14: 6: "Daarom zeg tot het huis

Israëls: Alzo zegt de Heere HEERE: Bekeert u en keert u af van uw drekgoden en keert uw aangezichten af van al uw gruwelen."

De zonde keert God de rug toe en het aangezicht naar de hel; maar de bekering keert de zonde de rug toe en het aangezicht naar God. Hij, die met een lonkend oog naar Jeruzalem en Babylon tegelijk kijkt; hij, die met een lonkend oog naar de zonde kijkt en tevens naar God, heeft nog niet die bekering, die met de zaligheid gevoegd is. Zijn bekering en belijdenis kunnen hem niet beveiligen tegen een tweevoudige verdoemenis. Hij, die God in enige dingen dient en zijn begeerlijkheden in andere dingen, zegt tegen God, wat David tegen Mefiboseth zei: "Gij en Zibah verdelen het land," 1 Sam. 19: 29. Zo verdelen u en de satan uw ziel en uw hart onder elkaar. O! verdient zulk een ziel geen dubbele hel?

Christus neemt iedere zonde van een gelovige op, zoals Caesar zijn wonden opnam van hem van wie hij beter kon verwachten: "Gij, mijn zoon! Wat! u verwondt mij? Wat! u doorsteekt mij? Gij, die uw leven behoorde te wagen om het mijne te redden?" Er zijn geen wonden, die zo smartelijk en grievend voor Christus zijn, als die Hij ontvangt in het huis van Zijn liefhebbers. Dit doet de gelovige met hart en hand strijden tegen hetgeen tegen Christus is. Een ware bekeerling beschouwt iedere zonde als vergif als het uitbraaksel van een hond, als het slijk van de straat. Omdat hij iedere zonde zo beschouwt, keert zijn hart zich tegen iedere zonde en weerhoudt hem niet alleen van de zonde, maar hij verlaat ze ook. Hij verafschuwt ze meer dan de hel.

Ten derde. De zaligmakende bekering is niet alleen een zich afwenden van de zonde, maar ook een wederkeren tot God.

Ze is niet alleen een nalaten van het kwade, maar ook een doen van het goede. Ze is niet alleen een komen uit de duisternis, maar ook een gaan tot het licht. Zo zegt de apostel, Hand. 26: 18: "Om hun ogen te openen en hen te bekeren van de duisternis tot het licht en van de macht des satans tot God." Zo zegt Jes. 55: 7: "De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten en hij bekere zich tot de HEERE." De goddeloze moet zijn hart aan de kracht der Goddelijke genade onderwerpen en zijn leven aan de wil en het woord van God. Zoals lijdelijke goedheid een begenadigde ziel nooit kan bevredigen, zo kan lijdelijke goedheid ook nooit de ziel zalig maken. Het is niet genoeg, dat u alleen niet slecht bent, maar u moet ook tevens het goede doen; anders bent u voor eeuwig verloren. Ezech. 18: 21: "Maar wanneer de goddeloze zich bekeert van al zijn zonden, die hij gedaan heeft en al Mijn inzettingen onderhoudt, en doet recht en gerechtigheid; hij zal gewisselijk leven, hij zal niet sterven." In Gods ogen is lijdelijke gerechtigheid en heiligheid in 't geheel geen gerechtigheid en heiligheid. Het was niet de lijdelijke gerechtigheid en zijn betrekkelijke goedheid, die konden voorkomen, dat hij van God verworpen, buiten de hemel gesloten en in de hel geworpen werd. Matth. 20. Het is niet genoeg, dat de boom geen kwade vrucht voortbrengt, maar hij moet goede vrucht dragen; anders moet hij afgehouden worden en in het vuur geworpen worden. "Iedere boom, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt afgehouden en in het vuur geworpen," zegt Christus, Matth. 7: 19.

Mensen, die tevreden zijn met een lijdelijke gerechtigheid, zullen uiteindelijk de hemelpoorten met dubbele grendelen gesloten vinden. Alles, wat zulk een gerechtigheid en heiligheid kunnen doen, is dat zulk een mens één van de beste kamers en gemakkelijkste bedden in de hel ontvangt. De zaligmakende bekering leidt het hart en het leven niet alleen van de zonde af, maar ook naar God toe. Ze doet een mens niet alleen ophouden om in de wegen des doods te wandelen, maar ze doet hem ook wandelen in de weg des levens: "Ze werken geen onrecht, maar wandelen in Zijn

wegen." Ps. 119: 3.

Ten vierde. Die bekering, die met de zaligheid gevoegd is, *treft met de meeste kracht en in het bijzonder die zonde of de zonden, waarop de zondaar vóór zijn bekering het meest belust en waartoe hij het meest geneigd was.*

De hand der bekering is het meest tegen die zonde, waarnaar de ziel het meest met een begeerlijk oog gekeken heeft. De voornaamste zonden, waaraan Israël schuldig was, waren afgoderij en zondige toegeeflijkheid. Nu, als God vriendelijk in hen werkt, leggen zij de hand der bekering op deze bijzondere zonde: "Daarom zal daardoor de ongerechtigheid van Jakob verzoend worden, en dit is de ganse vrucht, dat Hij deszelfs zonde zal wegdoen, wanneer Hij al de stenen des altaars maken zal als verstrooide kalkstenen, de bossen en de zonnebeelden zullen niet bestaan." Jes. 27: 9. Hier ziet ge, als God in genade voor en jegens Zijn volk verschijnt en handelt, dat zij de hand van bekering op hun bossen en beelden leggen. Deze moeten naar beneden gehaald worden. De bossen en beelden zullen niet blijven staan; zij zullen volkomen afgebroken, vernietigd en afgeschaft worden.

Zo staat er in Jes. 30: 22: "Gij zult voor onrein houden het deksel van uw zilveren gesneden beelden en het overtreksel uwer gouden, gegoten beelden. ... Gij zult tot elk van die zeggen: Henen uit! Hier ziet u, dat de hand van bekering tegen hun afgoden van zilver en goud is; en niet alleen tegen hun afgoden, maar ook tegen alles, wat op hen betrekking had. Nu openbaren ze niets dan afschuw voor hun afgoden en hun heilige verontwaardiging over hen. "Henen uit!" De hand der bekering maakt een scheiding tussen hen en hun afgoden, tussen hun ziel en hun boezemzonden. Nu is hun haat, afschuw en verachting voor hun afgoden en beelden even groot als tevoren de aanbidding en verering daarvan. Zo handelt Maria Magdalena geheel tegengesteld aan haar vroeger zondig 'Ik', Lukas 7: Ze kruisigt het vlees in die dingen, waarin ze haar vlees vroeger koesterde. Zo deed ook de stokbewaarder, Hand. 16. Hij wies de wonde, die zijn eigen handen tevoren gemaakt hadden. Hij handelt barmhartig, waar hij tevoren wreed handelde. Eerst was er niemand zo woest, wreed en onmenselijk in zijn gedrag jegens de apostelen als hij; daarna was er niemand zo zachtmoedig, medelijdend en beleefd voor hen als hij. Hetzelfde kunt u opmerken in Zacheüs, Paulus en Manasse.

Ten vijfde. De ware zaligmakende bekering is in haar aard *zeer veelomvattend:*

(1). Ze bevat een gezicht en *een gevoel van de zonde.* Men moet eerst zijn zonde zien, eerst de zonde gevoelen, voordat men zich van de zonde bekeert. Efraïm zag eerst zijn zonde en dan bekeert hij zich van zijn zonde: "Nadat ik mijzelf ben bekend gemaakt, heb ik op de heup geklopt," Jer. 31: 19. Een man ziet eerst, dat hij buiten de weg is, voordat hij op de weg terugkeert. Als hij het niet ziet, blijft hij op de verkeerde weg wandelen, maar bemerkt hij, dat hij van de goede weg af is, dan begint hij naar de goede weg te vragen. Als daarom de zondaar ziet, dat zijn weg een weg des doods is, dan roept hij uit: O, leid mij op de weg des levens, leid mij op de eeuwige weg, Ps. 139: 24.

(2). De ware bekering sluit niet alleen een gezicht en een gevoel van de zonde in, maar ook *een erkenning, een belijdenis van de zonde:* "Toen ik zweeg, werden mijn beenderen verouderd; maar ik zeide: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen en Gij vergaaft de ongerechtigheid mijner zonde." Ps. 32: 35. Zie ook Ps. 51 en Job 33: 21-27. De belofte der vergeving is vastgemaakt aan de belijdenis der zonden, 1 Joh. 1: 9: "Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve." Zo ook Spr. 28: 13: Die zijn overtredingen bedekt, zal niet

voorspoedig zijn, maar die ze bekent en laat, zal barmhartigheid verkrijgen." Als wij onze zonden oprecht, ernstig, ootmoedig en van harte belijden, wacht ons de vergeving. De belijdenis der zonde moet samengaan met de doding der zonde, of alles is verloren. God is verloren, Christus is verloren, de hemel is verloren en de ziel is voor eeuwig verloren. De ware boetvaardige kan zeggen: 'Ik verberg mijn zonden niet, maar ik leg ze open. Ik veeg ze niet weg, maar ik besprenkel ze. Ik verontschuldig ze niet, maar ik klaag ze aan. Mijn zonden doen mij geen schade, als ik ze niet liefheb. Het begin van mijn verlossing is de kennis van mijn overtredingen.'

(3). De zaligmakende bekering sluit niet alleen de belijdenis der zonde in, maar ook *een diep berouw over de zonde*. Ps. 51: 6; 2 Kor. 7: 10-11. Ze verbreekt het hart met geweend en zuchtingen, omdat een liefhebbend Vader beledigd is, een gezegende Zaligmaker gekruisigd en de zoete Trooster bedroefd is. De boetvaardige Maria Magdalena weent veel en heeft veel lief. Tranen, in plaats van juwelen, waren de sieraden van de boetvaardige David. Die zoete zanger zong nooit welluidender dan toen zijn hart het meest door boetvaardigheid verbroken was! "Hoe zal God mijn tranen in de hemel afwissen, als ik er op de aarde geen vergoten heb? Hoe zal ik met gejuich maaien, als ik niet met tranen zaai? Ik ben met tranen geboren en zal met tranen sterven; waarom zou ik dan zonder hen leven in dit tranendal?" zegt de ware boeteling. De zoetste vreugde ontspruit uit de bitterste tranen. Tranen van boetvaardigheid zijn de verwekkers van geestelijke vreugde. Toen Hanna geweend had, ging ze weg en was niet meer bedroefd, 1 Sam. 1: 18. De bij haalt de zoetste honing uit de bitterste kruiden. Christus maakte van water de beste wijn; de grootste, zuiverste, waarachtigste, duurzaamste en uitnemendste vreugde wordt uit de wateren der boetvaardigheid geschapen. Als God God is, zullen zij, die met tranen zaaien, met gejuich maaien, Ps. 126: 5. Laat echter de treurende zich niet in zijn tranen verdrinken. Laat mij deze waarschuwing geven: Alleen voor de tranen van de verdoemden is er geen geneesmiddel meer. Een mens, die volhardt in de weg naar het paradijs, moet zich niet in een kleine hel plaatsen en hij, die op het paradijs kan en mag hopen, behoort niet door iets ontmoedigd of overstelpt te worden.

(4). De zaligmakende bekering sluit niet alleen een diep berouw over de zonde in, maar ook *een heilige schaamte en verontwaardiging over de zonde*, Ezra: 6, Jer. 3: 24, Ezech. 16: "Dan zult u uw wegen gedenken en beschaamd zijn ... en niet meer uw mond openen vanwege uw schande, wanneer Ik voor u verzoening zal doen over al hetgeen u gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE." Als de boetvaardige ziel ziet, dat zijn zonden vergeven zijn, de toom van God gestild is en de Goddelijke rechtvaardigheid bevredigd is, dan zit ze beschaamd neer, Rom. 6: 21: "Wat vrucht had u toen van die dingen, waarover gij u nu schaamt?" De zonde en de schaamte zijn onafscheidelijke metgezellen. Een mens kan het schijnbaar zoet der zonde niet genieten zonder de werkelijke schaamte, die de zonde vergezelt. Deze twee heeft God samengevoegd en de gehele wereld kan ze niet van elkaar scheiden. De onbeschaamde keizer Caligula zei van zichzelf, dat hij niets beters voor zichzelf wenste dan dat hij niet beschaamd kon worden. Ongetwijfeld zijn die dingen alleen schandelijk, die zondig zijn. Een ziel, die alle schaamte weggezondigd heeft, is rijp voor de hel en aan de satan overgegeven. Een mens kan in dit leven geen groter plaag krijgen dan te zondigen en zich niet te schamen.

(5). Die bekering, die met de zaligheid gevoegd is, omvat niet alleen een schaamte over de zonde, maar ook *een walging en een afschuw van de zonde*, en van onszelf vanwege de zonde, Job. 42: 6, Amos 5: 15, Ez. 20: 43: 'Gij zult dan gedenken aan uw wegen en aan al uw handelingen, waarmee gij u verontreinigd hebt en gij zult van uzelf een walging hebben over al uw boosheden, die gij gedaan hebt.' De

boetvaardige zondaar walgt van zijn zonden en hij walgt ook van zichzelf vanwege zijn zonden. Hij roept uit: 'O, die wellustige ogen! O, die goddeloze handen! O, die bedrieglijke tong! O, die verdraaide wil! O, dat verdorven hart! O, hoe walg ik van mijn zonden, hoe walg ik van mijzelf, van mijn zondig Ik en hoe walg ik van mijn natuurlijk Ik, omdat het zondig is! Mijn zonden zijn een last voor mij en ze maken mijzelf tot een last. Mijn zonden zijn mij tot afschuw en zij doen mezelf verfoeien in stof en as.'

Een ware boeteling heeft niet alleen lage gedachten van zichzelf, maar ook walgelijke gedachten van zichzelf. Niemand kan zo slecht over hem denken en spreken als hij over zichzelf zal denken en spreken, Ez. 6: 9: "Dan zullen uw ontkomenen Mijner gedenken onder de heidenen, waar zij gevankelijk zullen geworden zijn, omdat Ik verbroken ben door hun hoerachtig hart, dat van Mij afgeweken is en door hun ogen, die hun drekgoden nahoereren; en zij zullen een walging aan zichzelf hebben over de boosheden, die ze in al hun gruwelen gedaan hebben." Als uw bekering u niet met de zonden doet breken en uw zonden de liefde tot uzelf niet verbreekt, is uw bekering geen zaligmakende bekering.

Ten zesde. De zaligmakende bekering gaat met de volgende uitgelezen zaken gepaard:

(1). *Geloof*, Zach. 12: 10: 11: "Zij zullen Hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben en zij zullen over Hem rouwklagen." Het rouwklagen en het geloven gaan samen: Zo zegt de Heere Jezus, als Hij het Evangelie van het Koninkrijk Gods in Galiléa predikt: De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods nabij gekomen; bekeert u en gelooft het Evangelie."

(2). De zaligmakende bekering gaat altijd gepaard met *liefde tot Christus*, zoals u in de boetvaardige zondares kunt zien, Luc. 7: 47.

(3). *Een kinderlijke vreze*, die God niet durft te beledigen en een heilige bedachtzaamheid om Hem te eren, wordt ook in de ware bekering gevonden, 2 Kor. 7: 10: "Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid. Want ziet ditzelfde dat u naar God bent bedroefd geworden, hoe grote naarstigheid heeft het in u gewrocht? Ja verantwoording, ja onlust, ja vrees, ja verlangen, ja ijver, ja wraak; in alles hebt gij u bewezen rein te zijn in deze zaak." Waarlijk, de bekering ten leven wordt door al deze levendige metgezellen vergezeld. Ze worden samen geboren en zullen samen leven, totdat de boetvaardige ziel de aarde voor de hemel en de genade voor de heerlijkheid verwisselt.

Ten zevende. Tenslotte, de zaligmakende bekering is *een voortgaande daad, waarvan men nooit berouw heeft*, 2 Kor. 7: 10.

Die bekering is een blijvende fontein, waaruit de wateren der Goddelijke droefheid voortdurend blijven vloeien. Een waarachtig bekeerde wendt zich steeds nader tot God en keert zich steeds verder van de zonde. Een boetvaardige ziel zucht en treurt, dat hij niet dichterbij God en niet verder van de zonde weg kan komen, Rom. 7. Het werk der bekering is geen werk van een uur, een dag of een jaar, maar het is een werk voor het leven. Een oprechte bekeerling maakt evenveel consciëntie van een dagelijkse bekering als van de dagelijkse oefening des geloofs. Hij kan even blij zijn met één daad van bekering als met één daad des geloofs of der liefde. "Mijne zonde is steeds voor mij," zegt David, Ps. 51: 5. "Ik acht het, naast de bewaring voor de zonde, de grootste weldaad ter wereld, indien ik steeds weer over mijn zonden kan treuren," zegt de boetvaardige ziel. Zij blijft zich bekeren, zolang ze blijft leven. Zij gaat naar de hemel met de blijde tranen der bekering in haar ogen. Ze weet, dat zijn gehele leven

slechts een dag is om tranen te zaaien, opdat hij tenslotte eeuwige vreugde zal maaien. De zaligmakende bekering verzaakt voorgoed de zonde. Ze zegt de zonde voor eeuwig vaarwel en keert niet weder tot dwaasheid. "Wat heb ik meer met de afgoden te doen," zegt Efraim; Hoséa 14: 9. Ik heb de bitterheid van de zonde gesmaakt en ik heb het zoete der Goddelijke barmhartigheid in de vergeving der zonde gesmaakt. Daarom, weg zonde, ik wil nooit meer met u te doen hebben! u hebt mij aan Christus ontroofd en u hebt mij mijn troost en kroon ontroofd.

Weg, weg, zonde! U zult door mij nooit meer begunstigd worden. Hij, die zijn zonden alleen maar aflegt in de nacht van tegenspoed met het voornemen om ze weer op te nemen in de dag van voorspoed, heeft zich nog nooit waarlijk bekeerd. Hij is als een hond, die weerkeert tot zijn uitbraaksel; hij is gelijk het zwijn, dat weerkeert tot de wenteling in het slijk. Zo was het met Judas en Demas. Het is in sommige mensen een buitengewone dwaasheid hun zonden af te leggen, voor ze hun godsdienstige plichten gaan verrichten, maar met het voornemen ze daarna weer op te nemen. Het is droevig, wanneer de mensen tot hun begeerlijkheden zeggen, wat Abraham tot zijn dienstknechten zei: "Blijft u hier en ik zal heengaan en aanbidden, dan zal ik tot u wederkeren," Gen. 22: 5. Waarlijk, zulke zielen zijn ver verwijderd van die bekering, die met de zaligheid gevoegd is, want die maakt een eeuwige scheiding tussen de zonde en de ziel. Ze maakt zulk een scheiding tussen de zonde en de ziel en stelt ze zo ver van elkaar, dat de gehele wereld ze nooit meer als twee vrienden kan doen samenleven. De boetvaardige ziel beschouwt de zonde niet als een vriend, maar als een vijand. Ze handelt met de zonde zoals Amnon met Thamar handelde, 2 Sam. 13: 15: "En Amnon haatte haar met een zeer grote haat; want de haat, waarmee hij haar haatte, was groter dan de liefde, waarmee hij haar had liefgehad; en Amnon zeide tot haar: Maak u op, ga weg." Precies zo gedraagt de boetvaardige ziel zich jegens de zonde. Zo ziet u wat de aard van de zaligmakende bekering is.

IV. Gehoorzaamheid

De vierde zaak, die ik aan moet wijzen, is welke gehoorzaamheid met de zaligheid gevoegd is, want de gehoorzaamheid is, gelijk ik eerder bewezen heb, ook in de zaligheid begrepen.

Ik zal u de volgende bijzonderheden noemen:

Ten eerste. De gehoorzaamheid, die met de zaligheid gevoegd is, is *hartgrondig en hartelijk*. Het hart, de inwendige mens, beantwoordt aan het woord en de wil van God. De gelovige weet, dat alleen een hartelijke gehoorzaamheid Christus aangenam is. Hij weet, dat niets het hart van Christus wint dan hetgeen van het hart komt.

Christus was hartelijk in Zijn gehoorzaamheid voor mij, zegt de gelovige en zal ik niet hartelijk in mijn gehoorzaamheid voor Hem zijn? Christus zal Zijn hand van liefde alleen leggen op de gehoorzaamheid, die uit het hart komt, Rom. 6: 17. U bent van harte gehoorzaam geworden aan het voorbeeld der leer, tot hetwelk u overgegeven zijt." Zo zegt Paulus ook, Rom. 7: 26: "Zo dan, ik zelf dien wel met het gemoed de wet Gods." Zijn hart was in zijn gehoorzaamheid. Rom. 1: 9: "God is mijn Getuige, die ik dien in mijn geest, in het Evangelie van Zijn Zoon." Velen dienen God met hun lichaam, maar ik dien Hem in mijn geest; velen dienen Hem naar de uitwendige mens, maar ik dien Hem naar de inwendige mens, Ezech. 36: 26.

God heeft Zijn wet in het hart der ware gelovigen geschreven en daarom kunnen zij Hem met het hart gehoorzamen: "Ik heb lust, o mijn God! om Uw welbehagen te doen." Waarom? "Uw wet is in het midden mijns ingewands." Het hart antwoordt in-

wendig op de uitwendige geboden, zoals een boek aan de geest van hem, die het schrijft.

Zo beantwoordt de afdruk in de was aan de letter die op het zegel staat. De Schriftgeleerden en Farizeeën waren druk in het uitwendig gehoorzamen van de wet, maar hun hart was niet in hun gehoorzaamheid. Daarom betekende alles, wat zij deden, niets in de ogen van Christus. Hij erkent alleen de uitwendige daden, als ze uit een toegenegen en gewillig hart voortkomen. Hun ziel was bij hun werken niet betrokken en daarom waren al hun diensten verloren diensten. Zij waren zeer heerlijk in hun uitwendige belijdenis, maar hun hart was als een gepleisterd graf. Hun buitenkant schitterde als de zon, maar hun binnenkant was zo zwart als de hel, Matt. 23. Ze geleken op de Egyptische tempels, schoon van buiten, maar vuil van binnen. Wel! gedenk hieraan: Geen daad of dienst is in de hemel gangbaar dan alleen, die het zegel van de oprechtheid des harten dragen. God wil niet met de bolster afgescheept worden, als we de kern aan de duivel geven.

Ten tweede. De zaligmakende gehoorzaamheid is niet alleen hartelijk, *maar ook algemeen.*

De ziel ziet op ieder deel van Gods wil, voor zover zij die kent. Ze gehoorzaamt zonder vooroordeel of partijdigheid. Ze doet de weegschaal noch naar de ene kant noch naar de andere kant overslaan. Een oprecht gehoorzame ziel maakt geen keuze welke geboden ze zal gehoorzamen en welke ze zal verwerpen. Zo handelt een huichelaar.

De oprechte heeft een oog om zowel op de eerste als op de tweede tafel te zien, een oor om naar beide te horen en een hart om beide te gehoorzamen. Hij houdt zich niet aan de eerste tafel om de tweede te veronachtzamen. Dit doen de huichelaars. Ook houdt hij zich niet aan de tweede tafel om de eerste te verachten. Dat doen de goddelozen. Hij gehoorzaamt uit een gevoel van roeping en uit een nauw geweten, Ps. 119: 6: "Dan zou ik niet beschaamd worden, wanneer ik merken zou op al Uw geboden." Het geloof zondert geen enkel ding uit, maar geeft acht op alles, wat God gebiedt. Het geloof kiest en onderwerpt zich niet aan deze waarheid om een andere te verwerpen en ongehoorzaam te zijn. Het geloof zegt niet: „Ik zal God in dit geval vertrouwen, maar niet in het andere. Ik zal Hem vertrouwen voor deze genade, maar niet voor die genade. Ik zal Hem in deze weg vertrouwen, maar niet in die weg." Het geloof maakt geen uitzonderingen. Het geloof weet, dat Hij machtig en getrouw is in al wat Hij beloofd heeft.

Zo zondert de ware gehoorzame ziel geen van de geboden Gods uit om het ene te gehoorzamen en het andere te verwerpen. Dat durft en kan ze niet. Nee! In een evangelische zin gehoorzaamt ze alle geboden. Luc. 1: 56: "Zacharias en Elisabeth waren beiden rechtvaardig voor God en wandelden in al de geboden en rechten des Heeren, onberispelijk." Ze wandelden niet alleen in al de geboden, maar ook in al de rechten; niet alleen in al de rechten, maar ook in al de geboden. Een oprecht gehoorzaam mens stelt zich geheel onder de wil van God, zoals Maria, de moeder van Christus, tegen de dienaren op het bruiloftsfeest gebod, Joh. 2: 5: "Zo wat Hij u zal zeggen, doet dat." Zo gebiedt de gelovige ogen, oren, handen, hart en lippen, ja het gehele lichaam en de gehele ziel om al wat Jezus Christus ook zegt met ernst en genegenheid te doen. Zo zegt David, Ps. 119: 34, 69: Geef mij het verstand en ik zal Uw wet houden; ja, ik zal ze onderhouden met gansen harte. De hovaardigen hebben leugens tegen mij gestoffeerd, doch ik bewaar uw bevelen van ganser harte." Het ganse hart sluit al de vermogens van de ziel en al de leden van het lichaam in. Zo bedoelt David: Ik zal hand en hart, lichaam en ziel, alles in mij en alles buiten mij,

stellen tot het onderhouden van Uw geboden.

Hier is een ziel volmaakt in haar gehoorzaamheid. Ze staat niet stil, ook halveert ze niet. Ze weet, dat de Heere in waarheid en geheel gediend wil worden en daarom gehoorzaamt zij met geheel haar hart en in een oprechte geest. Ik heb eens zeer vreemde taal gelezen, die uit de mond van een heiden kwam. Hij zeide: Als het Uw wil is, o Heere, beveel mij wat u wilt, zend me, waarheen u wilt, ik wil me aan niets onttrekken, dat goed is in Uw ogen." O! hoe zal deze heiden ten laatsten dage in het oordeel opstaan tegen alle Sauls, Jehu's, Judassen, Demassen, schriftgeleerden, Farizeeën en tijdgelovigen, die een gedeelde gehoorzaamheid vertoonden, daar ze aan sommige geboden gehoorzaamden en in een voortdurende overtreding van de andere geboden leefden. Waarlijk! hij, die in de voortdurende overtreding van één gebod leeft, zal uiteindelijk door God schuldig verklaard worden aan de overtreding van ieder gebod, Jac. 2: 10 en God zal dienovereenkomstig in een weg van rechtvaardigheid met hem handelen, Ez. 18: 10-13.

Het was de heerlijkheid van Jozua en Kaleb, dat zij volhard hadden de Heere in alles na te volgen, Num. 14: 24. Zo zei ook Cornelius: "Wij zijn dan allen nu hier tegenwoordig voor God, om te horen al hetgeen u van God bevolen is." Hij zondert niets uit.

Zo getuigde God Zelf van David: "Ik heb gevonden David, de zoon van Jesse, een man naar Mijn hart, die al Mijn wil zal doen," Hand. 13: 22. In het Grieks staat: "die al Mijn willen zal doen," hetgeen de algemeenheid en oprechtheid van zijn gehoorzaamheid te kennen geeft. Een oprecht hart heeft al de geboden van God lief, prijst al de geboden van God en ziet een Goddelijk beeld op al de geboden Gods gedrukt. Daarom is de voorname neiging en gesteldheid der ziel om alle geboden te gehoorzamen en zich aan alle te onderwerpen. God gebiedt een algemene gehoorzaamheid, Deut. 5: 29, Jozua 1: 8. De belofte der beloning wordt verbonden aan een algemene gehoorzaamheid, Ps. 19: 12, Jozua 1: 8.

Algemene gehoorzaamheid is een juweel, dat allen in de dag des doods en in het laatste oordeel zullen willen bezitten. De gedachtenis aan deze dingen en andere van die aard, wekt alle oprechte zielen op om in hun gehoorzaamheid onpartijdig en algemeen te zijn.

Ten derde. Die gehoorzaamheid, die met de zaligheid gevoegd is, komt voort uit inwendige, geestelijke oorzaken en uit heilige en hemelse motieven.

Zij is een vrucht van het geloof. Daarom wordt ze "de gehoorzaamheid des geloofs" genaamd, Rom. 16: 26. Zo staat er in 1 Tim. 1: 5: "Het einde des gebods is liefde uit een rein hart en uit een goed geweten en uit een ongeveinsd geloof."

Het geloof trekt die Goddelijke kracht in de ziel, die haar levendig en werkzaam, overvloedig en volhardend in het werk en de weg des Heeren maakt. Evenals het geloof, dringt ook de liefde de ziel voort in de wegen der gehoorzaamheid, Joh. 14: 21, 23: Zo iemand Mij liefheeft, die zal Mijn woord bewaren. Ps. 119: 48: "Ik zal mijn handen opheffen naar Uw geboden, die ik liefheb." Er wordt gezegd, dat de Goddelijke liefde is: het houden van de geboden, omdat ze de ziel aandringt ze te houden. De Goddelijke liefde maakt iedere last licht, ieder juk zacht en ieder gebod gemakkelijk. Ze kent geen moeilijkheden; ze maakt de geboden niet zwaar. Zij dwingt de ziel Goddelijk om te gehoorzamen en om het pad van Gods geboden te lopen. Zoals een gezonde gehoorzaamheid uit geloof en liefde ontspringt, zo ontspringt ze ook uit een kinderlijke vreze voor God, Psalm 119: 161: "Mijn hart heeft gevreesd voor Uw woord." Zo heeft Noach door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde van de dingen, die nog niet gezien werden en bevreesd geworden zijnde, de ark toebereid,

Hebr. 11: 7. O, maar de geveinsden en tijdgelovigen worden in hun gehoorzaamheid niet door zulke heerlijke beginselen gedreven en daarom verwerpt God al hun diensten, Jes. 1: 11-12.

Zoals deze zaligmakende gehoorzaamheid uit inwendige beginselen voortvloeit, zo ontspruit ze ook uit heilige en hemelse motieven. Zo doet ze de Goddelijke liefde smaken, geeft eenuitnemend zoete gemeenschap met God en geeft de ziel uitgelezen en kostbare openbaringen van de schoonheid en heerlijkheid Gods, Jes. 64: 5. De zoete blikken, de hemelse woorden, de heilige kussen en omhelzingen, die de gehoorzame ziel genoten heeft, maken haar vrijwillig en volkomen gehoorzaam aan het woord en de wil van God. O! maar al de redenen, die de huichelaars en vleselijke belijders tot gehoorzaamheid bewegen zijn alleen uitwendig en vleselijk. Ze zoeken de toejuicing van het schepsel, het oog en het oor van het schepsel en de beloning van het schepsel. Zij zoeken de broden en willen hun eierzucht bevredigen, Hoséa 7: 14. Soms worden ze tot gehoorzaamheid bewogen uit vrees voor het schepsel; soms, omdat ze het schepsel missen; soms door het voorbeeld van het schepsel en soms door geloften aan het schepsel. Soms bewegen het ongenoegen van God of de roede van God hen tot gehoorzaamheid, Hos. 5: 15, Ps. 78: 34. Soms brengen andere redenen hen tot een zekere gehoorzaamheid: Ze willen hun geweten sussen, de mond van hun geweten stoppen en het striemende, pijnigende, wondende, veroordelende, verschrikkende en kwellende gevoel in hun geweten doven. Zijn gehoorzaamheid ontstaat altijd uit één of andere lage, vleselijke en verdorven overweging. O, maar die zaligmakende gehoorzaamheid vloeit altijd voort uit inwendige, geestelijke oorzaken en uit heilige en hemelse motieven.

Ten vierde. De gehoorzaamheid, die met de zaligheid gevoegd is, *is een vaardige, vrijwillige en blijmoedige gehoorzaamheid.*

(1). Het is een *vaardige* gehoorzaamheid. "Mijn hart zegt tot U: Gij zegt: Zoek Mijn aangezicht; ik zoek Uw aangezicht, o HEERE", Ps. 27: 8. "Ik heb gehaast en niet vertraagd Uw geboden te onderhouden," Ps. 119: 60. "Zo haast als hun oor van mij hoorde, hebben ze mij gehoorzaamd, vreemden hebben zich mij geveinsdelijk onderworpen," Ps. 18: 45. Ik heb eens van een knecht gelezen, dat hij gedurende een heel jaar iedere dag water ging halen om rond een dorre stok te gieten, enkel op het bevel van zijn meester, die daarvoor geen goede reden kon geven. O, hoe vaardig maakt dan de genade de ziel om die Goddelijke geboden te gehoorzamen, die door de hoogste, sterkste en meest uitgelezen motieven ondersteund worden.

(2). Het is ook een *vrijwillige* gehoorzaamheid. Hand. 21: 13: "Maar Paulus antwoordde: Wat doet gij, dat u weent en mijn hart week maakt? want ik ben bereid, niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven voor de Naam van de Heere Jezus." De stralen uit de Goddelijke liefde en heerlijkheid maken begenadigde zielen gewillig op de dag van Zijn heirkraft, Ps. 110: 3. Deze Goddelijke beginselen, die in hen zijn, doen hen gewillig gehoorzamen. 2 Kor. 8: 3: "De Macedoniërs waren naar vermogen, ja, boven vermogen gewillig geweest." Alle bewegingen en daden van Christus jegens Zijn volk, voor Zijn volk en in Zijn volk zijn vrij. Hij heeft ze vrijwillig lief. Hij vergeeft ze vrijwillig. Hij bidt voor hen vrijwillig. Hij werkt voor hen vrijwillig en Hij zaligt ze vrijwillig. En zo bewegen de Zijnen zich en handelen zij jegens Christus vrijwillig. Zij horen, zij bidden, zij wachten, zij wenen, zij werken en zij waken vrijwillig. De Geest der genade en der heiligheid, die in hen is, maakt ze tot vrijwilligers in al hun godsdienst, 1 Kron. 29: 618; 1 Tim. 6: 18. Van Socrates wordt verhaald, dat hij, toen een tiranniek heerser hem met de dood bedreigde, antwoordde: "Ik ben gewillig." "Nu dan", zei de tiran, "dan zult u tegen uw wil blijven leven."

Socrates antwoordde: "Neen, want al wat u ook met me doen zult, zal ook mijn wil zijn." Als nu een enigszins veredelde natuur een mens in staat zal stellen dit te doen, zal dan genade, zal dan vereniging en gemeenschap met Christus een mens niet in staat stellen evenveel, ja zelfs oneindig veel meer te doen?

(3). Het is ook een *blijmoedige* gehoorzaamheid. Het is voor de gelovige eten en drinken; het is zijn blijdschap en kroon; het is een genoegen, een paradijs voor zijn ziel altijd de wil van zijn Vader te gehoorzamen en altijd in het werk van Zijn Vader bezig te zijn, Ps. 40: 9: "Ik heb lust, o mijn God! om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden mijns ingewands." Zoals de zon vrolijk is als een held om het pad te lopen, zo zijn de heiligen vrolijk om het pad der gehoorzaamheid te lopen. De godzaligheid is een groot gewin, daarom kunnen zij niet anders dan zich daarin verheugen. Niet alleen "door" het houden, maar ook "in" het houden van Zijn geboden is een groot loon. Ps. 112: 1: "Welgelukzalig is de man, die de HEERE vreest, die grote lust heeft in Zijn geboden." Dit betekent: in het onderzoeken en gehoorzamen van Zijn geboden. Ps. 119: 16: "Ik zal mijzelf vermaken in Uw inzettingen, Uw woord zal ik niet vergeten." Vers 35: "Doe mij treden op het pad Uwer geboden, want daarin heb ik lust." Vers 47: "En ik zal mij vermaken in Uw geboden, die ik liefheb." Vers 143: "Benauwdheid en angst hebben mij getroffen, doch Uwe geboden zijn mijn vermakingen." De Goddelijke geboden zijn niet zwaar voor een liefhebber van Christus. Voor iemand, die liefheeft, is niets moeilijk. De liefde tot Christus, de toenemende kennis van Christus, de omhelzingen van Christus maken een begenadigde ziel leergierig en naarstig in het houden van de geboden van Christus, in belijdenis en leven, in woord en werk, in hoofd en hart. Zo ziet ge, dat die zaligmakende gehoorzaamheid vrijwillig en blijmoedig is.

Ten vijfde. Het is ook een vastberaden gehoorzaamheid.

Jozúa 24: 15 "Ik en mijn huis, wij zullen de HEERE dienen." Hij is er vast toe besloten; er moge komen, wat wil. Ondanks alle gevaren, moeilijkheden, belemmeringen en ontmoedigingen, zal hij de HEERE gehoorzamen en volgen. Zo wordt in Hebreuwen 11 van de gelovigen, welker de wereld niet waardig was, gezegd, dat zij de Goddelijke geboden niettegenstaande allerlei ellenden en doodsgavaren vastberaden gehoorzaamd hebben. Zo was Paulus dat hemelsgezicht niet ongehoorzaam, hoewel hem banden en verdrukkingen wachtten, Hand. 20: 23. Hij gehoorzaamde liever dan dat hij redetwiste. In Gal. 1: 15-16 zegt hij, dat hij niet terstond met vlees en bloed is te rade gegaan. Zo gehoorzaamden de apostelen de Heere, ondanks dreigingen en slagen. Zij hielden zich standvastig aan het werk van hun Meester: "Oordeelt gij, of het recht is voor God, ulieden meer te horen dan God? Want wij kunnen niet laten te spreken, hetgeen wij gezien en gehoord hebben." "En nu dan, Heere! zie op hun dreigingen en geef Uw dienstknechten met alle vrijmoedigheid Uw woord te spreken." "En als zij de apostelen tot zich geroepen hadden, geselden zij hen en geboden hun, dat zij niet zouden spreken in de Naam van Jezus en lieten hen gaan. Zij dan gingen heen van het aangezicht des raads, verblijd zijnde, dat zij waardig waren geacht geweest om Zijns Naams wil smaadheid te lijden. En zij hielden niet op, alle dag, in de tempel en bij de huizen te leren en Jezus Christus te verkondigen." (Hand. 4: 19, 20, 29 en 5: 40, 42).

Zo ziet u dat noch beproevingen, noch verschrikkingen, noch bedreigingen, noch gevaren of dood hen ongehoorzaam konden maken aan de Goddelijke geboden. Geen vurige oven, geen leeuwenkuil, geen dodend zwaard of martelingen kunnen begenadigde zielen terug doen schrikken van hun gehoorzaamheid aan hun Heere, Ps. 119: 106: "Ik heb gezworen en zal het bevestigen, dat ik onderhouden zal de rechten

Uwer gerechtigheid."

Ten zesde. Het doel van deze gehoorzaamheid is de verheerlijking van God.

Het oogmerk van de gehoorzame ziel in gebed en lofzang, in gesprek en wandel, in het geven en ontvangen, is de Goddelijke verheerlijking, Rom. 14: 7: "Want niemand van ons leeft zichzelf en niemand sterft zichzelf. Want hetzij wij leven, wij leven de Heere; hetzij dat wij sterven, wij sterven de Heere; hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren." De gehoorzame ziel bedoelt in al haar daden Gods eer te bevorderen. Als de wereld, de satan of de oude mens op bepaalde tijden andere doeleinden aan de ziel voorstellen, doet de verheerlijking van God deze alle te niet. Dit is hoogst zeker, dat hetgeen een mens tot zijn grootste en hoogste doel stelt, alle andere doeleinden te niet doet. Zoals het licht van de zon alle andere lichten doet verbleken, zo zal een mens, die de eer van God bedoelt, alle vleeselijke en lage doeleinden terzijde leggen. Hij, die eer, rijkdom en toejuiching enz. tot het doel van zijn daden stelt, zal aan het einde in eeuwige smart neerliggen; hij moet in een eeuwig vuur verkeren. De mens is, zoals zijn doel is; en zijn werk is, zoals zijn doel is. Als zijn doel waardeloos is, is alles waardeloos. Als zijn doel goed is, is alles goed en de mens is voor eeuwig zalig, Jes. 30: 33 en 33: 14.

Ten zevende. De gehoorzaamheid, die met de zaligheid gevoegd is, is een standvastige gehoorzaamheid.

Ps. 119: 112: "Ik heb mijn hart geneigd om Uw inzettingen eeuwiglijk te doen, ten einde toe." De oorzaken, bronnen en motieven van een heilige gehoorzaamheid zijn bestendig. Daarom is de gehoorzaamheid van een gezonde Christen niet gelijk de morgendauw of als een bedrieglijke boog, Ps. 44: 18-20: "Dit alles is ons overkomen; nochtans hebben wij U niet vergeten, noch valselijk gehandeld tegen Uw verbond. Ons hart is niet achterwaarts gekeerd, noch onze gang geweken van Uw pad; hoewel u ons verpletterd hebt in een plaats der draken en ons met een doodsschaduw bedekt hebt." De liefde van Christus, de beloften van Christus, de tegenwoordigheid van Christus, de openbaringen van Christus, het voorbeeld van Christus en de vergelding des loons door Christus, doen een gezonde Christen in het aangezicht van alle gevaren en doden voortgaan en volharden in de wegen der gehoorzaamheid. Noch de hoop op het leven, noch de vreze voor de dood kunnen een oprechte Christen van meester doen veranderen of zijn roeping doen verzaken, Fil. 2: 12: Alzo dan, mijn geliefden! gelijk u te allen tijd gehoorzaam geweest bent. niet als in mijn tegenwoordigheid alleen, maar veel meer nu in mijn afwezen, werkt uws zelfs zaligheid met vrezen en beven." Dit was de roem der Filippensen, dat zij in hun gehoorzaamheid volhardden. Of Paulus tegenwoordig of afwezig was, zij dachten voortdurend aan hun roeping. O! maar huichelaars en "weerhanen" zijn slechts oplopend en onbestendig in hun gehoorzaamheid. Zij praten over gehoorzaamheid; zij prijzen de gehoorzaamheid, en nu en dan, in een vlaag, stappen zij op de weg der gehoorzaamheid, maar zij wandelen niet volhardend in de weg der gehoorzaamheid. Ze zijn alleen standvastig in hun onstandvastigheid, Job 27: 10: "Zal de huichelaar zich verlustigen in de Almachtige? Zal hij God aanroepen te aller tijd?" Zal hij God aanroepen in de tijd van voorspoed en in tijd van tegenspoed? In tijd van gezondheid en in tijd van ziekte? In tijd van kracht en in tijd van zwakte? In tijd van eer en in tijd van schande? In tijd van vrijheid en in tijd van gevangenschap? Het antwoord moet luiden: Hij zal God niet te aller tijd aanroepen. Zoals een lui paard, als het opgehitst wordt, snel genoeg zal lopen, maar wanneer het aan zichzelf gelaten wordt, direct stilstaat; zo kan een huichelaar gedurende enige tijd nogal aardig in een godsdienstige weg wandelen. Als hij echter

zijn eigen doeleinden bereikt heeft, zal hij ermee ophouden en in staat zijn niet verder te gaan.

Er is een monnik geweest, die nauw leefde, zedig wandelde en zich nederig gedroeg. Toen hij echter door zijn schijnbaar buitengewone heiligheid abt werd, werd hij onverdragelijk trots en onbeschaamd. Toen men hem naar de reden vroeg, erkende hij, dat zijn vroeger gedrag en nederige blikken slechts ten doel hadden, dat hij abt zou worden. O! veel ongezonde harten trekken een mantel van godsdienst aan, spreken als engelen en zien er als heiligen uit om verhoogd te worden. Zijn ze zover, dan wordt er niemand gevonden, die trotser en ijdel is dan zij.

O! maar die gehoorzaamheid, die met de zaligheid gevoegd is, is volhardend en duurzaam. Een Christen gaat in zijn wandel rechtuit hemelwaarts. 1 Sam. 6: 12: "De koeien nu gingen recht in die weg op de weg naar Beth-Sémes, op een straat; zij weken noch ter rechter noch ter linkerhand." Zo gaan begenadigde zielen rechtuit over de weg ten hemel, dat is de weg der gehoorzaamheid. Al gaan ze kermend en wenend voort, nochtans gaan zij voort en wijken noch ter rechter noch ter linkerhand. Als zij door de hevigheid der verzoeking of der verdorvenheid eens buiten de weg geworpen worden, keren zij er weer spoedig op terug. Ze kunnen soms buiten de weg der gehoorzaamheid stappen, maar ze kunnen niet buiten de weg der gehoorzaamheid blijven wandelen. De oprechte reiziger kan van zijn weg afdwalen, maar hij keert er spoedig op terug. Zo handelt ook de oprechte ziel, Ps. 119: 3, 4.

Ten achtste. Tenslotte wordt er in de weg der zaligheid niet alleen dadelijke, maar ook *lijdelijke gehoorzaamheid gevonden*.

"En ook allen, die godzaliglijk willen leven in Christus Jezus, die zullen vervolgd worden", 2 Tim. 3: 12: door tong of pen, door hand of hart. "Indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heersen", 2 Tim. 2: 12. Rom 8: 17, 18. We gaan het paradijs in onder een vlammend zwaard door. "Wij moeten door vele verdrukkingen ingaan in het Koninkrijk Gods", Hand. 14: 22. Een oprecht hart is even gewillig Christus lijdelijk als dadelijk te gehoorzamen. Hand. 21: 13: "Ik ben bereid niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven te Jeruzalem voor de Naam van de Heere Jezus." 'Ik ben gewillig, zegt Paulus, mijn vertroosting voor Christus te verliezen; ik ben bereid benauwdheden voor Christus te doorstaan; ik ben gewillig het schepsel voor Christus te verlaten of te verliezen.' In Fil. 3: 8 spreekt Paulus van zichzelf als van iemand in een storm, die al zijn kostbare waren en goederen om Christus' wil overboord heeft geworpen: "Om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb." Zo moeten wij in stormachtige tijden alles overboord werpen voor Christus en door smarten, bloed en dood naar een onverwelkelijke kroon zwemmen.

V. de liefde.

De vijfde zaak die ik u moet laten zien is, welke *liefde* het is, die met de zaligheid gevoegd is. Dat ze de zaligheid vergezelt, heb ik u reeds eerder bewezen. Ik zal nu niet spreken van de liefde van Christus tot ons. Zijn liefde is de oorsprong. Zij is volkomen en vrij. Het is een grote en zoete liefde.

Nu spreken wij van onze liefde tot Hem en noemen de volgende bijzonderheden:

Ten eerste. De liefde, die met de zaligheid gevoegd is, *is een allesovertreffende liefde*.

De ware liefde tot Christus overtreft wonderbaar de liefde tot alle andere

betrekkingen, zoals de liefde tot vader, moeder, vrouw, kinderen, broers en zusters. Ze overtreft zelfs de liefde tot het eigen leven, Matth. 10: 37, 38; Ps. 73: 25: "Wie heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde!" Christus wil alles zijn of helemaal niets. In Christus zijn de grootste redenen, de hoogste redenen, ja alle redenen te vinden om Hem lief te hebben. In engelen en mensen zijn slechts enkele bijzondere redenen om hen lief te hebben; alle redenen tot liefde warden uitnemend en alleen in Christus gevonden. Kol. 1: 19: "Het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou."

Er is niet alleen een volheid, maar een overvloeiende volheid in Jezus Christus. Alle wijsheid, alle kennis, alle licht, alle leven, alle liefde, alle goedheid, alle zoetheid, alle gelukzaligheid, alle vreugde, alle blijdschap, alle genoegens, alle schoonheid, alle zaligheden, alle uitnemendheden en heerlijkheden zijn in Christus, Kol. 2: 9. De ware liefhebbers van Christus weten, dat Christus liefheeft als een Hoofd, als een Koning, als een Vader, als een Man, als een Broeder, als een nabestaande en als een Vriend. De liefde tot alle betrekkingen komt samen in de liefde tot Christus en dit wekt een gelovige op Christus boven alles lief te hebben. Ze weten, dat Christus ze meer liefheeft dan zij zichzelf liefhebben; zelfs heeft Hij ze meer dan Zijn eigen leven lief, Joh. 10: 17, 18.

De liefde is de magneet der liefde. Christus is liefelijk en beminnelijk. Hij is vermaard en schitterend, smetteloos en onvergelijkelijk in Zijn namen, Zijn naturen, Zijn ambten, Zijn genaden, Zijn gaven, Zijn openbaringen, Zijn handelingen en Zijn instellingen. Hij is vol majesteit, waardigheid, barmhartigheid en heerlijkheid. "Hij is blank en rood; Hij draagt de banier boven tienduizend," Hoogl. 5: 10. "Zijn gehemelte is enkel zoetigheid en al wat aan Hem is, is gans begerlijk," vers 16. Christus is zeer verrukkelijk, Hij is liefelijk, Christus is zeer liefelijk, Christus is hoogst liefelijk, Christus is altijd liefelijk, Christus is volmaakt liefelijk. Hij is het uitgedrukte Beeld van God; Hij is het Afschijnsel Zijner heerlijkheid. Als de ziel Hem maar kan ontdekken, zal ze in Hem de hoogste volmaaktheid en meest verheven uitnemendheden vinden. Door al deze overwegingen warden de heiligen gedrongen Jezus Christus boven alles lief te hebben.

Ten tweede. Die ware zaligmakende liefde is *een liefde, die gehoorzaamt*. Ze is een werkzame liefde.

De liefde tot Christus maakt een mens onderworpen aan de geboden van Christus: "Indien u Mij liefhebt, zo bewaart Mijn geboden. Die Mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft," Joh. 14: 15, 21. Goddelijke liefde is zeer werkzaam. David zegt in Ps. 116: "Ik heb lief." Maar hoe werkt die liefde? "Wel," zegt hij, "ik zal wandelen voor het aangezicht des HEEREN, ik zal de beker der verlossingen opnemen, ik zal mijn geloften betalen, ik zal U offeren een offerande van dankzegging en ik zal de Naam des HEEREN aanroepen."

De Goddelijke liefde beperkt zich niet tot één plicht, maar ziet op alle. Hij, die liefheeft, loopt vaardig; hij, die liefheeft, gelooft; hij, die liefheeft, verheugt zich; hij, die liefheeft, treurt; hij, die liefheeft, geeft en leent uit; hij, die liefheeft, verdraagt; hij, die liefheeft, wacht; hij, die liefheeft, hoopt, Hebr. 6: 10: "Want God is niet onrechtvaardig, dat Hij uw werk zou vergeten en de arbeid der liefde." Liefde maakt de ziel werkzaam.

Ze is als de deugdzame vrouw in Spreuken, die al haar dienstmaagden aan het werk zet. De ware liefde is alleen maar rustig, als zij de wil van God doet. Ze wil niet toelaten, dat enige genadegave stil ligt in de ziel. Ze zal alle andere genaden aan het werk zetten. De liefde doet het geloof kracht halen uit Christus; ze doet de

lijdzaamheid wachten op Christus; ze doet de ootmoed zich onderwerpen aan Christus; ze doet de Goddelijke droefheid wenen om Christus en de zelfverloochening de dierbaarste goederen loslaten voor Christus. Zoals de zon de aarde vruchtbaar maakt, zo maakt de Goddelijke liefde de ziel vruchtbaar in de werken der gerechtigheid en heiligheid.

Hij, die liefheeft, kan niet ledig noch onvruchtbaar zijn. De ware liefde maakt de ziel standvastig en overvloedig in het goede: 2 Kor. 5: 14: "De liefde van Christus dringt ons." Ze drijft ons voort; ze draagt ons voort als mensen met een onstuimige geest of als een schip, dat door sterke winden naar de gewenste haven voortgestuwd wordt. De natuurlijke liefde maakt het kind, de knecht, de vrouw gehoorzaam; zo maakt de Goddelijke liefde, dat de ziel meer gehoorzaamt dan redetwist. Een ziel, die Christus liefheeft, zal nooit ophouden te gehoorzamen, zolang ze leeft. De Goddelijke liefde is als de zon. De zon werpt haar stralen omhoog en omlaag, naar het oosten en het westen, naar het noorden en het zuiden. Zo richt zich de liefde van de gelovige op God in de hemel en op de naaste op aarde; op onze vrienden aan de rechterhand op onze vijanden aan de linkerhand; op hen, die in een staat van genade zijn en op hen, die in hun natuurstaat leven. De Goddelijke liefde zal steeds in een of andere weg werkzaam zijn.

Ten derde. De Goddelijke liefde is een *oprechte en onbedorven liefde*. Ef. 6: 24: De genade zij met al degenen, die onze Heere Jezus Christus liefhebben in onverderfelijkheid! Amen.

De ware Christen heeft Christus om Christus lief. Hij heeft Christus lief om Zijn innerlijke en eeuwige waarde. Hij heeft Hem lief om Zijn onvergelykelijke uitnemendheid en schoonheid; om die allesovertreffende zoetheid, liefelijkheid, heiligheid en goedheid, die in Hem is. Hij heeft Christus niet lief om de broden. Ook zal hij, zoals Judas, Christus niet kussen en Hem verraden. Hij zal met die van Jeruzalem de ene dag niet uitroepen: "Hosanna, Hosanna," en de andere dag: "Kruist Hem, Kruist Hem." Hij heeft Christus met een maagdelijke liefde lief, Hoogl. 1: 3: "De maagden hebben U lief." Zij hebben U oprecht, zuiver en volkomen lief; zij hebben U lief om die heerlijkheid, die natuurlijke liefelijkheid en onvergelykelijke goedheid, die in U is. "De oprechten hebben U lief." Of zoals het in het Hebreeuws is: "De oprechtheid heeft U lief"; of "zij hebben U lief in oprechtheid." Dit betekent: Ze hebben u volkomen, alleroprechtst lief. De huichelaars hebben u lief uit minderwaardige, vleselijke motieven. Ze hebben u plichtmatig en niet wezenlijk lief; met het woord en de tong; maar zij verachten u in hart en leven. Ze hebben de gaven liever dan de Gever.

De liefde, die met de zaligheid gevoegd is, is een wezenlijke en hartelijke liefde, een oprechte liefde. Ze doet de ziel van Christus, de Gever, meer liefhebben dan de gave. Ze doet de ziel de gave liefhebben, terwille van de Gever. Ze doet de ziel de Gever liefhebben zonder Zijn gaven. Gewis, zij die Christus meer liefhebben dan Zijn gaven, zullen zeer spoedig goede gaven van Christus ontvangen. Keizer Vespasianus gaf een vrouw, die hem om zijn persoon eerbied en liefde bewees, een rijke beloning. Zal dan Christus hen niet veel meer met Zijn uitgelezen gaven belonen, die Hem meer dan de gaven liefhebben? Gewis, Christus zal niet kariger zijn dan een heidens keizer! Hij, die Christus om die geestelijke zoetheid en liefelijkheid, die in Hem is, liefheeft, zal nooit een verliezer zijn. Christus wil niet lang in het schuldboek van die mens staan.

Ten vierde. Die Goddelijke liefde is een *vurige en sterke liefde*. Het is een vonk hemels vuur en ze zet al de genegenheden in een heilige vlam, Hoogl.

1: 7: "Zeg mij aan, Gij, die mijn ziel liefheeft, waar Gij weidt."

Deze liefhebbende, vriendelijke, verheven uitdrukking: "O, Gij, die mijn ziel liefheeft," wijst op de brandende liefde van de bruid jegens Christus. Zo lezen we in Jes. 26: 8, 9: Tot Uw naam en tot Uw gedachtenis is de begeerte onzer ziel. "Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht, ook zal ik met mijn geest, die in het binnenste van mij is, U vroeg zoeken."

Deze uitdrukkingen openbaren de vurige liefde van de Kerk tot Christus. Dit doet ook de verlangende uitroep van de Kerk: "Ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterkt mij met de appelen; want ik ben krank van liefde," Hoogl. 2: 5.

De verloofde maagd kan geen sterker en heviger liefde jegens haar geliefde openbaren, dan door zulke liefdesbetuigingen, als zij hem ontmoet en hem geniet. Zo is het hier met de bruid van Christus.

De liefde van Christus tot de gelovigen is een vurige liefde. Daarvan getuigt, dat Hij de schoot Zijns Vaders verlaten heeft, dat Hij voor ons Zijn koninklijke klederen heeft afgelegd om voor ons te bloeden en te sterven. Zijn liefde nu wekt in al de geliefden van God als vanzelf vurige liefde op.

Waar Christus liefheeft, verwekt Hij altijd iets, dat Hem gelijkt. Die liefde, die oppervlakkig, lauw of koud is, zal de mens aan deze zijde van de hemel doen bevriezen, maar zal hem geschikt maken voor de heetste plaats in de hel. De liefde van de rijke man was zeer koud en hij leed daarna smarten in de vlammen der hel. De ware liefde tot God echter is zelf vol hitte en vuur.

Ten vijfde. Die liefde, die met de zaligheid gevoegd is, *is een duurzame, bestendige liefde.*

De voorwerpen van die liefde zijn bestendig, de Fontein en oorzaken zijn bestendig en de aard van die liefde is bestendig. De eerste Christenen hadden hun leven niet lief tot de dood toe, Openb. 12:11.

De vervolgers hebben wel het leven van de martelaren weg kunnen nemen, maar nooit hun liefde tot Christus kunnen vernietigen, Ef. 6: 24: "Genade zij met al degenen, die onze Heere Jezus Christus liefhebben in onverderfelijkheid." De apostel geeft ons door dat laatste woord te verstaan, dat de ware liefde tot Christus niet aan verderf of verdwijning onderhevig is, maar dat ze duurzaam, bestendig, ja eeuwig is.

Die ware liefde is als de olie in de fles en het meel in de kruik, die niet opgebruikt werden. Ze is als een boom, die uitbot, bloesem draagt en iedere maand vrucht geeft, Hoogl. 8: 6, 7: "De liefde is sterk als de dood, vele wateren kunnen haar niet uitblussen; ja, de rivieren kunnen ze niet verdrinken." Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmaal verachten." De ware liefde zal alle vijanden, verzoeking, tegenstand, verdrukkingen, vervolgingen, gevaren en doden overleven. Het wachtwoord der liefde is: "Ik geef mij aan niemand over." De liefde is gelijk de zon. Ze begint haar omloop en keert nooit meer terug, totdat ze haar hoogtepunt bereikt heeft.

De ware liefde verafschuwt afvalligheid; ze jaagt naar de volmaaktheid en is niet eerder tevreden, dan totdat ze de ziel als Elia's vurige wagen hemelwaarts gedragen heeft. De liefde van velen tot Christus is als de morgendauw, of als Jona's wonderboom, die in één nacht opschoot en in één nacht verdorde. Maar de ware liefde is als de liefde van Ruth, een duurzame liefde. De ware liefde zal in de ziel overnachten; ze zal met haar opstaan; ze zal met haar door het vuur, in de gevangenis, in het graf en uiteindelijk naar de hemel gaan.

Ten zesde. De liefde, die met de zaligheid gevoegd is, *is een toenemende en*

overvloeiende liefde.

Ze is als de wateren van Noach, die steeds hoger rezen. Fil. 1: 9: "En dit bid ik God, dat uw liefde nog meer en meer overvloedig worde." Hoe langer een gelovige leeft, hoe meer hij de uitnemende redenen in Christus ziet, waarom hij Hem liefheeft. Christus openbaart Zichzelf geleidelijk aan de ziel. Welnu, de liefde van een gelovige tot Christus neemt toe, naarmate hij de redenen, waarom Christus zo beminnelijk is, leert kennen. Hoe meer licht, hoe meer liefde. De gelovige heeft Christus lief, omdat hij Hem kent en hij leert Christus kennen, omdat hij Hem liefheeft. Hij, die Hem maar weinig kent, kan Hem niet erg liefhebben en hij, die Hem goed kent, heeft Hem ook zeer lief.

De dagelijkse weldaden en ondervindingen, die de gelovigen van de liefde van Christus, de zorg van Christus en de toenemende vriendelijkheid en het medelijden van Christus hebben, kunnen niet anders dan hun genegenheden tot Christus doen toenemen. Zoals het vuur opvlamt door er brandstof aan toe te voegen, zo neemt onze liefde tot Christus toe na nieuwe openbaringen van Zijn grote liefde jegens ons.

Zoals de man zijn vrouw overvloediger liefde bewijst, zo vermeerderd de liefde der vrouw tot haar man. Hoe meer liefde een vader aan zijn kind bewijst, des te groter wordt de liefde van dat kind jegens hem! Hoe meer liefde de Heere Jezus ons bewijst, des te meer wordt Hij door ons geliefd. Christus bewees aan de boetvaardige zondares veel liefde en dit deed haar Hem zeer liefhebben: "Hare zonden zijn haar vergeven, die vele waren; want zij heeft veel liefgehad," Luk. 7: 47. De kinderen Israëls verreisd van Mithka naar Hasmona, Num. 33: 29. De woorden betekenen van "liefelijkheid of zoetheid" naar "snelheid of vaardigheid." Zo wordt de ziel, door de openbaring van de zoetheid der Goddelijke liefde aan haar, vaardiger in de oefening en daden der liefde jegens Christus.

Een ziel, die in de bijzondere openbaringen van Zijn liefde deelt, weent, dat ze Christus niet meer kan liefhebben. Mr. Welch, een predikant in Suffolk, zat eens aan tafel te wenen. Toen men hem naar de oorzaak daarvan vroeg antwoordde hij: *Ik ween, omdat ik Christus niet méér kan liefhebben.* De ware liefhebbers van Christus kunnen Hem nooit genoeg liefhebben. Ze achten, dat een beetje liefde geen liefde is; dat hun grote liefde maar weinig liefde is; dat hun sterke liefde maar zwak is en dat hun hoogste liefde oneindig ver beneden de waarde van Christus, de schoonheid en heerlijkheid van Christus, de volheid, zoetheid en goedheid van Christus ligt. Het toppunt van hun ellende in dit leven is, dat ze zo weinig liefhebben, terwijl Christus hen zo zeer liefheeft.

Ten zevende. Tenslotte, die liefde, die met de zaligheid gevoegd is, *is een open liefde; ze is zichtbaar.*

Het is een liefde, die niet verborgen, bedekt of begraven kan blijven. Ze is gelijk de zon; ze zal uitstralen en voor de wereld zichtbaar zijn. Een mens kan Christus niet liefhebben, of dit komt openbaar in de volgende dingen.

(1) De Goddelijke liefde dringt de ziel *met een verlangen om Christus meer, helderder en volkomener te genieten.*

De stem van de Goddelijke liefde is: "Kom, Heere Jezus, kom haastiglijk." "Kom haastiglijk, mijn Liefste! en wees gij gelijk een ree, of gelijk een welp der herten op de bergen der specerijen," Hoogl. 8: 14. "Ik wens ontbonden te worden en met Christus te zijn, want dat is zeer verre het beste," Fillip. 1: 23. Het is genade, zegt Paulus, dat Christus met mij is; maar het is groter genade, dat ik met Christus ben. Ik begeer te sterven, opdat ik mijn Zaligmaker mag zien; ik wil liever niet in het vlees blijven, opdat ik met mijn Verlosser mag leven. De liefde begeert en poogt voor altijd met

haar Voorwerp Christus te verkeren, zich in Hem te verlustigen, en nauw en voor eeuwig met Hem verenigd te worden. Het verlangen van de bruid naar haar huwelijksdag, van de reiziger naar zijn herberg, van de zeeman naar zijn haven kan niet vergeleken worden met het verlangen van de liefhebbers van Christus naar een meerdere en volkomener genieting van Hem.

De liefhebbers van Christus weten heel goed, dat hun ketenen niet eerder zullen afvallen, dan wanneer ze in heerlijkheid opgenomen zijn. Tot aan dat ogenblik zullen hun de witte klederen niet aangetrokken worden; zullen al hun tranen niet afgewist worden van hun ogen; hun vreugde zal dan eerst volkomen zijn, hun vertroosting zijn dan eerst ongemengd en hun vrede is dan eeuwig. Hun genaden zijn dan volmaakt. Dit doet hen uitzien en verlangen naar een volmaakte gemeenschap met de Persoon van Christus.

Het is zeer merkwaardig, wat iemand eens gezegd heeft: "Laten al de duivelen der hel mij omringen; laat mijn lichaam door vasten vermageren; laten verdrukkingen mijn geest bezwaren; laten pijnen mijn vlees verteren; laat het waken mij uitputten, de hitte mij verzengen en de koude mij doen verstijven; dit alles en nog meer moge mij overkomen, als ik me maar mag verheugen in mijn Zaligmaker."

(2) De liefde tot Christus openbaart zich, doordat ze de ziel bekwaam maakt *zich te vernederen, opdat Christus verhoogd worde*.

Minder te worden, opdat Hij moge wassen; zich te bewolken, opdat Hij alleen mag schitteren. De liefde geeft er niet om wat ze is of wat ze doet, als ze de Heere Jezus maar mag verhogen. Ze maakt de ziel gewillig om een voetbank voor Christus te worden; om niets te worden, als Christus maar Alles in allen mag zijn, Openb. 4: 10-11. Joh. 3: 26-31.

(3) De Goddelijke liefde openbaart zich soms door de ziel bekwaam te maken *blij en vastberaden, lijdzaam en standvastig te zijn in het lijden voor Christus*: 1 Kor. 13: 7: "De liefde verdraagt alle dingen."

De liefde wil niet klagen; de liefde zal niet zeggen, dat de last te groot, de gevangenis te donker, de oven te heet, de ketenen te zwaar of de beker te bitter is, Hand. 2: 13. Een ware liefhebber van Christus kan uit de liefde tot Christus zijn leven verachten.

Zo riep een martelares, die tot de brandstapel veroordeeld was en aan wie men geld en goederen aanbood, indien zij de afgoden wilde aanbidden, uit: "*Laat uw geld verdorven worden en mijn leven weggenomen, Christus is beter dan al het andere.*"

De ware liefde maakt een Christen gewillig en vaardig om alles te lijden, dat dient om Christus te verheerlijken.

(4) De liefde, die met de zaligheid gevoegd is, openbaart zich, doordat ze de ziel in staat stelt *verheugd te zijn, als Christus verheugd is en misnoegd te zijn, als Hij misnoegd is*.

Een ziel, die Christus liefheeft, richt zijn oog op Christus. Hetgeen Christus stuurs doet kijken, doet haar stuurs kijken en hetgeen Christus doet glimlachen, doet haar glimlachen. De liefde kan niets verdragen, dat voor Christus onaangenaam is.

Een hoveling heeft eens gezegd: "Wat de koning behaagt, behaagt mij. Een ware liefhebber van Christus zegt: "Wat Christus behaagt, behaagt mij." Christus heeft behagen in heiligheid en ik ook. Het behaagt Christus het kwade door het goede te overwinnen, de haat door liefde, de vijandschap door vriendschap, de hoogmoed door ootmoed en de toorn door zachtmoedigheid te overwinnen. "In deze dingen heb ik ook een behagen," zegt een liefhebber van Christus, 1 Joh. 4: 17: "Gelijk Hij is, zo zijn

ook wij in deze wereld." Onze liefde beantwoordt Christus' liefde en onze haat beantwoordt Christus' haat. "Hij heeft alle gerechtigheid lief en haat alle goddeloosheid en dat doen wij ook, zeggen de liefhebbers van Christus, Ps. 119: 113, 128, 163." De ware liefhebbers van Christus gelijken in hun leven op Hem, ze vormen met Christus één lichaam, 1 Kor. 12: 12.

(5) De ware liefde tot Christus stelt de liefhebbers van Christus in staat *zich aan lijden bloot te stellen en ertegen te strijden, dat Christus in Zijn eer schade zou lijden*. Ze willen hun eigen kroon wel verliezen, opdat Christus' kroon op Zijn hoofd blijve. Ze willen zelf wel ten ondergaan, opdat Christus' eer gehandhaafd blijft. Zo handelden Daniël en zijn vrienden en de geloofshelden in Hebr. 11 genoemd. Ik heb eens van een dienstknecht gelezen, die zijn meester zeer liefhad. Toen hij hoorde, dat zijn heer door zijn vijanden gezocht werd, trok hij de kleren van zijn meester aan. Daarom zagen de vijanden hem voor zijn meester aan en doodden hem. De Goddelijke liefde zal een mens insgelijks voor Christus doen handelen. Openb. 12: 11: "Zij hebben hun leven niet liefgehad tot de dood toe."

Christus en Zijn waarheid waren hun dierbaarder dan hun leven. Zij verachtten en versmaadden hun leven, als het in mededinging stond met Christus en Zijn heerlijkheid. Zij verkozen liever de grootste ellende te ondergaan dan dat Christus één nagelschrapel van Zijn eer zou verliezen.

(6) De ware liefde tot Christus doet de liefhebbers van Christus *aangedaan en gedrukt zijn door de oneer, die Christus aangedaan wordt*.

Ps. 119: 136: "Waterbeken vlieten af uit mijn ogen, omdat zij Uw wet niet onderhouden." We lezen dat ook van Jeremia (9: 12). Lot was vermoed van de ontuchtige wandel der gruwelijke mensen en heeft dag op dag zijn rechtvaardige ziel gekweld door het zien en horen van hun ongerechte werken, 2 Petrus 2: 7, 8. Dat zijn vrouw in een zoutpilaar veranderde, kwelde hem niet, maar hun zonden onderdrukten zijn rechtvaardige ziel. "De smaadheden dergenen, die U smaden, zijn op mij gevallen," Ps. 69: 10. Een vrouw wordt het meest verwond, als haar man veracht wordt. Zo is het met een Christen, als Christus gesmaad wordt. Hoewel Mozes in zijn eigen belangen de zachtmoedigheid zelf was, toonde hij vreselijk, toen de Israëlieten om het gouden kalf dansten en zo de eer en heerlijkheid Gods door het slijk haalden. Men vertelt, dat het standbeeld van Apollo tranen stortte, als de Grieken verdrukt werden, hoewel hij hen niet kon helpen.

Zo zal een ware liefhebber van Christus tranen storten over de oneer, die Christus aangedaan wordt; ook al weet hij niet, hoe hij dat zou kunnen verhinderen. Het is tussen Christus en Zijn liefhebbers als tussen twee snaren van een luit, die op elkaar afgestemd zijn. Zodra de ene snaar geraakt wordt, begint de andere te trillen. Zodra Christus geraakt wordt, beeft een Christen en zodra een Christen geraakt wordt, "beeft" Christus: "Saul, Saul, waarom vervolgt Gij Mij?", Hand. 9: 4.

(7) De ware liefde doet de ziel *met een scherp, kritisch oog Christus' aangezicht en gedrag waarnemen en ze doet de ziel bedroefd of blijde zijn, naarmate Christus' gedrag en gelaat bedroefd of blijde is*.

Als Christus bedroefd kijkt, dan is de ziel ook bedroefd. Christus wierp een bedroefde blik op Petrus en dat maakte Petrus' hart bedroefd. Hij ging heen, bitter wenende. Als Christus blijde kijkt en vriendelijk spreekt, dan is de ziel ook blijde en vrolijk. Zo was de Kerk in het Hooglied 3: 4: "Toen ik een weinigje van hen weggegaan was, vond ik Hem, Die mijn ziel liefheeft; ik hield Hem vast en liet Hem niet gaan, totdat ik Hem in

mijn moeders huis gebracht had en in de binnenste kamer van degene, die mij gebaar heeft." Zo zegt de Kerk in Jes. 61: 10: "Ik ben zeer vrolijk in de HEERE; mijn ziel verheugt zich in mijn God; want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils; de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan, gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert en als een bruid zich versiert met haar gereedschap." "Tigranes," vertelt Xenophon, "ging zijn vrouw, vader en vrienden, die door koning Cyrus gevangengenomen waren, verlossen. De koning vroeg hem welke losprijs hij voor zijn vrouw wilde geven. Hij antwoordde, dat hij haar vrijheid wilde betalen met zijn leven. Toen zij, bevrijd zijnde, samen terugkeerden, wilde Tigranes van zijn vrouw weten, wat ze van de koning dacht. Haar antwoord was: "Ik kan het echt niet zeggen, want ik heb niet eens naar hem gekeken." Tigranes vroeg verwonderd: "Naar wie hebt u dan gekeken?" Ze antwoordde: "Naar wie zou ik anders kijken dan naar hem, die mij met verlies van zijn eigen leven heeft willen bevrijden?" Zo begeert een Christen, een ware liefhebber van Christus, die hem met Zijn eigen bloed heeft gekocht.

(8) *De liefde, die met de zaligheid gevoegd is, reikt aan hen, die het beeld van Christus dragen, een vriendelijke hand toe.* 1 Joh. 5: 1, 2: "Een iegelijk, die liefheeft Degene, die geboren heeft, die heeft ook lief degene, die uit Hem geboren is. Hieraan kennen wij, dat wij de kinderen Gods liefhebben, wanneer wij God liefhebben en Zijn geboden bewaren."

Omdat echter velen zich vergissen in hun liefde tot de heiligen en de gevolgen van die vergissing gevaarlijk en schadelijk voor de zielen der mensen kunnen zijn, zal ik **de eigenschappen van die liefde, die met de zaligheid gevoegd is**, kort voor u ontvouwen:

1. De eerste eigenschap is, dat de ware liefde tot de heiligen *geestelijk* is. Het is een liefde voor het beeld Gods, dat op de ziel gedrukt is, Kol. 1: 8. "Epafraas heeft ons ook verklaard uw liefde in de Geest." Een ziel, die waarlijk liefheeft, heeft de Vader om Zichzelf lief en de kinderen om 's Vaders wil. Velen hebben de gelovigen lief om hun goederen, maar niet ten goede van hen. Ze hebben lief om het geld, dat in hun beurs zit, maar niet om de genade, die in hun hart woont. Liefde tot de heiligen vanwege het beeld Gods op hen, is een bloem, die niet in de tuin van de natuur groeit. Niemand kan de genade in het hart van een ander liefhebben, of hij bezit zelf genade. Het is in de gevallen mens even natuurlijk geworden om zijn ouders, zijn kinderen en zichzelf lief te hebben als het beeld Gods in Zijn volk en wegen te haten.

De ware liefde ziet op wat er van de Goddelijke natuur, van Christus en genade in een mens woont. Het is één zaak een godzalig mens lief te hebben en een andere zaak hem om de godzaligheid lief te hebben. Velen hebben de Godzaligen lief als dezen machtig, geleerd, rijk zijn of een vriendelijke aard hebben, maar dit is alles natuurlijke liefde. Als ze hen echter liefhebben, omdat ze geestelijk liefelijk zijn, omdat ze "inwendig geheel verheerlijkt zijn en hun kleding van gouden borduursel is," dan hebben ze hen lief, als de heiligen betaamt. Die ware liefde is van zulk een edele aard, dat geen enkele huichelaar ter wereld die kan nabootsen. Wespen vliegen niet rond in een winkel, omdat ze zo veel van de winkelier houden, maar om de vruchten en de honing, die ze er vinden. Deze eeuw is vol van zulke wespen.

2. De ware liefde tot de heiligen is *algemeen*. Ze hebben de ene zowel als de andere gelovige lief, zowel allen als één. Zowel de arme Lazarus als de rijke Abraham; zowel een verachte Job als een bewonderde David, zowel een verdrukte Jozef als een verhoogde Jakob. Fil. 4: 21: "Groet alle heiligen." De armste zowel als de

rijkste, de zwakste als de sterkste, de geringste als de voornaamste." Ze hebben allen dezelfde Geest, dezelfde Jezus, hetzelfde geloof. Ze zijn allen medeleden, medereizigers, medestrijders, medeburgers en medeërfgenen. Daarom moet men ze allen met een oprechte en hartelijke liefde liefhebben. De apostel Jakobus veroordeelt ronduit die partijdige liefde, die er onder de belijders van zijn dagen gevonden werd, Jak. 2: 1, 2. Het is niet zo, dat de apostel een burgerlijke achting voor mensen, die hoger dan anderen geplaatst zijn, absoluut verbiedt; maar wanneer men de welvaart van de rijke hoger stelt dan de godzaligheid van de arme en wanneer men zich jegens de rijke zo gedraagt, dat men over de arme godzalige verachting, schande en moedeloosheid brengt, is dat een zonde, waarvoor God de zonen der trotsheid zal bezoeken. Pompejus zei tegen zijn vrouw: u bent niet te prijzen, omdat u Pompejus de Grote hebt liefgehad; maar als u Pompejus de Ellendige liefhebt, zult u een voorbeeld ter navolging worden voor het ganse nageslacht."

U kunt dit zelf toepassen. Romanus, de martelaar, die uit voorname ouders geboren was, smeekte zijn vervolgers, of ze hem om zijn adel niet wilden begunstigen. Hij zei: "Het is niet het bloed van mijn voorouders, maar het geloof in Christus, dat mij van adel doet zijn." Waarlijk, hij, die een heilige liefheeft om de genade, die in hem woont, om die heiligheid en dat beeld Gods, dat op hem ligt, moet noodzakelijk iedere heilige, die dat liefelijk beeld des Vaders draagt, liefhebben. Hij kan niet anders dan zowel een heilige in lompen als één in voorname klederen; zowel een heilige op de mesthoop als op de troon liefhebben. Gewoonlijk zijn de meest haveloze Christenen de rijkste Christenen; zij, die het minst van de aarde hebben, bezitten gewoonlijk het meest van de hemel. De echte diamant schittert het mooist in het donker.

3. Onze liefde tot de heiligen is *zuiver*, als we ze liefhebben om de geestelijke redenen tot liefde, die in hen te vinden zijn. Hoe meer genade en vreze Gods zij ontvingen, hoe meer we ze moeten liefhebben. Ps. 16: 23: "Mijn goedheid raakt niet tot U maar tot de heiligen, die op de aarde zijn, en de heerlijken, in wie al mijn lust is." Dit is hoogst zeker: Als de godzaligheid de reden is, waarom wij iemand liefhebben, dan zullen wij hen, die anderen in de liefde, geest, kracht en praktijk der godzaligheid overtreffen, ook het meest liefhebben. Er zijn er, die zulke gelovigen, die in oordeel en in hun beginselen zwak, en in hun praktijk slordig zijn, gunstig gestemd zijn en de gelovigen, die in hun oordeel gezonder en hun beginselen vaster en in hun wandel heiliger zijn met een scheel oog aanzien. Dit getuigt ongetwijfeld meer van geveinsdheid dan van oprechtheid. Waarlijk, hij, die niet het meest liefheeft hen, in wie de geestelijke oorzaken tot liefde het meest openbaar komen, heeft óf geen óf maar weinig genade. Gewis, die Christenen, die afgunstig zijn op de gaven en genaden, die in anderen boven de hunne uitblinken, verkeren onder een zeer grote ongesteldheid des geestes. De discipelen van Johannes murmureerden, omdat Christus meer volgelingen en bewonderaars had dan Johannes en toch waren Johannes' discipelen niet geheel dood, maar droegen de tekenen van een nieuw leven in zich. Zoals de schoonste dag zijn wolken, het zuiverste linnen zijn vlekken, de rijkste juwelen hun smetten, de zoetste vruchten hun wonnen hebben; zo kunnen ware Christenen, als ze onder verzoeking verkeren maar al te vaak afgunstig zijn op die genaden en gaven, die de hunne verduisteren.

De besten van de mensen zijn te veel vervuld van trots en zelfliefde en dat veroorzaakt, dat ze soms modder en schande werpen op die uitnemendheden, die ze zelf missen. Er is geen sterker bewijs, dat onze genade echt is en dat we anderen

vanwege de genade liefhebben, dan wanneer wij hen het meest liefhebben, die de meeste genade hebben; ook al bezitten zij het minst aan aardse goederen. Een parel is even mooi en waardevol, als hij op de mesthoop ligt, al kan hij, in een ring van goud gezet, meer schitteren. Zo is menig arm gelovige waardevol en heerlijk in Christus' oog en dat behoort hij ook in ons oog te zijn, al zit hij, zoals Job op een mesthoop en al schijnt hij voor de wereld het aantrekkelijkst te zijn, als hij rijkdom en eer bezit.

4. De ware liefde tot de heiligen is *standvastig*. 1 Kor. 13: 8: "De liefde vergaat nimmermeer." Ze blijft eeuwig in de hemel. De liefde, die niet duurzaam is, was nooit echt. Hebr. 13: 1: "Dat de broederlijke liefde blijve." De ware liefde blijft in voorspoed en tegenspoed, in storm en stilte, in gezondheid en ziekte, bij aanwezigheid en afwezigheid. De wijze man zegt: "Een vriend heeft te allen tijde lief en een broeder wordt in de benauwdheid geboren." De voorspoed maakt vrienden en de tegenspoed zal vrienden beproeven. De ware liefde is als de liefde van Ruth tot Naomi en die van Jonathan tot David. Ze is blijvende. Er zijn er velen, wier liefde tot de heiligen is als de beek, waarover Job spreekt, 6: 15-16.

In de winter, als we geen water nodig hebben, stromen ze over, maar als het jaargetijde heet en droog is en de arme dorstige reiziger het meest water nodig heeft, is de beek ook droog. Hun liefde is als de zwaluw, die in de zomer bij u blijft, maar u in de winter verlaat.

Josephus zegt van de Samaritanen, dat ze vrienden van de Joden wilden zijn als de zaken van dezen voorspoedig gingen. Verkeerden de Joden echter in moeite en hadden ze hulp nodig, dan wilden ze met hen niet te maken hebben. Onze eeuw is vol van zulke Samaritanen. Nochtans zullen zij, die liefhebben, altijd liefhebben.

In oude tijden werd het door de heidenen zeer scherp opgemerkt, dat in de diepste ellende, toen vaders en moeders hun kinderen in de steek lieten, de Christenen, hoewel in andere opzichten vreemd van elkaar, elkaar dicht aanéensloten; hun liefde tot God en tot elkaar bleek sterker dan die der natuur.

Cicero, de grote redenaar, heeft gezegd: "Zij schijnen de zon uit de wereld weg te nemen, die de vriendschap uit het leven der mensen wegnemen." Wij hebben trouwe vriendschap even hard nodig als water en vuur.

(9) De liefde, die met de zaligheid gevoegd is, openbaart zich, doordat ze de ziel in staat stelt stil en gerust te zijn onder Christus' bestraffingen en tuchtigingen.

Petrus verdraagt het drievoudig verwijt en antwoordt: "Heere, u weet alle dingen, u weet, dat ik U liefheb," Joh. 21. Eli zegt: "Het is de HEERE, Hij doe, wat goed is in Zijn ogen." Aäron zweeg stil, toen het vuur des HEEREN zijn zonen verteerde, Lev. 10: 3. Zo zegt David in Ps. 39: 10: "Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet opendoen; want u hebt het gedaan." De liefhebbers van Christus weten, dat al Zijn tuchtigingen uit liefde voortkomen, Openb. 3: 19: "Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik."

Zij kunnen door Christus' "boze" blikken heen Zijn glimlach zien. Zij weten, dat het duivelse logica is om te zeggen, dat Christus hen haat, omdat Hij hen kastijdt. Zij weten, dat al deze bestraffingen van Christus tot hun innerlijk en eeuwig welzijn dienen en dat stelt hen gerust. Zij weten, dat al de kastijdingen van Christus slechts voorlopers van heerlijke openbaringen Zijner liefde tot hun zielen zijn, Ps. 71: 20, 21: "Gij, die mij veel benauwdheden en kwaden hebt doen zien, zult mij weder levend maken, en zult mij weder vermeederen en mij rondom vertroosten." Zij weten, dat het het pijnlijkst oordeel ter wereld is, vrij voort te gaan in een weg van zonde zonder bestraft te worden. "Efraïm is vergezeld met de afgoden; laat hem varen." Daarom zwijgen zij stil voor de Heere; zij leggen de hand op de mond en de andere op hun hart

en zitten zo stil voor de Heilige.

(10) *De ware liefde ontroert en benauwt het hart bij de minste oneer, die Christus aangedaan wordt.*

De liefde is in kleine dingen zeer kieskeurig. Ze is evenveel bedroefd over een ijdel woord en een onreine droom, als de liefhebbers van Christus het zijn over godslastering en hoerelij. David sneed alleen maar de slip van Sauls mantel en zijn hart sloeg hem, hoewel hij het deed om Saul van zijn verkeerde jaloezie en hem van zijn eigen onschuld te overtuigen. De liefde wil aan het geringste gebrek niet verontschuldigen, Rom. 7: 15: "Hetgeen ik doe, dat ken ik niet." (Eng. vert.: laat ik niet toe).

De ware liefde zal een mens naar engelenreinheid en volmaakte onschuld doen jagen. De liefde wil de top van Jakobs ladder bereiken. De ware liefde kan in niets rusten, dat beneden de volmaaktheid ligt. De Goddelijke liefde doet een mens meer zien op wat hij behoort te zijn, dan op wat hij is.

Ze doet een mens, wat zijn wandel betreft, worstelen om Christus na te volgen. De ware liefde vreest zelfs de schijn des kwaads. Ze staat het zichzelf niet toe, noch kan iets doen, dat op de zonde lijkt. Ze haat de rok, die met het vlees bevlekt is. Ze schuwt de gelegenheden tot zonde als de hel.

Dit is de Goddelijke heerlijkheid van de liefde van een Christen. Augustinus zegt: "Het is beter van honger te sterven dan te eten, hetgeen de afgoden geofferd is." Ik heb van een heilig man gelezen, die uit liefde tot Christus en uit haat tegen de afgoderij weigerde een halve penning voor het bouwen van een afgodstempel te geven, hoewel hij daartoe door ondragelijke martelingen aangedreven werd.

De liefde weet, dat de kleinste zonden tegengesteld zijn aan het grootste goed, tegengesteld aan de natuur van Christus, de geboden van Christus, de Geest van Christus, de genade van Christus, de eer van Christus en het bloed van Christus.

De liefde weet dat kleine zonden, indien ik enige zonde klein mag noemen, opening geven aan groter zonden. De liefde weet, dat vermenigvuldigde kleine zonden grote zonden worden. Zoals de liefde weet, dat er niets lichter is dan één zandkorrel, zo weet de liefde, dat er niets zwaarder is dan een berg zeezand.

11. De ware liefde openbaart zich, doordat ze de deuren van het hart gesloten houdt voor die verraderlijke liefhebbers, die het hart van Christus willen aftrekken. De liefde is een gouden sleutel om Christus binnen te laten en een koperen slot om anderen buitengesloten te houden.

Hoewel velen kloppen op de deur der liefde, zal de liefde toch alleen voor Christus open doen, Hoogl. 5: 6: "Ik deed mijn Liefste open" en 8: 7: „Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen; ja, de rivieren zouden ze niet verdrinken, al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enemaal verachten." Het Hebreeuws luidt: "Verachtende, zou men hem verachten." Als de wereld zijn liefde zou willen kopen, roept de ware Christen met Petrus uit: "Uw geld zij met u ten verderve," Hand. 8: 20. De liefde doet een mens met heilige verontwaardiging en in verachting zien op alle personen en dingen, die trachten hem van zijn liefde en trouw jegens de Geliefde door dwang of vleierij te beroven. Noch geweld of bedrog, noch beloften of bedreigingen, noch kruis of kroon, geen paleis of gevangenis, geen hennepen strop of gouden keten kunnen de liefde dwingen een vreemdeling in plaats van Christus te omhelzen. "Ga weg," zegt de liefde, "bied uw goud en ijdele roem aan anderen aan; geef uw schatten en genoegens aan anderen; trek uw leeuwenhuid aan en maak anderen bevreesd. Wat mij aangaat, ik veracht uw gouden aanbiedingen en spot met uw woede en bedreigingen." De liefde maakt

iemand afkerig en te getrouw om voor andere liefhebbers een plaats in te ruimen naast Christus, Hoogl. 1: 13: "Mijn Liefste is mij een bundeltje mirre, dat tussen mijn borsten vernacht." Toen men Basilius trachtte te verleiden met geld en bevordering, antwoordde hij: "Geef mij geld, dat eeuwig duurt en heerlijkheid, die eeuwig bloeit." De ware liefde doet een mens, als hij verzocht wordt, uitroepen: "Laat niemand denken, dat ik het goed van een ander begeer om Christus te verloochenen." Zo heeft iemand, die verzocht werd, eens uitgeroepen: „Ik ben de mens niet meer, die ik was. Toen mijn hart leeg was van de Goddelijke liefde, werd ik overwonnen, zodra ik verzocht werd. O, maar nu Hij Zijn liefde in mijn hart heeft uitgestort, ben ik niet meer de man, die ik was. Ik zou liever sterven dan voor een verzoeking bezwijken."

(12) De Goddelijke liefde openbaart zich door verborgen bezoeken en door geheime uitdrukkingen van liefde.

Een ziel, die Christus waarlijk liefheeft, wil Hem graag in een hoek of achter de deur ontmoeten, Hoogl. 2: 14. Ze wil Hem wel in de kloven der steenrotsen ontmoeten, waar geen oog haar ziet, geen oor haar hoort en niemand haar opmerkt, Matth. 6: 6. Geveinsde liefde prijst en kust Christus zogenaamd in het openbaar, maar ongeveinsde liefde omhelst of weent vaak over Christus in het verborgen. De Farizeeër stond graag op de markt en in de tempel te bidden, Matth. 6: 2, maar Nathanaël zat onder de vijgenboom, Joh. 1: 48 en Cornelius bad in een hoek van zijn huis, Petrus op het dak en de Bruid vernachtte in de dorpen, Hoogl. 7: 11. Zielen, die Christus waarlijk liefhebben, zijn vaak bezig in geheime bezoeken, verborgen gebeden, verborgen zuchten en verborgen treuren. De ware liefde is vindingrijk in het afgrendelen van de deur en voelt zich op haar best, als ze met Christus in een verborgen hoek verkeert. De verborgen openbaringen, die Christus van Zichzelf aan de ziel geeft, dringen haar zeer om Hem in het verborgen te zoeken.

(13) De liefde, die met de zaligheid gevoegd is, openbaart zich, doordat ze er naar hijgt om een helderder bewijs en volkomener verzekering van Christus' liefde tot de ziel te verkrijgen.

De Goddelijke liefde zou haar druppel graag in een oceaan, haar vonk in een vlam, haar penning in een dukaat veranderd willen zien. Zielen, die waarlijk liefhebben kunnen nooit genoeg zien, nooit genoeg smaken, nooit genoeg voelen en nooit genoeg genieten van de Liefde van Christus. Als ze eens ondervonden hebben, dat Zijn liefde beter is dan wijn, dan zal niets hen voldoen dan de kussen Zijns monds. Niet één kus, maar kussen. Als iemand eens door Christus gekust is, kan hij nooit genoeg krijgen van de kussen van Christus. Zijn lippen druppen van vloeiende mirre; ze zijn onvergelijklijk! Hoe meer een ziel Christus liefheeft, des te ernstiger en naarstiger zal ze willen, dat de liefde van Christus aan haar geopenbaard, bevestigd, betuigd en verzegeld wordt, Hoogl. 8: 6. "Zet mij als een zegel op Uw hart, als een zegel op Uw arm, want de liefde is sterk als de dood." Ze wil daarmee zeggen: Laat mij als een zegel diep in Uw hart en genegenheden gegraveerd worden. Laat de liefde tot en de gedachtenis aan mij een diepe indruk op U maken en zet mij daarom als een zegel op Uw arm.

- a. U weet, dat een zegel dient om te bekrachtigen, te bevestigen en de zaken zeker te stellen. O, zegt de bruid, *bevestig en wortel mij in Uw liefde en in de uitdrukkingen en openbaringen daarvan.*
- b. Zegels werden onder de Joden niet alleen als sieraden gebruikt, maar ook als bewijzen der liefde, die ze voortdurend voor ogen hadden en die ook dienden om te gedenken. O, zegt de Kerk, *laat mij altijd in Uw gedachtenis bewaard blijven en*

voor Uw aangezicht gesteld zijn. De hogepriester van het oude Verbond droeg de namen van Israël in stenen gegraveerd op Zijn hart en Zijn schouders. O! zegt de Kerk, laat mijn naam diep in Uw hart gegraveerd zijn; laat mij steeds voor Uw aangezicht zijn.

- c. Voornamen dragen de zegelring aan hun hand als een teken van hoogachting, Jer. 22: 24: "Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de HEERE, ofschoon Chonia, de zoon van Jojakim, de koning van Juda, een zegelring ware aan Mijn rechterhand, zo zal Ik u toch van daar wegrukken." O, zegt de bruid, *o Heere Jezus, stel mij op hoge prijs! o! laat mij even dierbaar en kostbaar in Uw ogen zijn als de zegelring, die u draagt; zo kostbaar als de zegelring is voor voornamen mensen, die hem dragen!*

(14) *Tenslotte, de ware zaligmakende liefde doet een waar liefhebber van Christus zijn rijkste schatten, zijn kostbaarste juwelen aan de hoede en zorg van Christus opdragen.*

De ware liefde stelt alle vertrouwen in wie ze liefheeft. Liefde en vertrouwen houden gelijke tred. Wantrouwen getuigt van weinig liefde en een sterk vertrouwen getuigt van grote liefde. De liefhebbers van Christus vertrouwen hun parels van de grootste waarde aan Christus' zorg toe: hun namen, hun leven, hun ziel, hun kroon, hun onschuld, ja, hun "alles".

Het is een opmerkelijk gezegde van Luther: "Laat Hem, die voor mijn ziel gestorven is, ook zorgen voor de verlossing van mijn ziel." Caesar werd niet verwond door het zwaard van zijn vijanden, maar door de handen van zijn vrienden, op wie hij vertrouwde. O, maar de liefhebbers van Christus zullen nooit wonden oplopen door op Christus te vertrouwen, door het kostbaarste aan Zijn zorg toe te vertrouwen! Hij heeft een almachtige hand en een wijs, liefhebbend hart! Christus zal eeuwig vasthouden, wat Zijn Vader of de heiligen ook in Zijn hand geven. Zo heb ik u dan laten zien, hoe die liefde is, die met de zaligheid gevoegd is.

VI. Ik zal nu in de zesde plaats, tonen welk gebed het is, dat met de zaligheid gevoegd is. Dat het de zaligheid vergezelt, heb ik reeds eerder aangetoond. Nu zal ik u aanwijzen wat de aard van het gebed is, dat met de zaligheid gevoegd is.

Ten eerste. Het gebed is een godsdienstige oefening, waarin wij in geloof, ootmoed, oprechtheid en vurigheid des geestes tot God spreken door bemiddeling van Christus en waarin wij die goede dingen afsmecken, die wij en anderen nodig hebben, biddend verschoond te mogen blijven van wat wij en anderen vrezen en dankzeggend voor wat wij en anderen ontvangen hebben.

Het gebed is een spreken met God van aangezicht tot aangezicht. Het is Jacobs ladder, waardoor de ziel hemelwaarts klimt. Het is de duif van Noach, die heengaat en niet eerder weerkeert, dan totdat ze de verzekering van vrede meebrengt.

Voor een waar gebed gelden vier vereisten:

(1) *De persoon moet rechtvaardig zijn*, Jak. 5:16: "Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel. Joh. 9: 31: "God hoort de zondaars niet." De Joden hebben als spreekwoord, een onrein persoon bezoedelt zijn eigen gebeden." Goede bewegingen uit een slecht hart maken geen muziek in de hemel. Lieve woorden door bedrieglijke lippen, zijn in Gods achting slechts leugens. Het gebed in de mond van een geestelijk melaatse zijn maar leugens in de ogen van God. Ik heb gelezen van een die gelegd werd in de mond van een dood mens, dat die al zijn waarde verliest, Ps. 50: 16, 17: "Maar tot de goddeloze zegt God: Wat hebt gij Mijn inzettingen te vertellen en neemt Mijn verbond in uw mond, terwijl gij de kastijding haat en Mijn woorden achter u henen werpt?" Bias, een heiden, die op zee met zijn schip in een grote storm verkeerde en hoorde dat veel goddeloze scheepslieden hun goden aanriepen, zei: "O, houdt op met bidden, zwijgt stil. Ik wil niet hebben, dat de goden te weten komen, dat gij hier zijt. Komen ze het te weten, dan zullen ze ons allen zeker doen vergaan." U kunt hier zelf wel de toepassing van maken.

(2) Een tweede vereiste is: *De inhoud van uw gebed moet goed zijn*: 1 Joh. 5: 14: "En dit is de vrijmoedigheid, die wij tot Hem hebben, dat, zo we iets bidden naar Zijn wil, Hij ons verhoort." De gunstelingen des hemels ontvangen in zoverre een horend oor bij de Koning der koningen als de inhoud van hun gebed goed en naar Zijn wil is. De stof van uw gebed moet overeenstemmen met één of ander bijzonder of algemeen gebod of belofte, anders wil God het niet aannemen. U moet niet bidden, zoals Augustinus vóór zijn bekering bad. Hij bad om kuisheid met één voorbehoud: "Heere, geef mij kuisheid maar nu nog niet." Zulk een huichelarij is een dubbele goddeloosheid en God zal met zulke zondaars dienovereenkomstig handelen.

(3) Zoals de inhoud van uw gebed goed moet zijn, *zo moet ook de manier, waarop u bidt, recht zijn*. God geeft meer acht op de manier, waarop wij bidden, dan op hetgeen dat wij bidden. God wil niet alleen dat een mens zal bidden, maar ook dat hij op de rechte wijze zal bidden; niet alleen, dat hij het goede zal doen, maar ook dat hij het goede goed zal doen.

Om deze waarheid beter en nader op te helderen, zal ik u, met Gods hulp,

onderwijzen, wat het inhoudt op de rechte manier te bidden:

1ste Op een rechte wijze bidden, betekent, dat men *verstandig, met kennis van zaken* bidt. 1 Kor. 14: 15: "Ik zal ook met het verstand bidden." Hij, die niet verstandig bidt, bidt niet, maar wauwelt maar wat, zoals die papegaai in Rome, die de gehele geloofsbelijdenis duidelijk kon opzeggen. "Gij aanbidt, wat gij niet weet," zegt Christus, Joh. 4: 22. Zovelen bidden er zonder te weten wat ze bidden. "De ziel zonder wetenschap is niet goed" Spr. 19: 2. Daarom kan ook het gebed niet goed zijn, als de ziel slecht is. Een blind verstand, een blinde offerande en een blinde priester zijn een gruwel voor God. Iemand heeft eens terecht gezegd: "God hoort niet naar de woorden van iemand, die bidt, tenzij de bidder ze eerst zelf hoort." Gewis, God zal nooit dat gebed verstaan, dat wij zelf niet begrijpen.

2^e Op de rechte wijze bidden, betekent, dat men *gelovig* bidt. Hebr. 1: 6: "Die tot God komt, moet geloven dat Hij is." Hij moet geloven, dat God wezenlijk zo genadig, zo goed, zo heerlijk, zo uitnemend en onveranderlijk is als Zijn Woord dat van Hem getuigt; dat Hij een Beloner is dergenen die Hem vlijtig zoeken. Mark. 11: 24: "Daarom zeg Ik u: Alle dingen, die u biddende begeert; gelooft dat u ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden."

In het Grieks staat het woord in de tegenwoordige tijd: "Gij ontvangt ze." Dit bewijst dat ze vast en zeker ontvangen zullen worden. U zult de goede dingen, die u in het gebed gelovig vraagt, zo zeker ontvangen, dat het is, alsof u ze reeds in uw bezit hebt. God zal nooit de hand des geloofs in het gebed ledig wegslaan. Het geloof is Gods lieveling en Hij zal het altijd een waardig deel, een Benjamin's deel, een Hanna's deel, een dubbel deel geven. Jak. 1: 57: "Zo iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt; en ze zal hem gegeven worden. Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende, want die twijfelt, is een baar der zee gelijk, die van de wind gedreven en op en neer geworpen wordt. Want die mens mene niet, dat hij iets ontvangen zal van de Heere." Hij, die twijfelende bidt, sluit de poorten des hemels voor zijn eigen gebeden.

Van Luther wordt verhaald, dat hij met zoveel eerbied bad, alsof hij tot God was biddende en met zoveel vrijmoedigheid, alsof hij tegen zijn vriend sprak. Het geloof maakt een mens in het gebed Goddelijk gemeenzaam en vrijmoedig met God. Een gebed, dat het beeld en het stempel van het geloof niet draagt, is in Gods achting geen gebed. De zoetste bloemen van het paradijs zijn voor God alleen aangenaam, als ze Hem door de hand des geloofs aangeboden worden.

Toen een arme man aan keizer Augustus een verzoek kwam doen en daarbij van vrees stond te beven, was de keizer zeer onvergenoegd en zei: "Het is niet betamelijk, dat iemand aan een vorst een verzoekschrift aanbiedt, alsof hij vlees aan een leeuw geeft": dat betekent, alsof hij bang is door hem vernietigd te worden. Waarlijk, Jehovah ziet graag, dat ieder van Zijn smekelingen met een standvastig geloof en niet met een bevende hand tot Hem komt. Christus verkrijgt de meeste heerlijkheid en de ziel krijgt het meeste goed door die gebeden, die gepaard gaan met waar geloof.

3e. Op de rechte wijze bidden houdt in, dat men met *aandring, met vurigheid en met ernst* bidt. Jak. 5: 16: "Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel." Het Grieks noemt het "een werkzaam gebed", dat is zulk een gebed, dat de gehele mens aan het werk zet. Het woord duidt zulk een werkzaamheid aan, die de levendigste beweging uitdrukt, die men hebben kan. Zoals een medicijn het lichaam doodt, als het niet werkt; zo doodt een gebed, dat geen levendig werkzaam gebed is, de ziel. Zoals een geschilderd vuur geen vuur is en een dood mens geen mens meer is, zo is een

koud gebed geen gebed. In een geschilderd vuur is geen hitte; in een dood mens is geen leven; zo is er in een koud gebed geen kracht, geen eerbied en geen zegen.

Het is geen koud, maar een werkzaam gebed, dat de hemel drie jaar kan sluiten en daarna weer openen; dat de zoetste zegeningen op ons hoofd doet dalen en de grootste gunsten in ons hart. Koude gebeden zijn als pijlen zonder spits; als zwaarden zonder snede;

sneede; als vogels zonder vleugels: zij dringen niet door, ze snijden niet en ze stijgen niet hemelwaarts. Koude gebeden bevriezen altijd, vóórdat ze de hemel bereiken.

Zo was Jakob zeer ernstig in zijn worsteling met God. "Laat Mij gaan," zegt God. "Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent," antwoordt Jakob, Gen. 32: 24-27.

Hoewel Jakobs heup verwrongen werd, liet hij toch de HEERE niet gaan zonder een zegen. Jakob houdt met zijn handen vast, als zijn gewrichten uit het lid zijn en heeft zo bij God overmocht. Jakob bidt en weent, weent en bidt, en zo overwint hij God. Hosea 12 : 4: Ja, hij gedroeg zich vorsteljk tegen de Engel en overmocht Hem; hij weende en smeekte Hem." Het is niet het werk der lippen, maar de worsteling des harten; het is geen uitgieten van een vloed van woorden, maar het uitgieten van de ziel, die een mens zich vorsteljk doet gedragen met God. Een mens, die in het gebed God overwinnen wil, moet iedere snaar van zijn ziel spannen. Hij moet in zijn smeken God belegeren en zo de overhand over Hem verkrijgen. Hij moet als in een doodstrijd worstelen; hij moet een brutale bedelaar gelijk zijn, die niet afgescheept wil worden met boze blikken, een zwijgende mond of sturse antwoorden.

Zij, die hun verzoeken onder de knie willen krijgen, moeten als die lastige weduwe bij God zo sterk aanhouden, dat ze Hem als het ware beschaamd maken. Zij moeten, zegt Basilius, met een heilige onbeschaamdheid God beschaamd maken om Hem in het aangezicht te zien, als Hij hun vrijmoedigheid zou verachten.

Een vrijmoedige ziel zal nooit ophouden, totdat God zich gaat haasten. Ze zal alle ontmoetingen over het hoofd zien; ja, ze zal zelfs alle ontmoetingen in bemoedigingen omzetten. Dit deed de Kananese vrouw. Ze aanvaardde geen "neen", totdat Christus zeide: "U geschiede, gelijk gij wilt." Zoals een lichaam zonder ziel; veel hout zonder vuur; een kogel in een geweer zonder kruit, zo zijn de woorden in een gebed zonder vurigheid des geestes.

Ik heb eens van iemand gelezen, die zich zijn traagheid en koelheid in het gebed bewust werd. Hij bestrafte zich aldus: "Wat, denk je, dat Jona zo gebeden heeft, toen hij in de buik der hel lag? Of Daniël, toen hij in de kuil der leeuwen zat? Of de moordenaar, toen hij aan het kruis hing?" En ik voeg erbij: Of de drie jongelingen, toen ze in de brandende oven verkeerden? Of de apostelen, toen ze in banden en gevangnissen zaten? O, dat christenen zich uit hun koude gebed wilden bestraffen en zich in een betere, warmere geestesgesteldheid wilden bestraffen, als zij hun smekingen voor de Heere leggen. Een onbeschaamde ziel is in het gebed als de arme bedelaar, die bidt en klopt; die bidt en wacht; die bidt en werkt; die klopt en aanhoudt; die bedelt en aandringt en niet van de deur weg wil gaan, totdat hij een aalmoes krijgt. Waarlijk, hij, die hierin vindingrijk is, zal niet lang een bedelaar in de genade blijven. God zal zijn hart en zijn beker doen overvloeien.

4e. Op de rechte manier bidden, betekent niet alleen vurig, maar ook *naarstig en volhardend* bidden. Luk. 18 : 1: "En Hij zeide ook een gelijkenis tot hen, daartoe strekkende, dat men altijd bidden moet en niet vertragen." Het Griekse woord houdt in: "Niet moet terugdeinzen," zoals luiaards voor hun werk of lafaards in de oorlog doen. Nu, iemand bidt altijd:

- Als zijn hart altijd bereid is te bidden, dus als hij een biddende gesteldheid heeft.

- Als hij het gebed niet nalaat, wanneer hij het doen moet of wanneer hij steeds iedere gelegenheid aangrijpt om zijn hart voor de Heere uit te storten.

Iemand moet altijd inwendig bidden, al doet hij het niet hoorbaar. Hij moet zijn hart in alle toestanden en omstandigheden in een biddende gesteldheid hebben; in voorspoed en tegenspoed; in gezonde en zieke dagen; als hij sterk of zwak is; in weelde of armoede leeft, in zijn leven en in zijn sterven. Ef. 6: 18: "Met alle bidding en smeking, biddende te allen tijd in de Geest en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid en smeking voor al de heiligen." Onze dagelijkse zwakheden; onze dagelijkse noden; onze dagelijkse vreesen; onze dagelijkse gevaren en onze dagelijkse verzoeken roepen om onze dagelijkse gebeden." Rom. 12: 12: Verblijdt u in de hoop. Zijt geduldig in de verdrukking. Volhardt in het gebed." De uitdrukking "volharden" bevat hier een beeldspraak, ontleend aan jagende honden, die het wild blijven achtervolgen, totdat zij het gevangen hebben.

Zo zal een kind van God in zijn jagen naar God, naar Christus, naar genade, vrede, barmhartigheid en heerlijkheid, het nooit opgeven, totdat het zijn hemelse prooi gevonden heeft, Hoogl. 3: 4 "Ik vond Hem, die mijn ziel liefheeft; ik hield Hem vast en liet Hem niet gaan." De bruid bleef haar Geliefde achtervolgen, totdat ze Hem gevonden had. Sommigen vertellen van een heidense zeegod, dat hij gewoon was godsspraken te doen. Hij vertoonde zich dan in allerlei gedaanten. Zij nu, die zonder vrees bij hem aanhielden, in welke gedaante hij ook verscheen, gaf hij afdoende antwoorden. Als wij zo in ons worstelen met God om zegeningen volharden; ook al schijnt God voor ons een vijand, een rechter of een vreemdeling te zijn, zullen we toch in het blijvend aandringen bij Hem om barmhartigheid, ook waarlijk barmhartigheid verkrijgen. Wij zullen dan zeggen, dat het niet te vergeefs is in het gebed te volharden; ook al stelt God het enige tijd uit om de begeerde weldaden te schenken.

Begenadigde zielen achten dat zij niets hebben, zolang zij de door hen begeerde weldaden niet met haast zoeken. Ze bidden, alsof zij nog nooit gebeden hebben en denken, dat ze nog nooit iets gedaan hebben, zolang God hen niet verhoort.

Zoals een keizer eens zei: "Het betaamt een keizer stand houdend te sterven," zo mag ik zeggen: "Het betaamt een christen biddend te sterven."

5e. Op de rechte wijze bidden houdt in, dat men *oprecht* bidt. Ps. 17: 1: "Neem ter ore mijn gebed, met onbedrieglijke lippen gesproken." Ps. 145:18: "De HEERE is nabij allen, die Hem aanroepen; allen, die Hem aanroepen in der waarheid." Uw hart en tong moeten samenstemmen. Woord en daad; lippen en leven; gebed en wandel moeten elkaar weerkaatsen; anders zal alles, ziel en hemel, voor eeuwig verloren zijn. Het is niet de kracht van de stem, noch een ijdel verhaal van woorden, noch de zoetheid van toon, ook niet bestudeerde begrippen of welluidende uitdrukkingen, die Jehovah behagen; maar het is waarheid in het binnenste.

Die van Athene leden vaak nederlagen tegen die van Sparta, hoewel zij aan hun goden de kostbaarste dingen, die zij hadden, offerden, hetgeen hun vijanden niet deden. Toen zij het orakel naar de oorzaak vroegen, kregen zij dit antwoord: De goden hebben meer behagen in inwendige smekingen zonder eerezucht, dan in al uw uitwendige pracht en praal van uw kostbare offers. O, zielen, de reden waarom u in uw godsdienstplichten zo onvruchtbaar bent, is, dat u er niet meer oprecht in zijt. Woonde er meer eenvoudigheid en oprechtheid in uw hart, dan zou u duidelijker en zoeter antwoorden uit de hemel ontvangen.

Iemand heeft eens gezegd: "Het gebed is mijn spijs en drank." O, christenen, hoe oprechter u bent, des te meer zal het gebed uw eten en drinken zijn. Hoe meer het

gebed u een vreugde en genoegen is, des te meer zal God een behagen en vreugde in u hebben, want God verheugt Zich in hen, die zich in Zijn dienst verheugen en die Zijn werk hoger achten dan loon.

Severus, de keizer, was meer geërgerd, als men hem niets vroeg dan wanneer hij veel kon geven. Als één van zijn hovelingen niet vrijmoedig genoeg tegen hem was, riep de keizer hem en zeide: "Waarom verzoekt u me niets?" Zo zegt Christus tegen oprechte zielen: "Tot nog toe hebt u niet gebeden in Mijn Naam; bidt en u zult ontvangen, opdat uw blijdschap vervuld zij." Christus heeft een volle beurs, een edelmoedig hart en een gulle hand.

(4) Een vierde vereiste in uw gebed is dit: *uw gebed moet op het rechte doel gericht zijn*. Het moet de verheerlijking van God, het inwendig en eeuwig welzijn van uw eigen ziel en dat van anderen beogen. Het voornaamste doel, het doelwit van de ziel in het gebed, moet Gods heerlijkheid zijn: Wat u ook doet, doet het al ter ere Gods," I Kor. 10: 31. Als God ons kroont, kroont Hij slechts Zijn eigen gaven in ons.

Als wij God de eer geven van alles, wat wij doen, geven we Hem slechts de eer, die Zijn Naam toekomt, want Hij werkt al onze werken in ons en voor ons. God beoordeelt alle daden der mensen naar hun doel. Is het doel goed, dan is alles goed. Is het doel waardeloos, dan is alles waardeloos.

Het doel bepaalt de daad. Alle godsdienstige daden zijn goed of slecht, naarmate het doel, dat de ziel beoogt, goed of slecht is. Hij, die God tot het Voorwerp van zijn gebed maakt, maar niet tot het Doel van zijn gebed, maakt zijn gebed waardeloos en doet alleen maar moeite om zich te gronde te richten. God wil Alles in allen zijn, of Hij wil helemaal niets zijn. Hij wil zowel het Voorwerp als het Doel van het gebed zijn; anders zal Hij uw gebed verafschuwen. Zulke gebeden bereiken nooit Zijn oor; ze zullen nooit in Zijn hart wonen. Het doel moet even edel zijn als de middelen; anders handelt een christen beneden zichzelf en onredelijk.

O, christenen, het is geen vloed van woorden; geen schranderheid of hooggestemdheid; maar het zijn genadige en heilige doeleinden, die het gebed aangenaam en eerbaar voor God, troostrijk en profijtelijk voor uzelf en anderen maken. Zelfs kwelt en martelt één gebed, dat Gods eer bedoelt, de satan meer dan al de gebeden in de wereld, die iets minder dan de Goddelijke heerlijkheid beogen.

Het is niet het gebed op zichzelf, maar het zoeken van Gods eer in het gebed, dat Christus' kroon verhoogt en satans hel dieper maakt.

Zo heb ik u aangewezen, wat in een gebed, dat met de zaligheid gevoegd is, gevonden wordt.

Ten tweede. Nu zal ik nog enige andere bijzonderheden noemen om deze waarheid verder te openen. Een tweede eigenschap van het gebed dat met de zaligheid gevoegd is, is *dat het de hele mens verbetert*.

Door het gebed wordt het geloof vermeerderd; de hoop versterkt; de geest opgewekt; het hart tot rust gebracht; de consciëntie gereinigd; worden de verzoeking en overwonnen; de verdorvenheden verzwakt; de genegenheden verwarmd; de wil meer vernieuwd en de gehele mens meer bewelddadigd.

Het gebed is een geestelijke preekstoel, waar de ziel aan de voeten des Heeren zit, om de invloeden van Zijn genade te ontvangen. Het gebed is de koninklijke poort, waardoor de Heere in het hart komt en dat hart vertroost, geruststelt, versterkt, verlevendigt en opbeurt. De Heilige Schrift noemt ons een wolk van getuigen om deze waarheid te bewijzen en ik roep ook de biddende heiligen tot getuige.

O, zeg me, vertel het me, biddende zielen, ondervindt u niet, dat het zo is? Ik weet, dat

u het ondervonden hebt en ondervindt en dat maakt het gebed tot een vreugde, tot een paradijs voor u.

Ten derde. Een derde eigenschap van het gebed, dat de zaligheid vergezelt, is *het onderkennen van het verschil tussen het gebed der Godzaligen en dat der goddelozen*. Ik zal u dit nader aanwijzen in de volgende bijzonderheden:

(1). Begenadigde zielen onderhandelen in het gebed met God alleen door geloof in en vertrouwen op Christus. Zij smeken om de barmhartigheid om hen te vergeven; de genade om hen te reinigen; de balsem om hen te genezen; de Goddelijke gunst om hen te troosten; de kracht om hen te ondersteunen; de wijsheid om bestuurd te worden en de goedheid om hen te verzadigen, enkel en alleen op grond van Christus' bloed, Christus' gerechtigheid, Christus' voldoening en Christus' voorbede aan de rechterhand van Zijn Vader, Openb. 4: 1011. Zij zoeken de Vader door de Zoon. Zij doen hun smekingen altijd in Christus' Naam, want dat is de wil van Christus: "Al wat u begeren zult in Mijn Naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde."

"Zo u iets begeren zult in Mijn Naam, Ik zal het doen," Joh. 14: 1314. "Zo wat u van de Vader begeren zult in Mijn Naam, zal Hij u geven," Joh. 15: 16.

"Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Al wat gij de Vader zult bidden in Mijn Naam, dat zal Hij u geven," Joh. 16: 23. Het Grieks is hier zeer betekenisvol, het drukt met "al wat" uit: "hoeveel dingen dit ook mogen zijn". We worden, ook in het gebed, niet in de hemel toegelaten, als we Christus in onze armen niet meebrengen," Ef. 2: 18: "Want door Hem hebben wij beiden de toegang door één Geest tot de Vader." Het Grieks drukt het zo uit "Een toeleiden door de hand". Het is een zinspeling op de gewoonte van vorsten, tot wie we niet toegelaten worden, indien één van hun gunstelingen ons niet naar hen toe brengt.

Iemand heeft eens verhaald, dat het bij sommige heidenen de gewoonte was om, als zij de gunst van hun vorst zochten, de zoon van de koning in hun armen te nemen en zo voor de koning te knielen. O, christenen, Christus is aan de Vader zeer dierbaar en zeer nabij. De Vader heeft bepaald, dat Hij al Zijn liefde en gunsten door Zijn Zoon zal geven. Als u Christus in de armen van uw geloof meebrengt, wint u het hart van de Vader en als u Zijn hart inwint, gewint u alles. De barmhartigheden bewegen des Vaders genegenheden, deze worden gaande gemaakt. Zijn medelijden wordt opgewekt, als Hij op de verdiensten en de bemiddeling van Zijn Zoon ziet. Zoals Jozef tot zijn broeders sprak: "Ge zult mijn aangezicht niet zien, tenzij dat uw broeder met u is," zo zegt God: "Gij zult Mijn Aangezicht niet zien, tenzij u de Heere Jezus met u meebrengt." Welnu, begenadigde zielen stellen in al hun gebeden Jezus Christus voor de Vader en op deze grond begeren zij die dingen, die hun uitwendig, inwendig en eeuwig welzijn inhouden. Maar de ijdele mensen onderhandelen in het gebed met God op grond van hun eigen waarde, waardigheid, gerechtigheid en werken, Jes. 58: 23: "Hoewel ze Mij dagelijks zoeken en een lust hebben aan de kennis Mijner wegen, als een volk, dat gerechtigheid doet en het recht zijns Gods niet verlaat, vragen ze Mij naar de rechten der gerechtigheid; zij hebben een lust tot God te naderen, zeggende: Waarom vasten wij en u ziet het niet aan? Waarom kwellen wij onze ziel en u weet het niet?"

Hier ziet u, dat ze op hun eigen werken en verdiensten steunen. Ze leggen hun geval op een wrevelige manier voor God bloot, omdat God hun huichelachtige werken niet gunstig aanziet en beloont. Zo steunde de trotse Farizeeër in zijn gebed op zijn eigen verdiensten en waardigheid, Luk. 18: 1112: De Farizeeër staande, bad dit bij zichzelf: "O God, ik dank U, dat ik niet ben gelijk de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, overspelers, of ook gelijk deze tollenaar. Ik vast tweemaal per week; ik geef tienden

van alles, wat ik bezit." Zo stonden die geveinsden in Matth. 6: 23 zeer sterk op hun uiterlijke diensten en werken, die echter slechts blinkende zonden en vuile voddens waren.

(2). Een tweede onderscheid is, dat ware *gelovigen meer bidden om van hun zonden dan van hun ketenen bevrijd te worden*. Toen voor Paulus banden en verdrukkingen aanstaande waren, riep hij niet uit, wat hij vanwege zijn inwonende zonde wèl deed: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?" Goddelozen zoeken echter in hun gebed meer van hun ketenen dan van hun zonden; meer van hun uitwendige vijanden dan van hun inwendige lusten bevrijd te worden. Zij willen liever uit de vurige oven dan uit hun geestelijke slavernij verlost worden.

(3). Het derde onderscheid is, *dat de begeerten van een begenadigde ziel in het gebed het meest uitgaan naar geestelijke en hemelse dingen*, zoals overvloedig blijkt uit de gebeden der heiligen, die door heel de Heilige Schrift opgetekend staan. IJdele mensen begeren echter in hun gebeden de vervulling van arme, lage en vleselijke dingen.

(4). Een vierde onderscheid is, dat een begenadigde ziel in het gebed *meer op God dan op zijn gebed ziet en leeft*. Hij weet dat het gebed zijn wagen, maar dat Christus zijn voedsel is. Het gebed kan een staf zijn, die hem ondersteunt; maar Christus is het manna, dat hem moet voeden. Op Hem ziet hij en leeft hij: "Des morgens HEERE zult u mijn stem horen; des morgens zal ik mij tot U schikken en wacht houden."

IJdele mensen echter leven en zien meer op hun gebeden dan op God; ja, zelfs letten zij er nooit op, welke antwoorden zij van de hemel krijgen. Zij gelijken op hen, die pijlen afschieten, maar er niet om geven, waar ze terecht komen. Goddeloze mensen denken, dat het godsdienst genoeg is, als ze bidden. Het is geen artikel van hun geloof om hun gebeden na te staren en te zien, of ze voorspoed hebben. Een begenadigde ziel echter is van een edeler geest. Als hij gebeden heeft, zal hij op zijn wachttorens staan en opmerken, wat God zal spreken, Ps. 85: 9. "Ik zal horen wat God, de HEERE, spreken zal, want Hij zal tot Zijn volk en tot Zijn gunstgenoten van vrede spreken; maar dat zij niet weder tot dwaasheid keren." (Het Hebreeuws kan ook gelezen worden: „En zij zullen niet tot dwaasheid keren”).

Goddelozen zouden willen, dat God één en al oor is om te horen naar wat zij begeren, terwijl zijzelf nooit een oor hebben om te horen, wat Hij spreekt. Maar dove oren zullen altijd op stomme antwoorden kunnen rekenen. Gods rechtvaardigheid brengt Zijn barmhartigheid altijd tot zwijgen, als de zonde de zondaar heeft doof gemaakt.

(5). Een vijfde verschil. *Ontmoedigingen kunnen een begenadigde ziel niet afhouden van het gebed, maar de geringste ontmoediging zal vleselijke harten doen ophouden te bidden*.

Toen één van de oude martelaren door zijn vervolgers met allerlei martelingen bedreigd werd, antwoordde hij: "Er is niets onder de zichtbare dingen en niets onder de onzichtbare dingen, die ik vrees. Ik wil de Naam van Christus blijven belijden en ernstig strijden voor het geloof, dat eenmaal de heiligen overgeleverd is, er kome wat wil."

Noch de hoop op het leven, noch de vrees voor de dood, kan een waar Christus doen ophouden te bidden. Hij wordt door uitstel of afwijzing eerder opgewekt dan neergeslagen; eerder verlevendigd dan ontmoedigd. Hij zal aanhouden en volhouden in de weg van het gebed; al razen de mensen, brullen de leeuwen en wordt de oven

zevenmaal heter gestookt. Zo is het echter niet bij de huichelaren.

(6). Een zesde verschil. *Als een begenadigd mens bidt, is zijn hart in zijn gebed; hij maakt van zijn gebed hartewerk.* Zo zegt David, Ps. 42: 5: "Ik gedenk daaraan en stort mijn ziel uit in mij." In 1 Sam. 1: 15 lezen we van Hanna, dat zij zegt: "Ik ben een vrouw, bezwaard van geest... ik heb mijn ziel uitgegoten voor het aangezicht des HEEREN." Zo goten de Israëlieten hun ziel als water uit voor de HEERE, 1 Sam. 7: 6. Zo zegt de Kerk in Jes. 26: 89: "Tot Uw Naam en tot Uw gedachtenis is de begeerte onzer ziel. Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht; ook zal ik met mijn geest, die in het binnenste van mij is, U vroeg zoeken."

Begenadigde zielen weten, dat alleen zulk een gebed erkend, aangenomen en beantwoord wordt door God, waarin het hart oprecht en geheel werkzaam is. De Schepper van het hart is niet tevreden met een stukje of hoekje van het hart. De ware moeder wilde niet dat haar kind gedeeld werd. Zoals God een verbroken en verslagen hart liefheeft, zo walgt Hij van een verdeeld hart. God houdt noch van geveinsdheid, noch van dubbelhartigheid; Hij wil in waarheid en in oprechtheid gediend worden. De Koninklijke wet is: "Gij zult de HEERE liefhebben en Hem dienen met uw ganse hart en met uw ganse ziel.

Als de heidenen voor het offeren een dier slachtten, keek de priester eerst naar het hart van dat dier. Deugde dat niet, dan werd het offer afgekeurd. Waarlijk, God werpt al die offers weg, waarin het hart niet deugt.

Welnu, goddelozen zijn harteloos in al hun diensten en in al hun gebeden. Lees het maar na in Jes. 29: 13; Matth. 15 :79 en andere Schriftuurplaatsen.

Zoals het lichaam zonder de ziel dood is, zo is een harteloos gebed in Gods ogen en achtung slechts een dood gebed. God hoort niet naar het verheffen van de stem en ziet niet naar het wringen van de handen, of het slaan op de borst bij het bidden; maar Hij geeft acht op de bewegingen van het hart. God hoort alleen naar wat het hart spreekt. Als het hart stom is, zal God zeker doof zijn. God hoort alleen het gebed, dat het werk des harten is.

(7). Het zevende verschil. *Begenadigde zielen hebben gewoonlijk na het gebed een hart, dat meer los is van de zonde en heviger gezet is tegen de zonde.*

De dierbare gemeenschap met God in het gebed; de zoete beademingen Gods in hun hart, als ze hun beden in Zijn oren uitzuchten; en de verborgen bijstand en bewegingen des Geestes in hun ziel door het gebed, wapenen hen meer tegen de zonde en vermeederen hun haat tegen de zonde. "Hoe zal ik deze of die goddeloosheid begaan tegen God?" zegt de biddende ziel. "O, ik kan niet. Ik wil niets doen, dat Hem, die in het gebed Zijn heerlijkheid aan mij deed voorbijgaan, onwaardig is."

Maar goddelozen hebben na het gebed een hart, dat meer tot zonde aanzet. Ze zijn besloten nog meer in de wegen der zonde te wandelen. Zo zegt de hoer in Spr. 7: "Dankoffers zijn bij mij; ik heb heden mijn geloften betaald; daarom ben ik uitgegaan u tegemoet en ik heb u gevonden. Kom, laat ons dronken worden van minnen tot de morgen toe, laat ons ons vrolijk maken in grote liefde," vers 14-18.

Zo staat er in Jer. 7:9-10: "Zult u stelen, doodslaan en overspel bedrijven en valselyk zweren, en Baal roken, en andere goden nawandelen, die u niet kent? En dan komen en staan voor Mijn aangezicht in dit huis, dat naar Mijn Naam genoemd is en zeggen: "Wij zijn verlost, om al deze gruwelen te doen?" "Goddelozen zijn als Lodewijk, de koning van Frankrijk, die vloekte en dan het kruis kuste; die daarna nog heviger vloekte en weer het kruis kuste. Zo zondigen zij en bidden; bidden zij en zondigen. Hoe meer zij bidden, des te gemakkelijker, vastberadener en onbeschaamder zondigen

zij. O, ze gebruiken gebed om hun consciëntie te sussen, opdat ze met meer vreugde en minder wroeging kunnen zondigen. O, wat een moeite doen zulke zondaars om naar de hel te gaan en hun consciëntie tegen zichzelf te wapenen in die dag, waarop zij zullen zeggen: "Er is geen hulp, er is geen hoop meer!"

(8). Tenslotte, begenadigde zielen letten er meer op, *hoe hun eigen hart gesteld is en bewerkt wordt in het gebed, dan welke indrukken anderen van hun gebed hebben.*

Als zij bidden, geven ze met een nauwkeurig oog acht op hun eigen hart en geest. Zij onderzoeken, hoe zij door het gebed aangedaan, vertederd, vernederd, verlevendigd, opgewekt, geestelijk en verbeterd worden.

Huichelaars echter bidden om van de mensen gezien te worden. Zo letten ze er het meest op, of anderen hun gebeden bewonderen, er door aangedaan en mee ingenomen zijn. Ze gaan vooral na, welke uitwerkingen hun gebeden op het hart van anderen hebben; maar merken er niet op, wat hun gebed in hun eigen hart uitwerkt. Ze kunnen met geen erger plaag bezocht worden, Matth. 6: 23.

Zo heb ik getracht u aan te wijzen, welk een groot onderscheid er is tussen de gebeden van Godvruchtigen en die der goddelozen. Ook kunt u door alles, wat wij behandeld hebben, nagaan, welke gebeden het zijn, die met de zaligheid gevoegd zijn.

VII. Volharding

Nadat we de aard van het gebed, dat met de zaligheid gevoegd is, behandeld hebben, gaan we nu bezien wat de aard der volharding is, die de zaligheid vergezelt. Let dan op de volgende bijzonderheden:

Ten eerste. Die volharding is een volharden in een heilige belijdenis. Hebr. 4: 4: "Dewijl wij dan een grote Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgedaan is, namelijk Jezus, de Zoon van God, zo laat ons deze belijdenis vasthouden." Het woord drukt uit "vasthouden met een krachtige hand, met een hand van heilig geweld."

Zo ook in Hebr. 10: 23: "Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop vasthouden" (Dit wil zeggen: Zonder heen en weer wankelen), want Die het beloofd heeft, is getrouw.

Laat daarom geen verzoeking, verdrukking, tegenstand of vervolging ons uitwerpen uit een heilige belijdenis, maar laten we haar met krachtige hand, met beide handen, ondanks alle moeilijkheden, gevaren en doden, vasthouden.

Ten tweede. De volharding, die de zaligheid vergezelt, is een volharding in heilige en geestelijke beginselen. Ze is een blijven in de liefde en een blijven in geloof en hoop.

Volharding is niet een bijzondere onderscheiden genade op zichzelf, maar zulk een deugd, die alle andere deugden kroont. Ze is zulk een genade, die een algemene heerlijkheid en schoonheid op iedere andere genade werpt. Ze is een genade, die elke andere genade tot de volmaaktheid leidt.

In heilige en hemelse beginselen volharden betekent te volharden in het geloof, in de bekering, in het treuren en in het hopen. Het betekent te volharden in de liefde, in de vreze, in de ootmoed, de lijdzaamheid en de zelfverloochening. Geen genade, neen, zelfs de schitterendste, meest sprankelende genade niet, kan op zichzelf een mens naar de hemel brengen zonder de volharding. Niet het geloof, de kampioen der genade, als het bezwijkt en faalt; niet de liefde, de voedster der genade, als ze verzwakt en koud

wordt; niet de ootmoed, het sieraad der genade, als ze niet tot het einde blijft; niet de gehoorzaamheid, de bekering, de lijdzaamheid, noch enige andere genade zullen een mens zalig maken, als ze hun volmaakt werk niet hebben.

De volharding in de genade kroont iedere genade en iedere begenadigde ziel uiteindelijk met een kroon der heerlijkheid. Openb. 2: 10: "Zijt getrouw tot de dood en Ik zal u de kroon des levens geven." Zij, die alleen voor een poosje geloven; enige tijd zich bekeren; een poosje liefhebben en zich verheugen; enige tijd hopen, zoals alle huichelaars doen, die nooit volharden; zullen in de dag der wraak dubbel ellendig zijn. Volharding is de voltooiing van iedere genade. Zonder volharding kan hij, die strijdt, niet hopen te overwinnen en hij, die heden overwint, niet de kroon verwachten, als hij niet steeds volhardt en blijft overwinnen, totdat al zijn vijanden doodgeslagen zijn.

Ten derde. De volharding, die de zaligheid vergezelt, is een blijven en volharden in het woord en de leer van Christus, Joh. 15: 7: "Indien u in Mij blijft en Mijn woorden in u blijven, zo wat u wilt, zult u begeren en het zal u geschieden." 1 Joh. 2: 14: "Ik heb u geschreven, jongelingen, want u bent sterk en het Woord Gods blijft in u"; vers 24: "Hetgeen u dan van den beginne gehoord hebt, dat blijve in u. Indien in u blijft, wat u van den beginne gehoord hebt, zo zult u ook in de Zoon en in de Vader blijven." 2 Joh: 9 "Een iegelijk, die overtreedt en niet blijft in de leer van Christus, die heeft God niet; die in de leer van Christus blijft, deze heeft beiden, de Vader en de Zoon." Niemand zal het einde van zijn geloof, de zaligheid van zijn ziel, verkrijgen, dan alleen hij, die gezond, oprecht en geheel ten einde toe in de leer des geloofs blijft, Joh. 8: 31: "Indien u in Mijn Woord blijft, zo bent u waarlijk Mijn discipelen." Het is het einde, dat de daad kroont, zoals de avond de dag kroont. Het is niet genoeg recht te beginnen, als we niet recht eindigen. Het recht eindigen is belangrijker dan het rechte begin.

Manasse en Paulus begonnen verkeerd en eindigden goed. Judas en Demas begonnen goed, maar eindigden kwaad. Het is niet de kennis van de leer van Christus; ook niet het aanprijzen van het woord van Christus, maar het blijven in het woord van Christus; het volharden in de leer van Christus, dat leven en heerlijkheid geeft en de mens aan het einde zalig maakt.

Zij, die met Hymeneus en Alexander, de leer of het woord des geloofs verstoten en daarvan schipbreuk lijdten, zullen door de Heere of door Zijn volk of door beiden aan de satan overgegeven worden, opdat zij zullen leren niet meer te lasteren. Gewoonlijk is het einde van zulke mensen erger dan het begin. Zij, die met de geest beginnen en met het vlees eindigen, wacht een dubbele verdoemenis.

Ten vierde. Tenslotte, de zaligmakende volharding is een volharding in heilige en genadige bewegingen en daden; het is een voortgaan in godvruchtige plichten.

Het leven van een christen bestaat in beweging en niet in neerzitten. Een christen moet zich hemelwaarts bewegen en nooit stilstaan. Hij moet van geloof tot geloof en van kracht tot kracht steeds voortgaan. Als de heiligen hun werk in dit leven gedaan hebben, zullen zij in een beter leven op tronen zitten. Volharding is een voortgaan en een standhouden in de wegen der godsvrucht en heiligheid. Hand. 1: 14: Deze allen waren eendrachtig volhardende in het bidden en smeken. Zij waren volhardende in de leer der apostelen, en in de gemeenschap en in de breking des broods en in de gebeden. En dagelijks eendrachtig in de tempel volhardende en van huis tot huis brood brekende, aten zij tezamen met verheuging en eenvoudigheid des harten.

Die nu waarlijk weduwe is en alleen gelaten, die hoopt op God, en blijft in smekingen en gebeden nacht en dag. Rom. 12: 12: Volhardt in het gebed. Christenen moeten een

moeilijke reis door een woestijn maken, voordat ze in het Paradijs kunnen rusten. Ze moeten steeds in heiligmaking vorderen, voordat ze de eeuwige zaligheid beërven. Het uitnemende van de volharding is, dat ze een waar gelovige steeds in beweging houdt naar God, de heiligheid en de hemel. Ze is een genade, die een mens verlevendigt tot naarstigheid; ze houdt de gelovige altijd gaande. Beweging is de uitnemendheid van het schepsel. Hoe uitnemender het schepsel in zijn bewegingen is, des te meer openbaart dat de uitnemendheid van het schepsel. U kunt dat zien in de bewegingen van de hemellichamen: de zon, de maan en de sterren. De volharding is een voortdurende beweging in de wegen der genade en der heiligheid.

De volharding zal een mens staande en gaande houden in het werk en de wegen des Heeren tegen alle verhinderingen, ontmoedigingen, verzoekingen, verdrukkingen en vervolgingen in. De maan beweegt zich gestadig voort in het hemelgewelf, hoe hard de honden er ook tegen blaffen. Zo zal een waar christen voort blijven wandelen op de weg des levens, hoe hard de goddelozen ook tegen hem blaffen en naar hem bijten. Zo heb ik dan in het kort de aard der zaligmakende volharding aangewezen.

VIII. de hoop

De 8ste eigenschap. De laatste zaak, die met de zaligheid gevoegd is, is de hoop. Wij willen nu nagaan:

- I. Dat de hoop samengaat met de zaligheid.
- II. Waarin de hoop bestaat.

1. Van de hoop spreekt de Schrift in Rom. 8:24. "Want wij zijn in hope zalig". Eféze 1:18; 1 Thess. 5:8; Titus 3:7. Hieruit is het duidelijk dat de hoop de zaligheid vergezelt.

II. Waarin de hoop bestaat die met de zaligheid gevoegd is.

Ten eerste. De zalige hoop is een genade van God, waardoor wij het toekomstige goed met lijdzaamheid verwachten, tot het komt.

(1) De hoop is een genade van God, omdat Hij ze schenkt. Daarom wordt Hij de God der hoop genoemd. Rom. 15: 13: "De God nu der hoop vervulle u met alle blijdschap en vrede in het geloven." God wordt de God der hoop genoemd, omdat Hij het enige Voorwerp en de enige Werkmeester van de hoop in de ziel is. De zalige hoop is geen natuurlijke genegenheid in de mens."

De mens wordt niet met de zalige hoop in zijn hart geboren, zoals hij met een tong in zijn mond geboren wordt. De zalige hoop is van edele afkomst; ze is van boven. Ze is een hemels kind, dat in de ziel van een mens gevormd wordt door de kracht van de Heilige Geest. Zoals de zalige hoop geen natuurlijke genegenheid is, zo is ze ook geen zedelijke deugd, die de mens door gedurige oefeningen zich eigen kan maken. De zalige hoop kan God alleen werken; ze is daarom een Goddelijke genade.

(2) Ik zeg, dat het een genade van God is, waardoor wij op het toekomstige goede hopen. Ik zeg: het goede, niet het kwade; want daar vreest ieder eerder voor, dan dat hij erop hoopt. Hetgeen waarop de hoop zich richt, heeft vier eigenschappen:

- Het moet een goede hoop zijn;
- ze richt zich op het toekomstige;
- ze richt zich op hetgeen mogelijk is en
- ze richt zich op hetgeen moeilijk te verkrijgen is.

(3) Ik herhaal: De hoop is een genade van God, waardoor wij het toekomstige goed met lijdzaamheid verwachten, totdat het komt.

De hoop maakt de ziel rustig en geduldig, totdat ze het begeerde goed, waarop ze hoopt, bezit. Maar indien wij hopen hetgeen wij niet zien, zo verwachten wij het met lijdzaamheid. Het Hebreeuwse woord, *kavah*, dat vaak door "hoop" vertaald wordt, geeft een sterke werkzaamheid van ziel en lichaam te kennen: een haken van de geest naar een gewenst goed.

Ten tweede. De zalige hoop die met de zaligheid vergezelt is, is altijd gericht op heilige en hemelse voorwerpen, vooral op God en Christus. Paulus, een apostel van Jezus Christus, naar het bevel van God, onze Zaligmaker en de Heere Jezus Christus, die onze Hope is.

In deze woorden wordt Jezus Christus als het voornaamste Voorwerp van onze hoop aangewezen, omdat wij door Zijn verdiensten en barmhartigheid, de vergeving van onze zonden en de eeuwige verlossing van onze ziel hopen te verkrijgen. Soms oefent de hoop zich omtrent de gerechtigheid van Christus: Want wij verwachten door de Geest, uit het geloof, de hoop der rechtvaardigheid. Soms oefent de hoop zich omtrent God de Vader: Die door Hem gelooft in God. Die Hem opgewekt heeft uit de doden en Hem heerlijkheid gegeven heeft, opdat uw geloof en hoop op God zou zijn. "O, Israëls Verwachting, zijn Verlosser in tijd van benauwdheid. O, HEERE, Israëls Verwachting, allen, die U verlaten, zullen beschaamd worden. Gij zijt mijn Toevlucht ten dage des kwaads." Soms is de hoop bezig met het Woord en de beloften: *Gedenk*.

In het Engels staat voor de woorden *Verwachting en Toevlucht*, het woord: "*Hoop des woords tot Uw knecht gesproken, waarop Gij mij hebt doen hopen.*" "*Mijn ziel is bezweken van verlangen naar Uw heil; op Uw Woord heb ik gehoopt. Gij zijt mijn Schuilplaats en mijn Schild; op Uw woord heb ik gehoopt. Ik verwacht de HEERE, mijn ziel verwacht en ik hoop op Zijn woord.*"

De hoop op de belofte zal voorkomen, dat het hoofd pijn doet en het hart breekt; ze zal voorkomen, dat hoofd en hart bezwijken. De hoop op de belofte zal de hemel in het hart brengen. De beloften zijn de ladder, waardoor de hoop zich hemelwaarts richt. De hoop op de belofte zal niet alleen het leven en de ziel verenigen, maar ook de ziel en de heerlijkheid. De hoop op de belofte zal een benauwde ziel ondersteunen; een ontstelde ziel kalmte geven; een terneergeslagen ziel troosten en opheffen; een dolende ziel weer in het spoor brengen; een wankelende ziel bevestigen en een verloren ziel zalig maken.

De belofte is voor de hoop, wat de hoop is voor de ziel. De belofte is het anker der hoop, zoals de hoop het anker der ziel is. Wat de borsten zijn voor het kind en de olie voor de lamp, dat zijn de beloften voor de hoop. De hoop groeit en bloeit, als ze zich voedt met de beloften; als ze de beloften omhelst. De beloften zijn de lekkernijen des hemels, waarop de hoop leeft. De hoop brengt vreugde in de ziel, waardoor deze uitroept: 'O hemel, o zaligheid!'

Nog eens, de hoop oefent zich omtrent de heerlijkheid en het geluk; de zaligheid en de vreugde, die aan Gods rechterhand is. Verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van de grote God en onze Zaligmaker Jezus Christus.

De hoop doet de mens de hals uitrekken en zijn hand uitsteken, en even verlangend naar de heerlijke verschijning van Christus uitzien als de moeder van Sisera naar de terugkomst van haar zoon uitzag. De hopende ziel zucht het vaak uit: Waarom blijven de gangen Zijner wagenen achter? Om de hoop, die u weggelegd is in de hemelen.

Hier worden met hoop bedoeld de dingen, waarop men hoopt namelijk al de

heerlijkheid; al het geluk; al de zaligheid en de vreugde, die voor ons in de hemel zijn weggelegd. Wij, die de toevlucht genomen hebben, om de voorgestelde hoop vast te houden.

Hier wordt bedoeld, dat de hoop de hemel en de zaligheid zo vasthoudt, dat niemand ooit in staat zal zijn deze kostbare zaken uit handen van de hoop te wringen. Zo staat het woord hoop dus in de plaats van de heerlijke dingen, waarop men hoopt.

Ten derde. De hoop, die met de zaligheid samengaat, is op het meest hechte en vaste fundament, te weten de beloften Gods, gegrond, en ze is gebouwd op de vrije genade van God; ze is ook gebouwd op de oneindige en heerlijke macht van God, en ook op de waarheid en getrouwheid van God.

Deze dierbare en heerlijke fundamenten schragen de hoop der heiligen, zoals de pilaren de ophangingen van de tabernakel droegen. De hoop van de gelovige is gefundeerd op de liefde van Christus; op het bloed van Christus; op de gerechtigheid van Christus; op de voldoening door Christus en op de voorbede van Christus. De hoop der huichelaren en goddelozen echter is altijd gebouwd op zwakke, geringe en zandige fundamenten. Soms bouwen ze hun hoop op hun uitwendige belijdenis; op hun lampen, die geen olie hebben. Soms op hun plichten en diensten, zoals de Joden, Schriftgeleerden en Farizeeën. Soms op hun uitwendige voorrechten, uitroepend: *Des Heeren tempel, des Heeren tempel zijn deze*. Soms bouwen ze hun hoop o,p de goede gedachte, die anderen van hen hebben, soms op hun vlagen van blijdschap; soms op hun verruiming in hun plichten; en soms op de vurigheid van geest, waarmee zij hun godsdienstplichten vervullen. Dit alles is slechts zandgrond, en zij die daarop hun hoop bouwen, zullen zeer vallen en hun val zal groot zijn. De hoop der ware gelovigen is echter op de zekerste en sterkste fundamenten gebouwd.

Eén van de ouden heeft eens zeer terecht gezegd: „Er zijn drie zaken, waarop al mijn hoop gegrond is, te weten: Gods liefde, die mij aangenomen heeft; de waarheid van Zijn belofte en Zijn macht om die belofte te vervullen.”

Laten daarom mijn dwaze gedachten zo lang murmureren als zij willen, zeggende: Wie bent u? of: Wat voor heerlijkheid is dat? of: Door welke verdiensten hoopt u die heerlijkheid te verkrijgen? Ik kan echter met een vast vertrouwen antwoorden: Ik weet, Wien ik geloofd heb. En ik ben er zeker van dat Hij mij in Zijn liefde heeft aangenomen; dat Hij waar is in Zijn belofte en dat Hij Zijn belofte kan vervullen. Dit is het drievoudige snoer, dat onmogelijk verbroken kan worden.

Ten vierde. De vierde zaak die ik verklaren moet is, *dat die zaligmakende hoop van alle valse hoop onderscheiden kan worden door haar uitnemende eigenschappen.*

(1). De eerste eigenschap van die zalige hoop is deze: *Ze heft het hart op, zodat het gaat leven, waar zijn schat is.*

Deze hoop is van boven en ze doet het hart boven leven. Ze is een vonk der heerlijkheid en zij leidt het hart in het leven der heerlijkheid. De Goddelijke hoop draagt een mens naar de hemel om het leven te zoeken, dat hem verlevendigt; om wijsheid te zoeken, die hem bestuurt; om kracht te zoeken, die hem ondersteunt; om gerechtigheid te zoeken, die hem rechtvaardigt; om de heiligheid te zoeken, die hem heiligt; om verzekering te zoeken, die hem verheugt; om barmhartigheid te zoeken, die hem vergeeft en om de zaligheid te zoeken, die hem kroont.

De Goddelijke hoop eigent zich van tevoren de vreugden des hemels; ze leeft in de blijde verwachting daarvan. Ze stelt zich, om zo te zeggen, de blijdschap der eeuwigheid voor en leeft in een zoete voorsmaak van wat ze door het geloof bezit.

De rijkste schatten; de dierbaarste vrienden; de voornaamste vreugden en zoetste

vergenoegingen van de hoop bevinden zich in het land daarboven en daarom wil de hoop daar het liefst leven.

(2). De tweede eigenschap van die zalige hoop is deze: *Ze zal de ziel tegen alle verdrukkingen, tegenstand en verzoeking versterken.*

Maar wij, die des daags zijn, laat ons nuchteren zijn, aangedaan hebbende het borstwapen des geloofs en der liefde, en tot een helm de hoop der zaligheid. Zoals de helm het hoofd beschermt en beveiligt, zo beschermt en beveiligt de hoop het hart. De hoop is een helm, waarop al de pijlen, die satan en de wereld op de ziel afschieten, terugkaatsen. De hoop op de hemelse schatten deed de geloofshelden uit Hebreëen 11 de rijkdommen der wereld verachten. De hoop, die zij hadden op een hemels vaderland, deed hen gewillig hun eigen vaderland verlaten en deed hen zelfs in het land der belofte als in een vreemd land wonen.

De hoop, die zij op het uiteindelijk bezit van een huis, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen hadden, deed hen gewillig en vrolijk in woestijnen, op bergen, in holen en spelonken der aarde wonen. De hoop, die zij op een heerlijke opstanding hadden, deed hen dapper de sterkste verzoeking weerstaan.

De hoop van een heilige zal alle vrees en zorgen; alle beproevingen en moeiten; alle verdrukkingen en verzoeking overleven. De ware gelovigen bezitten veel in hoop, hoewel weinig in de hand. Ze hebben veel als erfgoed, maar weinig in werkelijk bezit. Ze bezitten veel in de belofte, maar hebben weinig in hun beurs. Een heilige kan in waarheid zeggen: "Ik hoop op betere dingen. Mijn hoop is beter dan mijn bezit." De hoop kan de hemel door de dikste wolken zien; de hoop kan het licht door de duisternis zien; het leven door de dood; de glimlach door de boze blikken en de heerlijkheid door de ellende. De hoop houdt het leven en de ziel; Christus en de ziel; de belofte en de ziel; de ziel en de hemel verenigd. Zo houdt de hoop een christen staande en doet hem over alle verdrukkingen, tegenstand en verzoeking triomferen.

(3). De derde eigenschap der zaligmakende hoop is deze: *Ze maakt de ziel levendig en werkzaam.* "O HEERE, ik hoop op Uw heil en doe Uw geboden." "Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop door de opstanding van Jezus Christus uit de doden."

Ze wordt een levende hoop genoemd, omdat ze leven en troost in de ziel brengt. Ze wordt een levende hoop genoemd in tegenstelling tot de kwijnende en stervende hoop der huichelaars en goddelozen. Ze wordt een levende hoop genoemd, omdat ze uit levende bronnen vloeit: uit de Geest van Christus en uit de zielsvereniging en gemeenschap met Christus. Ze wordt vooral een levende hoop genoemd, omdat ze de ziel levendig werkzaam maakt. De hoop zal een mens doen bidden, horen, treuren, gehoorzamen, werken en wandelen, alsof het zijn leven gold.

De hoop zal niet zeggen: Deze taak is te zwaar en die taak is te hard; dit werk is te hoog en dat werk is te gering. De hoop zal een mens de hand aan iedere ploeg doen slaan. De hoop brengt meer beweging dan beschouwing in de mens; ze doet een mens beter handelen dan praten.

De hoop geeft aan alle godsdienstplichten leven en kracht. Hij, die ploegt, moet op hoop ploegen en die op hoop dorst, moet zijn hoop deelachtig worden. De hoop zal een christen op de hardste en moeilijkste zaken voor God en Zijn eer doen ploegen en dorsen. Als de vleeselijke hoop, die eer, rijkdommen en gunsten van deze wereld wil winnen, een Absalom, Achitofel, Jehu, Haman en de heidenen vol beweging en actie heeft gemaakt; zal voorwaar de heilige en hemelse hoop de gelovigen veel levendiger

en werkzamer maken, omdat de hemelse hoop oneindig veel uitnemender is dan de aardse hoop.

Een mens vol hoop zal vol werkzaamheid zijn. Een levende hoop en een ijverige hand zijn onafscheidelijke metgezellen. De hoop zal een mens, al zou hij erdoor sterven, werkzaam houden.

(4). De vierde eigenschap van die zalige hoop is deze: ze zal een mens, net als Noach, *rustig en stil doen neerzitten temidden van alle stormen en orkanen*; temidden van alle opschuddingen en wisselingen.

Als anderen ten einde raad zijn, dan zal de hoop de ziel veilig en rustig aan het hart van God brengen en daar doen rusten. "En gij zult vertrouwen, omdat er verwachting zijn zal, gij zult graven; gerustelijk zult gij slapen." Job 11:18.

De hoop zal een ziel veilig en gerust doen neerliggen in de duisterste nacht; in de langdurigste storm en in de zwaarste orkaan. Welke hoop wij hebben als een anker der ziel, dat zeker en vast is en ingaat in het binnenste van het voorhangsel. De hoop is zulk een anker voor de ziel, dat ze daardoor in alle stormen en orkanen rustig en bedaard blijft. De hoop bewaart de ziel, dat ze niet stuk slaat op de rotsen, of in het drijfzand verzinkt. De hoop is een anker, dat niet beneden, maar boven is vastgemaakt; in de hemel, niet op de aarde; binnen het voorhangsel en niet erbuiten: daarom moet het schip of de ziel van een gelovige veilig en zeker zijn. Een schip, welks anker in de hemel vastligt, kan op de rotsen niet te pletter slaan. De hoop gaat binnen het voorhangsel en vindt haar ankergrond in God Zelf. Daarom is in storm of bij windstilte; bij regen of zonneshijn: de ziel van de heilige steeds veilig. De Goddelijke hoop stelt het hart vast. Hij, die niet uit kan zien naar méér dan hij heeft, kan nooit bevestigd en bevredigd worden. Onze beste en heerlijkste goederen liggen in het onzichtbare; niet in wat we in bezit hebben, maar in wat we verwachten.

(5). De vijfde eigenschap van de zaligmakende hoop is deze: Ze doet de ziel *rustig en lijdzaam op God wachten voor barmhartigheid*; ook al zou God het uitstellen barmhartigheid te bewijzen. "Maar indien wij hopen, hetgeen we niet zien, zo verwachten wij het met lijdzaamheid." Rom. 8:25. "Ik verwacht de HEERE, mijne ziel verwacht en ik hoop op Zijn Woord. Mijne ziel wacht op de HEERE, meer dan de wachters op de morgen; de wachters op de morgen." Psalm 130: 4, 5. De hoop zal een mens doen wachten, zelfs lang doen wachten op een genadeweldaad. Zo deed Abraham, Rom. 4: 18-21. Hoewel het gezicht nog vertoeft, zal de hoop er toch op wachten. *Nog een heel klein poosje*, zegt de hoop *en Hij zal gewisselijk komen*. Hij zal niet achterblijven. Hoe langer ik op een genadeweldaad wacht, des te groter, beter en zoeter zal ze uiteindelijk zijn, zegt de hoop. Het is geen genadeweldaad, als het de moeite niet waard is om erop te wachten, zegt de hoop. Als het een genadeweldaad is, kunt u er nooit te lang op wachten, zegt de hoop. Al vertoeft de verlossing; al blijft de vervulling der belofte uit; al blijft ze in de geboorte staan; toch zal het tenslotte geschieden. Wacht daarom, zo redeneert de hoop. De hoop is niet haastig en stelt van tevoren de tijd, dat God barmhartigheid zal bewijzen, niet vast.

Ze laat zowel de tijd en de wijze over aan Hem, Die wijs en getrouw is. Ze wil aan God niet de juiste tijd bepalen. De hoop zegt: Christus kent Zijn eigen tijd en Zijn tijd is de beste. Hoewel Hij lang vertoeft, Hij zal gewis komen. Hij zal geen ogenblik langer wachten dan de tijd, die Hij van tevoren bepaald heeft. "Word daarom niet moede, o mijne ziel, maar wacht steeds geduldig op de Heere," zegt de hoop, 1 Thess. 1: 3: "Zonder ophouden gedenkende het werk uws geloofs en de arbeid der liefde en de verdraagzaamheid der hoop."

De hoop is de moeder der lijdzaamheid en de voedster der lijdzaamheid. De hoop baart de lijdzaamheid en de hoop voedt de lijdzaamheid. Als er geen hoop was, zou het hart sterven en de lijdzaamheid verdwijnen. Zoals het geloof leven en kracht geeft aan de hoop: zo geeft de hoop leven en kracht aan de lijdzaamheid. Daarom wordt de lijdzaamheid: "de lijdzaamheid der hoop" genoemd. De hoop onderhoudt de lijdzaamheid, zoals de brandstof het vuur onderhoudt.

(6). De zesde eigenschap van de zalige hoop is deze: Het is een hoop, *die de ziel reinigt*; ze doet een christen zichzelf reinigen, gelijk Christus rein is, 1 Joh. 3: 3: "En een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is." De Goddelijke hoop eindigt in heiligheid. Hij, die de zuiverste en sterkste hoop op de zaligheid heeft, is het meest naarstig en werkzaam om geheiligd te worden.

Het woord "reinigen" zinspeelt op de ceremoniële reinigingen onder de wet of op het reinigen van metalen door een goudsmid. Het onderwijst ons, dat zij, die hopen met Christus in heerlijkheid te regeren; zij, die hun hoop stellen op die reine en gezegende staat der zaligheid; op dat reine en geestelijke paradijs; hun innerlijk en uiterlijk, lichaam en ziel zullen reinigen, opdat zij Christus gelijkvormig mogen worden. Dezen weten, dat niemand de eeuwige zaligheid zal genieten dan alleen hij, die naar heiligmaking jaagt.

Nu, de hoop reinigt het hart en het leven aldus: Ze houdt de reinste voorwerpen: God, Christus, het Woord met de ziel verenigd. Ze doet de ziel ernstig en nauwgezet alle zielreinigende instellingen gebruiken. Ze is zelf een vuur in de ziel om al die verdorvenheden en beginselen der duisternis, die tegengesteld zijn aan de voorgestelde reine zaligheid, te verteren. Die hoop bekwaamt de ziel om op Christus te leunen en in Christus te leven. Ze trekt reinigende kracht uit Christus, Die de Bron en de Fontein van alle reinheid en heiligheid is. Zo reinigt de hoop allen, die verwachten Christus in heerlijkheid gelijkvormig te worden.

(7). De zevende eigenschap van de hoop, die met de zaligheid gevoegd is en die de zaligheid in zich zelf heeft, is deze: *Ze is blijvend en duurzaam*; ze zal de ziel nooit verlaten, totdat ze haar in het hart van Christus gebracht heeft, Spr. 14: 32: "De rechtvaardige vertrouwt zelfs in zijn dood." De hoop van de rechtvaardige zal met hem neerliggen en opstaan. Ze zal met hem door het graf naar de hemel gaan. Het motto van de rechtvaardige is: "Als ik mijn laatste adem uitblaas, zal ik nog hopen."

De Joden hadden vroeger de volgende gewoonte: Als ze over de weg gingen om iemand te begraven, trok een ieder het gras uit. Ze wilden daarmee zeggen, dat ze niet treurden als mensen zonder hoop, omdat de overledene evenals dat gras afgesneden was, maar in de morgen der opstanding weer zou herleven. Ook noemden veel Joden daarom de graven: *huizen of plaatsen der levenden*.

De zaligmakende hoop heeft een lang leven, 1 Petrus 1: 3 noemt het een levende hoop; dat is een hoop, die de gelovige noch in leven noch in sterven zal verlaten, Ps. 71: 14: "Doch ik zal geduriglijk hopen en zal al Uw lof nog groter maken." "Geen beproevingen, geen moeiten, geen verdrukkingen, geen tegenstand zullen mijn hoop neerdrukken," zegt David. "Ik ben vast besloten tegenover alle gevaren, moeilijkheden en doden te blijven hopen. Er kome wat wil; ik wil liever mijn leven afleggen dan mijn hoop laten varen. Ik zal gedurig hopen." Een hopeloze toestand is een zeer droeve toestand; het is de ergste toestand in de wereld; het maakt het leven van een mens tot een hel. Als de uitgestelde hoop reeds het hart krenkt, zoals de wijze man zegt, Spr. 13: 12, dan zal het verliezen van de hoop de ziel doen verkwijnen. Dat zal een mens in een gestadige dood doen leven; ja, zal hem de dood boven het leven doen

verkiezen.

Een ziel zonder hoop is als een schip zonder ankers. "Waar zal een ziel steunen, o Heere, als ze door de hoop niet op U steunt?" Een mens kan beter van alles scheiden dan van zijn hoop. Toen Alexander eens een hoopvolle krijgstoet ondernam, gaf hij zijn goud weg. Toen men hem vroeg, wat hij voor zichzelf hield, antwoordde hij: "De hoop op grotere en betere dingen." De hoop is als het morgenlicht. De kleinste straal daarvan zal weldra uitbreken tot een volkomen zonneshijn. De hoop is de dageraad der vreugde en deze zal steeds helderder schijnen, totdat ze de gelovige in het volle bezit van zijn Christus en kroon gesteld heeft.

Het zal de hel en verschrikking van de huichelaar uitmaken, als hij gaat sterven; dat zijn hoop blijkt te zijn als de morgendauw; als een huis der spinnekop; als de uitblazing der ziel of als het geluid der doornen onder een pot, Job. 8: 13-14; Spr. 14: 32. De blijdschap van de oprechte is echter dat, wie of wat hem ook verlaat, zijn hoop in hem zal blijven, totdat hij de kroon der rechtvaardigheid heeft ontvangen en in het Paradijs gezet is.

Zo hebt u gehoord, wélke hoop het is, die met de zaligheid gevoegd is.

Slot

Voor dat ik dit hoofdstuk beëindig, neem deze twee waarschuwingen met u. Zij dienen tot uw troost en bevestiging:

(1). Alle gelovigen hebben deze dingen, die de zaligheid vergezellen, niet in dezelfde mate. Als u de geringste mate van die zaligmakende kennis of dat zaligmakende geloof; van die ware bekering of gehoorzaamheid; van die Goddelijke liefde of ware hoop bezit, kunt u even zeker op uw zaligheid vertrouwen, alsof u reeds in de hemel was. O, Christenen, de kleinste trap van deze dingen zal u hierna een hemel geven, en waarom zouden ze dan hier de hemel niet in uw hart brengen? Het zal u uiteindelijk gewis een kroon geven en waarom zouden ze u dan hier geen troost en zekerheid geven? Ik acht dat ze, als u geen vijand van uw eigen ziel uw eigen vrede en troost bent, dit zullen doen.

(2). Hoewel u niet ál deze dingen, die met de zaligheid gevoegd zijn, in u vindt; nochtans, als u sommige van deze dingen, ja slechts enkele van deze dingen; zelfs één van deze zaligmakende dingen in u vindt, dan is uw staat veilig en de zaligheid zal tenslotte uw deel zijn. Het smaken en ondervinden van één van deze kostbare dingen, die met de zaligheid gevoegd zijn, zal u met meer kracht doen besluiten, dat uw staat goed is dan enig ander ding in staat zou zijn om u te doen besluiten dat alles van nul en gener waarde is en dat het tenslotte verkeerd met u zal aflopen. Ga daarom niet steeds aan de kant van de zonde en de satan staan tot schade van uw eigen kostbare ziel.

Zo heb ik dan de weg en de middelen om tot een gegronde verzekering te geraken voor u geopend.

Ik zal me in de volgende verhandeling haasten, om alles te besluiten.

HOOFDSTUK 6

Waarin het onderscheid aangewezen wordt tussen een ware en een valse verzekering; tussen een gezonde verzekering en een ingebeelde verzekering.

Ten eerste. Het eerste verschil. Een gegronde en gezonde verzekering gaat gepaard met *een diepe verwondering over Gods allesoverklimmende liefde en gunst in de Heere Jezus tot de ziel*. Een verzekerde ziel zucht vaak: "O Heere, wie ben ik; wat ben ik, dat Gij in mijn hart de witte keursteen der vergeving wil schenken, terwijl de wereld in haar hart alleen de zwarte steen van veroordeling heeft ontvangen? Heere! wat een barmhartigheid is dit, dat U mij verzekering wilde geven; dat U mij water uit de rots en manna uit de hemel wil schenken, terwijl velen van Uw lievelingen hun dagen met zuchten, treuren en klagen moeten doorbrengen door gemis aan verzekering. Heere! wat voor liefde is dit, dat U me op Uw knie wilt zetten; mij met Uw armen wilt omhelzen; mij aan Uw hart wilt leggen en mij, met Uw zoete kussen van Uw gezegende mond wilt kussen, welke kussen beter zijn dan wijn; ja zelfs beter dan het leven, terwijl velen zelfs hun leven moe zijn, omdat zij missen, wat ik geniet? Psalm 63:3. O, Heere, welke naam zal ik aan deze genade; aan deze verzekering, die U mij geschonken hebt, geven? Het is immers een genade, die mij gegeven werd om mijn roeping te vervullen; om mijn kruis te dragen en Uw barmhartigheden te verhogen; een genade, die mij bekwaamt zachtmoedig te spreken, rechtvaardig te oordelen, gul te geven, ernstig te handelen, blijmoedig te lijden en ootmoedig te wandelen. Ik kan niet anders zegt de verzekerde ziel, of ik moet wel uitroepen: "O Heere, wie is als Gij onder de goden? Wie is als Gij, verheerlijkt in heiligheid, vreselijk in lofzangen, doende wonder!" En met de apostel: "O, breedte en lengte en diepte en hoogte van de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat!" "Indien de koningin van Scheba", zegt de verzekerde ziel, "met zulk een diepe verwondering vervuld was over Salomo's wijsheid, grootheid, goedheid en heerlijkheid, dat zij niet anders dan vol verbazing kon uitroepen: "Welgelukzalig zijn uw mannen; welgelukzalig deze uw knechten, die gedurig voor uw aangezicht staan, die uwe wijsheid horen," — o, hoe behoort dan die gezegende verzekering, die ik heb van de liefde Gods; van mijn deel in God; van mijn vereniging en gemeenschap met God; van mijn geluk hier en mijn zaligheid hierna; in mij een diepe en ernstige, een wezenlijke en eeuwige verwondering over God te werken!"

Ten tweede. Het tweede verschil. Een gegronde verzekering werkt *altijd een ernstig en ongeduldig verlangen naar een nadere, helderder en volkomener genieting van God en Christus*: "O God, Gij bent mijn God!" Hier is de verzekering; welnu, wat volgt er? "U zoek ik in de dageraad; mijn ziel dorst naar U; mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water". De verzekerde ziel roept uit: "Ik heb begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn", en "Kom haastelijk, mijn Liefste", en "Kom, Heere Jezus, kom haastiglijk". "O, Heere Jezus", zegt de verzekerde ziel, "U bent mijn licht. U bent mijn leven; U bent mijn liefde; U bent mijn vreugde; U bent mijn kroon, U bent mijn hemel, ja, U bent mijn Alles. Ik kan niet anders dan verlangen om dat schone gelaat te zien, dat om mijn zonden

opengescheurd werd en dat heerlijke hoofd, dat om mijn overtredingen met doornen gekroond werd. Ik begeer met U in het Paradijs te wandelen; de heerlijkheid van Jeruzalem, dat boven is, te zien; uit de rivieren van vreugden, die aan Uw rechterhand zijn, te drinken; al de lekkernijen van Uw koninkrijk te smaken en al die geheimen en verborgenheden die van alle eeuwen verborgen wanen, te leren kennen en in de volkomen verlustiging van Uw gezegende Persoon verzwolgen te worden.

Ten derde. Een derde verschil. Een gegronde verzekering *wordt gewoonlijk van alle kanten door de satan krachtig aangevallen*. De satan is zulk een grote vijand van de vreugde en vrede; van de verlossing en troost der heiligen, dat hij niet anders kan en niet anders, doet dan al zijn listen en lagen aanwenden om de ziel te verlokken en de vrede en rust van hun ziel te verstoren en te bespotten. Zodra Jezus Christus die liefelijke stem uit de hemel: "Deze is Mijn geliefde Zoon in Wien Ik een welbehagen heb", had gehoord, werd Hij tot wanhoop door de satan in de woestijn aangevallen. Nauwelijks was Paulus tot in de derde hemel opgetrokken geweest, waar hij onuitsprekelijk heerlijke dingen had gezien, of hij werd onmiddellijk door de satan aangevallen en met vuisten geslagen.

Houdt stand; houdt stand, verzekerde Christenen, en zeg mij, 'wordt u niet vaak gewaar dat het blazen der tirannen is als een vloed tegen een wand?' Hebt u, sinds de Heere tot u gezegd heeft: "Weest welgemoed, uw zonden zijn u vergeven", niet ondervonden, dat de satan zowel de rol van een leeuw en een wolf als die van een slang en een vos gespeeld heeft? Deed hij dit niet om uw verzekering te verzwakken; om u de waarheid van uw verzekering te doen betwijfelen; om uw verzekering uit te blussen, of om de frisheid en zoetheid, de schoonheid en heerlijkheid van uw verzekering weg te nemen? Ik weet, dat u het zo heeft ondervonden. Zijn boosaardigheid, afgunst en vijandschap tegen Gods eer en heerlijkheid en tegen uw troost en zaligheid is zodanig, dat hij niet anders dan werkzaam en ijverig kan zijn, om alle manieren en wegen; alle voetangels en klemmen te gebruiken, waardoor hij de pijlers van uw geloof wil doen schudden en uw verzekering wil verduisteren en omverstoten. U weet, dat zeerovers de schepen, die het rijkst beladen zijn, het hevigst worden aanvallen; dat doet nu de satan die kostbare zielen, die tot de rijkdommen van een volle verzekering gekomen zijn.

De verzekering scheidt in de ziel der gelovigen een paradijs en dat doet de satan briesen en woeden. De verzekering maakt een mens voor God het meest vruchtbaar en hij doet de satan de meeste schade, dit nu maakt de satan dol tegen de ziel. De verzekering maakt een heilige hard teen alle wapens tegen de satan; ja zelfs neemt de verzekerde gelovige die gevallen morgenster gevangen, berooft hem van al zijn verwoestende macht, bindt hem in ketenen en triomfeert over hem. Dit nu maakt de hel des duivels zeer veel heter. Laat het u dan niet bevreemden, dat de satan uw verzekering aanvalt, maar houd daar rekening mee en verwacht het. De cipier is rustig, als zijn gevangene achter gegrendelde deuren zit; maar als deze ontsnapt, gaat hij hem met een roep: "houdt de dief!" achtervolgen. Zolang de ziel achter grendelen zit en in satans slavernij verkeert; houdt de duivel zich rustig en is hij niet zo geneigd om te ergeren en te verwoesten. Is de ziel echter eenmaal bevrijd, dan zegt die helse Farao: "Ik zal vervolgen, ik zal achterhalen, ik zal de buit delen, mijn ziel zal van hen vervuld worden; ik zal mijn zwaard uittrekken, mijn hand zal hen uitroeien". De ondervinding van alle verzekerde heiligen bevestigt dit overvloedig. Toen Jakob naar Egypte ging waren er geen tegenstand en vijanden; maar toen Israël naar Kanaän reisde, werden ze gedurig aangevallen.

Ten vierde. Een gegronde verzekering maakt een *mens zo moedig als een leeuw*; ze maakt hen dapper en moedig voor Christus en Zijn zaak ondanks al de gevaren en doden. Nadat de Heilige Geest over de apostelen was uitgestort en hen van hun innerlijke en eeuwige zaligheid had verzekerd, o! hoe moedig, onversaagd en vastberaden waren zij tegenover alle tegenstand, verdrukkingen en vervolgingen! Hiervan getuigt het boek Handelingen. Verzekering had dezelfde uitwerking op Davids hart: "Immers zullen het goede en de weldadigheid mij volgen al de dagen mijns levens". Wel David, maar hoe werkt uw verzekering dan? Wel, zegt David: "Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen".

Zo was het ook met Mozes: "Daar hij verzekerd was van "de vergelding des loons", vreesde hij de toorn des konings niet, "want hij hield zich vast, als ziende de Onzienlijke". Zo zijn er geweest, die de beroving van hun goederen met blijdschap hebben aangenomen, wetende, dat zij in hunzelve een beter en blijvend goed in de hemelen hadden. O, die kennis, die verzekering, die zij in hun eigen harten van de hemel hadden, gaf hen moed en dapperheid in het verlies van hun aardse goederen. Hoewel de boogschutters, de wereld, het vlees en de duivel, een verzekerde ziel fel beschieten, zal haar boog nochtans in stevigheid blijven. Verzekering zal den mens een boog van staal doen breken, de sterkten doen neerwerpen, en hem over alle tegenstand en verdrukkingen doen triomferen.

Colomus, een Hollands martelaar riep tot de rechter, die hem ter dood veroordeeld had, om zijn hand op zijn hart te leggen, en vroeg hem, wiens hart het hevigst sloeg: het zijne of die van de rechter?

Ten vijfde. Een gegronde verzekering van zijn eigen eeuwige zaligheid en geluk, zal een mens *werkzaam en ijverig maken om ook anderen gelukkig te maken*. "Komt, hoort toe, o allen gij, die God vreest, en ik zal vertellen, wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft". 'Ik wil u bekend maken met de zegeningen van mijn ziel, met de gunsten waarmee God mijn ziel gekroond heeft. Ik was een kind der duisternis; maar Hij heeft mij tot een kind des lichts gemaakt. Ik was ongerechtigheid, maar Hij heeft mij gerechtvaardigd. Ik was mismaakt, maar Hij heeft me volkomen hersteld. Ik was vol zweren, striemen en etterbuilen, maar Hij heeft mij gewassen en genezen. Hij heeft mij geheel schoon gemaakt, zonder vlek of rimpel. Ik heb mijn gemis aan verzekering bemerkt, nu zie ik pas de waarde van verzekering. Ik heb lang naar verzekering gezocht; nu ondervind ik het zoete van de verzekering. O, de verzekering is zulk een parel van grote waarde! Ze is zulk een straal uit God; zulk een vonk der heerlijkheid, dat ze al het wachten, wenen en worstelen van mijn ziel rijkelijk vergoedt.'

Toen het de Heere behaagde Paulus door Zijn genade te roepen en Christus aan hem en in hem te openbaren, o, hoe heeft hij, als gold het zijn leven, gearbeid om anderen tot de kennis van Christus; tot een aannemen van Christus en tot een verzekering van de eeuwige zaligheid door Christus te brengen! Nadat Paulus zelf in het paradijs geweest was, deed hij al het mogelijke om ook anderen in dat paradijs te brengen. Hoe heeft de bruid in het Hooglied, nadat ze zelf van haar aandeel in Christus verzekerd was, door alle mogelijke heilige en hemelse welsprekendheid en redeneerkunde; door alle mogelijke aandrang der liefde en zachtmoedigheid gearbeid om de dochters van Jeruzalem er toe te brengen, dat ze getrokken werden tot een gezicht van Christus!

Toen er op Andreas een straal van Goddelijk licht en Goddelijke liefde geschenen had, arbeidde hij om zijn broer Simon tot de Fontein van alle licht en liefde te trekken. Toen Filippus slechts een blik van Christus' liefelijk aangezicht opgevangen had, sloeg zijn pols sneller kloppen en vanuit de liefde van zijn hart nodigde hij Nathanaël

uit om ook te komen en met hem in die goedertierenheid te delen, die beter is dan het leven. Het aanhouden roepen van de ziel onder de kracht van verzekering is: "Smaakt en ziet, dat de Heere goed is."

O, zondaars, zondaars! Zijn wegen zijn wegen der liefelijkheid en al Zijn paden vrede. "Zijn geboden zijn niet zwaar", maar gemakkelijk. "Zijn juk is zacht en Zijn last is licht". Niet alleen voor het houden, maar ook in het houden van Zijn geboden is grote loon."

Verzekering zal iemand sterk aansporen om anderen door raad, door zijn voorbeeld, door het gebed en door hen zijn geestelijke ondervindingen mede te delen, en anderen in te winnen. Verzekering zal een mens gewilligheid, bekwaamheid en ervaring geven om al die valse getuigenissen die goddelozen gedurig van de Heere en Zijn wegen geven, te weerleggen. Ze zal iemand voor de wereld doen uitroepen, 'dat één dag in de voorhoven des Heeren beter is dan duizend elders; dat er meer heerlijke vreugden, meer zuivere vertroosting, meer blijvende vrede, meer koninklijke vergenoeging, meer hemelse blijdschap te genieten zijn als men één dag met God wandelt of één uur met God gemeenschap heeft dan in alle andere dingen buiten God.'

Door deze en dergelijke middelen pogen zielen onder de macht van een gegronde verzekering anderen even gelukkig te maken als zij zelf zijn. Een ziel, die verzekerd is, is onwillig om zonder gezelschap naar de hemel te gaan. Hij roept vaak uit: "Vader, zeg ook deze ziel en kroon ook deze ziel. Laat ons samen naar de hemel gaan, laat ons samen gelukkig worden".

Ten zesde. Een gegronde verzekering van Gods liefde en van 's mensen eeuwige zaligheid, zal hem buitengewoon tegen alle goddeloosheid en snoodheid wapenen en bekrachtigen. Niemand walgt zo van de zonde en van zichzelf vanwege de zonde als zo iemand. Niemand strijdt en waakt meer tegen de zonde als zo iemand. Niemand zucht en treurt, bloedt en klaagt meer onder het gevoel van zondige bewegingen en zondige werkingen dan zo iemand. Iedere beweging der zonde doet iemand, die in de kracht van verzekering leeft, uitroepen: "Ik ellendig mens! wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?" "Ik zal horen wat God; de Heere, spreken zal; want Hij zal tot Zijn volk en tot Zijn gunstgenoten van vrede spreken; maar dat zij niet weder tot dwaasheid keren." Het Hebreeuws kan ook betekenen: "En zij zullen niet weder tot dwaasheid keren". Als God tot Zijn volk van vrede spreekt, worden ze tegen de dwaasheid en ijdelheid beschermd en versterkt.

De verzekering, die Jozef had van de liefde en gunst van zijn meester, wapende hem tegen de lichtzinnige aanvallen van zijn wellustige meesteres en zal dan de Goddelijke liefde, die sterker is dan de dood, dit niet en nog veel meer doen? De verzekering doet een man tegen zijn zonden hetzelfde zeggen als tegen zijn afgoden: "Henen uit, want wat heb ik meer met mijn zonden te doen?" Zo zegt de verzekerde ziel: "Weg hoogmoed, wèg driften; weg wereldsgezindheid; weg onreinheid en weg liefdeloosheid, want wat heb ik meer met u te doen?"

Verzekering doet de ziel met David tegen de zonde zeggen: "Wijkt van mij u boosdoeners, dat ik de geboden mijns Gods moge bewaren". Zo zegt de verzekerde ziel: "Wijkt van mij, o mijn lusten, want ik heb de liefde Gods gesmaakt; ik heb mezelf geheel en alleen aan God overgegeven en ik kan niet anders dan de, ebo4en mijns Gods onderhouden." De Joodse rabbijnen vertellen dat in dezelfde nacht, toen Israël uit Egypte naar Kanaän reisde, al de afgoden en afgodstempels in Egypte door bliksem en aardbevingen verwoest werden. Zo worden, als Christus en de verzekering in de ziel bevestigd worden, al de afgoden van satan en 's mensen eigen hart neergeworpen en als een gruwel uitgeworpen. Een gezonde verzekering doet een mens

zichzelf reinigen, gelijk Christus rein is. De verzekerde Christen weet, dat het gevaarlijk is tegen licht te zondigen; dat het nog gevaarlijker is tegen de liefde te zondigen en dat het allergevaarlijkst is tegen geopenbaarde en bewezen liefde te zondigen.

God mag wel tot zulk een Christen zeggen: "Is dit uw weldadigheid aan Uw vriend? Ondanks verzekering toch te zondigen, is tegen grote barmhartigheid te zondigen; het is tegen de hoogste hoop der heerlijkheid zondigen en dit zal zeker God tot toorn verwekken. "Daarom vertoorde Zich de Heere tegen Salomo, omdat hij zijn hart geneigd had van de Heere, de God Israëls, die hem tweemaal verschenen was." Onder verzekering zondigen is: in het paradijs zondigen; het is zondigen onder het vlammende zwaard; het is zondigen in de voorsteden des hemels. Men loopt gevaar die goedertierenheid te verliezen, die beter is dan het leven en die onuitsprekelijke heerlijke vreugde en die vrede, die alle verstand te boven gaat, te verliezen.

Onder verzekering zondigen betekent een smaad op Christus te werpen; de Geest te bedroeven; de consciëntie te verwonden; uw genaden te verzwakken; uw bewijzen te verduisteren; uw weldaden bitter te maken en de verzoeker uit te dagen over uw Zaligmaker te zegevieren. Voorwaar, die verzekering, die een mens met de zonde doet spelen; stout in de zonde maakt; die hem de zonde doet gering achten en op de wegen der zonde doet verder wandelen, is slechts verwaandheid en aanmatiging. Zulk een verzekering zal een mens nooit naar de hemel brengen; ze zal hem nooit buiten de hel kunnen houden; zelfs zal ze zijn verdoemenis verdubbelen en hem tot de ellendigste van al de verdoemde ellendige, verloren geesten maken. "Heere, verlos mijn ziel van zulk een verzekering en geef mij steeds meer van die Goddelijke verzekering, die de zonde hatelijker maakt dan de hel en die de ziel zorgvuldiger maakt om de zonde te vermijden dan ze bevreesd is om in de hel te vallen."

Ten zevende. Een gegronde verzekering wordt *altijd vergezeld door drie eerlijke dienaressen of drie zoete metgezellinnen.*

(1). De eerste dienaar is *de liefde*. O, de verzekering van de Goddelijke gunst ontvlamt geweldig de liefde van de mens tot Christus. Maria Magdalena heeft veel liefgehad; Christus' liefde tot haar wekte haar liefde tot Christus zeer op. Verzekering doet de ziel met die zoete zanger Israëls uitzingen: *Ik zal U hartelijk liefhebben, Heere, mijn Sterkte!* Liefhebbers van Christus weten niet, hoe ze zich stil moeten houden; ze zijn vol van genadige uitdrukkingen. De magneet der liefde trekt liefde. (Letterlijk: liefde is des liefdes wetsteen) Het is voor een ziel, die weet dat ze door Christus geliefd wordt, onmogelijk Christus niet lief te hebben. Christus' liefde dringt de ziel tot liefde, niet tot gedwongen maar tot noodzakelijke liefde. Een Griekse beeldhouwer vormde een schoon beeld van de liefde door die sterke liefde, die hij in zijn eigen hart gevoelde als voorbeeld te nemen. Als een gelovige ondervindt, dat het hart van Christus voor hem klopt, zal zijn hart sterk voor Christus gaan kloppen. De Goddelijke liefde is als een mirtetak, die, zoals Plinius vermeldt, de reiziger, die ze in zijn hand droeg, nooit in het lopen en liefhebben vermoeid deed worden of deed bezwijken. De liefde overweldigt alle andere geweld. De liefde is het diadeem, dat alleen een koningin kan dragen. De liefde is het bruiloftskleed, dat alleen bij een bruid past. De liefde trekt als een magneet en verwarmt als het vuur. Hij, die Christus niet liefheeft, is nog nooit van de liefde van Christus verzekerd geweest.

(2). De tweede metgezellin, die een gegronde verzekering vergezelt, is de *ootmoed*. David roept, onder verzekering zijnde, uit: "Ik ben een worm en geen man". Abraham roept uit, dat hij maar stof en as is. Jakob zegt: "Ik ben geringer dan al die

weldadigheid en trouw". Als Job God ziet, verfoeit hij zich en heeft berouw in stof en as. Mozes had de eer en het geluk met God "van aangezicht tot aangezicht" te spreken; hij stond in Gods boek en deelde in Gods gunst en toch was er geen ootmoediger mens op de aarde. De grote apostel Paulus noemt zich, ondanks al de heerlijke openbaringen van God aan hem, de minste van al de heiligen. Een verzekering, die de ziel van de mens opblaast; die veroorzaakt, dat de mens zichzelf hemelhoog prijst boven de waarde, die God aan hem geeft, is verwaandheid; een begoocheling van de duivel en geen gezonde verzekering.

(3). De derde metgezellin of dienstmaagd, die een gezonde verzekering vergezelt is *een heilige vreugde*. O, deze verzekering overstroomt de ziel met de machtige wateren der vertroosting. Deze verzekering scheidt in de ziel de grootste vreugde. "En Maria zeide: Mijn ziel maakt groot de Heere en mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker". Als een mens ervan verzekerd wordt, dat God zijn Zaligmaker is, verheugt zich zijn geest onmiddellijk in God. Deze waarheid wordt bevestigd in de drie gelijkenissen in Lukas 15, over het verlorene en het gevondene. U vindt ze ook in 1 Petrus 1: 8, 9: "Dewelke gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt, in Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, uzelf verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde, verkrijgende het einde uws geloofs, namelijk de zaligheid der zielen". O, die vreugde, die vreugde, die onuitsprekelijke vreugde, die een gegronde verzekering vergezelt. De verzekering schenkt de ziel een paradijs van vermaking. Tertullianus zegt: In welke dingen of met welke personen wij handelen, in die dingen en personen verheugen wij ons. Een Christen doet, onder de kracht der verzekering, al zijn werken in Christus. Daarom verheugt hij zich in Hem en in Hem alleen.

Ten achtste. Een gegronde verzekering ontstaat uit het getuigenis van de Geest van God, hetwelk zij te eniger tijd hebben. De Geest getuigt in sommige tijden met de geest van een gelovige, dat hij uit God geboren is; dat God hem liefheeft; dat hij met God verenigd is en gemeenschap met Hem heeft en dat hij met God voor eeuwig zal heersen. "Deze Geest getuigt met onze geest dat wij kinderen Gods zijn". De Geest Zelf getuigt niet alleen van de gaven en de genaden van de Geest, maar de Geest Zelf getuigt ook samen met onze eigen geest, *dat wij kinderen Gods zijn*. Op sommige tijden hebben de heiligen twee getuigen, wier getuigenis samengaat om hen, in deze gezegende en heerlijke waarheden te bevestigen, dat zij de zonen Gods en erfgenamen der heerlijkheid zijn. Dit is hun eer en hun troost, dat de gezegende Geest in hun consciëntie getuigenis geeft, dat zij kinderen Gods zijn. "Doch wij hebben niet ontvangen de geest der wereld, maar de Geest, die uit God is, opdat we zouden weten de dingen, die ons van God geschonken zijn". Dit betekent, dat wij onze verkiezing, roeping, rechtvaardigmaking en heerlijkmaking zouden weten. Een mens kan veel dingen ontvangen, die vrijelijk van God geschonken zijn en ze toch niet weten, totdat de Geest komt en ze aan zijn ziel bekend maakt.

Vraag: Maar u zult tot mij vragen: *Hoe zal ik de inspraken van de Heilige Geest van het sissen van de oude slang kunnen onderscheiden? Hoe zullen wij het getuigenis van de Geest van Christus van dat getuigenis, waardoor de oude slang in onze dagen velen begoochelt en bedriegt en waarbij hij meestal in zijn engelenkleren verschijnt, onderkennen?*

Ik antwoord: u kunt de fluisteringen des Geestes van het sissen van de oude slang door de volgende zaken onderscheiden. Ik wens, dat u ze ernstig overweegt, indien u de vrede en bevestiging; de voldoening, troost en zaligheid van uw eigen ziel op prijs

stelt.

1. De geest van Christus getuigt *niet met een uitwendige, hoorbare stem, zoals God vanuit de hemel tot Christus deed*. Ook niet door een engel als tot de maagd Maria. Maar Hij getuigt op een inwendige, verborgen, heerlijke en onuitsprekelijke wijze tot de gelovigen, dat ze welgemoed mogen zijn, omdat hun zonden hun zijn vergeven, zoals Christus tot de geraakte sprak in het Evangelie.

Deze waarheid behoort met ernst betuigd te worden tegen die arme bedrogen en misleide zielen in onze dagen, die anderen willen doen geloven, dat hun allerlei heerlijke dingen bekend zijn gemaakt door een uitwendige, hoorbare stem uit de hemel. Het is zeer te vrezen, dat zij, die zozeer op een uitwendig getuigenis roemen en pochen, nooit het inwendige, zoete, verborgen, krachtige getuigenis van de Geest van Christus hebben ontvangen.

In 1 Kon. 19: 11-13 leest u van "een grote sterke wind, scheurende de bergen en brekende de steenrotsen, maar de Heere was in de wind niet; en na deze wind een aardbeving; de Heere was ook in de aardbeving niet; en na de aardbeving een vuur; de Heere was ook in het vuur niet; en na het vuur het suizen van een zachte stilte en in de laatste kwam de stem van de Heere tot Elia. O, Christenen, de Geest des Heeren maakt geen groot geraas, maar Hij komt met een zachte stem en geeft aan de ziel het stille, verborgen getuigenis, dat God haar liefheeft; dat ze vergeving ontvangen heeft en dat ze eeuwig zal verheerlijkt worden.

2. Het getuigenis van de Geest van Christus wordt *alleen verkregen en genoten in de paden des rechts en der heiligheid*.

De Geest des Heeren is een Heilige Geest en Hij kan noch wil enig getuigenis van de liefde des Vaders geven aan de ziel, die niet op die rechte paden wandelt.

Voorwaar, al die heerlijke uitspraken, waarop velen, die in zondige, ellendige en goddeloze wegen wandelen, zich beroemen, zijn het sissen van de oude slang en niet de fluisteringen van de Geest der genade. Ik acht het weinig minder dan godslastering te zijn, als iemand beweert, dat de gezegende Geest van Christus getuigenissen van de liefde en de gunst van God geeft aan personen, die in de wegen der goddeloosheid en snoodheid wandelen.

3. Het getuigenis van de Geest van Christus is *een helder, volkomen en verzadigend getuigenis*. De ziel zit onder de inwendige getuigenissen des Geestes neer en zegt: "Heere, het is genoeg". De ziel, die vol is, zit neer en zingt het liefelijk uit: "Mijn Liefste is mijne en ik ben Zijne". "Ik ben mijns Liefsten en Zijn genegenheid is tot mij". "De Heere is het deel mijner erve en mijns bekens". "Wie heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde!" "Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid".

Het heerlijk getuigenis van de Geest van Christus gaat met zulk een kracht, majesteit en heerlijkheid gepaard, dat alle wolken verdreven worden; alle twijfelingen opgelost; alle tegenwerpingen beantwoord worden en de redetwistende ziel het zwijgen wordt opgelegd. Als het getuigenis van de Geest van Christus niet een volkomen, bevredigend getuigenis was, zou het de ziel nooit met zulk een onuitsprekelijk heerlijke vreugde en met zulk een onbegrijpelijke vrede kunnen vervullen. Als dit getuigenis niet afdoende was, zou de ziel nog steeds onder vrees en twijfel verkeren; het hart is nog steeds in een worstelperk van klachten, dat het verloren kon gaan en de deur der genade gesloten zal vinden. Als u aan een veroordeelde misdadiger zou vertellen, dat de koning hem genade heeft bewezen; dat hij hem in zijn gunst wil

herstellen en hem tot aanzien wil brengen; dan zou hem dat niet eerder tevreden en geruststellen, totdat hij weet, dat het werkelijk een daad van de koning is. Eerder kan hij niet zeggen, dat hij voldaan is; eerder kan hij niet blij, niet vol vreugde zijn. Is hij er echter zeker van, dat de koning het getuigd heeft; dat de koning dit alles voor hem gedaan heeft, dan is hij voldaan. Dan vlieden treuring en zuchting weg en dan vervult onuitsprekelijke blijdschap zijn hart. Zo is het met een gelovige ziel onder het getuigenis van de Geest van Christus.

4. Hoewel de Geest een getuigende Geest is, *getuigt Hij toch niet altijd aan de gelovigen hun aanneming en aandeel in Christus*. Er is een geweldig onderscheid tussen de werking van de Geest en het getuigenis van de Geest. Er zijn vaak veel heerlijke en krachtige werken van de Geest, zoals geloof, liefde, bekering en heiligheid, terwijl het getuigenis van de Geest ontbreekt. David had de Geest en veel zoete werkingen van de Geest in zich en op zich in dezelfde tijd, dat hij door de zonde het getuigenis van de Geest had verloren.

Hoewel de Geest des Heeren een getuigende en verzegelende Geest is, vergezelt en getuigt Hij toch niet altijd de liefde en gunst des Vaders aan de gelovige ziel. Zoals wij uit de kanttkening van de Bijbel kunnen zien in Job 33:8. De ervaring van veel oprechte gelovigen bewijzen dat overvloedig. Alle gelovigen zien niet allen de noodzaak van dit getuigenis; zij waarden niet allen dit getuigenis in dezelfde mate; zij merken er niet allen even gelijk op of maken er geen goed gebruik van. Daarom is het geen wonder, dat de Geest in sommigen een getuigende Geest is en niet in anderen. U geeft de satan slechts voldoening en doet uw eigen ziel ongelijk, als u zegt, dat u zeker de Geest niet hebt, omdat Hij geen getuigende en verzegelende Geest is aan uw ziel. Hoewel het tot het ambt van de Geest behoort te getuigen, is het nochtans niet altijd Zijn ambt om aan de gelovigen hun gelukzaligheid te betuigen. De Geest kan in de ziel op een bepaalde wijze en plaats werken, terwijl Hij het niet op een andere wijze of plaats doet. Soms werkt de Geest op het verstand; soms op de wil; soms op de genegenheden; soms op het geloof; soms op de vrees; soms op de liefde en soms op de ootmoed. Ons hart is de harp van de Geest.

Als iemand altijd maar één snaar van de harp zou bespelen, zou dat eentonig worden en de muziek zou nooit aangenaam zijn. Niet anders zou de Geest handelen, als Hij steeds maar één werk in de ziel deed. Daarom werkt Hij op onderscheiden wijze. Soms betoont Hij zich een levendmakende Geest; soms een verlichtende Geest; soms een vertroostende Geest; soms een verzegelende Geest en altijd een ondersteunende Geest.

5. Het getuigenis des Geestes is *een stellig, waar en zeker getuigenis*. De Geest is de Waarheid Zelf. Hij is de grote Onderzoeker van de diepten van God. De Geest des Heeren is de Ontdekker, de Weerlegger, en Verdeler van alle valse geesten. De Geest kan volstrekt onmogelijk bedrogen worden. Hij is almachtig, Hij is alwetend, Hij is overalometgenwoordig. Hij is een van de Personen in de verborgen Raad van de Drie-eenheid. Hij ligt en leeft in den boezem van den Vader. Hij kan allen bij name noemen, op wie de Vader Zijn hart gezet heeft. Daarom kan Zijn getuigenis niet anders dan waar zijn. Zijn getuigenis is zekerder dan een hoorbare stem, die aan een mens vanuit de hemel zou getuigen, dat hij zalig en gezegend is. U kunt veilig en zeker het gewicht van uw ziel op Zijn getuigenis leggen. Het heeft nog nooit bedrogen en het zal iemand, die er op steunt, ook nooit bedriegen. Dit getuigenis zal een rots zijn, waarop een ziel onbewegelijk vast ligt, terwijl alle andere valse getuigenissen maar Egyptische rietstaven zijn, die de ziel zullen doorboren en doen verloren gaan. Ik

vrees, dat velen in deze eeuw van misleiding dit door droeve ervaring hebben ondervonden of zullen ondervinden.

6. *Het getuigenis van Gods Geest gaat altijd samen met het getuigenis van onze eigen geest.* Ze kunnen onderscheiden, maar niet gescheiden worden. Als de Geest van God vóór een mens getuigt, zal 's mensen eigen geest niet tegen Hem en tegen zichzelf getuigen. Zie, zoals een aangezicht aan het aangezicht beantwoordt, zo beantwoordt het getuigenis van de geest van een gelovige aan het getuigenis van de Geest van Christus, Rom. 8: 16: "Deze Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn". Welnu, als onze consciëntie niet eerst getuigt, dat wij kinderen en erfgenamen zijn, dan getuigt de Geest niet; want de Geest getuigt samen met onze geest. Het Woord is aangaande deze zaak zeer uitdrukkelijk in 1 Joh. 3: 21: "Indien ons hart ons niet veroordeelt, zo hebben wij vrijmoedigheid tot God". "Indien ons hart ons veroordeelt, God is meerder dan ons hart en Hij kent alle dingen" (vers 20). 1 Joh. 5: 812: Drie zijn er, die getuigen op de aarde, de Geest en het water en het bloed en deze drie zijn tot één (Eng. vert.: stemmen in één overeen)." De Geest getuigt bij uitnemendheid en krachtdadig; het water en het bloed getuigen zakelijk, en onze geest en ons verstand getuigen als instrumenten.

Onder de Geest verstaan we de Heilige Geest, door Wiens kracht wij Christus en al Zijn weldaden aannemen. Onder het water verstaan we onze wedergeboorte, onze heiligmaking en onder het bloed verstaan we het bloed en de gerechtigheid van Christus, die ons door het geloof wordt toegerekend en toegepast. "En deze drie stemmen in één zaak overeen", dat wil zeggen, elk van hen getuigt eensluidend van dezelfde zaak.

7. Het getuigenis van de Geest is *altijd overeenkomstig het Woord.* Er is een liefelijke harmonie tussen het inwendig en uitwendig getuigenis; tussen de Geest van God en het Woord van God. De Heilige Schrift is geheel door de Geest ingegeven. Daarom kan de Geest Zichzelf niet tegenspreken en dat zou Hij. doen als Hij enig getuigenis tegen het getuigenis van het Woord in zou geven. Het is godslastering het getuigenis van de Geest tegen het getuigenis van het Woord te doen ingaan. De Geest heeft Zijn gehele zin en mening in het Woord geopenbaard en Hij zal geen getuigenis geven, dat tegengesteld is aan hetgeen Hij in het Woord getuigt.

Het Woord zegt: "Zij, die wedergeboren zijn, zijn nieuwe schepselen en hij die gelooft en zich bekeert, zal zalig worden". "Nu, u bent wedergeboren, u bent een nieuw schepsel, u gelooft en bekeert u, daarom zult u zalig worden", zegt de Geest.

De Geest ontbindt nooit, waar het Woord bindt; de Geest rechtvaardigt nooit, waar het Woord veroordeelt; de Geest keurt nooit goed, wat het Woord afkeurt; de Geest zegent nooit, waar het Woord vervloekt. In het Oude Testament moesten alle openbaringen onderzocht worden door en bij het Woord. Tot de wet en tot de getuigenis! zo zij niet spreken naar dit woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben. Zo staat er in Joh. 16: 13: De Geest zal u in alle waarheid leiden, want Hij zal van Zichzelf niet spreken, maar zo wat Hij zal gehoord hebben, zal Hij spreken". Hier wordt de Heilige Geest voorgesteld als een Gezant, die alleen de zaken, die Hem opgelegd en verkondigd zijn, in alle getrouwheid en waarheid, bekend maakt. Zij, die alleen steunen op het sissen van de oude slang, kunnen tegen het getuigenis van het Woord in, menen, dat zij gezegend zijn. Waar echter de Geest van Christus ooit Zijn getuigenis geeft, is dat altijd overeenkomstig het Woord.

Gelijk een contract en zijn afschrift, of een beeld en zijn evenbeeld nauwkeurig met elkaar overeenkomen, zo beantwoordt het getuigenis van de Geest, woord voor woord

en artikel voor artikel, verbond voor verbond, zin voor zin, nauwkeurig aan het getuigenis van het Woord.

8. Het is *een heilig Getuige en een heilig getuigenis*. Het is in zijn oorsprong, in zijn vorm en in zijn krachtbaarheid heilig. Niets geeft het hart in de liefde, de studie, de praktijk en wasdom der heiligheid meer vreugde dan het heerlijk getuigenis van de Heilige Geest. Hoe helderder en volkomener Zijn getuigenis is, hoe heiliger en begunadigder het de ziel zal maken. Niets dringt de ziel meer aan; niets verbindt haar meer tot zulke gouden verplichtingen tot heiligheid dan wanneer de Geest een mens verzegelt tot de dag der verlossing en Hij van vrede, liefde en vergeving tot de ziel spreekt.

Niets maakt een mens zorgvuldiger om Christus te behagen; bevreesder om Christus te mishagen; naarstiger om Christus te verhogen en behoedzamer om met Christus te wandelen, dan dit getuigenis des Geestes. Voorwaar, het zijn niet de gezegende inboezemingen van Christus' Geest, maar de inblazingen van de oude slang, die de mens stout in de zonde maken; die de mens met de zonde doen dartelen; die de mens tot een slaaf der zonde maken; die hem Christus' instellingen doen verachten, de heilige plichten doen verwaarlozen en hem zorgeloos maken in zijn wandel met God. 'O Heere, verlos mijn ziel en de zielen van allen, die op U betrouwen, van deze valse inblazingen van de oude slang.'

Zo heb ik getoond wat het verschil is tussen de influisteringen van de Geest en het gesis van de oude slang, tussen een oprecht getuigenis en een vals getuigenis.

HOOFDSTUK 7.

Enkele bijzondere vragen over de geloofsverzekering

De eerste vraag.

Ik denk dat sommige kostbare zielen zullen zeggen: "Mijne Heren, (Engels: Sirs) wij hebben na veel gebed, wenen en wachten deze kotbare parel van verzekering verkregen. Maar o, hoe zullen we die versterken en vasthouden? Satan is bezig om die te verzwakken en ons juweel te roven, die ons meer waard is dan de hele wereld. *Wat zijn de middelen om onze verzekering te versterken en die te behouden?*

Op deze vraag zal ik de volgende antwoorden geven:

Ten eerste. Indien u wenst dat uw verzekering zal bewaard en versterkt worden, *houd u dan nauw aan zielversterkende middelen, wees ernstig en oprecht, wees naarstig en aanhoudend bezig in het waarnemen van die middelen en wegen als waarin u eerst verzekering verkreeg, als het gebed, het Woord, de breking des broods, de gemeenschap der heiligen en dergelijke genademiddelen.* Een getrouw en oprecht gebruik van heilige en hemelse middelen wordt gezegend, niet alleen tot behoud van verzekering maar ook tot versterking en aanwas daarvan. De wegen Gods en Zijn gangen in het heiligdom hebben wonderen op u gewerkt toen u dood waart, hoe veel te meer zullen zij op u en voor u werken nu u door genade levend gemaakt zijt? Wie zich niet wil toeleggen op het gebruik maken van versterkende genademiddelen die God heeft voorgeschreven, zal spoedig ondervinden dat zijn verzekering verzwakt of op den duur uitteert. Hij die zich te goed acht voor het leven naar de instellingen, zal spoedig zwak worden in zijn verzekering en vrede. De meest uitgezochte profeten en de voornaamste apostelen, indien ik zo mag spreken, die de hoogste verzekering hadden bereikt, hielden zich nauw aan de wegen en de kostelijke voorschriften van Christus. Inderdaad, zij die voorwenden boven de ordinantiën te leven en er toch beneden leven, wisten nooit door ervaring welk een weldaad het was een gegronde verzekering te hebben, of anders hebben zij die gezegende vrede welke zij eens hadden, verloren.

Ten tweede. Indien u uw vrede Gods wenst bewaard en versterkt te zien, *zoek dan veel te verkeren bij uw geestelijke en eeuwige voorrechten, uw aanneming, rechtvaardigmaking, verzoening en andere genaden.* Wanneer u deze weg volgt zult u bevinden dat dit ten zeerste zal bijdragen tot het bewaren en tot de versterking van uw verzekering. Hij die deze regel verzuimt zal spoedig ondervinden dat zijn zon door een wolk bedekt wordt, zijn harp tot een rouwkiage en zijn orgel tot een stem der wenenden is geworden.

Ten derde. Als u de vrede van uw ziel graag bewaard en versterkt zou hebben, *zie dan toe dat uw hart meer naar Christus uitgaat dan naar verzekering.* Meer naar de zon dan naar de stralen, meer naar de fontein dan naar de stroom, meer naar de oorzaak dan naar de vrucht. Verzekering is zoet, maar Christus is zoeter. Verzekering is begeerlijk, maar Christus is *gans* begeerlijk. Hoewel de verzekering een bloem is die

veel troost en blijdschap verschaft, toch is zij maar een bloem. Hoewel de verzekering een kostelijke blsemkruik is, toch is het maar een kruik. Verzekering in de ziel is een ring van goud is, toch is zij slechts een ring. En wat is de bloem vergeleken met de wortel, wat is de ring vergeleken met de parel? Zo vragen wij wat is de verzekering vergeleken met Christus? Laat dan uw oog en uw hart, eerst en laatst, op Christus gevestigd zijn, dan zal verzekering met u overnachten. Anders zult u spoedig ondervinden dat uw zomer in winter veranderd is.

Ten vierde. Indien u in uw verzekering met God wenst versterkt te worden, zie dan toe dat uw hart méér ingenomen is met Christus dan met uw genade. Hoewel genade een heerlijke gift is, toch is het slechts een gift. Daarom laat uw oog door genade geboeid zijn, maar laat uw hart door Christus geboeid zijn. Hij moet uw hart hebben. Hij wil niet toestaan dat uw beste genaden uw hartsvrienden met Hem zijn. Hij die méér op zijn genaden ziet dan op Christus of zijn genaden naast Christus op de troon zet, zal spoedig ondervinden wat het is om Zijn aangezicht en gunst te verliezen. Uw genaden zijn slechts dienstknechten en dienstmaagden van Christus, u mag er op zien maar u mag er niet in rusten. Het is een belediging voor Hem dat zij die met de Meester getrouwd zijn tegelijk een huwelijk willen aangaan met de dienstknecht. De koningin mag zien op haar schitterende hovelingen maar zij moet leven met de koning. De moeder mag vermaak scheppen in haar lieve kinderen, maar zij moet leven met haar man en hem het meest achten. Zo mogen begenadigde zielen op hun genaden zien, maar zij moeten hun leven in Koning Jezus vinden. Zij mogen zich verblijden in hun genaden doch zij moeten Christus op het hoogst eren. Dit is de weg om Christus en de verzekering te bewaren, en zij die zich niet aan deze regel houden zullen spoedig ondervinden dat zij beide verliezen. Christus wil alles in allen of in het geheel niets zijn. Hoewel Zijn klederen eens verdeeld werden, toch zal Hij nooit toestaan dat Zijn kroon verdeeld wordt.

Ten vijfde. Indien u versterking en onderhouding van uw verzekering wenst, maak er dan gebruik van tot uw versterking tegen de verzoeken waarmee u verzocht wordt, tot de strijd tegen uw verdorvenheden, tot het uitvoeren van uw beloften, tot het ontvlammen van uw genegenheden, tot meer nauwgezetheid in uw wandel. Verzekering is een parel van grote waarde; wie ze bewaren wil moet er voordeel uit trekken. Wij moeten immers ook onze natuurlijke krachten onderhouden door er gebruik van te maken. Verzekering is een van de meest uitnemende talenten welke God ooit aan een mens toevertrouwde, en wie niet werkt om er winst mee te doen, zal ze spoedig verliezen. God wil niet toestaan dat zulk een talent van goud renteloos ligt. Vergader goud en draag het uit, vermeerder goud en bewaar het. Wij zeggen hetzelfde ten opzichte van verzekering verkrijg ze en bewaar ze en doe er winst mee. Dionysius gehoord hebbende van iemand die een grote schat verborgen hield, gelastte hem op straf des doods dat hij het bij hem moest brengen, hetwelk hij deed doch niet alles. Met wat hij achtergehouden had ging hij in een ander land wonen, waar hij grond kocht waarop hij ging arbeiden. Toen Dionysius dit vernam, zond hij hem het geld dat hij van die man ontvangen had terug met de boodschap: *Nu u hebt geleerd gebruik te maken van uw rijkdom, geef ik u het uwe weder.* Ik laat aan u over zelf de toepassing te maken.

Ten zesde. Indien u wenst dat uw verzekering versterkt en onderhouden zal worden, *wandel dan ootmoediglich met Uw God*, Micha 6: 8. God maakt het hart van een nederig mens tot Zijn huis om daarin te wonen. "Want alzo zegt de Hoge en

Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en Wiens naam heilig is: Ik woon in de hoogte en in het heilige en bij dien die eens verbrijzelde en nederige geest is, opdat Ik levend make de geest der nederigen en opdat ik levend make het hart der verbrijzelden," Jes. 57: 15. De hoogste hemelen en de nederigste harten worden door de Hoge en de Verhevene als Zijn woning begeerd. Nu, deze spreekwijze: "Ik woon bij die diens een nederige geest is," houdt verschillende zaken in.

1. Deze woorden zeggen dat God het oppertoezicht houdt over de nederigen.
2. Zij houden in dat God de nederigen ondersteunt en versterkt.
3. Zij spreken van Gods bescherming, want de woorden: Ik woon bij de nederigen, daarin verklaart God dat Hij hen wil beschermen en bewaren.
4. Dat God bij de nederigen woont betekent dat Hij deelneemt in al hun omstandigheden.
5. Die woorden zeggen ons dat Hij de nederigen voorziet van alles wat tot hun nut is.
6. Het wonen van God bij de nederigen betekent dat Hij hun hart en genegenheden regeert en bestuurt.
7. In die woorden ligt opgesloten dat God de nederigen leert en onderwijst in de weg die zij hebben te verkiezen. "Hij zal de zachtmoedigen leiden in het recht en Hij zal den zachtmoedigen Zijn weg leren," Ps. 25: 9.
8. Ten laatste mogen wij daaruit besluiten dat nederige zielen een helderder, voller en dieper openbaring van God en een meer gemeenzame omgang met Hem ontvangen. "Heere, u hebt de wens der zachtmoedigen gehoord; u zult hun hart sterken, Uw oor zal opmerken, Ps. 10: 17.

O, zegt God, Ik zal bij de nederigen wonen. Dat is, Ik zal aan nederige zielen Mijn genade en heerlijkheid, Mijn goedheid en zoetheid, Mijn ontferming en liefde rijker, overvloediger en heerlijker openbaren.

Nu, vertel mij eens, u nederige zielen of het wonen van God bij u niet zeer veel bijdraagt tot de versterking en onderhouding van uw verzekering. "Ja, Hij geeft meerdere genade. Daarom zegt de Schrift: God wederstaat de hovaardigen, maar den nederigen geeft Hij genade," Jac. 4: 5. Nederigheid is zowel genade als een vat om genade te ontvangen. God giet genade in nederige zielen zoals mensen vocht gieten in ledige vaten. En wezenlijk hoe meer genade u hebt, hoe meer uw verzekering versterkt en onderhouden zal worden.

Wel, onthoud dit, dat de genaden die geschonken worden aan een nederig mens, de zoetste, de grootste, de vruchtbaarste, de meest gezegende en de meest heiligende genaden zijn, terwijl zij ook de meest bijblijvende zijn. Daarom, indien u wenst dat uw verzekering zal worden versterkt en onderhouden, wandel dan ootmoedig met uw God. Ik zeg wederom, wandel ootmoedig, wandel ootmoedig met uw God, zo zult u de kroon van verzekering behouden tot de dag toe waarop u opgenomen wordt in heerlijkheid.

Ten zevende. Indien u uw verzekering wenst te bewaren en te onderhouden, *waak dan tegen zulke bijzondere zonden als waardoor andere heiligen hun verzekering verloren hebben*. Hoed u voor vleselijk vertrouwen en zekerheid. David verloor zijn verzekering door zijn hart niet te bewaren tegen deze kwaden. Wederom, hoed u voor een losse, zorgeloze en onachtzame geest in heilige en geestelijke dingen. De bruid in het Hooglied verloor haar verzekering en haar zoete gemeenschap met Christus door haar slaperige geest. Ik zeg nog eens wacht u voor een overmoedige en halsstarrige geest onder de slaande hand van God. Dat was de oorzaak waarom God Zijn aangezicht voor Zijn volk verborg, Jes. 57: 17. In één woord, wacht u voor het eten van verboden vrucht. Overdenk wat Adam verloor door één bete.

Ten achtste. Zo u uw verzekering wenst te bewaren, *overdenk dan menigmaal en ernstig de grote moeite en smarten die u lijden moet om de verloren verzekering hersteld te krijgen*. O, wat al zuchten, kermen, klachten, gebeden, tranen, verscheuring des harten, ja wat zielebloed zal de verloren verzekering u kosten! Het verkrijgen van verzekering in het eerst heeft u véél gekost, maar ze hersteld te krijgen zo u ze door eigen schuld verliest, zal u méér pijn en smart kosten. Het is gemakkelijker verzekering te bewaren nu u ze mag hebben dan ze opnieuw te verkrijgen wanneer u ze verloren hebt. Het is gemakkelijker uw huis te onderhouden dan het op te bouwen wanneer het in puin ligt.

Ten negende. Overdenk ernstig *welke droeve en smartelijke kwaden zullen volgen op het verlies van uw verzekering of van uw vrede met God*. Ik zal slechts enkele van die kwaden noemen.

1. De kostelijke dingen van Christus zullen niet zo zoet voor u zijn als zij eertijds waren.
2. U zult dan niet zo vurig, zo aanhoudend, zo overvloedig, zo geestelijk, zo levendig, zo welgemoed in het gebruiken van de genademiddelen zijn als u vroeger waart.
3. Tegenspoeden zullen u spoediger doen zinken, verzoeken zullen u spoediger overwinnen, tegenstand zal u spoediger moedeloos maken.
4. De weldaden die u hebt zullen bitter worden, uw leven een last en de dood zal u verschrikken; u zult vermoeid worden van uw leven en nochtans bevreesd zijn voor de dood.

Nu, de tweede vraag is deze:

Wanneer zielen niet zo zorgzaam zijn geweest in het bewaren en onderhouden van hun verzekering als zou hadden behoren te zijn doch door een of andere oorzaak die gezegende verzekering welke zij eens hadden verloren hebben, *hoe zullen zulke bedroefde zielen ondersteund worden en bewaard worden van, bezwijken, zinken en verkwijnen onder het gemis van verzekering van vrede met God?*

Op deze vraag wil ik de volgende antwoorden geven.

Ten eerste. Zielen die de zoete verzekering welke zij eens hadden, verloren hebben, mogen ondersteund worden en bewaard worden van bezwijken en van wegzinken, *door de overweging, dat hoewel zij hun verzekering verloren hebben, zij evenwel hun kindschap behouden hebben*. Want de Heere heeft gezworen, dat Hij niet meer op hen toornen of schelden zal. U bent kinderen hoewel onder kastijding, hoewel ongetroost, hoewel treurende. De Heere heeft gezegd: "Indien Mijn kinderen Mijn wet verlaten, zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hen niet wegnemen", Psalm 89. In 2 Sam. 23: 5 zegt David: "Hoewel mijn huis also niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld." David zegt hier: Hoewel ik en mijn huis niet zo volkomen en volmaakt voor God gewandeld hebben als wij 'hadden behoren te doen, maar wij hebben ons verbond met Hem verbroken, wij hebben onwaardig tegen Hem gehandeld, en wij hebben Hem onze rug toegekeerd, nochtans heeft Hij een eeuwig verbond met mij opgericht, Hij heeft Zichzelf verbonden tot een eeuwig verbond, dat Hij mijn Vader zal zijn en ik Zijn kind. Nu, zegt hij dit is mijn heil, en dit is de eeuwigdurende grond van vertroosting en ondersteuning voor mijn ziel.

Ten tweede. Een andere ondersteuning is deze: Overdenk, *dat hoewel uw troost, blijdschap en vrede in grote mate afhangen van uw verzekering, toch uw eeuwige blijdschap en zaligheid niet van uw verzekering afhangen.* Indien uw zaligheid van uw verzekering afhing zo zou u op één dag van de gelukzaligheid in de rampzaligheid kunnen storten. Doch uw gelukzaligheid ligt in uw vereniging met God, in uw gemeenschap met Hem, in uw aandeel in God en niet in uw zien en kennen van uw aandeel. Uw blijdschap en troost liggen in uw zien en kennen van uw deel aan God, maar uw eeuwige zaligheid ligt in het bezit van uw aandeel in God. Het vertrouwen en de blijdschap van het kind liggen in de betrekking die hij op zijn vader heeft, maar de vertroosting van het kind ligt in zijn zien en in zijn weten dat hij deel heeft aan zijn vader. Zo is het tussen de Heere en de gelovigen. "Welgelukzalig is het volk die het also gaat; welgelukzalig is het volk wiens God de Heere is," Ps. 144: 15.

Hoeveel gedachten er ook zijn over de oorzaken van blijdschap, toch wordt ons door de Geest en het Woord geleerd dat de ware blijdschap ligt in onze gemeenschap met God, in ons nabij Hem zijn en in onze gelijkvormigheid aan Hem. Merk op dat Gods Woord die mens welgelukzalig noemt die op de Heere vertrouwt, wiens hoop op God is, hoewel hem verzekering ontbreekt. "Welgelukzalig is hij die de God Jakobs tot zijn hulp heeft, wiens verwachting op de Heere zijn God is," Ps. 146: 5. Zo ook wordt die mens welgelukzalig genoemd die God vreest, die den Heere gedurig voor zich stelt als het voorwerp van zijn liefde, hoewel hij de verzekering van de liefde Gods mist. "Welgelukzalig is de mens die geduriglijk vreest," Spr. 28: 14. Hier wordt bedoeld de vrees om God te beledigen, Hem ongehoorzaam te zijn of tegen Hem op te staan. Ook is die mens welgelukzalig die in Christus gelooft, die in Christus rust en Hem volgt, zoals de Schrift op onderscheidene plaatsen getuigt, hoewel hem verzekering mag ontbreken.

Welgelukzaligheid ligt niet in enige soms kortstondige werking des Heiligen Geestes, zoals verzekering is, maar zij is gegrond op de blijvende en altijd durende handeling des Geestes. Een filosoof heeft gezegd: 'Dat iemand nooit gelukkig kan zijn indien hij later ellendig kan worden.' Indien iemands zaligheid berustte op de verzekering van zijn zaligheid, dan zou het kunnen zijn dat hij, evenals een dienaar van Xerxes, in de morgen werd gekroond en in de avond van dezelfde dag werd onthoofd.

Maar dit is de gezegende staat van de gelovige, dat zijn staat altijd goed is, hoewel hij niet altijd ziet dat hij goed is; dat zijn staat altijd veilig is, hoewel hij niet altijd troostvol is.

Ten derde. De derde ondersteuning voor die dierbare zielen die de zoete verzekering welke zij eens hadden verloren hebben, om ze te bewaren voor bezwijken en zinken, is de overweging, *dat hoewel hun verlies het grootste verlies is dat hun kan overkomen, het nochtans geen onherstelbaar verlies is, daar het hersteld kan worden gelijk uit onderscheidene plaatsen in de Schrift blijkt.* Geeft de geschiedenis van Gods kinderen niet vele voorbeelden van deze soort in onze dagen zowel als in tijden die voorbij gegaan zijn? Ongetwijfeld zijn er velen onder de kostelijke zonen en dochters van Sion die deze parel van grote waarde hebben verloren en die na wachten, wenen en worstelen hem weer gevonden hebben. Daarom wees niet mismoedig, o zuchtende en bezwijmende zielen! In het verlies van tijdelijke dingen is het een grote ondersteuning als men mag hopen dat het verlies hersteld kan worden, en waarom dan niet in geestelijke dingen?

Ten vierde. De vierde ondersteuning om de harten van hen die de zoete verzekering die zij eens hadden, verloren hebben, te bewaren voor moedeloosheid en vrees, is

deze: *zij mogen overdenken dat hun verlies niet groter of droeviger is dan wat de edelste en uitnemendste heiligen hebben geleden, zoals zij in Gods Woord kunnen lezen.* Dezulken die eens geloofshelden in deze wereld waren en nu zegevieren in de hemel in het midden van de verheerlijkten, hebben die zoete verzekering en het gevoel van Goddelijke liefde en gunst die zij eens genoten, verloren. Daarom laat uw ziel niet moedeloos of neergeslagen zijn. In tijdelijke beproevingen is het een troost en ondersteuning wanneer wij metgezellen hebben. En waarom niet veel meer in geestelijke moeilijkheden?

En vijfde. Een vijfde ondersteuning om de ziel te onderschragen van hen die de troostvolle gemeenschap welke zij eens hadden verloren hebben, is deze: *Zij mogen in gedachtenis nemen en ernstig overwegen, dat hoewel zij het gevoel van de vrede Gods kwijt zijn, zij niet de bearbeiding en invloed des Geestes verloren hebben.* Dit mogen zij besluiten uit hun liefde tot Christus, hun verlangen naar Hem, hun vrees Hem te beledigen, hun begeerte om naar Zijn wil te leven, hun hoogachting voor Christus en hun treuren over het ongelijk dat door henzelf of door anderen Christus wordt aangedaan. Een mens kan de warmte en de invloed van de zon genieten, wanneer hij het gezicht ervan verloren heeft. David had zijn verzekering verloren omdat de Zon der gerechtigheid aan zijn oog onttrokken was, en toch genoot hij de warmte en de invloed ervan op zijn hart, zoals blijkt uit de een en vijftigste psalm.

Hoewel uw zon o christen, door een wolk bedekt is, toch zal zij weer te voorschijn komen en zolang u wachten moet geniet u de warmte en weldadige invloed van de zon. Daarom bent niet bezorgd, treur niet, als iemand zonder hoop. Die verwarmende invloeden die de zon der gerechtigheid nu op uw hart heeft zijn onfeilbare blijken dat zij u weer beschijnen zal als in de dagen vanouds. Daarom laat uw boog in stijfheid blijven. "Wat buigt gij u neder o mijn ziel! en zijt gij onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem nog loven voor de verlossingen Zijns aangezichts."

Ten zesde. Een zesde ondersteuning om de harten van hen die de zoete verzekering van vrede met God verloren hebben, mogen zij verkrijgen *door ernstig te overwegen dat het slechts als een dag zal zijn, slechts een korte dag, tot het verlies van uw verzekering zal overgaan in een helderder, voller en volmaakter genieting van God.* Het zal niet lang meer duren o treurende ziel, of uw zon zal opgaan en nooit meer ondergaan, uw blijdschap en vrede zal altijd fris en groen zijn. God zal u aan alle kanten vertroosten, er zal geen nacht meer op u vallen. De Heere zal u genezen en u vertroosting wedergeven. "Gij Die mij vele benauwdheden en rampen hebt doen zien zult mij weder levend maken en zult mij weder ophalen uit de afgronden der aarde. Gij zult mijn grootheid vermeerderen en mij rondom vertroosten," Psalm 71: 20, 21. O verslagen ziel, de dag is nabij dat u licht zult hebben zonder duisternis, dag zonder nacht, zoet zonder bitter en blijdschap zonder smart.

Het jubeljaar is op komst! Nu zaait u in tranen, binnenkort zult u met gejuich maaien. Eeuwige blijdschap zal op uw hoofd wezen en droefenis en zuchting zullen wegvlieden. Daarom vrees niet!

Een derde vraag is deze:

Welke middelen moet een ziel gebruiken om de verzekering weer te krijgen wanneer men ze verloren heeft?

Ik zal enkele korte antwoorden op deze vraag geven.

Ten eerste: Indien u graag uw verzekering hersteld wenste te hebben, *dan moet u*

naarstig bezig zijn in het naspeuren van die zonde, die Achan, die u beroofd heeft van uw gouden staf van uw verzekering. Geloof mij, het is niet om zwakheden, maar om moedwillige zonden, dat God uw kandelaar heeft uitgeblazen en uw zon heeft doen ondergaan. Zeker, u hebt niet alleen geproefd van de verboden vrucht, maar u hebt er u mee gevoed en daarom heeft God uw klederen weggenomen en de kroon van uw hoofd gehaald en u uit het paradijs verdreven.

Ten tweede. *Ween en treur veel over de Achan, over die ongerechtigheden die uw dag in nacht veranderd hebben en uw blijdschap in zuchten*. David treurde in Ps. 51, en God richt hem op van zijn knieën en geeft hem weder de vreugde Zijns heils. Hoewel uw zonden God mishagen, toch bewaart Hij uw tranen in Zijn flessen. De belofte is dat "Hij het hart der verbrijzelden zal levend maken," Jes. 57: 15. Er wordt van Adam gezegd dat hij zijn aangezicht naar de hof van Eden wendde en met zijn ganse hart zijn val beweende. O, zielen, wendt uw aangezicht naar de hemel en beweent uw val en weeklaagt met uw ganse hart over uw verlies. Boetvaardige tranen vermogen veel bij God. Zo haast Efraïm over zijn zonden weende, werden de ingewanden Gods jegens hem ontstoken. Daarop hield God Zich niet in, maar Hij maakte aan de wereld bekend dat de wenende, de weeklagende Efraïm Hem een dierbare zoon, een troetelkind was, en "dat Hij Zich zekerlijk over hem ontfermen zou," Jer. 31: 20. Wanneer ons hart over onze zonden begint te wenen, zal God met ons handelen in wegen van liefde, zodat het niet lang nacht voor onze ziel zal zijn. God zal nooit toestaan dat zij in verdriet zullen verdrinken die hun zonden in boetvaardige tranen verdrinken. De Joden hebben een spreekwoord dat sedert de verwoesting van Jeruzalem het huis des gebeds gesloten is, maar dat de klaagmuur nooit gesloten was. God heeft Zichzelf door belofte verbonden, dat "zij die met tranen zaaien, met gejuich zullen maaien," Ps. 126: 5. In de tranen der heiligen is zulk een kracht, dat God Zelf ze niet kan weerstaan. Tot Hizkia werd gezegd: "Ik heb uw gebed gehoord, Ik heb uw tranen gezien; zie, Ik zal u gezond maken; aan de derde dag zult gij opgaan in het huis des Heeren," 2 Kon. 20: 5.

Ten derde. Indien u uw verzekering hersteld wenst te zien, *zit dan niet moedeloos neer, maar sta op en ga aan 't werk*. Overweeg dat u een parel van grote waarde hebt verloren. "Gedenk dan waarvan u uitgevallen bent en bekeer u en doe de eerste werken," Openb. 2: 5. U hebt uw eerste liefde verlaten en daarom begeef u nauwgezet tot het goede oude werk van geloven, mediteren, zelf onderzoek, bidden, horen, treuren. Begin uw weg opnieuw en begeef u weer tot dezelfde middelen waardoor u voor het eerst verzekering ontving. Zet u tot huisgodsdienstoefening, begeef u tot de kerkdiensten, wees veel in de binnenkamer. Wek op elke gave die in u is, tracht het leven dat in u is op te wekken. Blaas het vuur aan en laat niet af totdat u uw kleine vonk tot een vlam hebt aangeblazen; handel met uw stuiver tot ze een goudstuk is geworden; doe winst met uw penning tot ze tot miljoenen geworden is. God wil Zich laten vinden in het gebruik der genademiddelen, en Hij wil onze verloren weldaden teruggeven op het gebruik der middelen.

Ten vierde. *Wacht geduldig op God*. David deed zo en ten laatste haalde de Heere hem uit een ruisende kuil, uit modderig slijk en stelde zijn voeten op een rotssteen; Hij maakte zijn gangen vast en gaf een nieuw lied in zijn mond, Ps. 40: 14. God heeft nimmer de wachtende ziel beschaamd doen uitkomen, en zal dat nooit doen. Hoewel God graag het geduld van Zijn kinderen op de proef stelt, toch wil Hij het niet uitputten. "Want Ik zal niet eeuwiglijk twisten en Ik zal niet geduriglijk verbolgen

zijn, want de geest zou van voor Mijn aangezicht overstelpt worden en de zielen die Ik gemaakt heb," Jes. 57 vers 16. Verzekering van de liefde Gods is een juweel die waard is er op te wachten. Zij is een parel die aan niemand geschonken wordt dan aan dezulken die lang gewacht hebben aan de deur der genade. Zij is een kroon die wij moeten gewinnen door geduldig te wachten vóór wij haar kunnen dragen. God acht de grootste weldaden niet te goed voor wachtende zielen hoewel Hij weet dat de kleinste weldaad te goed is voor ongeduldige zielen. "Ja vanouds heeft men het niet gehoord noch met oren vernomen en geen oog heeft het gezien, behalve. Gij, o God! wat Hij doen zal dien die op Hem wacht," Jes. 64: 4. De wachtende ziel zal alles van God ontvangen, maar de haastige, ongeduldige ziel ontvangt niets van God dan slagen, wonden en gebroken beenderen. Bedroefde zielen zullen weldoen zo ze deze tekst in hun hart bewaren: "Ik zal u geen wezen laten, Ik kom weder tot u," Joh. 14: 18. En ook deze tekst: "Want gij hebt lijdzaamheid van node opdat gij de wil Gods gedaan hebbende, de belofenis moogt wegdragen. Want nog een zeer weinig tijds en Hij Die te komen staat, zal komen en niet vertoeven," Hebréeën 10: 36, 37.

Ten vijfde. Indien u wenst dat uw verzekering hersteld zal worden, *wacht u dan dat u geen beloften weigert wanneer God ze aan uw deur brengt en wacht u dat u geen evangelieversterkingen afwijst*. Dit was Asafs zonde toen hij verslagen neerzat: "Mijn ziel weigerde vertroost te worden." God komt en biedt Zijn liefde aan de ziel aan en de ziel weigert ze. God komt en spreidt de beloften van vertroosting voor de ziel uit, en de ziel weigert er op te zien. God komt en biedt rijkdommen van genade aan en de ziel weigert ze aan te nemen. Soms is de hand of de man die de hartsterking brengt niet gewenst en daarom weigert men ze. Wel, bedenk dat wanneer goud aangeboden wordt dan vraagt men niet hoe hoog of hoe laag de persoon is die het aanbiedt. Zo ook, wanneer de verkwikkingen en vertroosting van het evangelie ons worden aangeboden, dan mogen wij niet vragen of zij worden aangeboden door de hand van Jesaja, een profeet van koninklijken bloede of door Amos, een herder van Tekoa. Wanneer de zoete beten van de hemel u voorgezet worden, dan is het uw wijsheid en uw plicht er gebruik van te maken tot voedsel van uw ziel zonder bezwaar in te brengen tegen de hand die ze aanbiedt.

Ik zal u in het kort enkele gebruiken noemen van hetgeen gezegd is, die u doen moet.

1. U die verzekering hebt ontvangen, *wees er dankbaar voor*. Dat juweel is meer waard dan hemel en aarde. Daarom, wees dankbaar. Verzekering is een koninklijke gift; zij komt van boven. Wanneer een mens geboren wordt heeft hij ze niet in zijn hart, zoals hij een tong in zijn mond heeft. Verzekering is een bijzondere weldaad; zij is een paradijsbloem die God alleen op het hart van Zijn kinderen hecht. Zij is een genade die alle genaden zoet maakt. Zij is de bloemenkrans op al onze genaden. Zij maakt alle bitter zoet. Wie ze mist geniet weinig en wie ze geniet mist niets. Daarom bent dankbaar zo u ze bezit en er de zoetheid van proeft.
2. Als God u de verzekering van Zijn liefde heeft geschonken, *benijd dan de wereld haar uitwendige voorspoed en geluk niet*. "Uw hart zij niet nijdig over de zondaren, maar wees te allen dage in de vreze des Heeren," Spr. 23: 17. Wat zijn bergen van stof tegenover bergen van goud? Wat zijn de stenen van de straat in vergelijking met rotsen van parels? Alle schatten, eer, genoegens en gunsten van deze wereld zijn niets vergeleken met de vrede Gods. De mensen van de wereld zijn wezenlijk voorwerpen van medelijden, maar dwaas is hij die hen benijdt. Wie zal de gevangene benijden wanneer hij voor de rechtbank staat? Wie is afgunstig

op de dode mens die naar zijn graf gebracht wordt? God heeft door de verzekering van Zijn liefde tot u, meer aan u gegeven dan wanneer Hij u de hele wereld of duizend werelden had gegeven.

3. Indien God u verzekering heeft gegeven *geef dan geen plaats aan slaafse vrees*. bent niet bevreesd voor hoon en verachting van mensen, wees niet bevreesd voor armoede, God zal geen korst brood weigeren aan iemand aan wie Hij Christus heeft gegeven. Hij zal niet een kruimel weigeren aan hem dien Hij een kroon geschonken heeft. Hij zal geen mindere genade weigeren aan hem dien Hij verzekering heeft geschonken, welke de prins van alle genaden is. Vrees de dood niet, want waarom zou u vrezen te sterven daar God u verzekering van een beter leven heeft gegeven?
4. Indien God u een gegronde verzekering van uw eeuwige zaligheid heeft gegeven, *betwist dan Zijn liefde niet meer*. Het is den Heere niet aangenaam dat Zijn liefde telkens betwist wordt door hen die Hij eens van Zijn liefde verzekerd heeft. Hij verwacht van u, dat u Zijn liefde niet zult verdenken, daar geen van onze zonden een wezenlijke verandering in Zijn genegenheid tot ons veroorzaken. Daarom mag ook ons vertrouwen op Hem en onze liefde tot Hem niet veranderen, zelfs niet wanneer Hij ons door bittere tegenheden beproeft. "Ik zal hun overtreding met de roede bezoeken en hun ongerechtigheid met plagen. Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen en in Mijn getrouwheid niet feilen. Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen en hetgeen dat uit Mijn lippen gegaan is zal Ik niet veranderen," Ps. 89.
5. Indien God u verzekering heeft gegeven, *leef dan heilig, bewaar uw klederen rein en wit, wandel op effen baan, wees schijnende lichten*. Uw gelukzaligheid hier is uw heiligheid en in de hemel zal uw volmaakte heiligheid uw volmaakte zaligheid zijn. Heiligheid is zaligheid in de knop en zaligheid is heiligheid in volle bloei. Er is geen verschil in heiligheid en zaligheid dan alleen in naam. "Die Mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft zal van Mijn Vader geliefd worden," Joh. 14: 21.

Augustinus heeft een uitnemende opmerking in zijn verhandeling over Johannes 1:14. *Dat God de menselijke natuur van Christus meer bemint dan alle andere mensen, omdat ze vol van genade en waarheid was, meer dan anderen*. Er was een filosoof die zei, *dat God maar een lege naam is, zonder waarde*. Nee, al onze belijdenissen zonder heiligheid, die zijn zo! Heiligheid is de wezenlijke kern en merg van alle godsdienst. Heiligheid is God, op de ziel gegraveerd. Ze is Christus, in het hart geformeerd. Zij is ons licht, onze schoonheid, onze eer, onze blijdschap, onze kroon, onze hemel, ons alles.

De geheiligde ziel is gelukkig in dit leven, gezegend in de dood en zal allesovertreffend heerlijk zijn in de morgen der opstanding, wanneer Christus zal zeggen: Zie, hier ben Ik en Mijn heiligen die Mijn blijdschap zijn; zie hier Ik en Mijn heiligen die Mijn kroon zijn, en daarom zal Ik op de hoofden van deze heiligen een onverwelkelijke kroon zetten. *Ja, kom Heere Jezus! Amen*.